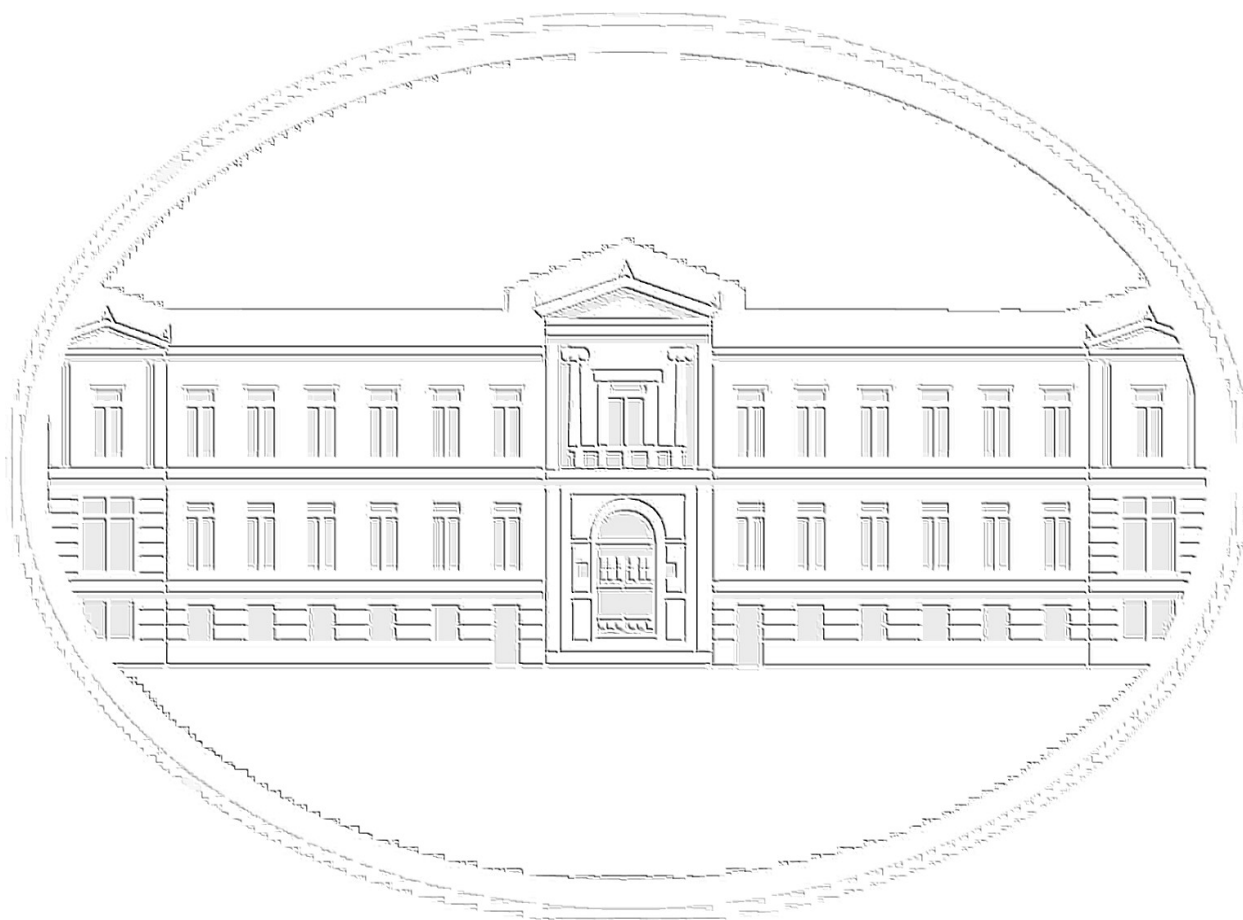

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Όμιλος και Τράπεζα
Ετήσια Οικονομική Έκθεση
Χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2012

Μάρτιος 2013

Πίνακας Περιεχομένων

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	4	2.23	Ακίνητα επενδύσεων	70
Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	5	2.24	Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	70
Επεξηγηματική Έκθεση.....	42	2.25	Ασφαλιστικές δραστηριότητες	71
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	47	2.26	Μισθώσεις	72
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	49	2.27	Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	72
Κατάσταση αποτελεσμάτων – 12 μηνών.....	50	2.28	Προβλέψεις	72
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων – 12 μηνών	51	2.29	Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης.....	72
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος.....	52	2.30	Παροχές προς εργαζομένους.....	73
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Τράπεζα	53	2.31	Φόροι εισοδήματος	73
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	54	2.32	Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	74
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες	55	2.33	Μετοχικό κεφάλαιο, ίδιες μετοχές και λοιποί εκδοθέντες μετοχικοί τίτλοι	74
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	56	2.34	Τομείς δραστηριότητας	74
2.1 Βάση παρουσίασης.....	56	2.35	Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση και διακοπήσεις δραστηριότητες	75
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	56	2.36	Κρατικές επιχορηγήσεις.....	75
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.	57	2.37	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	75
2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.....	60	2.38	Θεματοφυλακή και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων τρίτων.....	75
2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων.....	61	2.39	Κέρδη ανά μετοχή.....	76
2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.....	62	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	76	
2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	63	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων.....	79	
2.8 Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και μέσα αντιστάθμισης.....	63	4.1	Πολιτική διαχείρισης κινδύνων	79
2.9 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	64	4.2	Πιστωτικός κίνδυνος.....	80
2.10 Μεταφορά χρηματοοικονομικών μέσων.....	65	4.3	Κίνδυνος αγοράς.....	90
2.11 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	66	4.4	Κίνδυνος χώρας	98
2.12 Αναγνώριση αναβαλλόμενου κέρδους ή ζημίας της ημέρας συναλλαγής	66	4.5	Κίνδυνος ρευστότητας.....	99
2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	66	4.6	Ασφαλιστικός κίνδυνος	101
2.14 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	67	4.7	Κεφαλαιακή επάρκεια και πιστοληπτική διαβάθμιση.....	104
2.15 Παύση απεικόνισης	68	4.8	Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.....	106
2.16 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων	68	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Τομείς δραστηριότητας	110	
2.17 Δανεισμός χρεογράφων	68	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Καθαρά έσοδα από τόκους.....	114	
2.18 Αγορές και πωλήσεις κανονικής παράδοσης.....	68	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Καθαρά έσοδα από προμήθειες.....	114	
2.19 Συμφηφισμός	69	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	115	
2.20 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα.....	69	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	115	
2.21 Προμήθειες.....	69	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα).....	116	
2.22 Ενσώματα πάγια στοιχεία.....	69	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Δαπάνες προσωπικού.....	116	

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό.....	116	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.....	144
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Γενικά Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	120	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις.....	145
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	120	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: Λοιπά στοιχεία παθητικού.....	146
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φόροι.....	122	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις.....	147
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Ζημίες ανά μετοχή	123	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές.....	149
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	123	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	150
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.....	123	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον.....	150
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.....	124	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: Μη ελέγχουσες συμμετοχές	151
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα.....	124	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: Προνομιούχοι Τίτλοι.....	151
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	126	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: Μέρισμα ανά μετοχή	153
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων.....	129	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	153
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Ακίνητα επενδύσεων	132	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	153
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	133	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών.....	154
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	134	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: Ενοποιούμενες Εταιρείες.....	157
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενσώματα πάγια στοιχεία.....	136	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 47: Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	158
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	138	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 48: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	158
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες.....	139	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 49: Συναλλαγματικές Ισοτιμίες	161
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	140	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 50: Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.....	161
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	140	Στοιχεία και πληροφορίες	163
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Υποχρεώσεις προς πελάτες.....	141	Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005.....	164
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.....	142	Διαθεσιμότητα ετήσιας οικονομικής έκθεσης	166

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Δήλωση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Ν. 3556/07

Εμείς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και εξ' όσων γνωρίζουμε, δηλώνουμε ότι:

- (1) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα και απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Τράπεζας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.
- (2) Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. χρήσεως 2012

Μακροοικονομικές εξελίξεις

Το 2012, η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα επιβραδύνθηκε κατά 3,2% σε ετήσια βάση, από 3,9%, το 2011, κυρίως λόγω του αρνητικού ρυθμού ανάπτυξης στην ευρωζώνη. Συγκεκριμένα, η οικονομία της ευρωζώνης συρρικνώθηκε κατά 0,5%, με την Ισπανία και την Ιταλία να ακολουθούν τις υπόλοιπες χώρες της περιφέρειας (εκτός από την Ιρλανδία) και να εισέρχονται και αυτές σε ύφεση. Η ανάκαμψη της οικονομίας των ΗΠΑ επιταχύνθηκε, αναπτυσσόμενη κατά 2,2%, από 1,8% το 2011, λόγω ανθεκτικής εγχώριας ζήτησης, αργής αλλά σταθερής βελτίωσης της αγοράς εργασίας και επιτάχυνσης της ανάκαμψης της αγοράς κατοικίας. Η οικονομία της Ιαπωνίας αναπτύχθηκε κατά 1,9%, από -0,6% το 2011 λόγω της ανοικοδόμησης που σημειώθηκε μετά από τον καταστροφικό σεισμό Τοχόκου και του επακόλουθου πυρηνικού ατυχήματος που συνέβη το 2011. Ο ρυθμός ανάπτυξης επιβραδύνθηκε στις περισσότερες αναδυόμενες οικονομίες. Συγκεκριμένα, στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, ο ρυθμός ανάπτυξης μειώθηκε δραστικά σε 1,8%, από 5,3% το 2011, αρνητικά επηρεασμένος από τις εξελίξεις στην ευρωζώνη. Στην Ασία, η Κίνα διαχειρίστηκε επιτυχώς μία ομαλή προσγείωση της οικονομίας της, σημειώνοντας ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 7,8%, από 9,3% το 2011, και στο σύνολό της η αναπτυσσόμενη Ασία αναπτύχθηκε κατά 6,6%, από 8,0%. Η οικονομική ανάπτυξη της Λατινικής Αμερικής επιβραδύνθηκε σε 3,0%, από 4,5% το 2011, ενώ η περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής αποτέλεσε την εξαίρεση του κανόνα, καθώς ο ρυθμός ανάπτυξης επιταχύνθηκε στο 5,2%, από 3,5% το 2011 λόγω της επίδρασης από την ευνοϊκή βάση σύγκρισης, στον απόηχο της Αραβικής Άνοιξης και της αυξανόμενης κοινωνικής αναταραχής που επικράτησε στην περιοχή το 2011. Συνολικά, ο ρυθμός ανάπτυξης των αναδυόμενων οικονομιών επιβραδύνθηκε σε 5,1%, από 6,3% το προηγούμενο έτος. Οι διεθνείς κεφαλαιαγορές είχαν ευμετάβλητη συμπεριφορά. Στο πρώτο μισό του έτους ήταν νευρικές λόγω της συνεχιζόμενης αβεβαιότητας που προκλήθηκε από την κρίση χρέους της ευρωζώνης. Ωστόσο, στο δεύτερο μισό οι εντάσεις αυτές έγιναν πιο ήπιες λόγω της δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ») να κάνει «ότι είναι απαραίτητο» για να διασφαλίσει τη σταθερότητα του ευρώ δέσμευση που οδήγησε σε μία ουσιαστική μείωση του κινδύνου απρόσμενων γεγονότων (tail risks)– καθώς και σταδιακά βελτιωμένα οικονομικά νέα, κυρίως στις ΗΠΑ.

Οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες διατήρησαν εξαιρετικά χαλαρή τη νομισματική τους πολιτική και κατά το 2012. Πιο συγκεκριμένα, στις ΗΠΑ, η Κεντρική Ομοσπονδιακή Τράπεζα επέκτεινε το μέτρο Operation Twist (επέκταση διάρκειας χαρτοφυλακίου ομολόγων) κατά USD267 δισ. μέχρι το τέλος του 2012 και προέβη σε τρίτο γύρο ποσοτικής χαλάρωσης, δεσμευόμενη να αγοράζει ομόλογα συνδεδεμένα με ενυπόθηκα δάνεια της τάξεως των USD40 δισ. ανά μήνα με ανοιχτή διάρκεια, όπως και απευθείας αγορές κρατικών ομολόγων ΗΠΑ με ρυθμό της τάξης των USD45 δισ. ανά μήνα που θα αντικαθιστούσαν το μέτρο Operation Twist από τον Ιανουάριο του 2013. Επιπλέον, η Κεντρική Ομοσπονδιακή Τράπεζα συνέδεσε την επιτοκιακή της πολιτική με ποσοτικούς στόχους για την ανεργία και τον πληθωρισμό, θέτοντας μέγιστα όρια το 6,5% για την ανεργία και 2,5% για τον ετήσιο πληθωρισμό της επόμενης χρονιάς. Η ΕΚΤ συνέχισε την επιπλέον παροχή ρευστότητας στο τραπεζικό σύστημα μέσω των μακροπρόθεσμων πράξεων αναχρηματοδότησης το Φεβρουάριο, προέβη σε μείωση του βασικού της επιτοκίου κατά 25 μονάδες βάσης σε 0,75% (με το επιτόκιο καταθέσεων να μειώνεται σε μηδενικό επίπεδο) τον Ιούλιο, και το σημαντικότερο, ανακοίνωσε το Σεπτέμβριο δεύτερο πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων (το οποίο θα αντικαθιστούσε το πρόγραμμα στήριξης αγορών χρεογράφων (Securities Markets Programme “SMP”) σε απεριόριστες ποσότητες στη δευτερογενή αγορά (Άμεσων Νομισματικών Συναλλαγών/OMT) στοχεύοντας κρατικά ομόλογα διάρκειας 1-3 έτη των χωρών εκείνων που θα προσφύγουν στους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς στήριξης (EFSF/ ESM).

Η μακροοικονομική εικόνα των χωρών της Νοτιανατολικής Ευρώπης-5 (ή NAE-5 που περιλαμβάνει Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία και Σερβία) και της Τουρκίας ήταν μεικτή το 2012.

Στις χώρες της NAE-5, η οικονομική δραστηριότητα ήταν στάσιμη και οι επιδόσεις του τραπεζικού τομέα επιδεινώθηκαν περαιτέρω, ενώ οι εξωτερικές ανισορροπίες υποχώρησαν. Χαμηλή εγχώρια ζήτηση και εξασθενημένη εξωτερική ζήτηση αποτέλεσαν τις κύριες αιτίες της χαμηλής αναπτυξιακής επίδοσης. Η χαμηλή εγχώρια ζήτηση αντικατοπτρίζει, μεταξύ άλλων, περιοριστική εισοδηματική και δημοσιονομική πολιτική, χαμηλότερες εισροές κεφαλαίων και αδύναμη πιστωτική δραστηριότητα, λόγω της περιορισμένης χρηματοδότησης του, κατά κύριο λόγο ξένης ιδιοκτησίας, τραπεζικού τομέα από τις μητρικές τράπεζες και των αυστηρότερων πιστωτικών κανόνων των τραπεζών. Η εξασθενημένη εξωτερική ζήτηση συνδέεται με την επιστροφή στην ύφεση της ευρωζώνης –του βασικού εμπορικού εταίρου της περιοχής. Ως εκ τούτου, το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι παρέμεινε στάσιμο το 2012, μετά από μέτρια ανάκαμψη το 2011 (2,1%), ενώ η προσαρμογή των εξωτερικών ανισορροπιών, η οποία ξεκίνησε το 2009 στον απόηχο της διεθνούς οικονομικής κρίσης, συνεχίστηκε, με το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών να διαμορφώνεται στο διαχειρίσιμο επίπεδο του 4,6% του ΑΕΠ.

Τα βασικά στοιχεία του τραπεζικού τομέα των χωρών της NAE-5 αποδυναμώθηκαν περαιτέρω το 2012, δεδομένου ότι: α) η οικονομία παρέμεινε στάσιμη, β) η πιστωτική δραστηριότητα επιβραδύνθηκε (επέκταση κατά 3,1% το 2012 έναντι 6,1% το 2011) στο πλαίσιο των προσπαθειών των τραπεζών να περιορίσουν την επιδείνωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου τους και να προστατεύσουν τα κεφάλαιά τους, και γ) η εξωτερική χρηματοδότηση έγινε πιο ακριβή. Πράγματι, τα καθαρά αποτελέσματα υπολογίζεται ότι μετατράπηκαν σε ζημιές (-€40 εκατ.) το 2012, από κέρδη (+€150 εκατ.) το 2011, ο λόγος των μη-εξυπηρετούμενων δανείων προς τα συνολικά δάνεια επιδεινώθηκε περαιτέρω, κυμαινόμενος μεταξύ 10,4% (ΠΓΔΜ) και 22,8% (Αλβανία) το 2012 έναντι 9,6% (ΠΓΔΜ) -18,9%

(Αλβανία) το 2011, και ο συντελεστής κεφαλαιακής επάρκειας μειώθηκε, κυμαινόμενος μεταξύ 14,6% (Ρουμανία) και 17,3% (ΠΓΔΜ) το 2012 έναντι 14,9% (Ρουμανία) και 19,1% (Σερβία) το 2011.

Στην Τουρκία, η οικονομική ανάπτυξη υποχώρησε σημαντικά, ενώ οι εξωτερικές ανισορροπίες μετριάστηκαν και η εικόνα του τραπεζικού τομέα βελτιώθηκε περαιτέρω. Η σημαντική επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας οφείλεται στην εξασθένηση της εγχώριας ζήτησης, κυρίως λόγω της περιορισμένης ρευστότητας, που οφείλεται στην εφαρμογή μέτρων με στόχο τη συγκράτηση του ρυθμού επέκτασης των δανείων σε 15% και τον περιορισμό των συνεχώς αυξανόμενων ξένων κεφαλαιακών εισροών, σε μια προσπάθεια περιορισμού της «υπερθέρμανσης» της οικονομίας και αποφυγής χρηματοπιστωτικής αστάθειας. Ως εκ τούτου, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι μειώθηκε σημαντικά σε 3% το 2012 από 8,5% το 2011 και το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο αποτελεί την «Αχιλλείο πτέρνα» της οικονομίας, μειώθηκε σημαντικά, φτάνοντας σε διαχειρίσιμα επίπεδα (6,1% του ΑΕΠ το 2012 από 10% του ΑΕΠ το 2011). Σημειώνεται πως η βελτίωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2012 οφείλεται, επίσης, στις (καθαρές) εξαγωγές χρυσού (1 μονάδα του ΑΕΠ), εξέλιξη η οποία δεν είναι διατηρήσιμη καθώς η Τουρκία δεν αποτελεί χώρα παραγωγής χρυσού.

Παρά την ασθενή οικονομική δραστηριότητα και την περιορισμένη ρευστότητα (που οδήγησε σε επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των χορηγήσεων σε 15,3% το 2012 έναντι 31,4% το 2011), ο τραπεζικός τομέας της Τουρκίας μπόρεσε να βελτιώσει τα ήδη ισχυρά θεμελιώδη μεγέθη του και την υψηλή κερδοφορία του. Πράγματι, ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (ROAE) ανήλθε σε 18,9% το 2012 από 18% το 2011, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ως ποσοστό των συνολικών δανείων παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητα, στο επίπεδο του 2011 (2,8%), και ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (CAR) ενισχύθηκε περαιτέρω, φτάνοντας στο 17,9% το 2012 από 16,6% το 2011, σημαντικά υψηλότερος από το ελάχιστο απαιτούμενο όριο του 12%.

Η ελληνική οικονομία εξακολούθησε να αντιμετωπίζει πρωτοφανείς μακροοικονομικές αντιξοότητες το 2012, καθώς η εντεινόμενη αβεβαιότητα σχετικά με την εξέλιξη της ελληνικής κρίσης, η παρατεταμένη εκλογική περίοδος και η υφεσιακή επίδραση των μέτρων λιτότητας από την δημοσιονομική προσαρμογή, συρρίκνωσαν –κατά το μεγαλύτερο μέρος του έτους– τα δυναμικά οφέλη στο οικονομικό κλίμα που προέκυψαν από την έγκριση του νέου Οικονομικού Προγράμματος Στήριξης της Ελλάδας το Μάρτιο του 2012 και την επιτυχή ολοκλήρωση της ιδιαίτερα φιλόδοξης αναδιάρθρωσης του δημοσίου χρέους με τη συμμετοχή των ιδιωτών (PSI) τον Απρίλιο.

Η συζήτηση για τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών της χώρας και οι διεθνείς εικασίες κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους σχετικά με την πιθανότητα εξόδου από το Ευρώ, σε συνδυασμό με την επιβολή ενός σημαντικού πακέτου μέτρων λιτότητας, που εφαρμόστηκαν στη διάρκεια του έτους και τις συνθήκες περιορισμένης ρευστότητας, συνέβαλαν σε περαιτέρω πτώση της οικονομικής δραστηριότητας κατά 6,4% τα 2012, που επέφερε τη σωρευτική μείωση του ΑΕΠ από την αρχή της ύφεσης στο επίπεδο του -21%. Σε αυτό το περιβάλλον, ο δείκτης ανεργίας ανήλθε σε υψηλό 45 ετών 26,5% το 4ο τρίμηνο του 2012, γεγονός που επέτεινε το κοινωνικό κόστος της οικονομικής κρίσης καθώς και την επιβάρυνση στους ισολογισμούς επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Η εγχώρια ζήτηση συρρικνώθηκε κατά 10,5% σε ετήσια μεταβολή, ενώ οι καθαρές εξαγωγές είχαν θετική επίδραση στην μεταβολή του ΑΕΠ κατά +4,5% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω της μείωσης των εισαγωγών κατά -16%.

Η βελτίωση στο εγχώριο κόστος ανταγωνιστικότητας υπερέβη τις αρχικές εκτιμήσεις και η σωρευτική συρρίκνωση του κόστους εργασίας την περίοδο από το 2010 έως το τέταρτο τρίμηνο του 2012 εκτιμάται ότι θα υπερβεί το 20%, ενώ η διόρθωση των εξωτερικών ανισορροπιών έχει επιταχυνθεί (το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών έχει μειωθεί περισσότερο από 70% σε ετήσια βάση, στο χαμηλό 15 ετών ποσοστό 2,9% του ΑΕΠ). Εντούτοις, εξακολουθούν να υφίστανται παρεκκλίσεις στην εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και να χαρακτηρίζεται μικρή η πρόοδος στο φιλόδοξο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων, παρά τις αυξανόμενες ενδείξεις βελτίωσης από το τέταρτο τρίμηνο του 2012. Το συρρικνούμενο διαθέσιμο εισόδημα, η αυξανόμενη ανεργία και οι συνθήκες πιστωτικής στενότητας οδήγησαν σε νέα μείωση της δραστηριότητας στην αγορά κατοικιών, αναστέλλοντας την απορρόφηση υψηλού αποθέματος κατοικιών προς πώληση. Οι τιμές κατοικίας μειώθηκαν περαιτέρω κατά 11,6% το 2012, με αποτέλεσμα η σωρευτική διόρθωση των τιμών από το 2008 να ανέρχεται στο -27%.

Η πρόοδος που επετεύχθη στη δημοσιονομική εξυγίανση υπήρξε αξιοσημείωτη και ικανοποιεί τους στόχους του προγράμματος για το 2012, με τα έσοδα από τις ιδιωτικοποιήσεις και το ρυθμό εκκαθάρισης οφειλών σε καθυστέρηση της κυβέρνησης να αποτελούν τις μόνες παρεκκλίσεις. Αν και η διαδικασία δημοσιονομικής προσαρμογής αντιμετωπίζει συνεχείς προκλήσεις από την πλευρά των εσόδων και των κοινωνικών δαπανών, η μεγάλη συρρίκνωση των άλλων μεταβλητών της πρωτογενούς δαπάνης –που αντικατοπτρίζει την ιδιαίτερα αργή εκταμίευση της χρηματοδότησης του προϋπολογισμού για τις περισσότερες κατηγορίες δαπανών, νέα συμπίεση των λειτουργικών δαπανών και συρρίκνωση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων– καθώς και η ευεργετική επίδραση του PSI στις πληρωμές τόκων, εξασφαλίζουν την ορθή εκτέλεση του Κυβερνητικού Προϋπολογισμού. Πράγματι, η εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού εκπλήρωσε το στόχο της κυβέρνησης για το 2012 (έλλειμμα στο 8,1% του ΑΕΠ), ενώ το συνολικό και το πρωτογενές έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης για το 2012 αναμένεται να υπερκαλύψουν τους στόχους του προγράμματος, οι οποίοι ανέρχονται στο 7,2% και 1,5% του ΑΕΠ αντίστοιχα.

Τη 13η Δεκεμβρίου το Eurogroup ενέκρινε την εκταμίευση του μέρους της δόσης του προγράμματος στήριξης που προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα κράτη-μέλη εξουσιοδότησαν το EFSF να προβεί στην επόμενη εκταμίευση συνολικού ποσού €49,1 δισ., από τα οποία τα €34,3 δισ. χορηγήθηκαν ήδη στην Ελλάδα το Δεκέμβριο του 2012 και το υπόλοιπο ποσό θα εκταμιευθεί –σε τρεις δόσεις, οι δύο από τις οποίες έχουν ήδη χορηγηθεί από το Φεβρουάριο του 2013– το πρώτο τρίμηνο του 2013 (συμπεριλαμβανομένου κι ενός υπολειπόμενου ποσού €7,2 δισ. για την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης και του πιθανού κόστους ρευστοποίησης, που χορηγήθηκε τον Ιανουάριο). Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ») αποφάσισε να αποδεσμεύσει το ποσό των €3,3 δισ. που αφορά τη δική του συμμετοχή στη δόση τον Ιανουάριο του 2013.

Επιπλέον, στις 27 Νοεμβρίου 2012, οι υπουργοί οικονομικών του Eurogroup και η Γενική Διευθύντρια του ΔΝΤ συμφώνησαν να προσφέρουν πρόσθετη ελάφρυνση χρέους στην Ελλάδα, με σκοπό την εξουδετέρωση της όποιας αρνητικής επίδρασης από την εντονότερη, σε σχέση με την αναμενόμενη, επιδείνωση των μακροοικονομικών συνθηκών, καθώς και από επιπρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες που έχουν ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση στη δημιουργία πρωτογενούς πλεονάσματος της τάξης του 4,5% του ΑΕΠ (υπολογίζεται ότι θα επιτευχθεί το 2016 ή δύο έτη αργότερα σε σχέση με το χρονικό διάστημα που προβλέπονται από το πρόγραμμα οικονομικής στήριξης για την Ελλάδα). Η νέα συμφωνία για την ελάφρυνση χρέους προσφέρει χαμηλότερα επιτόκια και δεδουλευμένους τόκους και μεγαλύτερη διάρκεια δανείων, μεγαλύτερη δημοσιονομική στήριξη (δέσμευση από τα κράτη μέλη να παράσχουν στην Ελλάδα ποσό ισοδύναμο με το εισόδημα του χαρτοφυλακίου των εθνικών κεντρικών τραπεζών που αφορά το πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων από την ΕΚΤ από το οικονομικό έτος 2013) και την υλοποίηση εθελοντικής επαναγοράς χρέους από τον ιδιωτικό τομέα. Η Ελλάδα ολοκλήρωσε με επιτυχία τη διαδικασία επαναγοράς δημοσίου χρέους στις αρχές Δεκεμβρίου: η πρόσκληση επαναγοράς είχε ως αποτέλεσμα τη συμμετοχή περίπου €31,9 δισ. συνολικά (σχεδόν το 50% των υπαρχόντων ελληνικών κρατικών ομολόγων με μέση τιμή στο 38% της ονομαστικής). Με την ολοκλήρωση της συμφωνίας το ελληνικό χρέος θα μειωθεί κατά €21,1 δισ. σε καθαρούς όρους. Η συμφωνία αυτή αποσκοπεί στη μείωση του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 175% περίπου για το 2013, στο 124% περίπου μέχρι το τέλος του 2020 – κοντά στο όριο που έχει θέσει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»), η ΕΚΤ και η Ευρωπαϊκή Ένωση («η Τρόικα») ώστε να μπορεί το χρέος να καταστεί βιώσιμο– και σε ποσοστό μικρότερο από 110% του ΑΕΠ για το 2022.

Το 2012 το ελληνικό τραπεζικό σύστημα παρέμεινε υπό συνθήκες αυξημένης πίεσης σε όλους τους κύριους άξονες δραστηριότητάς του: κεφαλαιακή επάρκεια, ποιότητα ενεργητικού και κερδοφορία. Η πολιτική αβεβαιότητα κυριάρχησε στον κλάδο, οι συνθήκες ρευστότητας παρέμειναν ασφικτικές, εξαιτίας της συνεχιζόμενης διαρροής καταθέσεων αλλά και της μείωσης της αποταμιευτικής δυνατότητας των νοικοκυριών στο πρώτο εξάμηνο του έτους, ενώ οι αυξημένες απαιτήσεις για εξασφαλίσεις των στοιχείων ενεργητικού που μπορούν να δοθούν για αναχρηματοδότηση στο Ευρωσύστημα και κυρίως η προσωρινή παύση της αποδοχής των τίτλων και εξασφαλίσεων Ελληνικού Δημοσίου επηρέασαν σημαντικά την κερδοφορία.

Στο δεύτερο εξάμηνο του 2012 οι συνθήκες βελτιώθηκαν ουσιαστικά, στον απόηχο των δύο εκλογικών αναμετρήσεων που αποκατέστησαν την πολιτική σταθερότητα και μείωσαν δραστικά τον κίνδυνο εξόδου της χώρας από το Ευρώ, επιτρέποντας τη αποκατάσταση της χρηματοδότησης από την ΕΚΤ, το ΔΝΤ και τα κράτη-μέλη της ευρωζώνης. Οι συνθήκες ρευστότητας σχεδόν αντιστράφηκαν μέσω της σημαντικής επιστροφής των καταθέσεων, της μείωσης των εξασφαλίσεων και κυρίως της άρσης του περιορισμού της ΕΚΤ όσον αφορά την αποδοχή ελληνικών τίτλων και εξασφαλίσεων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αναχρηματοδότησης, καθώς και της αύξησης των στοιχείων που μπορούν να δοθούν ως εξασφαλίσεις μέσω των νέων τίτλων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Ε.Τ.Χ.Σ.»).

Στις αρχές Δεκεμβρίου 2012, οι ελληνικές τράπεζες έλαβαν την απόφαση να στηρίξουν πλήρως το πρόγραμμα επαναγοράς χρέους από το Ελληνικό Δημόσιο, κατά το οποίο τα νέα ομόλογα που είχαν αποκτηθεί κατά τη διάρκεια του PSI+ ανταλλάχθηκαν με ομόλογα του Ε.Τ.Χ.Σ. στο 1/3 περίπου της ονομαστικής τους αξίας. Το κίνητρο των ελληνικών τραπεζών να παραιτηθούν από τα έσοδα από τόκους των ανταλλασσόμενων τίτλων καθώς και να εγγράψουν σημαντικό ύψους ζημιές σε μία δύσκολη περίοδο, ήταν η αποφασιστικότητά τους να στηρίζουν το στόχο της μείωσης του δημοσίου χρέους. Η επιτυχία του προγράμματος επαναγοράς συνέβαλε ουσιαστικά στη βιωσιμότητα του χρέους, μέσα στο πλαίσιο των συστάσεων του Eurogroup που προηγήθηκε, και είχε ως αποτέλεσμα να δοθεί το πράσινο φως για την άμεση αποδέσμευση των κεφαλαίων του Προγράμματος άνω των €50 δισ. Η καταβολή της δόσης περιέλαβε κεφάλαια προορισμένα για τη χρηματοδότηση του πρωτογενούς ελλείμματος της χώρας, για τη μείωση των καθυστερούμενων πληρωμών του Δημοσίου και για την ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος.

Όσον αφορά την ποιότητα του ενεργητικού, το 2012 ήταν μακράν η χειρότερη χρονιά της κρίσης, καθώς η οικονομική ύφεση σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα και τη συνεπαγόμενη πολιτική αστάθεια δημιούργησαν ένα εκρηκτικό μίγμα που είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία επισφαλειών που ξεπέρασαν κατά πολύ ακόμη και τις πιο απαισιόδοξες προβλέψεις. Η διαγνωστική μελέτη της BlackRock, η οποία διεξήχθη λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις του τέλους 2011, ξεπεράστηκε από τις εξελίξεις, υποδεικνύοντας σαφώς ότι οι αναμενόμενες ζημιές από επισφάλειες είχαν υποεκτιμηθεί, ακόμη και υπό το δυσμενές σενάριο της άσκησης. Το 2012, ο τραπεζικός κλάδος ενέγραψε προβλέψεις που ξεπέρασαν το 4,5% των εγχώριων δανειακών χαρτοφυλακίων μέσα σε ένα μόλις έτος. Η εκρηκτική άνοδος των προβλέψεων και το υψηλότερο χρηματοδοτικό κόστος οδήγησαν στη ανακοίνωση σημαντικών ζημιών για το σύνολο του κλάδου, παρά τις αποφασιστικές προσπάθειες περιστολής των λειτουργικών εξόδων.

Το 2012 ήταν καθοριστικό έτος για τη δομή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος καθώς οι εδώ και πολλά χρόνια αναμενόμενες συγχωνεύσεις και εξαγορές τελεσφόρησαν ως αποτέλεσμα της κλιμακούμενης κρίσης και υπό το πρίσμα της πιεστικής ανάγκης για ανακεφαλαιοποίηση. Σύμφωνα με τη στρατηγική μελέτη για τη βιωσιμότητα των τραπεζών που διεξήχθη από την Τράπεζα της Ελλάδος, οι βιώσιμες και συστημικές σημαντικές τράπεζες διαχωρίστηκαν από τις μη βιώσιμες, με τις πρώτες να λαμβάνουν ενίσχυση με κεφάλαια του Προγράμματος (τίτλους ΕΤΧΣ) και τις τελευταίες να έχουν την επιλογή μεταξύ ανακεφαλαιοποίησης από ιδιώτες επενδυτές ή τη λύση τους. Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες έλαβαν αθροιστικά €27,5 δισ. σε τίτλους Ε.Τ.Χ.Σ. από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Τ.Χ.Σ.»), αποκαθιστώντας τα επίπεδα κεφαλαιακής επάρκειας άνω των ελαχίστων εποπτικών ορίων.

Η διαδικασία αναδιάρθρωσης έχει μέχρι τώρα συντελέσει στην αναδιοργάνωση δύο κρατικών τραπεζών (Αγροτική Τράπεζα και Ταχυδρομικό Ταμειούχριο), την παύση της λειτουργίας τριών συνεταιριστικών τραπεζών (Αχαϊκή, Λαμίας και Λέσβου-Λήμνου) και την απορρόφηση δύο τραπεζών ελεγχόμενων από ξένες τράπεζες (της Εμπορικής από την Άλφα και της Γενικής από την Τράπεζα Πειραιώς). Η συγχώνευση της Εθνικής Τράπεζας με την Eurobank Ergasias, με απορρόφηση της δεύτερης, αναμένεται να ολοκληρωθεί στο δεύτερο εξάμηνο του 2013 και θα δημιουργήσει ένα μεγάλο τραπεζικό όμιλο με βελτιωμένη σταθερότητα και βιωσιμότητα, ικανό να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας και στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο ελληνικό πιστωτικό σύστημα.

Αναμενόμενες εξελίξεις (κίνδυνοι και αβεβαιότητες)

Μία νέα περίοδος οικονομικής αβεβαιότητας θα μπορούσε να προκύψει κατά τη διάρκεια του 2013 από μία περαιτέρω κλιμάκωση της συνεχιζόμενης κρίσης δημοσίου χρέους στην ευρωζώνη. Μετά τη δέσμευση της ΕΚΤ να προστατέψει το ευρώ και να διορθώσει τον διαταραγμένο μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, οι ιδιαίτεροι αυξημένοι κίνδυνοι απρόσμενων γεγονότων (tail risks) εξασθένησαν σε μεγάλο βαθμό. Μολαταύτα, ζωτικής σημασίας καθοδικοί κίνδυνοι παραμένουν άλυτοι, καθώς η ικανότητα των χωρών της «περιφέρειας» της ευρωζώνης να επιτύχουν τους στόχους των μέτρων δημοσιονομικής λιτότητας και να εφαρμόσουν τις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές είναι εν πολλοίς αβέβαιη. Επιπλέον, υπάρχει διαρκής ανησυχία όσον αφορά την ανάγκη να διατηρηθεί η πολιτική και κοινωνική συνοχή μεταξύ των μελών της ευρωζώνης, και ιδιαίτερα μεταξύ των χωρών του «πυρήνα» και της «περιφέρειας», υπό το πρίσμα της συνεχιζόμενης απόκλισης στις αντίστοιχες οικονομικές τους επιδόσεις.

Η συμφωνία διάσωσης μεταξύ της Τρόικας και της Κύπρου, της 24 Μαρτίου 2013, με αντάλλαγμα οικονομική βοήθεια ύψους 10 δισ. ευρώ (57% του ΑΕΠ) αναμένεται να έχει σοβαρές επιπτώσεις τόσο στην πραγματική όσο και στη χρηματοοικονομική σφαίρα της Κυπριακής οικονομίας κατά τα επόμενα χρόνια. Η άμεση επίπτωση στην Ελληνική οικονομία δεν θα είναι εύκολο να ελαχιστοποιηθεί, λόγω του ότι η Κύπρος αποτελεί την πρώτη χώρα προορισμού των Ελληνικών άμεσων ξένων επενδύσεων ενώ βρίσκεται μεταξύ των πέντε μεγαλύτερων εξαγωγικών προορισμών της Ελλάδας.

Πάντως μεγαλύτερη ανησυχία προκαλούν ο κίνδυνος μετάδοσης (contagion risk) μίας παρατεταμένης τραπεζικής κρίσης και της βαθιάς ύφεσης της Κυπριακής οικονομίας καθώς και η πιθανότητα αυξημένων συστημικών κινδύνων προερχόμενων από τη στρατηγική διαχείριση και επίλυση της κρίσης σε επίπεδο ευρωζώνης, με τους μη εξασφαλισμένους καταθέτες/πιστωτές και μετόχους να υφίστανται άνευ προηγουμένου ζημιές.

Στις ΗΠΑ, μετά την ενεργοποίηση της αυτόματης συστολής δημοσιονομικών δαπανών (sequestration) το Μάρτιο του 2013 που θα οδηγήσει σε συσταλτική δημοσιονομική πολιτική, το επόμενο εμπόδιο για το Κογκρέσο είναι να βρει πεδία συμβιβασμού όσον αφορά το θέμα της αύξησης του ανώτατου ορίου του κρατικού χρέους το Μάιο του 2013. Επιπλέον, ενώ η Κεντρική Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) εμφανίζεται απρόθυμη να ελαττώσει το ρυθμό της ποσοτικής χαλάρωσης, κάποιες πρώτες αμφιβολίες έχουν κάνει την εμφάνισή τους ανάμεσα στα μέλη της Fed σχετικά με την αποτελεσματικότητα της επιθετικής πολιτικής νομισματικής χαλάρωσης. Άλλος ένας καθοδικός κίνδυνος για την παγκόσμια οικονομία το 2013 είναι μία πιθανή ανώμαλη προσγείωση της οικονομίας της Κίνας στον απόηχο μίας ενδεχόμενης έκρηξης της φούσκας του τραπεζικού δανεισμού και της αγοράς ακινήτων. Προς τη θετική κατεύθυνση, μία άμεση και ολοκληρωμένη ανταπόκριση των πολιτικών ηγετών στην κρίση δημοσίου χρέους της ευρωζώνης, καθώς και μία καλύτερη του αναμενομένου επίδοση των ΗΠΑ και των αναδυόμενων οικονομιών θα συνιστούσαν θετικές εξελίξεις, τονώνοντας την παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα.

Η μακροοικονομική εικόνα στην Τουρκία και στη ΝΑΕ-5 αναμένεται να βελτιωθεί το 2013.

Στη ΝΑΕ-5, ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται να πλησιάσει το δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης του 3,5% και να διαμορφωθεί στο 1,6%, υποστηριζόμενος από την αναθέρμανση της εσωτερικής ζήτησης. Συγκεκριμένα, η γενναϊόδωρη εισοδηματική πολιτική, η καλύτερη απορρόφηση κεφαλαίων από την ΕΕ και η παύση της απομόχλευσης των ευρωπαϊκών τραπεζών θα αποτελέσουν τους μοχλούς ανάκαμψης το 2013. Η βελτίωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την αναμενόμενη επιβράδυνση της δημιουργίας μη εξυπηρετούμενων δανείων θα βοηθήσουν στην επιστροφή του τραπεζικού συστήματος σε κερδοφορία.

Στην Τουρκία, ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται να υπερβεί το δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης του 4% και να διαμορφωθεί στο 5,3%, υποστηριζόμενος τόσο από την εσωτερική όσο και από την εξωτερική ζήτηση. Πράγματι, οι εξαγωγές της Τουρκίας θα διατηρήσουν τη δυναμική τους, κυρίως λόγω του επιτυχημένου αναπροσανατολισμού της εξαγωγικής της βάσης από τις ευρωπαϊκές αγορές προς ταχύτερα αναπτυσσόμενες αγορές (χώρες του Κόλπου και Αφρική). Επίσης, η Τουρκία θα επωφεληθεί της άφθονης ρευστότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, η οποία θα τονώσει την εσωτερική ζήτηση. Σημειώνεται ότι ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης το 2013 θα έφτανε στο επίπεδο του 9%, όπως την περίοδο 2010-11, στην περίπτωση που η Κεντρική Τράπεζα σταματούσε αφενός μεν να μειώνει τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια σε μια προσπάθεια να αποθαρρύνει τις κεφαλαιακές εισροές, αφετέρου δε να αυξάνει τα ελάχιστα επίπεδα υποχρεωτικών διαθεσίμων έτσι ώστε να αυξήσει το κόστος των χρηματοδοτήσεων και να περιορίσει τον ετήσιο ρυθμό πιστωτικής επέκτασης σε 15%. Σε αυτό το ευνοϊκό λειτουργικό περιβάλλον, η κερδοφορία του τραπεζικού κλάδου θα παραμείνει ισχυρή, υποστηριζόμενη, μεταξύ άλλων, από τη διαμόρφωση χαμηλότερων προβλέψεων για τα μη επισφαλή δάνεια και τη βελτίωση των καθαρών επιτοκιακών περιθωρίων, καθώς η ανατιμολόγηση των δανείων προς τα κάτω θα συνεχιστεί με πιο αργό ρυθμό σε σχέση με την ανατιμολόγηση των καταθέσεων προς τα κάτω.

Η μακροοικονομική εικόνα και η κερδοφορία του τραπεζικού κλάδου τόσο στη ΝΑΕ-5 όσο και την Τουρκία θα είναι, ωστόσο, χειρότερες των αναμενομένων στην περίπτωση που η κρίση χρέους της ευρωζώνης κλιμακωθεί και οι διεθνείς τιμές του πετρελαίου αυξηθούν, λόγω των εντάσεων στη Μέση Ανατολή και την πιθανή πολιτική αβεβαιότητα στη μετά-Τσάβες εποχή στη Βενεζουέλα –την πέμπτη πετρελαιοπαραγωγό χώρα παγκοσμίως.

Όσον αφορά την ελληνική οικονομία, η επιτυχής ολοκλήρωση της 1ης και 2ης Αξιολόγησης και η ταυτόχρονη εκταμίευση της 2ης δόσης του προγράμματος, η νέα μείωση του δημοσίου χρέους μέσω της επιτυχούς επαναγοράς του και η παροχή ευνοϊκότερων όρων χρηματοδότησης το Δεκέμβριο, σε συνδυασμό με την ξεκάθαρη δέσμευση των μελών της ευρωζώνης να παράσχουν πρόσθετη ελάφρυνση χρέους στο μέλλον και να βοηθήσουν την Ελλάδα ώστε να απορροφήσει πιο αποτελεσματικά την αυξημένη χρηματοδότηση από την ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΤΕπ»), έχουν συνεισφέρει σημαντικά στην αξιοσημείωτη βελτίωση του οικονομικού κλίματος στα τέλη του 2012 και στις αρχές του 2013. Σε αυτό το πλαίσιο, οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα αυξήθηκαν κατά €11 δισ. το δεύτερο εξάμηνο του 2012, αντιστρέφοντας κατά 45% την περίπου €25 δισ. πτώση των

ιδιωτικών καταθέσεων το πρώτο εξάμηνο του 2012. Οι ανωτέρω τάσεις, σε συνδυασμό με τη σταδιακή εκκαθάριση των οφειλών σε καθυστέρηση, την αποκατάσταση της απευθείας πρόσβασης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος σε χρηματοδότηση από το ευρωσύστημα και την αναμενόμενη ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, θέτουν τα θεμέλια για τη σταδιακή, αλλά εφικτή βελτίωση των μακροοικονομικών συνθηκών το δεύτερο εξάμηνο του 2013. Ενδεχόμενη βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρώπη θα προωθούσε την εξαγωγική δραστηριότητα, πολλαπλασιάζοντας τα οφέλη από την αυξημένη, όπως αναμένεται, προσέλευση τουριστών το 2013. Εντούτοις, η συμπίεση της οικονομικής δραστηριότητας θα εξακολουθήσει να υφίσταται, εξαιτίας της επιπρόσθετης δημοσιονομικής επιβάρυνσης από τα προγραμματισμένα μέτρα, την εξαιρετικά βραδεία βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας και το συρρικνούμενο διαθέσιμο εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών.

Σε αυτό το πλαίσιο το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί κατά -4,5% σε ετήσια βάση το 2013, αν και ο τριμηνιαίος ρυθμός μείωσης αναμένεται να επιβραδυνθεί σταδιακά το τρίτο και τέταρτο τρίμηνο, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για ανάκαμψη του ΑΕΠ το 2014. Η δημοσιονομική προσαρμογή για το 2013 βασίζεται σε ένα αξιόπιστο μείγμα νέων περικοπών των δαπανών και ρεαλιστικών στόχων για τα έσοδα που υποστηρίζεται από επαρκή μέτρα. Επιπροσθέτως, η σταθερή πρόοδος στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και μια νέα αρχή στις ιδιωτικοποιήσεις δύνανται να παράσχουν επιπλέον ώθηση στην αξιοπιστία της χώρας, μειώνοντας τις υφεσιακές πιέσεις και εξομαλύνοντας σταδιακά το μεγάλο κοινωνικό κόστος της ύφεσης και τις εντάσεις που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τη συνοχή της κυβέρνησης.

Σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, ο εγχώριος τραπεζικός τομέας θα ασχοληθεί ενεργά με την εκτέλεση πολλαπλών έργων ενσωμάτωσης, τα οποία θα έχουν ως αποτέλεσμα την δημιουργία τριών συστημικών τραπεζών που θα ωφεληθούν από την πραγματοποίηση συνεργειών δισεκατομμυρίων ευρώ, προερχόμενων από την περικοπή δαπανών, τη μείωση του κόστους χρηματοδότησης και την ενίσχυση των εσόδων των νέων ομίλων. Πριν από αυτό, οι συστημικές τράπεζες θα έχουν ολοκληρώσει τις αυξήσεις κεφαλαίου και άλλες πρωτοβουλίες βελτίωσης της κεφαλαιακής τους θέσης, στοχεύοντας στη διατήρηση του ιδιωτικού τους χαρακτήρα, με το Τ.Χ.Σ. να εγγυάται πλήρως τις αυξήσεις κεφαλαίου. Με την ευελιξία που θα χαρακτηρίζει τα νέα μεγαλύτερα και περισσότερα βιώσιμα τραπεζικά ιδρύματα θα είναι σε καλύτερη θέση να γίνουν μέρος της εθνικής προσπάθειας για την αποκατάσταση της ανάπτυξης στην οικονομία.

Η κρίση της ελληνικής οικονομίας

Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η ελληνική οικονομική κρίση είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση στο 2011 και στο 2012, ζημιών λόγω απομείωσης σε μια σειρά περιουσιακών στοιχείων όπως ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και δανείων, οι οποίες επηρέασαν αρνητικά την κατάσταση οικονομικής θέσης, τα αποτελέσματα, τις ταμειακές ροές και τους εποπτικούς δείκτες της Τράπεζας και του Ομίλου. Επιπλέον, η κρίση επηρέασε αρνητικά την δυνατότητα της Τράπεζας να αντλεί ρευστότητα από την διατραπεζική αγορά. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και η Τράπεζα της Ελλάδος («ΤτΕ») («Ευρωσύστημα») είναι οι βασικοί τροφοδότες ρευστότητας της Τράπεζας.

Η δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα εξαρτάται από α) την άντληση επαρκών κεφαλαίων για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου η οποία παραμένει αρνητική και β) την συνέχιση άντλησης ρευστότητας από το Ευρωσύστημα.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. της εταιρείας υποχρεούται εντός έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση προκειμένου να λάβει μέτρα για την βελτίωση του παραπάνω δείκτη. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 10% του μετοχικού κεφαλαίου και η Γενική Συνέλευση του προαναφερθέντος άρθρου 47 δεν πάρει αποφάσεις βελτίωσης του δείκτη, παρέχεται η δυνατότητα σε όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσω δικαστικής απόφασης, να προκαλέσει την λύση της εταιρείας.

Ειδικότερα, η Διοίκηση, προκειμένου να καταλήξει ότι ο Όμιλος και η Τράπεζα μπορούν να συνεχίσουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους στο προσεχές μέλλον, έλαβε υπόψη της ότι τα παραπάνω προβλεπόμενα από τον Ν. 2190/1920 καλύφθηκαν από το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών και ότι το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της χρηματοοικονομικής βοήθειας σύμφωνα με το δεύτερο μνημόνιο για την Ελλάδα, το οποίο ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή την 14 Φεβρουαρίου 2012 και υιοθετήθηκε από το συμβούλιο των υπουργών οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Eurogroup») κατά τις συναντήσεις του την 21 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 2012 («το Πρόγραμμα»).

Το Πρόγραμμα το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από τη Τρόικα, με τις προγραμματισμένες εκταμειώσεις που ανέρχονται σε €50 δισ., βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης από την ΤτΕ Σύμφωνα με το Πρόγραμμα:

- i. Από 1 Ιανουαρίου 2012 και μέχρι οι Τράπεζες να επιτύχουν το ελάχιστο προβλεπόμενο ύψος δεικτών, επιτρέπεται από την ΤτΕ να λειτουργούν με συντελεστή κύριων στοιχείων βασικών ιδίων κεφαλαίων μικρότερο του προβλεπόμενου.
- ii. Οι τράπεζες που θα θεωρηθούν βιώσιμες από την ΤτΕ με βάση τα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια, θα έχουν την δυνατότητα να προβούν σε αύξηση κεφαλαίου. Το υπόλοιπο των αναγκαίων κεφαλαίων θα καλυφθεί από το Τ.Χ.Σ με αύξηση κεφαλαίου μέσω κοινών μετοχών ή/και μέσω μετατρέψιμων ομολογιών, με όρους τέτοιους που να δίνονται κίνητρα στους ιδιώτες μετόχους για να συμμετάσχουν στην αύξηση.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Διοίκηση πιστεύει ότι η συνέχιση της υιοθέτησης της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα είναι κατάλληλη διότι:

- i. παρόλο που η Τράπεζα δεν έχει λάβει διαβεβαιώσεις εντούτοις έχει βάσιμες προσδοκίες ότι θα αντλεί ρευστότητα μέσω του Ευρωσυστήματος και
- ii. οι προσωρινοί ελάχιστοι κεφαλαιακοί δείκτες που ορίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος και την ΕΚΤ, όπως προαναφέρθηκε, δίνουν χρόνο στην Τράπεζα προκειμένου να αντλήσει τα απαραίτητα κεφάλαια από τους ιδιώτες ή να αντλήσει κεφάλαια από το Τ.Χ.Σ.
- iii. η Τράπεζα υπέβαλε το επιχειρηματικό και κεφαλαιακό σχέδιο στην ΤτΕ το οποίο περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων που αφορούν στην κεφαλαιακή ενίσχυση και περιγράφονται σε αυτό και με βάση το σχέδιο αυτό αξιολογήθηκε ως βιώσιμη.
- iv. Την 28 Μαΐου 2012, το Τ.Χ.Σ. συνεισέφερε ομόλογα εκδόσεως Ε.Τ.Χ.Σ., ονομαστικής αξίας συνολικού ποσού €7.430,0 εκατ., ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.
- v. Την 9 Νοεμβρίου 2012, με την υπ' αριθμόν 38/9.11.2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α' 223/2012) ορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις αύξησης κεφαλαίου των τραπεζών που εντάσσονται στο πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης.
- vi. Την 20 Δεκεμβρίου 2012, η ΤτΕ με επιστολή της προς την Τράπεζα, γνωστοποίησε την υπ' αριθμόν 52/23/26.10.2012 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ, σύμφωνα με την οποία οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας ανέρχονται σε €9.756,0 εκατ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. ύψους €7.430,0 εκατ. που λήφθηκαν ως προκαταβολή έναντι αύξησης κεφαλαίου από το Τ.Χ.Σ. (βλ. προηγούμενη παράγραφο), τα συμπληρωματικά κεφάλαια που απαιτούνται ανέρχονται σε €2.326,0 εκατ.
- vii. Την 21 Δεκεμβρίου 2012, το Τ.Χ.Σ. χορήγησε ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. ονομαστικής αξίας συνολικού ποσού €2.326,0 εκατ., ως συμπληρωματική προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας από το Τ.Χ.Σ.

Επίσης, το Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή ισχύει μέχρι την 30 Απριλίου 2013. Η Διοίκηση, βάσει του γεγονότος ότι η Τράπεζα έχει λάβει από το Τ.Χ.Σ. ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. αξίας €9.756,0 εκατ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, εκτιμά ότι η δέσμευση του Τ.Χ.Σ. θα παραταθεί πέραν της 30 Απριλίου 2013, εάν η Τράπεζα δεν έχει ολοκληρώσει την αύξηση κεφαλαίου μέχρι τότε.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω προκαταβολές / δεσμεύσεις των €9.756,0 εκατ. από το Τ.Χ.Σ., ο αναμορφωμένος δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, ανέρχεται σε ποσοστό 9,0%.

10

Οικονομικά αποτελέσματα

Οι ζημιές του Ομίλου που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας το 2012 διαμορφώθηκαν σε €2.139,5 εκατ. Βασικός παράγοντας διαμόρφωσης των αποτελεσμάτων ήταν η επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, ως επακόλουθο της έντονης πολιτικής αβεβαιότητας και της συνεχιζόμενης βαθιάς ύφεσης, με αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση των επισφαλειών, αλλά και η δραστική μείωση των επιτοκίων της αγοράς, με παράλληλη μείωση των δανειακών επιτοκίων. Αρνητικά συνέβαλε επίσης η μείωση των εγχώριων καθαρών επιτοκιακών εσόδων, εξαιτίας της άντλησης ακριβότερης χρηματοδότησης από το μηχανισμό Έκτακτης Παροχής Ρευστότητας (ELA), καθώς και η μείωση των επιτοκίων δανεισμού που είναι συνδεδεμένα με τα επιτόκια αγοράς (euribor).

Ο Όμιλος ανταποκρίθηκε σε αυτές τις εξαιρετικά ακραίες οικονομικές συνθήκες, διαφοροποιώντας το επιχειρηματικό του μοντέλο και λαμβάνοντας πρωτοβουλίες θωράκισης της κεφαλαιακής του θέσης και του ισολογισμού του. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσονται: η επαναγορά μέρους των καλυμμένων ομολογίων και υβριδικών τίτλων (δημιουργία κεφαλαίου €302 εκατ.), η πώληση πλειοψηφικού ποσοστού της ασφαλιστικής θυγατρικής στην Τουρκία αναγνωρίζοντας κέρδος προ φόρων €157,3 εκατ., η δραστική περιστολή του εγχώριου λειτουργικού κόστους και η θωράκιση του ισολογισμού μέσω της διενέργειας προβλέψεων απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €2,5 δισ. Η στρατηγική του Ομίλου συνοδεύτηκε από σημαντική περιστολή των δαπανών της ΝΑ Ευρώπης¹ και από την ενίσχυση της συνεισφοράς κερδών της Finansbank που σημείωσε κέρδη περιόδου ύψους €668,1 εκατ. για το 2012.

Η δραστική περικοπή των εγχώριων λειτουργικών δαπανών ήταν αποτέλεσμα συντονισμένων δράσεων όπως η υπογραφή επιχειρησιακής σύμβασης με μείωση των αποδοχών και ο συνεχής έλεγχος των δαπανών σε όλα τα επίπεδα. Οι προσπάθειες περιστολής των λειτουργικών δαπανών συνεχίστηκαν και στη ΝΑ Ευρώπη, αποδίδοντας ετήσια μείωση κατά 8,2%. Στην Τουρκία, η αύξηση των λειτουργικών δαπανών παρέμεινε ελεγχόμενη (+13,5% εξαιρουμένων μη επαναλαμβανόμενων εξόδων), και κυμάνθηκε σε επίπεδα αντίστοιχα με το επίπεδο του πληθωρισμού, την σημαντική επέκταση του δικτύου καταστημάτων καθώς και την δυναμική αύξηση των λειτουργικών εσόδων.

Στο πεδίο της ρευστότητας, η στρατηγική απεξάρτησης των θυγατρικών εξωτερικού που εφαρμόζει ο Όμιλος τα δύο τελευταία έτη είχε σαν αποτέλεσμα την ουσιαστική εξάλειψη του χρηματοδοτικού ανοίγματος των θυγατρικών της ΝΑ Ευρώπης και την αυτόνομη πρόσβαση της Finansbank στις διεθνείς αγορές. Ιδιαίτερα ενθαρρυντικές εξελίξεις το τελευταίο τρίμηνο του έτους ήταν η άρση του

¹ Περιλαμβάνει τις δραστηριότητες του Ομίλου σε Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Αλβανία και ΠΓΔΜ

περιορισμού στην αποδοχή ελληνικών τίτλων και εξασφάλισαν από το Ευρωσύστημα, η ενίσχυση των στοιχείων που μπορούν να δοθούν ως εξασφαλίσεις στην ΕΚΤ μέσω των νέων τίτλων του Ε.Τ.Χ.Σ. και η σταδιακή επιστροφή εγχωρίων καταθέσεων ύψους περίπου €2,0 δισ. που ξεκίνησε μετά τις εκλογές. Ως εκ τούτου, αναμένεται σημαντική ενίσχυση των καθαρών επιτοκιακών εσόδων τα επόμενα τρίμηνα.

Η απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου οδήγησε στη βελτίωση του δείκτη ρευστότητας (δάνεια προς καταθέσεις) κατά 2% στο 106,7% το Δεκέμβριο του 2012, ενώ στην Ελλάδα ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις διαμορφώθηκε σε 99,0% συνεπικουρούμενος και από την επιστροφή καταθέσεων κατά το β' εξάμηνο του έτους. Αξιοσημείωτη βελτίωση κατά 19% καταγράφηκε στο δείκτη δανείων προς καταθέσεις στη ΝΑ Ευρώπη, ο οποίος στο τέλος Δεκεμβρίου 2012 κατήλθε στο 113,4%.

Η συνέχιση του χρηματοδοτικού προγράμματος της χώρας το Δεκέμβριο του 2012 τοποθέτησε τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών σε τροχιά ολοκλήρωσης εντός των επόμενων μηνών. Για τον ενοποιημένο Όμιλο, περιλαμβανομένης της Eurobank, ο pro-forma δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I βάσει της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών - EBA) ανήλθε στο 8,8%, ενώ ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ανήλθε σε 10%. Οι δείκτες αυτοί υπολογίζονται μετά τις προκαταβολές από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας έναντι της αύξησης κεφαλαίου.

Ελλάδα: Η επίδραση του PSI, οι αυξημένες προβλέψεις και τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα του 2012 – Ενδείξεις αλλαγής των αρνητικών τάσεων από το δ' τρίμηνο

Η ελληνική οικονομία αντιμετώπισε πρωτοφανείς μακροοικονομικές προκλήσεις, με κύριο στοιχείο την οικονομική και πολιτική αβεβαιότητα που παρέτειναν την ύφεση (6,4% πτώση ΑΕΠ στο δ' τρίμηνο του 2012 σε ετήσια βάση και πλέον του 20% από το 2009) και διόγκωσαν την ανεργία σε ιστορικό υψηλό 45 ετών (26,5% στα τέλη του 2012), με ανάλογες δυσμενείς επιπτώσεις στα δανειακά χαρτοφυλάκια των τραπεζών.

Ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών της Τράπεζας ανήλθε σε 23,1%, έναντι 13,0% το Δεκέμβριο του 2011. Ο αλματώδης ρυθμός δημιουργίας νέων επισφαλειών στην Ελλάδα, ήταν απόρροια της σοβαρής μακροοικονομικής επιδείνωσης της χώρας, αλλά και της πολιτικής αστάθειας και των διπλών εκλογικών αναμετρήσεων που αναζωπύρωσαν την συζήτηση περί εξόδου της χώρας από τη ζώνη του Ευρώ. Ως αποτέλεσμα, η Τράπεζα επιτάχυνε το ρυθμό σχηματισμού προβλέψεων σε σχέση με το 2011, διενεργώντας συνολικές προβλέψεις απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών για το έτος, της τάξης των €2.079,4 εκατ. Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών διαμορφώθηκε σε 53,3% στο τέλος του 2012, υψηλά ποσοστά δεδομένου του ικανοποιητικού επιπέδου κάλυψης των δανείων με εξασφαλίσεις. Κατά το δ' τρίμηνο του έτους σημειώθηκε μείωση του ρυθμού αύξησης των επισφαλειών, τάση που διατηρείται ως σήμερα.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους της Τράπεζας ύψους €1.668,0 εκατ. ακολούθησαν πτωτική πορεία από τρίμηνο σε τρίμηνο, καταγράφοντας ετήσια μείωση 28,4%. Εκτός από τον κύριο καθοριστικό παράγοντα της ανόδου, του κόστους χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, στη διαμόρφωση του επιτοκιακού αποτελέσματος συνέβαλε και η απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου, η επίδραση της ανταλλαγής των ομολόγων μέσω του PSI+ καθώς και η αλματώδης αύξηση του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Η αντιστροφή του κλίματος, αρχής γενομένης από τη σταδιακή επιστροφή των καταθέσεων, τη δραστική μείωση του κόστους χρηματοδότησης μέσω επιστροφής στην χρηματοδότηση της ΕΚΤ, και την μείωση της δημιουργίας επισφαλειών κατά το δ' τρίμηνο του 2012 αλλά και κατά τους πρώτους μήνες του 2013, είναι ορατή. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών και η τροχοδρόμηση των διαδικασιών συγχώνευσης με τη Eurobank, οι οποίες θα αποφέρουν σημαντικές συνέργειες σε βάθος τριετίας αναμένεται να δώσουν νέο χαρακτήρα στις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου.

Finansbank: Η δυναμική αναπτυξιακή πορεία ωθεί την κερδοφορία σε ιστορικά υψηλά επίπεδα

Τα κέρδη περιόδου της Finansbank ανήλθαν σε TL 1.544,8 εκατ. (€668,1 εκατ.), αυξημένα κατά 82,0% έναντι του 2011, λόγω της εντυπωσιακής αύξησης των καθαρών εσόδων από τόκους (κατά 39,5%) και των καθαρών εσόδων από προμήθειες (κατά 26,9%). Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο αυξήθηκε κατά 134 μονάδες βάσης στις 654 μονάδες βάσης το 2012 –κυρίως λόγω της πιστωτικής επέκτασης και της μείωσης του κόστους χρηματοδότησης. Η πώληση του 51,0% της ασφαλιστικής θυγατρικής Finans Pension στο δ' τρίμηνο του 2012 ενίσχυσε τα αποτελέσματα του τουρκικού ομίλου κατά €157,3 εκατ.

Ο ρυθμός αύξησης των λειτουργικών δαπανών έναντι του 2011 συγκρατήθηκε στο 13,5%, εξαιρουμένων μη επαναλαμβανόμενων εξόδων, παρά την επέκταση του δικτύου καταστημάτων της Finansbank και την διατήρηση του πληθωρισμού σε αντίστοιχα επίπεδα, με αποτέλεσμα ο δείκτης αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα) να βελτιωθεί σε 42,0% έναντι 51,9% το προηγούμενο έτος.

Οι συνολικές χορηγήσεις της Finansbank ανήλθαν σε TL 42,5 δισ. (€18,1 δισ.), σημειώνοντας αύξηση κατά 15,5% έναντι του τέλους του 2011. Ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση αυξήθηκε ελαφρά σε 5,5% έναντι 4,8% το 2011, καθώς η πιστωτική επέκταση στην Τουρκία συγκρατήθηκε για την αποφυγή υπερθέρμανσης της οικονομίας.

Παρά τη δυναμική πιστωτική επέκταση, ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAR) διαμορφώθηκε στο 19,2%, ο υψηλότερος μεταξύ των κύριων ανταγωνιστών, ενισχυμένος από την πώληση της ασφαλιστικής θυγατρικής το δ' τρίμηνο του 2012.

Η καταθετική βάση ενισχύθηκε περαιτέρω, με αύξηση των συνολικών καταθέσεων κατά 20,2% σε ετήσια βάση (περιλαμβανομένης της ομολογιακής έκδοσης ύψους TL 2,9 δισ.). Η άνοδος του δανειακού χαρτοφυλακίου κατά 15,5% –ακολουθώντας το ρυθμό πιστωτικής επέκτασης της τουρκικής τραπεζικής αγοράς– είχε ως αποτέλεσμα την μείωση του δείκτη δανείων προς καταθέσεις στο 108,5%, έναντι 113,2% το 2011, περιλαμβανομένης της ομολογιακής έκδοσης ύψους TL 2,9 δισ.

Η επιτυχής άντληση κεφαλαίων από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές αποτέλεσε βασικό συστατικό της πολιτικής διαφοροποίησης των πηγών χρηματοδότησης. Στο πλαίσιο αυτό, η Finansbank άντλησε κεφάλαια ύψους USD 188,0 εκατ. και €211,9 εκατ. με κόστος Libor / Euribor +1,35% μέσω κοινοπρακτικού δανείου με τη συμμετοχή 21 τραπεζών. Επιπλέον, εξέδωσε ομολογίες ύψους USD 350,0 εκατ. στην ευρωπαϊκή αγορά, με κουπόνι 5,15% –παρά την αυξημένη προσφορά αντίστοιχων εκδόσεων τουρκικών τραπεζών– και τιτλοποίηση επιχειρηματικές απαιτήσεις περίπου USD 150,0 εκατ., με κόστος Libor / Euribor + περίπου 350 μονάδες βάσης.

NA Ευρώπη: Η επιβράδυνση της πιστωτικής δραστηριότητας, η αύξηση του κόστους χρηματοδότησης και των προβλέψεων για επισφάλειες επηρέασαν αρνητικά την κερδοφορία, με αναστροφή των τάσεων από το δ' τρίμηνο

Στη ΝΑ Ευρώπη η στάσιμη οικονομική δραστηριότητα και η επιβράδυνση της πιστωτικής επέκτασης οδήγησαν σε πτώση των συνολικών χορηγήσεων μετά από προβλέψεις στα €5,7 δισ. στο τέλος του 2012, μειωμένες κατά 8,2% σε ετήσια βάση. Η αύξηση των καταθέσεων κατά 7,4% την ίδια περίοδο συνέβαλε στην περαιτέρω βελτίωση του δείκτη δανείων προς καταθέσεις κατά 19,0% έναντι του τέλους του 2011 στο 113,4%. Επίσης, στο τέλος του γ' τριμήνου του έτους έκλεισε πλήρως το χρηματοδοτικό άνοιγμα των θυγατρικών του Ομίλου στην περιοχή.

Σε επίπεδο καθαρών επιτοκιακών εσόδων σημειώθηκε σημαντική συμπίεση κατά 24,6% σε ετήσια βάση λόγω της αύξησης του κόστους χρηματοδότησης, της μείωσης των επιτοκίων χορηγήσεων ακολουθώντας την πτώση των επιτοκίων αγοράς και της επίδρασης της απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου. Παρ' όλα αυτά, κατά το δ' τρίμηνο του έτους σημειώθηκε μικρή ενίσχυση κατά 5,0% των καθαρών επιτοκιακών εσόδων σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, σηματοδοτώντας την σταδιακή ανάκαμψή τους και προοιωνίζοντας καλύτερα αποτελέσματα για το 2013.

Το 2012 συνεχίστηκε η συμπίεση των λειτουργικών δαπανών, με μείωση κατά 8,2%, έναντι του 2011. Τα προ προβλέψεων κέρδη ανήλθαν σε €118,1 εκατ. έναντι €173,4 εκατ. το 2011, μειωμένα κατά 31,9%.

Παρά το δυσμενές μακροοικονομικό περιβάλλον, η μεταβολή της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου εμφανίζει σημάδια σταθεροποίησης, με την απότομη πτώση της δημιουργίας επισφαλειών από τις αρχές του έτους (€103,5 εκατ. το α' τρίμηνο του 2012 σε €22,4 εκατ. το δ' τρίμηνο 2012). Συγκεκριμένα, κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους ο ρυθμός δημιουργίας νέων επισφαλειών επιβραδύνθηκε (+0,2 ποσοστιαίες μονάδες στο 23,3%) σε σχέση με τα τρία προηγούμενα τρίμηνα, κατά τα οποία το ποσοστό των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών αυξανόταν κατά μέσο όρο 1,1% ανά τρίμηνο. Οι προβλέψεις του δανειακού χαρτοφυλακίου αυξήθηκαν κατά 3,8% σε σχέση με το 2011 (€182,8 εκατ.), αυξάνοντας την κάλυψη των καθυστερούμενων δανείων από προβλέψεις στο 48,8% από 45,6% το προηγούμενο έτος με προοπτική μείωσης το 2013.

Σημαντικά γεγονότα χρήσης 2012

Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου

Ο Όμιλος και η Τράπεζα συμμετείχαν στην ανταλλαγή των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI και έλαβαν νέα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας €4.437,2 εκατ. και €4.195,7 εκατ., αντίστοιχα. Το 2011 ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν, για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και τα δάνεια που ανταλλάχθηκαν, ζημιές απομείωσης προ φόρων, ύψους €11.783,3 εκατ. και €10.555,1 εκατ., αντίστοιχα. Κατά την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν, για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και τα δάνεια που ανταλλάχθηκαν, πρόσθετες ζημιές απομείωσης προ φόρων, ύψους €465,9 εκατ. και €441,9 εκατ., αντίστοιχα.

Τον Δεκεμβρίου του 2012, η Τράπεζα συμμετείχε στη διαδικασία επαναγοράς ομολόγων, που διενεργήθηκε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου. Ο Όμιλος και η Τράπεζα προσέφεραν τίτλους ονομαστικής αξίας €4,4 δισ. και έλαβε Ε.Τ.Χ.Σ. τίτλους εξάμηνης διάρκειας ποσού €1,5 δισ. Από την ανταλλαγή προέκυψε κέρδος προ φόρων ύψους €279,3 εκατ.

Χρηματοδότηση μέσω του Προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας

Την 24 Μαΐου 2012, έληξαν Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου ύψους €3.000,0 εκατ., που είχε εκδώσει η Τράπεζα τον Φεβρουάριο του 2012, με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 (πυλώνας II) του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας.

Άντληση ρευστότητας μέσω έκδοσης χρεογράφων

Την 9 Μαρτίου, 11 Απριλίου και 14 Μαΐου 2012, η Τράπεζα ακύρωσε καλυμμένες ομολογίες ύψους €170,0 εκατ., €70,0 εκατ. και €160,0 εκατ. αντιστοίχως, της τέταρτης σειράς του δεύτερου προγράμματος καλυμμένων ομολογιών ύψους €15 δισ. που ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2010.

Την 23 Σεπτεμβρίου 2011, η Agorazo Plc, εταιρεία ειδικού σκοπού, εξέδωσε ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου κατηγορίας Α ύψους €1.250,0 εκατ., με εξασφάλιση καταναλωτικά δάνεια. Η Agorazo Plc προχώρησε με την μερική αποπληρωμή ομολογιών κατηγορίας Α ύψους €58,1 εκατ. την 15 Μαρτίου 2012 και €0,2 εκατ. την 17 Σεπτεμβρίου 2012.

Την 20 Σεπτεμβρίου 2011, η Sprit Plc, εταιρεία ειδικού σκοπού, εξέδωσε ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου κατηγορίας Α ύψους €1.500,0 εκατ., με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια ιδιωτών και την 23 Σεπτεμβρίου 2011 η Autokinito Plc, εταιρεία ειδικού σκοπού, εξέδωσε ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου κατηγορίας Α ύψους €400,0 εκατ., με εξασφάλιση δάνεια αυτοκινήτων. Την 20 Μαρτίου 2012, η Sprit Plc και η Autokinito Plc προχώρησαν με την μερική αποπληρωμή ομολογιών κατηγορίας Α ύψους €106,9 εκατ. και €79,4

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

αντίστοιχα. Επιπλέον, την 20 Σεπτεμβρίου 2012, η Spiti Plc και η Autokinito Plc προχώρησαν με την μερική αποπληρωμή ομολογιών κατηγορίας Α ύψους €27,6 εκατ. και €74,8 αντίστοιχα.

Την 12 Δεκεμβρίου 2008, η Revolver 2008 – 1 Plc, εταιρεία ειδικού σκοπού, εξέδωσε ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου κατηγορίας Α ύψους €1.500,0 εκατ., με εξασφάλιση καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες. Την 17 Σεπτεμβρίου 2012, ομολογίες κατηγορίας Α ύψους €100,0 εκατ. ακυρώθηκαν.

Την 1 Αυγούστου 2012, η Τράπεζα ακύρωσε καλυμμένες ομολογίες ύψους €653,8 εκατ. που είχαν εκδοθεί στην 3^η σειρά του πρώτου προγράμματος καλυμμένων ομολογιών ύψους €10 δισ. που ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2008.

Πρωτεύον χρέος, Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης και Λοιπές Δανειακές υποχρεώσεις

Την 15 Φεβρουαρίου 2012, η Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού) αποπλήρωσε Τίτλους Κυμαινόμενου Επιτοκίου Σειράς 2005-A με εξασφάλιση Χαρτοφυλάκιο Εισπρακτικών Δικαιωμάτων (Diversified Payment Rights) της Finansbank, ύψους USD 500,0 εκατ. και έκδοσης τον Μάρτιο του 2005.

Την 22 Φεβρουαρίου 2012, η NBG Finance Plc αποπλήρωσε Τίτλους Σταθερού Επιτοκίου ύψους €80,0 εκατ. με την εγγύηση της Τράπεζας και έκδοσης τον Σεπτέμβριο του 2010.

Την 27 Απριλίου 2012, η Finansbank αποπλήρωσε Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ύψους TL 150,0 εκατ., έκδοσης Νοεμβρίου 2011.

Την 25 Μαΐου 2012, η Finansbank αποπλήρωσε Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ύψους TL 200,0 εκατ., έκδοσης Νοεμβρίου 2011.

Την 14 Σεπτεμβρίου 2012, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες ύψους TL 400,0 εκατ. που λήγουν σε 6 μήνες και φέρουν σταθερό επιτόκιο 10,0%.

Την 21 Σεπτεμβρίου 2012, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες ύψους TL 500,0 εκατ. που λήγουν σε 6 μήνες και με σταθερό επιτόκιο 9,6%.

Την 1 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους USD 350,0 εκατ., που λήγουν σε 5 έτη και φέρουν επιτόκιο 5,15%. Η καταβολή των τόκων είναι σε εξαμηνιαία βάση.

Την 5 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 400,0 εκατ., έκδοσης Μαΐου 2012.

Την 15 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 750,0 εκατ., που λήγουν σε 6 μήνες και φέρουν επιτόκιο 8,30%.

Την 29 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank τροποποίησε δάνειο σε δύο νομίσματα το οποίο είχε συνάψει την 30 Νοεμβρίου 2011, βάσει της οποίας τα ποσά των USD 220,5 εκατ. και €210,6 εκατ. διαμορφώθηκαν σε USD 188,0 εκατ. και €211,9 εκατ., αντίστοιχα.

Την 4 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 700,0 εκατ., έκδοσης Ιουνίου 2012.

Την 13 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 650,0 εκατ., που λήγουν την 7 Ιουνίου 2013 και φέρουν επιτόκιο 7,95%.

Την 20 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξέδωσε Τίτλους Κυμαινόμενου Επιτοκίου Σειράς 2012-C ύψους €50,0 εκατ. που λήγουν τον Νοέμβριο του 2024 και φέρουν επιτόκιο ίσο με EURIBOR πλέον 3,6% και Τίτλους Κυμαινόμενου Επιτοκίου Σειράς 2012-B ύψους USD 75,0 εκατ., που λήγουν τον Νοέμβριο του 2017 και φέρουν επιτόκιο ίσο με LIBOR πλέον 3,4%. Και στις δύο εκδόσεις ο τόκος καταβάλλεται τριμηνιαία.

Την 27 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξέδωσε Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ύψους TL 600,0 εκατ. που λήγουν την 7 Απριλίου 2013 και φέρουν επιτόκιο 7,95%.

Προνομιούχοι τίτλοι

Την 3 Ιανουαρίου 2012, η Τράπεζα ανακοίνωσε την προαιρετική πρόταση (η «Πρόταση») για την απόκτηση μέρους ή του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικοί τίτλοι) έκδοσης της θυγατρικής της εταιρείας NBG Funding Ltd. Η Πρόταση αφορούσε το σύνολο των προνομιούχων τίτλων συνολικής ονομαστικής και έχει ως εξής:

Τίτλοι	Τιμή Επαναγοράς	Συνολική Ονομαστική Αξία σε εκατ. αποδεκτή για επαναγορά σύμφωνα με την Πρόταση	Συνολική Ονομαστική Αξία σε εκατ. που δεν βρίσκεται στην κατοχή της Τράπεζας μετά την ημερομηνία διακανονισμού ⁽¹⁾
Σειρά Α	45%	€52,1	€58,3
Σειρά Β	45%	€34,0	€39,8
Σειρά C	45%	USD 47,5	USD 39,0
Σειρά D	45%	€31,2	€37,0
Σειρά E	45%	GBP 39,2	GBP 17,1

⁽¹⁾ Για κάθε Σειρά, καθορισμένη ως η υφιστάμενη συνολική ονομαστική αξία της σχετικής Σειράς μείον (α) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα πριν την έναρξη της σχετικής Πρότασης και (β) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα σύμφωνα με την Πρόταση.

Η ημερομηνία εκκαθάρισης της εξαγοράς από την Τράπεζα των προνομιούχων τίτλων ήταν η 19 Ιανουαρίου 2012 και χρηματοδοτήθηκε από υφιστάμενη ρευστότητα της Τράπεζας. Μεταγενέστερα της Πρότασης, η Τράπεζα προέβη σε περαιτέρω απόκτηση προνομιούχων τίτλων σε κυκλοφορία συνολικής ονομαστικής αξίας €3,7 εκατ. των σειρών Α, Β και D, GBP 7,9 εκατ. της σειράς E και USD 0,1 εκατ. της σειράς C.

Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών

Την 15 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα απέκτησε το 10,2% της Banca Romaneasca από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («EBRD»), μέσω δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης, όπως προβλεπόταν με την από 2005 σύμβαση μετόχων, μεταξύ της Τράπεζας και της EBRD. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €26,1 εκατ.

Την 23 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα με απόφαση της ΤτΕ, η οποία ελήφθη μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 63Δ του Ν.3601/2007, ανακηρύχθηκε ανάδοχος για το σύνολο των καταθέσεων των Τραπεζών: ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΑΜΙΑΣ και ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΕΣΒΟΥ-ΛΗΜΝΟΥ, συνολικού ύψους €320,5 εκατ. Η Τράπεζα αναλαμβάνει μόνο τις καταθέσεις των εν λόγω τραπεζών και κανένα άλλο στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού τους.

Από την 1 Ιουλίου 2012 το κατάστημα της Τράπεζας στην Αλβανία μετατράπηκε και ενοποιείται ως θυγατρική εταιρεία με την επωνυμία Banka NBG Albania Sh.a., στην οποία συμμετέχει η Τράπεζα κατά 100%.

Την 27 Σεπτεμβρίου 2012, η Τράπεζα κάλυψε την αύξηση κεφαλαίου της Εθνικής Ασφαλιστικής με €500,0 εκατ.

Την 4 Οκτωβρίου 2012, η Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. ίδρυσε την ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε., στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 100%. Το κεφάλαιο που εισέφερε ανήλθε σε €5,0 εκατ.

Την 19 Οκτωβρίου 2012 η NBG Leasing IFN αύξησε το μετοχικό της κεφάλαιο κατά RON 66.978. Στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου συμμετείχε η Banca Romaneasca με παραίτηση του δικαιώματος προτίμησης της Εθνικής Τράπεζας η οποία ήταν ο μοναδικός μέτοχος. Μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου η Banca Romaneasca κατέχει το 93,57% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Την 29 Οκτωβρίου 2012 η θυγατρική εταιρεία Interlease E.A.D., Sofia, απόκτησε μέσω άσκησης δικαιώματος κατασχέσεως εξ υποθήκης το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας “Hotel Perun – Bansco” EOOD. Το τίμημα ανήλθε σε BGN 12.025.

Την 9 Νοεμβρίου 2012 ολοκληρώθηκε η πώληση του 51% των μετοχών της Finans Pension, θυγατρικής της Finansbank, προς τη Cigna Nederland Gamma B.V. αντί τιμήματος TL 202,9 εκατ. Η Finansbank διατήρησε στην κατοχή της το υπόλοιπο 49,0% των μετοχών της εταιρείας και συμφώνησε με τη Cigna Nederland Gamma B.V. να διαχειρίζονται από κοινού τη Finans Pension.

Την 16 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank πώλησε την κατά 100% θυγατρική της Finans Consumer Finance αντί τιμήματος TL 4,3 εκατ.

Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ποσοστό 32,86% της Finans Investment Trust αντί τιμήματος TL 5,8 εκατ.

Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ποσοστό 4,61% της Finans Leasing αντί τιμήματος TL 21,6 εκατ.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού της 31 Δεκεμβρίου 2012

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Την 23 Νοεμβρίου 2012, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε: (i) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από €5,0 σε €1,0, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει και το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού και (ii) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με έκδοση νέων κοινών μετοχών έναντι εισφοράς σε είδος, ήτοι έναντι μετοχών της Eurobank Ergasias S.A. (η “Eurobank”), μέχρι 552.948.427 κοινών με δικαίωμα ψήφου ονομαστικών μετοχών της Eurobank, ονομαστικής αξίας εκάστης €2,22. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε αποκλειστικά από τους μετόχους της Eurobank Ergasias S.A. που αποδέχθηκαν τη δημόσια πρόταση της Τράπεζας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Η ανωτέρω απόφαση εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης την 12 Φεβρουαρίου 2013. Η ανωτέρω Αύξηση καλύφθηκε μερικώς (84,35%) με την εισφορά 466.397.790 μετοχών της Eurobank (οι «Εισφερθείσες Μετοχές»).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά την από 22 Φεβρουαρίου 2013 συνεδρίασή του, πιστοποίησε την καταβολή του ποσού της Αύξησης, κατόπιν της μερικής κάλυψης αυτής. Κατόπιν τούτου το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά €270.511.

Κατόπιν των ανωτέρω, το ολοσχερώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €2.584.101, διαιρούμενο α) σε 1.226.601.200 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία, β) σε 25.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο μζ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές ν.3723/2008, κατά τα αναφερόμενα στα εδάφια μθ' και νδ' της παρ. 2 του άρθρου 4 Καταστατικού της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία.

Εξαγορά της Eurobank Ergasias A.E.

Την 5 Οκτωβρίου 2012 η Τράπεζα υπέβαλε προαιρετική δημόσια πρόταση για την απόκτηση του συνόλου των κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών της ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E.» (στο εξής η «Eurobank»), τις οποίες δεν κατείχε κατά την 5η Οκτωβρίου 2012, με προσφερόμενο αντάλλαγμα νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές με νέα ονομαστική αξία €1,00 με σχέση 58 νέες μετοχές έναντι κάθε 100 προσφερόμενων μετοχών της Eurobank. Την 15 Φεβρουαρίου 2013 η Τράπεζα είχε αποκτήσει το 84,35% των κοινών μετοχών και απέκτησε τον έλεγχο της Eurobank.

Ο Όμιλος της Eurobank προσφέρει μια πλήρη σειρά τραπεζικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Μέρος των δραστηριοτήτων του αποτελούν η Λιανική Τραπεζική, η Επιχειρηματική Τραπεζική, η Επενδυτική Τραπεζική και η Διαχείριση Περιουσιακών Στοιχείων.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Η εξαγορά της Eurobank και η προσχεδιασμένη μεταγενέστερη συγχώνευσή της με την ΕΤΕ μέσω της απορρόφησής της από την Τράπεζα, που προγραμματίζεται να έχει ολοκληρωθεί μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 2013, αναμένεται να δημιουργήσει έναν μεγαλύτερο τραπεζικό όμιλο με ισχυρότερη σταθερότητα και βιωσιμότητα και πιο ικανό να συνεισφέρει στην χρηματοδότηση της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας και να βοηθήσει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Ο ισχυροποιημένος όμιλος της Εθνικής αναμένεται να επιτύχει σημαντικές συνέργειες, να ωφεληθεί από ένα μεγάλο δίκτυο καταστημάτων στην Ελλάδα και από μια ενισχυμένη παρουσία στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, με έντονη παρουσία σε σημαντικές περιφερειακές αγορές συμπεριλαμβανομένων της Τουρκίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας και της Σερβίας. Οι πελάτες θα ωφεληθούν από τις βελτιωμένες δυνατότητες του ενοποιημένου ομίλου που θα βασιστεί στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της κάθε τράπεζας, όπως περισσότερα προϊόντα, αυξημένη ικανότητα δανεισμού και καλύτερες και πιο αποδοτικές υπηρεσίες.

Το τίμημα της εξαγοράς δόθηκε με την μορφή 270,5 εκατ. νέων κοινών μετοχών της ΕΤΕ που εκδόθηκαν για το σκοπό αυτό, όπως περιγράφεται ανωτέρω. Η εύλογη αξία αυτών των εκδοθέντων μετοχών που δόθηκαν για την απόκτηση της Eurobank ανήλθε σε €273,2 εκατ. και υπολογίσθηκε βάσει της τιμής κλεισίματος της μετοχής στο Χ.Α. την 15 Φεβρουαρίου 2013.

Η υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά αποδίδεται στις συνέργειες που αναμένεται να επιτευχθούν. Η όποια υπεραξία αναγνωρισθεί δεν αναμένεται να εκπέσει φορολογικά.

Εξαιτίας του γεγονότος ότι η αρχική λογιστική αντιμετώπιση της εξαγοράς δεν έχει ολοκληρωθεί, πληροφορίες σχετικά με τα κάτωθι δεν είναι διαθέσιμες:

- (α) Η εύλογη αξία των αποκτηθέντων περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται και των μη ελέγχουσων συμμετοχών κατά την ημερομηνία εξαγοράς,
- (β) Η εύλογη αξία, οι μικτές συμβατικές απαιτήσεις και το ποσό που αναμένεται να μην εισπραχτεί αναφορικά με τις αποκτηθείσες απαιτήσεις,
- (γ) Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν,
- (δ) Συναλλαγές που θα αναγνωρισθούν ξεχωριστά από την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων και την αποδοχή των υποχρεώσεων, και
- (ε) Το ποσό των μη ελεγχουσών συμμετοχών το οποίο θα αναγνωρισθεί και η βάση μέτρησης για το ποσό αυτό.

Παρόλο που πληροφόρηση σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν και της υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν την ημερομηνία εξαγοράς δεν είναι διαθέσιμη, ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει περιληπτικά την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Ομίλου της Eurobank την 31 Δεκεμβρίου 2012, βασιζόμενος στις δημοσιευμένες, ελεγμένες από τακτικό ελεγκτή, ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Eurobank, για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

€ εκατ.	31.12.2012
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.065
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.693
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην	2.598
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	43.171
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	9.469
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.657
Σύνολο ενεργητικού	67.653
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	31.819
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.677
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.752
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και Λοιπές	1.365
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.695
Σύνολο παθητικού	68.308

Πηγή: Δημοσιευμένες, ελεγμένες από τακτικό ελεγκτή, ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Eurobank για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Επειδή η ημερομηνία εξαγοράς είναι μετά την ημερομηνία αναφοράς, δηλαδή την 31 Δεκεμβρίου 2012, δεν έχουν περιληφθεί ποσά έσοδα ή αποτελέσματα του Ομίλου Eurobank στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων ή κατάσταση συνολικών εσόδων.

Την 19 Μαρτίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕ αποφάσισε την έναρξη διαδικασίας συγχωνεύσεως με την Eurobank και τον διορισμό ορκωτού εκτιμητή για τον καθορισμό του εύλογου και δικαίου της σχέσης ανταλλαγής για τους εναπομείναντες κατόχους μετοχών της Eurobank. Η συγχώνευση θα γίνει με απορρόφηση της Eurobank από την ΕΤΕ. Ημερομηνία μετασηματισμού, για φορολογικούς σκοπούς, θα είναι η 31 Δεκεμβρίου 2012. Ως ισολογισμοί μετασηματισμού των δύο τραπεζών θα χρησιμοποιηθούν οι ισολογισμοί τους της 31ης Δεκεμβρίου 2012.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Εξαγορά της ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε.

Την 15 Φεβρουαρίου 2013, η Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Π. απέκτησε το 100% των μετοχών της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε., ιδιοκτήτριας ακινήτου που κείται στην Παιανία Αττικής, έναντι τιμήματος €56,2 εκατ. σε μετρητά, στα πλαίσια της επενδυτικής της πολιτικής. Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζεται η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε. την 15 Φεβρουαρίου 2013 η οποία είναι η ημερομηνία απόκτησης.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	€ εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3,3
Ακίνητα επενδύσεων	122,1
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	0,3
Σύνολο ενεργητικού	125,8

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	€ εκατ.
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	55,4
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3,8
Λοιπά στοιχεία παθητικού	10,1
Σύνολο παθητικού	69,3

Πηγή: Μη ελεγμένες οικονομικές πληροφορίες.

Πρόσφατες εξελίξεις στην Κύπρο

Νωρίς το πρωί της Δευτέρας 25 Μαρτίου 2013, το Eurogroup κατέληξε σε συμφωνία με την Κυπριακή κυβέρνηση σε ότι αφορά στα βασικά συστατικά του απαραίτητου προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής για την Κύπρο. Η συμφωνία αυτή υποστηρίζεται από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως και από την Τρόικα.

Το πρόγραμμα αφορά στις εξαιρετικές προκλήσεις με τις οποίες η Κύπρος βρίσκεται αντιμέτωπη και αποκαθιστά την βιωσιμότητα του χρηματοπιστωτικού της τομέα με την προοπτική της αποκατάστασης διατηρήσιμης ανάπτυξης και υγιών δημόσιων οικονομικών τα επόμενα χρόνια. Συγκεκριμένα το πρόγραμμα προβλέπει παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας στην Κύπρο ύψους έως €10 δισ. ώστε να εξασφαλισθεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα της Κύπρου και της ευρωζώνης στο σύνολο της.

Η επιτευχθείσα συμφωνία προβλέπει:

- την αναδιάρθρωση της Λαϊκής Τράπεζας με την δημιουργία μιας Καλής και μιας Κακής τράπεζας. Όλες οι μη διασφαλισμένες καταθέσεις στην Λαϊκή Τράπεζα πέραν των €100,000,θα μεταφερθούν στην Κακή Τράπεζα.
- την ανακεφαλαιοδότηση της Τράπεζας Κύπρου μέσω κεφαλαιοποίησης μέρους των μη διασφαλισμένων καταθέσεων (πέραν των €100,000). Οι πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις αναφέρονται σε κούρεμα των πέραν των €100,000, της τάξεως του 40%. Πάντως το ακριβές ποσοστό του κουρέματος δεν έχει ακόμη προσδιορισθεί.

Οι υπόλοιπες τράπεζες που λειτουργούν στην Κύπρο, τόσο οι τοπικές όσο και οι διεθνείς, δεν έχουν θιγεί άμεσα από τα παραπάνω μέτρα. Σημειώνεται ότι η συμφωνία εξαιρεί προς το παρόν από το κούρεμα τις διατραπεζικές καταθέσεις ενώ οι καταθέσεις που υπάρχουν από άλλες εταιρείες του Ομίλου στις παραπάνω δύο κυπριακές τράπεζες υπόκεινται στο κούρεμα.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, οι καταθέσεις των μη τραπεζικών θυγατρικών του Ομίλου στην Λαϊκή Τράπεζα και την Τράπεζα Κύπρου δεν ήταν σημαντικές. Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σχετικά με την παροχή οικονομικής στήριξης από την Τρόικα στη Δημοκρατία της Κύπρου και την ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών. Οι συνεχιζόμενες προσπάθειες για να επιτευχθεί η αναγκαία οικονομική στήριξη αναλύονται και εξετάζονται προσεκτικά, προκειμένου να αξιολογηθούν οι πιθανές επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Κύπρο και στον Όμιλο συνολικά. Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται συνοπτικά οικονομικά στοιχεία σχετικά με τις εργασίες του Ομίλου στην Κύπρο με 31 Δεκεμβρίου 2012 και για την 12μηνη περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012.

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία σχετικά με τις εργασίες του Ομίλου στην Κύπρο

12 μηννη περίοδος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012	€εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	64,0
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	6,7
Λοιπά	0,2
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	70,8
Δαπάνες	(61,1)
Κέρδη / (ζημιές) πρό φόρων	9,7

31 Δεκεμβρίου 2012

Καθαρή θέση	109,4
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	903,4
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	148,1
Υποχρεώσεις προς πελάτες	886,7

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος, ως οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή του σε τραπεζικούς κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Η διαχείριση και ο έλεγχος των κινδύνων αυτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της δέσμευσης του Ομίλου να επιδιώκει σταθερά υψηλές αποδόσεις για τους μετόχους του.

Από την 1 Ιανουαρίου 2008, η Τράπεζα ακολουθεί την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, για τα χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών και στεγαστικών δανείων που αποτελούν το 69,9% του σταθμισμένου για κίνδυνο συνολικού δανειακού της χαρτοφυλακίου σε ατομική βάση. Παράλληλα, συνεχίστηκε η υλοποίηση των έργων του Προγράμματος «Βασιλεία II» σε επίπεδο Ομίλου στοχεύοντας, αφενός στη σταδιακή εφαρμογή του νέου εποπτικού πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας, αφετέρου στην περαιτέρω ενίσχυση των δυνατοτήτων και της ποιότητας της διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίου. Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των έργων του Προγράμματος που συνεχίζουν να υλοποιούνται αφορά στα θυγατρικά πιστωτικά ιδρύματα και εκτελείται χωρίς αξιοσημείωτες αποκλίσεις από το σχετικό χρονοπρογραμματισμό.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη βέλτιστη διαχείριση και αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός ή περισσοτέρων πιστούχων (αντισυμβαλλομένων του) να εκπληρώσουν οποιαδήποτε υποχρέωσή τους έναντι της Τράπεζας ή/ και θυγατρικών της. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί για κάθε μορφή πιστοδότησης συστήματα αξιολόγησης και μέτρησης πιστωτικού κινδύνου τα οποία διαφοροποιούνται με βάση τα χαρτοφυλάκια του (π.χ. το Υπόδειγμα Αξιολόγησης Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, εγκριτικά και συμπεριφορικά υποδείγματα για τα χαρτοφυλάκια Λιανικής Τραπεζικής κ.λπ.). Η χρήση των συστημάτων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου έχει ως σκοπό την αξιόπιστη κατάταξη των πιστούχων σε βαθμίδες πιστοληπτικής ικανότητας, την εκτίμηση των παραμέτρων της αναμενόμενης και μη αναμενόμενης ζημίας και εν τέλει, την προστασία της κερδοφορίας και της κεφαλαιακής βάσης του Ομίλου.

Η προστασία έναντι του πιστωτικού κινδύνου επιτυγχάνεται μέσω:

- Της εφαρμογής κατάλληλων ορίων πιστωτικού ανοίγματος έναντι μεμονωμένων πιστούχων, ομίλων πιστούχων, συγκέντρωσης σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας κ.ά.
- Της χρήσης τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου (εξασφαλίσεις, εγγυήσεις).
- Της προσαρμογής της τιμολόγησης των διαφόρων προϊόντων και υπηρεσιών.

Κίνδυνος αγοράς

Για την αποτελεσματική μέτρηση του κινδύνου αγοράς ο οποίος προκύπτει από ενδεχόμενες μεταβολές στα στοιχεία της αγοράς, όπως οι συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, οι τιμές των μετοχών και των μετοχικών δεικτών, καθώς και οι τιμές των παραγώγων προϊόντων, ο Όμιλος χρησιμοποιεί υποδείγματα εκτίμησης της Μέγιστης Δυνητικής Ζημίας (ΜΔΖ) του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου του σε όλα τα νομίσματα.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση του αναλαμβανομένου κινδύνου, έχει θεσπιστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ που καλύπτει τόσο τους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, συναλλαγματικό και μετοχικό κίνδυνο), όσο και το συνολικό κίνδυνο αγοράς του χαρτοφυλακίου.

Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας του εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, εφαρμόζεται πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (back testing) σε ημερήσια βάση, ενώ για την εκτίμηση της ζημίας που ενδεχομένως υφίσταται ο Όμιλος σε περίπτωση ακραίων συνθηκών διενεργείται πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσεως (stress testing) σε εβδομαδιαία βάση, επί των θέσεων του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου και με τη χρήση συγκεκριμένων σεναρίων.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο Όμιλος, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου, έχει από το 2006 θέσει ως στόχο τη θέσπιση και τήρηση ενός υψηλής ποιότητας πλαισίου διαχείρισής του σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του. Με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής του πλαισίου, προχώρησε το 2009 στην ανάπτυξη και εφαρμογή του νέου μηχανογραφικού συστήματος OpVar της εταιρείας Algorithmics.

Κατά τη διάρκεια του 2012:

- Επεκτάθηκε η υλοποίηση του συστήματος OpVar σε τρεις νέες εταιρείες (NBG Leasing IFN SA, UBB Insurance Broker AD, UBB Factoring) με γνώμονα την ενδυνάμωση του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στον Όμιλο
- Ενσωματώθηκε το σύνολο των θυγατρικών του Ομίλου που ενοποιούνται εποπτικά, στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων με την Τυποποιημένη Προσέγγιση Μέτρησης μέσω:
 - της υιοθέτησης κειμένων Πολιτικής Ταξινόμησης Μικτών Εσόδων σε Επιχειρηματικές Δραστηριότητες
 - της θέσπισης Πολιτικής για τη χρήση Τυποποιημένης Προσέγγισης σε επίπεδο Ομίλου ΕΤΕ
 - της ανάπτυξης μεθοδολογίας διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου με τη συμπλήρωση σχετικών ερωτηματολογίων τα οποία περιλαμβάνουν διαδικασίες αυτοαξιολόγησης κινδύνων και περιβάλλοντος ελέγχου (RCSA), υποβολή σχεδίων δράσης και συλλογή δεδομένων ζημιών

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

- εκπαιδεύθηκαν οι νέοι Ανταποκριτές λειτουργικού Κινδύνου της ΕΤΕ στις βασικές αρχές διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου καθώς και στη χρήση του συστήματος OrVar
- υλοποιήθηκε ο ετήσιος κύκλος εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στην Τράπεζα και στις θυγατρικές του Ομίλου οι οποίες χρησιμοποιούν τη νέα μηχανογραφική εφαρμογή. Ειδικότερα, κατά την υλοποίηση του εν λόγω πλαισίου έλαβαν χώρα διαδικασίες για:
 - τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων
 - τον προσδιορισμό δράσεων άμβλυνσής τους
 - τον καθορισμό και την παρακολούθηση βασικών δεικτών κινδύνου
 - τη συλλογή δεδομένων ζημιογόνων περιστατικών. Ειδικότερα έγινε τακτικός έλεγχος της πληρότητας της βάσης δεδομένων ζημιογόνων γεγονότων μέσω διασταύρωσης των στοιχείων της βάσης με το σύστημα SAP.
- έλαβαν χώρα για τρίτη συνεχή χρονιά συναντήσεις εργασίας για την Ανάλυση Σεναρίων, με στόχο τον εντοπισμό πιθανών ακραίων γεγονότων λειτουργικού κινδύνου στην Τράπεζα. Οι συναντήσεις εργασίας επεκτάθηκαν και στο Δίκτυο Καταστημάτων Εξωτερικού (Αιγύπτου, Αλβανίας και Λονδίνου).

Παράλληλα, η Τράπεζα συνέχισε την προσπάθεια αναβάθμισης του εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του λειτουργικού κινδύνου, με στόχο την κάλυψη των κριτηρίων υιοθέτησης αναβαθμισμένης προσέγγισης μέτρησης για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών της απαιτήσεων έναντι λειτουργικού κινδύνου, τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση, σε μελλοντικό χρόνο.

Κίνδυνος επιτοκίων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο και κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται συστηματικά τον επιτοκιακό κίνδυνο που αφορά στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο καθώς και τον κίνδυνο ρευστότητας, μέσω:

- Αναλύσεων των ανοιγμάτων ρευστότητας και αναχρηματοδότησης,
- Μετρήσεων ευαισθησίας της αξίας των ιδίων κεφαλαίων και του καθαρού εσόδου από τόκους σε πιθανές και ακραίες μεταβολές των επιτοκίων,
- Διεύρυνσης και διαφοροποίησης των πηγών χρηματοδότησής του,
- Διατήρησης επαρκούς επιπέδου ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού και
- Εφαρμογής σχετικών ορίων.

Χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων

Ο Όμιλος αντισταθμίζει σημαντικό μέρος του επιτοκιακού κινδύνου ο οποίος απορρέει από το χαρτοφυλάκιο των ομολόγων σταθερού επιτοκίου, εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ), που κατέχει με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί ομολόγων εκδόσεως Γερμανικού Δημοσίου βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης διάρκειας.

Επιπλέον, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, κυρίως μέσω συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, με σκοπό την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου και σε μικρότερο βαθμό την αποκόμιση κερδών.

Ίδιες Μετοχές

Μετά την απόφαση της Τράπεζας να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και βάσει των διατάξεων του Ν. 3723/2008 και του άρθρου 28 του Ν. 3756/2009, η Τράπεζα δεν επιτρέπεται να προβεί σε αγορά ιδίων μετοχών, καθόλη την διάρκεια συμμετοχής της στο πρόγραμμα αυτό.

Κατά την διάρκεια της χρήσης 2012, η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. (η θυγατρική της Τράπεζας που διενεργεί συναλλαγές σε ίδιες μετοχές για τους σκοπούς της δραστηριότητάς της) απέκτησε 60.711.618 μετοχές της Τράπεζας συνολικής αξίας €121,4 εκατ. και από αυτές διέθεσε 60.763.827 μετοχές αντί ποσού €121,5 εκατ. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές, ενώ η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. κατείχε 10.763 μετοχές που αντιστοιχούν στο 0,001% του εκδοθέντος κοινού μετοχικού κεφαλαίου, συνολικής αξίας €23 χιλ.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, στην ετήσια έκθεση του Δ.Σ., πρέπει να αναφέρονται οι πάσης φύσεως συναλλαγές μεταξύ της Τράπεζας και του Ομίλου με τα συνδεδεμένα μέρη, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24, που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης και που επηρέασαν ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Τράπεζας. Επίσης, απαιτείται από τα παραπάνω στοιχεία, να παρατίθενται διακριτά, οι συνολικές αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης, καθώς και οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους.

Συναλλαγές του Ομίλου και της Τράπεζας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης για το 2012

(ποσά σε € χιλ.)	Όμιλος	Τράπεζα
Συνολικές αμοιβές	16.759	7.715
Δάνεια	20.325	19.668
Καταθέσεις	7.264	2.873

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Διεταιρικές Συναλλαγές την 31.12.2012 - Τράπεζα

Θυγατρικές

(€ '000)	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Τάξεις
Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.	73	33.818	2.419	1.528	30.001
Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε.	-	369.072	1	15.434	22.736
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	2.516	34.035	3.528	469	-
Εθνική Leasing Α.Ε.	466.596	63.336	12.672	1.271	456.240
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	46	609	154	154	-
Προνομούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	617	20.214	1.403	2.137	-
NBG Greek Fund Ltd	-	5.445	-	197	-
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	1.036	6.450	2.721	396	527
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	64.569	944	1.278	-	-
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	693.011	286.417	30.504	9.479	168.885
NBG Management Services Ltd	112.148	-	4.348	-	-
Storanska Banka A.D.-Skopje	47.477	49	1.459	187	17
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB) (Όμιλος)	140.189	18.450	2.571	36	401.337
NBG International Ltd	-	430	-	3	-
NBG Finance Plc	-	164.486	-	40.946	-
Interlease E.A.D., Sofia	88.667	4	9.434	2	-
NBG Securities Romania S.A.	-	92	-	63	-
NBG Asset Management Luxembourg S.A.	-	9.212	-	373	-
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven)	-	1.986	-	-	-
NBG Funding Ltd	-	340.120	9.357	19.860	-
Banca Romaneasca S.A. (Όμιλος)	439.973	3.990	25.921	1.064	192.500
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚή» (Όμιλος)	234.014	972.297	5.247	46.790	4.661
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε.	30.783	2.778	1.855	167	5.560
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	3.767	42	157	-	-
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	799	1.056	-	3.190	-
Εθνodata Α.Ε.	171	14.844	279	12.847	5.957
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	-	6	-	-	-
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	-	15	-	-	-
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	1	490	28	22	780
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	180	18	-	-	-
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	-	37	-	-	-
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	3.542	103	-	-	-
NBGI Private Equity Funds	231.157	1.568	248	-	96.265
NBG International Holdings B.V.	108.687	7.029	4.005	9	-
Finansbank A.S. (Όμιλος)	981.030	4.390	41.385	419	77.671
Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad	21.778	4.059	2.599	7	-
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	-	-	2.079	-	-
CPT Investments Ltd	197.169	362.876	1.672	19.502	-
NBG Finance (Dollar) Plc	-	46.988	-	1.591	-
NBG Finance (Sterling) Plc	-	54.374	-	5.742	-
NBG Bank Malta Ltd	57.340	384.270	3.272	11.326	-
Εθνική Factors Α.Ε.	37.972	17.375	3.664	256	220.952
Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.	11	165.509	12	74.895	1.273.054
Banka NBG Albania Sh.a.	10.175	448	468	11	-
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε.	10.108	1.632	108	9	2.005
Σύνολο	3.985.602	3.401.363	174.848	270.382	2.959.148

Συγγενείς

(€ '000)	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Τάξεις
PLANET Α.Ε.	2.674	1.164	270	-	1.465
Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών	-	5.083	-	205	-
ΛΑΡΚΟ Α.Ε.	-	729	676	14	16.369
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	-	2	-	-	-
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	75	1.311	117	1.329	-
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	3.919	-	4	-	-
ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε.	-	759	-	1.891	-
Σύνολο	6.668	9.048	1.067	3.439	17.834
Σύνολο Διεταιρικών Συναλλαγών	3.992.270	3.410.411	175.915	273.821	2.976.982

Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2012, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €501,3 εκατ.

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2012, στα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €111,5 εκατ. και €40,0 εκατ. αντίστοιχα.

Συναλλαγές με το Τ.Χ.Σ.

Σε συνέχεια της εισφοράς από το Τ.Χ.Σ. στην Τράπεζα ομολόγων του Ε.Τ.Χ.Σ. ύψους €9.756,0 εκατ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, στα πλαίσια σχετικής σύμβασης προεγγραφής και του ν. 3864/2008 αναφορικά με την ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα θεωρεί ότι είναι συνδεδεμένο μέρος με το Τ.Χ.Σ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΛΠ 24.

Πλέον των ομολόγων του Ε.Τ.Χ.Σ. ύψους €9.756,0 εκατ. που εισέφερε το Τ.Χ.Σ. στην Τράπεζα κατά την διάρκεια του 2012, η Τράπεζα προχώρησε, το 2012, στην εφάπαξ καταβολή στο Τ.Χ.Σ. ενός ποσού ύψους €115,6 εκατ., σύμφωνα με την τροποποίηση του ν. 3864/2008 τον Δεκέμβριο του 2012.

Εξωτερικοί ελεγκτές

Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου εξετάζει το διορισμό των εξωτερικών ελεγκτών, καθώς επίσης και τη σχέση τους με τον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης μη ελεγκτικών εργασιών, καθώς και τις αμοιβές για ελεγκτικές και μη ελεγκτικές εργασίες.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η Εθνική Τράπεζα αναγνωρίζει την αξία της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης του Οργανισμού και προσεγγίζει όλο και πιο συστηματικά την έννοια της Κοινωνικής Υπευθυνότητας, που ήταν πάντοτε και παραμένει ουσιαστική προτεραιότητα για την Τράπεζα.

Σταθερή στις δεσμεύσεις της, η Εθνική Τράπεζα, συνέχισε και το 2012, στο πλαίσιο της στρατηγικής της, το ευρύ κοινωνικό της έργο, υλοποιώντας τους στόχους που είχαν τεθεί για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, τη στήριξη δράσεων για την πράσινη ανάπτυξη, τη βελτίωση στην ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού της, την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της και τη συνεισφορά της στην κοινωνία που δραστηριοποιείται.

Ενδεικτικά μόνο αναφέρονται μερικές από τις πιο βασικές της δράσεις:

- Με πρωτοβουλίες για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων, επαγγελματιών και νοικοκυριών, καθώς και με μέτρα στήριξης των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού, η Τράπεζα συνέβαλε στον περιορισμό των επιπτώσεων από την οικονομική κρίση.
Συγκεκριμένα:
 - Στον τομέα της χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η Τράπεζα συνέχισε να στηρίζει τόσο τις υγιείς επιχειρήσεις που δοκιμάζονται από την εγχώρια οικονομική κρίση παρέχοντάς τους την απαραίτητη ρευστότητα, όσο και αυτές που εμφάνισαν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων ρυθμίζοντας με ευνοϊκούς όρους και προϋποθέσεις τις οφειλές τους. Επίσης, συνέχισε να στηρίζει τη ρευστότητα των επιχειρήσεων και κατ' επέκταση τη συνέχιση της λειτουργίας τους προχωρώντας στη αναδιάρθρωση των οφειλών τους, οι οποίες βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο ληξιπρόθεσμιας, παράλληλα πάντα με τη συνέχιση των προγραμμάτων διευκόλυνσης της αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω ρυθμίσεων/επαναρρυθμίσεων. Το συνολικό υπόλοιπο των ρυθμίσεων – επαναρρυθμίσεων - αναδιρθρώσεων οφειλών πελατείας αρμοδιότητας της ΔΠΜΜΕ ανήλθε την 31.12.2012 στο ποσό των € 834 εκατ. Στις παραπάνω οφειλές δεν περιλαμβάνονται αναδιρθρωθείσες/ ρυθμισθείσες/επαναρρυθμισθείσες οφειλές, οι οποίες, εν τω μεταξύ, μεταφέρθηκαν σε οριστική καθυστέρηση.
 - Συγκεκριμένα, οι Μονάδες του Δικτύου της Τράπεζας, σε άμεση συνεργασία με τη Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων ΜΜΕ, παρά τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες, επεδίωξαν και υλοποίησαν με επιτυχία τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η Τράπεζα παρείχε ρευστότητα στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις μέσω της συμμετοχής της σε Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα χορήγησης δανείων/πιστώσεων με ιδιαίτερα χαμηλό επιτοκιακό κόστος:
 - Της Πρωτοβουλίας JEREMIE, με σκοπό την κάλυψη αναγκών Κεφαλαίου Κίνησης ή την υλοποίηση παγιοποιήσεων από Μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τα δάνεια της μορφής αυτής χρηματοδοτούνται σε ποσοστό 50% από το ΕΣΠΑ 2007 – 2013 μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων και σε ποσοστό 50% από ίδια διαθέσιμα της Τράπεζας.
 - Των Προγραμμάτων της ΕΤΕΑΝ Α.Ε.: πρόκειται για νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και συγκεκριμένα:
 - ΔΡΑΣΗ Γ' «ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ» με σκοπό τη χρηματοδότηση αποκλειστικά και μόνο επενδυτικών σχεδίων τα οποία έχουν ενταχθεί στη Δράση «Επιχειρηματικότητα των Νέων» του νέου Αναπτυξιακού Νόμου 3908/2011.
 - ΔΡΑΣΗ Ε' «ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, ΑΦΑΛΑΤΩΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ, ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ, ΑΠΕ», με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων τα οποία είτε έχουν υπαχθεί σε σχετικά Προγράμματα του ΕΠΑΝ II ή άλλων Επιχειρηματικών Προγραμμάτων είτε δεν έχουν υπαχθεί σε κανένα Πρόγραμμα Κρατικής Ενίσχυσης, με στόχο κυρίως τη χρηματοδότηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Α.Π.Ε.) με σημαντικά μέχρι σήμερα αποτελέσματα.

- Με σκοπό τη δημιουργία αξίας τόσο για την Τράπεζα, όσο και για τον εργαζόμενο, μέσω της βελτίωσης των γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών, πραγματοποιήθηκαν 641 εκπαιδευσεις κατά τις οποίες το σύνολο των συμμετοχών ανήλθε στις 13.449 (6.719 σε ενδο-επιχειρησιακές εκπαιδευσεις, 374 σε σεμινάρια εκτός Τραπεζής και 6.356 σε σεμινάρια άλλου τύπου [e-learning, internet, κ.λπ.]) και καταγράφηκαν 228.831 ανθρωποώρες εκπαίδευσης, επενδύοντας συνολικά €3,06 εκατ.
- Στο πλαίσιο εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής της και του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, κατά το 2012, υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:
 - Συνεχίστηκε και το 2012 το Έργο Επαναπροσδιορισμού της Πολιτικής Εκτύπωσης και Αποστολής Ειδοποιητηρίων (Statements) και Αλληλογραφίας προς την Πελατεία της Τράπεζας το οποίο στοχεύει στη μείωση του λειτουργικού κόστους, την μείωση των εκτυπώσεων καθώς και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων (χαρτί).
 - Εφαρμόστηκαν, με τη συμμετοχή των εργαζομένων, προγράμματα ανακύκλωσης υλικών. Ενδεικτικά, ανακυκλώθηκαν 408 τόνοι χαρτιού, 5.574 κιλά μικρών και μεγάλων μπαταριών, περίπου 103 τόνοι Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού καθώς και 997 κιλά λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης και φωτιστικά είδη με την επέκταση της ανακύκλωσης τους σε όλο το δίκτυο της Τράπεζας. Επίσης αποσύρθηκαν για ανακύκλωση από τους χώρους της Τράπεζας περίπου 14 τόνοι χρησιμοποιημένων συσσωρευτών. Οι δράσεις αυτές υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με αδειοδοτημένους φορείς.
 - Αυξήθηκαν οι συμμετοχές των εργαζομένων προγράμματα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης του προσωπικού (distance e-learning, e-book, e-learning) κατά 51,08%.
- Πρόσθετα για τη μείωση των μετακινήσεων γενικότερα των στελεχών αλλά και των πελατών της, η Τράπεζα συνεχίζει την επέκταση και τον εμπλουτισμό των εναλλακτικών δικτύων της που ενοποιήθηκαν πλέον κάτω από ένα ενιαίο σύνολο ηλεκτρονικών υπηρεσιών (i-bank) που είναι στη διάθεση των πελατών της Τράπεζας όλο το 24ωρο με πέντε δίκτυα σύγχρονης τραπεζικής εξυπηρέτησης: Το δίκτυο ATM, το Internet Banking, το δίκτυο APS, το Phone Banking και το Mobile Banking.
- Η Εθνική Τράπεζα, παρά την τρέχουσα ιδιαίτερα δυσμενή οικονομική συγκυρία, πιστή στη δέσμευσή της για κοινωνική προσφορά συνέχισε την παράδοσή της και ανέπτυξε κατά το 2012 χορηγικό πρόγραμμα ύψους €9.301.449. Στο πλαίσιο αυτό στήριξε ένα ευρύτατο φάσμα πρωτοβουλιών εταιρικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ευθύνης άμεσα, καθώς και μέσω της χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του Μορφωτικού Ιδρύματος και του Ιστορικού της Αρχείου. Κεντρικοί άξονες αυτών των δράσεων ήταν ο Άνθρωπος, το Περιβάλλον και ο Πολιτισμός. Αναλυτικότερα:

Άνθρωπος

- **ΚΟΙΝΩΝΙΑ**
 - ✓ Ενίσχυση δράσεων για την αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας.
 - ✓ Ανάπτυξη προγραμμάτων κοινωνικής αλληλεγγύης.
 - ✓ Συνδρομή στο έργο φορέων με αναγνωρισμένη δράση στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων.
 - ✓ Υποστήριξη ευπαθών (τρίτη ηλικία, παιδιά, άτομα με ειδικές ανάγκες) κοινωνικών ομάδων και ατόμων.
- **ΕΠΙΣΤΗΜΗ – ΕΡΕΥΝΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**
 - ✓ Στήριξη προγραμμάτων υποτροφιών για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
 - ✓ Συμβολή στην αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και στήριξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
 - ✓ Χορηγίες για ερευνητικά προγράμματα, αθλοθέτηση βραβείων, και στήριξη της καινοτομίας.
 - ✓ Στήριξη επιστημονικού έργου και προαγωγή της έρευνας, κυρίως με επιστημονικές συναντήσεις (συνέδρια, θερινά σχολεία, σεμινάρια, ημερίδες) που καλύπτουν όλο το φάσμα των επιστημών.
 - ✓ Χορηγική στήριξη για την έκδοση εντύπων, βιβλίων και ειδικών αφιερωμάτων.
- **ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**
 - ✓ Συνέχιση πολυετούς Προγράμματος χορηγικής στήριξης της Ελληνικής Γυμναστικής Ομοσπονδίας, καθώς και μεμονωμένων αθλητών για την προετοιμασία και συμμετοχή τους σε παγκόσμια πρωταθλήματα και στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου.

Πολιτισμός

- **ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΙΣΤΟΡΙΑ -ΤΕΧΝΕΣ**
 - ✓ Χορηγίες για τη διαφύλαξη και ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού γίνεσθαι.
 - ✓ Χορηγική συνδρομή για τη συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων και τη διενέργεια αρχαιολογικών ανασκαφικών ερευνών.
 - ✓ Χορηγική στήριξη εκδοτικών πρωτοβουλιών πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.
 - ✓ Στήριξη δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων που αφορούν τη μουσική και τις παραστατικές τέχνες.
- **ΔΙΑΦΟΡΑ**
 - ✓ Συμβολή της Τράπεζας για τον ανεφοδιασμό του Υπουργείου Οικονομικών με συμπληρωματικά πληροφοριακά συστήματα, υποδομές και υπηρεσίες, απολύτως αναγκαίες για την υλοποίηση του Προγράμματος του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων και του Προγράμματος για την ψηφιοποίηση του Περιουσιολογίου.
 - ✓ Υποστήριξη για την πραγματοποίηση εκδόσεων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων επενδυτικού και χρηματοοικονομικού κυρίως χαρακτήρα.

Περιβάλλον

- ✓ Στήριξη προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- ✓ Συμμετοχή στην αποκατάσταση πυρόπληκτων οικοσυστημάτων της χώρας μας.
- ✓ Δράσεις για τη στήριξη της βιοποικιλότητας.
- ✓ Συνδρομή, με αίσθημα οικολογικής συνείδησης, στο έργο φορέων που μεριμνούν για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

- Η Τράπεζα, στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής της Πολιτικής, διέθεσε κατά το 2012 τα ακόλουθα πράσινα τραπεζικά προϊόντα, τα οποία συνεισφέρουν θετικά στην αειφόρο ανάπτυξη:
 - Δάνειο για συμμετοχή στο πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον» σε συνεργασία με το Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. (πρώην ΤΕΜΠΜΕ) με 12.601 εγκρίσεις αιτήσεων δανείων για το 2012
 - «Πράσινο Δάνειο» με ειδικούς προνομιακούς όρους, με σκοπό τη χρηματοδότηση της αγοράς και εγκατάστασης προϊόντων εξοικονόμησης ενέργειας.
 - Δάνειο «ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ ΣΠΙΤΙ» για εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος σε οικίες.
 - Δάνειο «Εστία Πράσινη» για την αγορά, επισκευή ή κατασκευή ενεργειακά αναβαθμισμένης κατοικίας.
 - Αμοιβαίο Κεφάλαιο ΔΗΛΟΣ «Πράσινη Ενέργεια».
- Η Τράπεζα συμμετέχει στο πρόγραμμα JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) με ανάληψη των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων και Περιβάλλοντος με σύμβαση που υπέγραψε με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και συνολικά υπό διαχείριση κεφάλαια €83,3 εκατ.
- Η Τράπεζα και το 2012 με συνολικές εγκρίσεις για πιστοδοτήσεις επενδύσεων σε ΑΠΕ ύψους €245,5 εκατ. συνέβαλε στην προσπάθεια της χώρας μας για ένα θετικό περιβαλλοντικό ισοζύγιο.

Βραβεύσεις και Διακρίσεις

Η Εθνική Τράπεζα, στο πλαίσιο της ικανοποίησης των αναγκών των πελατών και των μετόχων της, καθώς και της παροχής πληρέστερης πληροφόρησης και διαφάνειας για τη δράση της σε θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, έλαβε, κατά τη διάρκεια του 2012, σημαντικές βραβεύσεις και διακρίσεις.

- Στο πλαίσιο του θεσμού «**BRAVO 2012, Ανοιχτός Διάλογος για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη**», η Έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Εθνικής Τράπεζας απέσπασε -για δεύτερη συνεχή χρονιά- σημαντικές διακρίσεις:·
 1. Στο *Δείκτη Αντίληψης (Perception Index)*, η Εθνική Τράπεζα διακρίθηκε στις ακόλουθες κατηγορίες:
 - Διακυβέρνηση
 - Προσέγγιση Συμμετεχόντων
 - Περιβάλλον
 - Εργασιακά
 - Αγορά
 - Κοινωνία
 2. Στο *Δείκτη Βιωσιμότητας*, επίσης, διακρίθηκε στην κατηγορία «Καλύτεροι Απολογισμοί Βιωσιμότητας».Η βράβευση επιβεβαιώνει για μία ακόμα φορά το υψηλό επίπεδο Εταιρικής Υπευθυνότητας, την οποία η Εθνική Τράπεζα επιδεικνύει, διακρινόμενη για την κοινωνική και περιβαλλοντική της ευαισθησία, τις επιδόσεις της στη διακυβέρνηση, την αγορά και το εργασιακό της περιβάλλον, συνεχίζοντας μια παράδοση κοινωνικής προσφοράς 170 και πλέον χρόνων.
- **Έπαινος για την Έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2011 της Εθνικής Τράπεζας:** Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αξιολόγησε, για πέμπτη χρονιά, τις ετήσιες Εκθέσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης τις οποίες δημοσίευσαν ελληνικές επιχειρήσεις από όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας. Στο πλαίσιο αυτής της αξιολόγησης, η οποία παρουσιάστηκε κατά την Ημερίδα “CSR Reporting Forum 2012”, η Εθνική Τράπεζα έλαβε τιμητικό έπαινο με βαθμολογία 45%. Πρόκειται για την κορυφαία βαθμολόγηση επιχείρησης του κλάδου από την εφαρμογή του θεσμού αυτού από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- **Διπλή διάκριση για το i-bank της Εθνικής Τράπεζας στα “e-volution awards 2013”**
Δύο βραβεία κέρδισε το i-bank της Εθνικής Τράπεζας στο πλαίσιο της απονομής των βραβείων “e-volution awards 2013” που πραγματοποιήθηκε από το Εργαστήριο Ηλεκτρονικού Εμπορίου (ELTRUN) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και τη Boussias Communications, με στόχο την ανάδειξη των βέλτιστων πρακτικών στο ηλεκτρονικό επιχειρείν. Συγκεκριμένα, η Εθνική κέρδισε το **Βραβείο «Συνδυασμός Ψηφιακού και Φυσικού Καναλιού»** για το **i-bank store**, τον πρωτοποριακό πολυχώρο πλήρους ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης που λειτουργεί ήδη σε 4 σημεία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, προσφέροντας ένα μοναδικό συνδυασμό τραπεζικής εξυπηρέτησης, διάχυσης γνώσης και ψυχαγωγίας. Η μοναδικότητα του i-bank store βρίσκεται στο συνδυασμό διαφόρων στοιχείων, όπως η ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, οι ψηφιακές εφαρμογές (οθόνες αφής, προβολικά, διαδραστικές επιφάνειες, κ.α.), καθώς και η δυνατότητα για παρακολούθηση εκδηλώσεων στο ειδικά διαμορφωμένο αμφιθέατρο. Η εφαρμογή των παραπάνω σε αυτά τα τετραγωνικά μέτρα είναι μοναδική, με αποτέλεσμα να έχει αναγνωριστεί ως ένα από τα πιο αξιοσημείωτα case studies διεθνώς, από οργανισμούς, έγκυρα περιοδικά και ηλεκτρονικά μέσα που ασχολούνται με την καινοτομία στην τραπεζική εξυπηρέτηση. Επιπλέον, το i-bank της Εθνικής Τράπεζας διακρίθηκε με το **Βραβείο «Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης»** για τη δράση **«Δείξ'τους»**, μια σημαντική πρωτοβουλία κοινωνικής προσφοράς η οποία αναδεικνύει την ανάγκη μείωσης του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού στην Ελλάδα, ειδικά σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, όπως οι ηλικιωμένοι. Το βασικό σημείο διαφοροποίησης σε σχέση με άλλες καμπάνιες για το ίδιο θέμα είναι ο τρόπος που φέρνει κοντά δύο γενιές, τους νέους και τους ηλικιωμένους, αντιστρέφοντας τη σχέση εκπαιδευτή-εκπαιδευόμενου και δημιουργώντας μια διάδραση με οφέλη για όλους. Η υλοποίησή της έγινε με έναν πρωτότυπο και ολοκληρωμένο τρόπο (ιστοσελίδα, βίντεο, διαγωνισμός, τεχνογνωσία από εξειδικευμένους φορείς, πιλοτικά προγράμματα σε δήμους, «μαθήματα Δείξ'τους» στο i-bank store). Τα βραβεία τελούν υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων και του Ελληνικού Συνδέσμου Ηλεκτρονικού Εμπορίου (GRECA).
- Στο πλαίσιο της εγκυρότερης διεθνούς έρευνας για το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών θεματοφυλακής ανά χώρα - “Agent Basks in Major Markets Survey” του περιοδικού Global Custodian - η ΕΤΕ έλαβε για τέταρτη συνεχή χρονιά την ανώτατη διάκριση “**Top Rated**” και κατετάγη στις ανώτατες θέσεις για τις υπηρεσίες που παρέχει σε έλληνες (1η θέση) και ξένους θεσμικούς επενδυτές

(2η θέση), όσον αφορά στην ελληνική αγορά. Η έρευνα που διεξάγεται κάθε χρόνο, βασίζεται σε μυστικές αξιολογήσεις των πελατών για τους θεματοφύλακές τους. Τόσο η πρόσφατη, όσο και οι διακρίσεις που έχουν προηγηθεί, αποτελούν επισφράγιση των υψηλής ποιότητας υπηρεσιών που με συνέπεια προσφέρει η ΔΕΚΧ, για περισσότερο από 25 χρόνια στην ξένη θεσμική πελατεία της και για πολλές δεκαετίες στην αντίστοιχη ελληνική. Οι δραστηριότητες της ΔΕΚΧ, εκτός από τον ελληνικό χώρο, καλύπτουν και όλες τις διεθνείς κεφαλαιαγορές και χρηματαγορές, μέσα από συνεργασίες τόσο με κορυφαίους διεθνείς θεματοφύλακες όσο και με τις θυγατρικές μας στα Βαλκάνια (περιφερειακή θεματοφυλακή), για την κάλυψη αγορών της ΝΑ Ευρώπης.

- Η Εθνική Τράπεζα απέσπασε για 5η συνεχόμενη χρονιά το πρώτο βραβείο στην κατηγορία «**Καλύτερη Τράπεζα-2012**», ενώ παράλληλα, διακρίθηκε ως «**2^η Καλύτερη Εταιρεία-2012**» και ως «**Καλύτερη Εταιρεία στον τομέα της Εταιρικής Διακυβέρνησης-2012**», στο πλαίσιο του θεσμού των Επιχειρηματικών Βραβείων «ΧΡΗΜΑ-Γεώργιος Ουζούνης», επιβεβαιώνοντας για ακόμη μια φορά, την ορθότητα των στρατηγικών της επιλογών και τη σταθερή της πορεία στην προσπάθεια ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας.

Μερισματική πολιτική

Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3 του Ν. 3723/2008 αναφορικά με το πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, οι τράπεζες που συμμετέχουν σε αυτό, επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% των διανεμητέων κερδών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 148/1967. Οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Δ.Σ. των τραπεζών που συμμετέχουν στο σχέδιο έχουν το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 4063/2012 (ΦΕΚ Α' 71) για τη χρήση 2011, οι τράπεζες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα στους κοινούς μετόχους μόνο υπό την μορφή μετοχών, οι οποίες δεν είναι ίδιες μετοχές.

Η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 28 Ιουνίου 2012, δεν ενέκρινε καμία διανομή μερισμάτων σε όλες τις κατηγορίες μετοχών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920.

Την 9 Νοεμβρίου 2012, με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 38/9-11-2012 (ΦΕΚ Α' 223) σχετικά με την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, ορίστηκε ότι όταν η Τράπεζα εκδόσει υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες και καθ' όσο χρόνο υφίστανται αυτές:

α) Η τράπεζα δεν διανέμει μερίσματα στους κοινούς μετόχους και

β) οποιοδήποτε ποσό που κανονικά προορίζεται προς διανομή στους κοινούς μετόχους, διατίθεται αναλογικά για την καταβολή των τόκων των ομολογιών, των τόκων ή μερισμάτων προς τους πιστωτές ίδιας τάξης και την επαναγορά των ομολογιών και των τίτλων που κατέχουν οι πιστωτές ίδιας τάξης με τις υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Εισαγωγή

Σύμφωνα με το άρθρο 43α, παράγραφος 3, περίπτωση δ' του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε με τις από 6 Σεπτεμβρίου 2010 αλλαγές που εισήγαγε ο Ν. 3873/2010, με σκοπό την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2006/46/ΕΚ, η Τράπεζα υποχρεούται να συμπεριλαμβάνει ως ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας
- Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Τράπεζα πέρα των προβλέψεων του νόμου
- Γενική Συνέλευση και Δικαιώματα των Μετόχων της Τράπεζας
- Διοικητικό Συμβούλιο και Λοιπά Διοικητικά, Διαχειριστικά και Εποπτικά Όργανα
- Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας και Διαχείριση Κινδύνων σε σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων

Τα λοιπά πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2004/25/ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, περιλαμβάνονται στην Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που αποτελεί ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας καθορίζεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και από τους κανονισμούς και το καταστατικό της Τράπεζας. Επιπλέον, ως εισηγμένη εταιρεία στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α, η Τράπεζα υποχρεούται σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του νομικού και κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. (Νόμος Sarbanes Oxley) και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. (SEC) και του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης.

Το Φεβρουάριο του 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας («Δ.Σ.») υιοθέτησε κατευθυντήριο πλαίσιο που περιγράφει τη δομή και πρακτική που ακολουθεί η Τράπεζα σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Το κατευθυντήριο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης βασίστηκε στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και συστήνει ένα πλαίσιο το οποίο προάγει τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας του Δ.Σ. αλλά και της διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου. Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, ο οποίος υιοθετήθηκε από το Δ.Σ. της Τράπεζας το Μάρτιο του 2011, απορρέει από τις διατάξεις του κατευθυντήριου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης και προσδιορίζει:

- Το σκοπό, τα βασικά καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Δ.Σ.
- Τη δομή και τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών Δ.Σ.
- Τη διαδικασία αξιολόγησης των εργασιών του Δ.Σ.
- Τα απαιτούμενα προσόντα και τα κριτήρια ανεξαρτησίας των μελών του Δ.Σ.
- Την ενημέρωση και συνεχή εκπαίδευση των νέων μελών Δ.Σ.
- Τη διαδικασία επιλογής υποψηφιοτήτων και την εκλογή νέων μελών Δ.Σ.
- Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών Δ.Σ.
- Τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων
- Την έγκριση και γνωστοποίηση των αμοιβών των μελών Δ.Σ.
- Τις σχέσεις με τους μετόχους της Τράπεζας

Η Τράπεζα παρακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης βρίσκεται σε μία συνεχή διαδικασία επικαιροποίησης του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης που έχει υιοθετήσει, και εφαρμόζει με συνέπεια τις αρχές και τους κανόνες που ορίζει ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, προσηλωμένη στην μακροπρόθεσμη προάσπιση των συμφερόντων των καταθετών και πελατών, των μετόχων και επενδυτών, των εργαζομένων και των άλλων ενδιαφερομένων μερών.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον οποίο έχει υιοθετήσει και χρησιμοποιεί για τους σκοπούς «συμμόρφωσης ή εξήγησης» του Ν. 3873/2010. Σε συμμόρφωση με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων της Διοίκησης σε επίπεδο Ομίλου, το οποίο εκτιμάται ότι θα εγκριθεί από το Δ.Σ. εντός του 2013. Η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων έχει καθυστερήσει λόγω των ασυνήθων συνθηκών τις οποίες αντιμετώπισε το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα κατά το έτος 2012. Επίσης, η αντικατάσταση των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. τον Ιούλιο του 2012 δεν επέτρεψε τη διεξαγωγή της ειδικής ημερίδας του Δ.Σ. για θέματα στρατηγικής καθώς και την αξιολόγηση των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. από τα μη εκτελεστικά μέλη (παραγρ. 5.3 και 5.7 αντίστοιχα του Κώδικα). Από τον Δεκέμβριο του 2011 έως τον Ιανουάριο του 2012, το Δ.Σ. πραγματοποίησε σε βάθος αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς του με τη συνδρομή εξωτερικού συμβούλου. Τα κύρια αποτελέσματα και εισηγήσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. παρουσιάστηκαν στον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. έχει υιοθετήσει σχέδιο δράσης για την υλοποίηση αυτών των βελτιώσεων εντός του 2013. Τέλος, στο πρώτο τρίμηνο του 2013 αναμένεται η διενέργεια της αυτοαξιολόγησης των εργασιών του Δ.Σ. από τα μέλη του.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης

Η εταιρική διακυβέρνηση περιλαμβάνει το σύνολο των αρχών και κανόνων της Τράπεζας που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των Μετόχων, της Διοίκησης και των ενδιαφερομένων μερών. Η Τράπεζα αποσκοπεί στην επίτευξη εταιρικής διακυβέρνησης υψηλού επιπέδου, την ενίσχυση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και τη συμμόρφωση τόσο με το εθνικό και διεθνές νομοθετικό, κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, όσο και τα διεθνή βέλτιστα τραπεζικά πρότυπα. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει, εκτός από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, επιμέρους πρακτικές και πολιτικές οι οποίες είναι εναρμονισμένες με τις δραστηριότητές της και εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών της.

Η Τράπεζα επιπλέον των προβλέψεων του νόμου εφαρμόζει τις ακόλουθες κύριες πρακτικές και πολιτικές εταιρικής διακυβέρνησης.

Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας

Σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές για την ανάδειξη υποψηφίων μελών του Δ.Σ., με τρόπο που να διασφαλίζεται η αύξηση της μακροπρόθεσμης μετοχικής αξίας και η αξιοκρατία, ανατίθεται στην Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων του Δ.Σ. η αρμοδιότητα της επιλογής των υποψηφίων μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με τα καθήκοντα της αξιολόγησης των αναγκών του Δ.Σ. και του καθορισμού των χαρακτηριστικών που αποτελούν το προφίλ βέλτιστης σύνθεσής του με βάση την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. της Τράπεζας. Βάσει σχετικής εισήγησης της Επιτροπής, το Δ.Σ. εγκρίνει τον κατάλογο των προτεινόμενων υποψηφιοτήτων και υποβάλει σχετική πρόταση στην Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Οι Μέτοχοι δύνανται να προτείνουν επιπλέον υποψηφιότητες κατά βούληση.

Η Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. της Τράπεζας έχει βασιστεί στις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Η Πολιτική εγκρίθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1379/29.5.09).

Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη

Η Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη αποσκοπεί στην ενίσχυση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, καθώς και στην πρόληψη και διαχείριση ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ της Τράπεζας και των Ανώτατων Στελεχών της, οι οποίες δύνανται να ζημιώσουν τη φήμη και τα συμφέροντα τόσο της Τράπεζας, όσο των πελατών, των Μετόχων και των εργαζομένων της.

Στο πλαίσιο της Πολιτικής Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων, ανατίθενται συγκεκριμένοι ρόλοι και αρμοδιότητες στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, το Δ.Σ. της Τράπεζας, την Επιτροπή Ελέγχου και τη Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου αναφορικά με την εφαρμογή και παρακολούθησή της. Η Πολιτική είναι εναρμονισμένη με το Καταστατικό της Τράπεζας, τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Περιληπτική αναφορά στα βασικά σημεία της Πολιτικής Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη έχει ήδη παρατεθεί στην Ετήσια Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης που είχε συμπεριληφθεί στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της Τράπεζας χρήσεως 2010 και η οποία είναι προσβάσιμη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Ενημέρωση Επενδυτών / Ετήσιες Εκθέσεις & Ενημερωτικά Δελτία).

Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας

Την 26^η Νοεμβρίου του 2006, το Δ.Σ. της Τράπεζας ενέκρινε τον Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας για την Τράπεζα και τις εταιρείες του Ομίλου, στον οποίο αποτυπώνονται οι βασικές αρχές και αξίες που διέπουν τους εσωτερικούς κανονισμούς, την πολιτική του Ομίλου, αλλά και τη συμπεριφορά όλων των εργαζομένων.

Οι αρχές του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας είναι βασισμένες στις θεμελιώδεις αξίες που ακολουθεί η Τράπεζα κατά την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και λαμβάνουν υπόψη τις κείμενες διατάξεις που απορρέουν από το εθνικό και διεθνές νομοθετικό πλαίσιο, βάσει των οποίων η Διοίκηση και το σύνολο του προσωπικού ασκούν τα καθήκοντά τους.

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας αφορά τη Διοίκηση και όλο το Προσωπικό της Τράπεζας και του Ομίλου της, συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Συνεργατών και Συμβούλων της.

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Ασφαλιστική Κάλυψη μελών των Διοικητικών Συμβουλίων του Ομίλου

Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τα μέλη του Δ.Σ. έχουν το δικαίωμα επαρκούς ασφαλιστικής κάλυψης έναντι νομικών ή άλλων κινδύνων που συνδέονται με τα καθήκοντά τους στην Τράπεζα. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα έχει συνάψει πολυ-ασφαλιστήριο συμβόλαιο για την κάλυψη της αστικής ευθύνης των μελών Δ.Σ. και των Διοικητικών Στελεχών όλων των εταιρειών του Ομίλου για την κάλυψη της αστικής ευθύνης της Τράπεζας από αμέλεια, λάθη ή παραλείψεις των στελεχών και υπαλλήλων της, και για την κάλυψη ζημιών από απάτες, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών απατών.

25

Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών

Σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του νομικού και του κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το Δ.Σ. της Τράπεζας έχει εγκρίνει από το Φεβρουάριο του 2004 τον Κώδικα Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών, ο οποίος περιλαμβάνει τις βασικές δεοντολογικές υποχρεώσεις που δεσμεύουν:

- Τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, το Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών, το Βοηθό Γενικό Διευθυντή Οικονομικών και τον τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας.
- Τα εκτελεστικά μέλη των Δ.Σ. των εταιρειών του Ομίλου, καθώς και τον Προϊστάμενο της αντίστοιχης Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών κάθε εταιρίας του Ομίλου.
- Όλους όσοι εργάζονται σε Διευθύνσεις και άλλες υπηρεσίες των εταιρειών του Ομίλου και ασχολούνται με την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και την εν γένει λογιστική απεικόνιση των μεγεθών οποιασδήποτε εταιρείας του Ομίλου. Όλους όσοι ασχολούνται με την ενημέρωση των επενδυτών της Τράπεζας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Σκοπός του Κώδικα είναι η αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων ή καταστάσεων όπου τα προσωπικά συμφέροντα των Καλυπτόμενων Μερών δεν ταυτίζονται με αυτά της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και η επίδειξη απόλυτης εχεμύθειας εκ μέρους των Καλυπτόμενων Μερών ως προς τις εμπιστευτικές πληροφορίες που διαχειρίζονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Επίσης, τα Καλυπτόμενα Μέρη δεσμεύονται για την υποβολή πλήρων, αληθών, κατανοητών και εμπρόθεσμων πληροφοριών στις επίσημες αναφορές και τις δημόσιες ανακοινώσεις, σύμφωνα με όσα προβλέπει η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία ή οι κανονιστικές διατάξεις.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών αναθεωρήθηκε κατά τη διάρκεια του 2012 προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω το υφιστάμενο πλαίσιο κανόνων που έχει υιοθετήσει η Τράπεζα για την ορθή και αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση, προσαρμόζοντάς τον τόσο στην υφιστάμενη οργανωτική δομή της Τράπεζας, όσο και στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Ο αναθεωρημένος Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Πολιτική για την Υποβολή Εμπιστευτικών Αναφορών

Σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του νομικού και του κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και της Πράξης Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ) 2577/09.03.2006, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει Πολιτική για την υποβολή, επώνυμα ή ανώνυμα, εμπιστευτικών αναφορών από κάθε ενδιαφερόμενο αναφορικά με πράξεις στελεχών της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου, που δημιουργούν αμφιβολίες για αντικανονικές ενέργειες και λογιστικοελεγκτικές πρακτικές μη συμβατές με τη διεθνή πρακτική και τις κείμενες διατάξεις.

Οι αναφορές αυτές λαμβάνονται απευθείας από την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, η οποία διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα και το απόρρητο των αναφορών, αλλά και την ανωνυμία των ενδιαφερομένων. Με την Πολιτική αυτή, ενισχύονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας, η οποία έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και καθιέρωση της ως άνω Πολιτικής, την παρακολούθηση της εφαρμογής της, καθώς και την εποπτεία των ερευνών και της λήψης των απαραίτητων διορθωτικών μέτρων.

Στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Επικοινωνία / Επικοινωνία με την Επιτροπή Ελέγχου), έχουν αναρτηθεί στοιχεία επικοινωνίας με την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας για την υποβολή εμπιστευτικών αναφορών.

Πολιτική της Τράπεζας και του Ομίλου για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας

Με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση της Εθνικής Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου της με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και κατευθυντήριες οδηγίες αναφορικά με την καταπολέμηση της δωροδοκίας, και με Απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας υιοθετήθηκε η Πολιτική της Τράπεζας και του Ομίλου για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας.

Η εν λόγω Πολιτική αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση των υφιστάμενων διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου της, και ειδικότερα του υφιστάμενου πλαισίου επί μέρους κανόνων που έχει υιοθετήσει η Τράπεζα για την καταπολέμηση της δωροδοκίας, όπως αυτό καθορίζεται μέσω των συναφών διατάξεων του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας και του Κανονισμού Εργασίας της Τράπεζας.

Αναφορά στην Πολιτική για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας γίνεται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Κανονιστική Συμμόρφωση). 26

Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου

Η Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου υιοθετήθηκε από το Δ.Σ. την 30η Σεπτεμβρίου 2010, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010 της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τραπεζικής της Ελλάδος. Η εν λόγω Πολιτική επικαιροποιήθηκε τον Ιούνιο του 2012 από το Δ.Σ. της Τράπεζας, κατόπιν απόφασης μη εκτελεστικών μελών του, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών της Τράπεζας, ώστε να είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα από νέα ΠΔ/ΤΕ 2650/19.01.2012, η οποία και αντικατέστησε την ως άνω Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010. Η νέα Πολιτική συνάδει επιπλέον και με τις συστάσεις των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Η Πολιτική προωθήθηκε στις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου προς υιοθέτηση από τα Διοικητικά τους Συμβούλια.

Κατά την ίδια συνεδρίαση του Δ.Σ. αναθεωρήθηκε και ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού & Αμοιβών του Δ.Σ. της ΕΤΕ.

Πληροφορίες για την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου και τις πρακτικές αποδοχών έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Ενημέρωση Επενδυτών / Ετήσιες Εκθέσεις & Ενημερωτικά Δελτία).

Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου της Τράπεζας

Η Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (Ε.Κ.Ε.) προσδιορίζει τους βασικούς άξονες της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου, καθορίζει τις δράσεις της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου στο χώρο αυτό και αποτελεί οδηγό για την ανάθεση αρμοδιοτήτων και εξουσιών όσον αφορά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο αυτών των δράσεων.

Το Δ.Σ. της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου που ασκούν εταιρική κοινωνική δράση εγκρίνουν τον ετήσιο προϋπολογισμό σχετικά με τις δράσεις Ε.Κ.Ε. στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του Ομίλου. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας εγκρίνει οποιαδήποτε δέσμευση εντός του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της Ε.Κ.Ε. και ενημερώνει το Δ.Σ. της Τράπεζας για τις σημαντικότερες αποφάσεις του. Για οποιαδήποτε δέσμευση που υπερβαίνει τον προϋπολογισμό ο Διευθύνων Σύμβουλος ζητά την έγκριση του Δ.Σ.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη / Πλαίσιο ΕΚΕ).

Γενική Συνέλευση και δικαιώματα Μετόχων

Το Καταστατικό της Τράπεζας (άρθρα 7-17 και 31-36) περιγράφει τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, τις βασικές αρμοδιότητες και εξουσίες της, καθώς και τα δικαιώματα των Μετόχων και τον τρόπο άσκησής τους. Το Καταστατικό της Τράπεζας είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Τρόπος λειτουργίας και αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο, συλλογικό όργανο της Τράπεζας. Οι νόμιμες αποφάσεις της είναι υποχρεωτικές για όλους τους Μετόχους, ακόμη και για τους απόντες ή εκείνους που διαφωνούν. Όλοι οι Μέτοχοι της Τράπεζας δικαιούνται να συμμετάσχουν στη Γενική Συνέλευση, ενώ μπορούν να αντιπροσωπευθούν σε αυτή από άλλο, κατάλληλα εξουσιοδοτημένο, πρόσωπο. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου.

Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:

- α) τις τροποποιήσεις του Καταστατικού. Τέτοιες θεωρούνται και οι αυξήσεις ή μειώσεις του Μετοχικού Κεφαλαίου της Τράπεζας, με εξαίρεση την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου που αποφασίζεται από το Δ.Σ. κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο νόμο και το Καταστατικό,
- β) την εκλογή των μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών,
- γ) την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας,
- δ) τη διάθεση των ετήσιων κερδών,
- ε) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Τράπεζας,
- στ) το διορισμό εκκαθαριστών, και
- ζ) κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από τη νομοθεσία.

Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν υπάγονται:

- α) αυξήσεις του Μετοχικού Κεφαλαίου που αποφασίζονται κατά τις παραγράφους 1 και 14 του άρθρου 13 κ.ν. 2190/1920 από το Δ.Σ., καθώς και αυξήσεις που επιβάλλονται από διατάξεις άλλων νόμων,
- β) η τροποποίηση του Καταστατικού από το Δ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 11, τις παραγράφους 2 και 13 του άρθρου 13 και την παράγραφο 4 του άρθρου 17β του κ.ν.2190/1920,
- γ) η εκλογή, κατά το Καταστατικό, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 18 του κ.ν.2190/1920, Συμβούλων σε αντικατάσταση παραιτηθέντων, αποθανόντων ή απωλεσάντων την ιδιότητά τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο,
- δ) η απορρόφηση κατά το άρθρο 78 κ.ν. 2190/1920 ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία που κατέχει το 100% των μετοχών της και
- ε) η δυνατότητα διανομής κερδών ή προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση με απόφαση του Δ.Σ., εφ' όσον έχει υπάρξει σχετική εξουσιοδότηση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει επί κάθε πρότασης του Δ.Σ. περιλαμβανομένης στην Ημερησία Διάταξη. Συγκαλείται από το Δ.Σ. και συνέρχεται τακτικά, στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, πάντοτε εντός του πρώτου εξαμήνου από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης. Το Δ.Σ. μπορεί να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση σε έκτακτη συνεδρίαση, όταν κρίνει αυτό σκόπιμο. Επίσης, οφείλει να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ύστερα από αίτηση των ελεγκτών, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοση της αίτησης στον Πρόεδρό του, ορίζοντας αντικείμενο Ημερησίας Διάταξης εκείνο που περιέχεται στην αίτηση. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι ο εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στο Δ.Σ. έχει το δικαίωμα να ζητεί τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 Ν.3864/2010.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση εξετάζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις του Δ.Σ. και των ελεγκτών επί των Καταστάσεων αυτών και αποφασίζει για την έγκρισή τους. Επίσης, εκλέγει έναν τουλάχιστον ελεγκτή μαζί με έναν αναπληρωματικό, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 33 του Καταστατικού. Μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, η Γενική Συνέλευση αποφασίζει με ειδική ψηφοφορία, που διενεργείται με ονομαστική κλήση και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Καταστατικό, για την απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης.

Με εξαίρεση τις επαναληπτικές συνελεύσεις και εκείνες που εξομοιώνονται με αυτές, η Γενική Συνέλευση πρέπει να καλείται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την οριζόμενη ημέρα για τη συνεδρίασή της. Οι μη εργάσιμες ημέρες συνηπολογίζονται στην ανωτέρω προθεσμία, ενώ δεν υπολογίζονται η ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης και η ημέρα της συνεδρίασης.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους Μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι Μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη Συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αυτοπροσώπως ή δι' αντιπροσώπου, τοιχοκολλείται σε εμφανή θέση στην έδρα της Τράπεζας και δημοσιεύεται όπως ο νόμος ορίζει.

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως Μέτοχος (κάτοχος κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας) στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Τράπεζας. Οι προνομιούχες μετοχές του Ν. 3723/2008 της Τράπεζας παρέχουν στον εκπρόσωπο του κατόχου τους (Ελληνικό Δημόσιο) δικαίωμα παράστασης στη Συνέλευση κατά τις προβλέψεις του άρθρου 1 Ν.3723/2008. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7^α του Ν.3864/2010. Για την απόδειξη της μετοχικής του ιδιότητας, κάθε Μέτοχος πρέπει να προσκομίσει στην Τράπεζα σχετική έγγραφη βεβαίωση της Ε.Χ.Α.Ε. το αργότερο την τρίτη (3) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Η προηγούμενη προθεσμία ισχύει και για την κατάθεση στην Τράπεζα των εγγράφων νομιμοποιήσεως των εκπροσώπων ή αντιπροσώπων των Μετόχων. Συγκεκριμένα, η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την Ημερομηνία Καταγραφής, όπως αυτή ορίζεται στην Πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης. Μέτοχοι που δεν συμμορφώθηκαν προς τις ανωτέρω διατάξεις μπορούν να μετάσχουν στη Γενική Συνέλευση και να ψηφίσουν, μόνο με την άδειά της. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση, ορίζοντας ως εκπροσώπους τους έως τρία φυσικά πρόσωπα.

Δέκα (10) ημέρες πριν από κάθε τακτική Γενική Συνέλευση, οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και οι Εκθέσεις του Δ.Σ. και των ελεγκτών τίθενται στη διάθεση κάθε Μετόχου που τις έχει ζητήσει.

Εικοσιτέσσερις (24) ώρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση πρέπει να τοποθετείται σε εμφανή θέση στην έδρα της Τράπεζας πίνακας των Μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου με τον αριθμό των μετοχών και ψήφων καθενός, τα ονόματα των τυχόν αντιπροσώπων τους, καθώς και τις διευθύνσεις αυτών και των αντιπροσώπων τους. Στον πίνακα αυτό καταχωρίζονται υποχρεωτικά από το Δ.Σ. όλοι οι Μέτοχοι που συμμορφώθηκαν με τις ανωτέρω διατάξεις. Αν κάποιος Μέτοχος ή αντιπρόσωπος Μετόχου έχει αντιρρήσεις για τον πίνακα, μπορεί να τις υποβάλει μόνο στην αρχή της συνεδρίασης της Συνέλευσης και πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι και προσωρινός Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης. Εάν ο Πρόεδρος κωλύεται, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του, κατά το άρθρο 21 παράγραφος 2 του Καταστατικού. Εάν και αυτός κωλύεται, προεδρεύει προσωρινά ο Μέτοχος ή εκπρόσωπος Μετόχου με το μεγαλύτερο αριθμό μετοχών. Δύο από τους παρόντες Μετόχους ή αντιπρόσωπους Μετόχων, τους οποίους ορίζει ο Πρόεδρος, εκτελούν χρέη προσωρινών Γραμματέων. Μετά την επικύρωση του πίνακα των Μετόχων, η Γενική Συνέλευση εκλέγει αμέσως το οριστικό Προεδρείο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) Γραμματείς, που εκτελούν και χρέη ψηφολεκτών.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως για τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν Μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 τουλάχιστον του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν η απαρτία αυτή δε συντελεστεί, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται πάλι μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε, προσκαλούμενη πριν από δέκα (10) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες, και βρίσκεται κατά την επαναληπτική αυτή συνεδρίαση σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως για τα θέματα της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, οποιοδήποτε και αν είναι το εκπροσωπούμενο σε αυτήν τμήμα του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας.

Εξαιρετικά, προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν σε:

- α) μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας,
- β) μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής,
- γ) επαύξηση των υποχρεώσεων των Μετόχων,
- δ) αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, μη προβλεπόμενη από το Καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 και 2 κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, εκτός εάν επιβάλλεται από το νόμο ή γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών,
- ε) μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, εκτός εάν γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 16 κ.ν.2190/1920,
- στ) μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών,
- ζ) συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας,
- η) παροχή ή ανανέωση της εξουσίας προς το Δ.Σ. για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 ν. 2190/1920, όπως ισχύει, και
- θ) κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται στο νόμο,

η Γενική Συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται κατ' αυτήν Μέτοχοι που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν συντελεστεί η απαρτία αυτή στην πρώτη συνεδρίαση, εντός είκοσι (20) ημερών από αυτή τη συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν από τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες, συνέρχεται πρώτη επαναληπτική συνέλευση, η οποία ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, όταν σε αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα δεύτερο (1/2)

του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν συντελεστεί και αυτή η απαρτία, συνέρχεται και πάλι, εντός είκοσι (20) ημερών, δεύτερη επαναληπτική συνέλευση, με πρόσκληση τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν, η οποία ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, όταν σε αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης της απαιτούμενης απαρτίας.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση. Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις στα θέματα που απαιτούν αυξημένη απαρτία λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Δικαιώματα Μετόχων Μειοψηφίας

Με αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον Πρόεδρο του Δ.Σ. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της Ημερησίας Διάταξης.

Ύστερα από αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, ο Πρόεδρος της Συνέλευσης οφείλει να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, τακτικής ή έκτακτης, ορίζοντας ημέρα συνεδρίας για τη λήψη των αποφάσεων αυτών εκείνη που ορίζεται στην αίτηση των Μετόχων και που δεν μπορεί, πάντως, να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία αναβολής.

Η μετ' αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των Μετόχων. Σε αυτή μπορούν να μετάρχουν και νέοι Μέτοχοι, τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 12 και 13 παρ. 1 του Καταστατικού.

Ύστερα από αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η λήψη αποφάσεων πάνω στα θέματα της Ημερησίας Διάταξης της Γενικής Συνέλευσης ενεργείται με ονομαστική κλήση.

Μετά από αίτηση οποιουδήποτε Μετόχου, η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα πέντε (5), τουλάχιστον, πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Τράπεζας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της Ημερησίας Διάταξης. Επίσης, με αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφ' όσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Δ.Σ. ή τους Διευθυντές της Τράπεζας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Τράπεζας με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα Πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων Μετόχων στο Δ.Σ., σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 κ.ν.2190/1920.

29

Μετά από αίτηση Μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας. Το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα Πρακτικά.

Τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης παροχής των πληροφοριών προς τους Μετόχους επιλύεται από το αρμόδιο δικαστήριο της έδρας της Τράπεζας, με απόφασή του. Με την ίδια απόφαση, το δικαστήριο υποχρεώνει την Τράπεζα να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε.

Σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει ο νόμος, οι Μέτοχοι της Τράπεζας που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από το αρμόδιο Δικαστήριο έλεγχο της Τράπεζας. Ο έλεγχος διατάσσεται, εάν πιθανολογούνται πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις των νόμων ή του Καταστατικού της Τράπεζας ή αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται εντός τριών (3) ετών από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης, εντός της οποίας τελέστηκαν οι καταγγελλόμενες πράξεις.

Μέτοχοι της Τράπεζας, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το αρμόδιο Δικαστήριο τον έλεγχο της Τράπεζας, εφ' όσον από την όλη πορεία αυτής καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται, όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση.

Λοιπά Δικαιώματα Μετόχων

Επιπλέον πληροφοριακά στοιχεία αναφορικά με τα δικαιώματα των Μετόχων της Τράπεζας και τον τρόπο άσκησής τους περιλαμβάνονται στην Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007 και αποτελεί ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Δ.Σ. της Τράπεζας.

Διοικητικό Συμβούλιο και λοιπά διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας

Η Τράπεζα διοικείται από το Δ.Σ. το οποίο είναι υπεύθυνο για τη χάραξη στρατηγικής κατεύθυνσης, την εποπτεία της Διοίκησης και τον επαρκή έλεγχο της Τράπεζας, με απώτερο στόχο τη μεγιστοποίηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τράπεζας και την προάσπιση του γενικότερου εταιρικού συμφέροντος, σύμφωνα με το νόμο.

Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη και δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους στο οποίο συμπληρώνεται η τριετία από την εκλογή τους.

Η Γενική Συνέλευση καθορίζει κάθε φορά τον ακριβή αριθμό των μελών του Δ.Σ. (το Δ.Σ. μπορεί να αποτελείται από εννέα ως δεκαέξι μέλη) και προσδιορίζει τα ανεξάρτητα μέλη του. Στο Δ.Σ. της Τράπεζας συμμετέχουν ως μέλη ένας εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου και ένας εκπρόσωπος του Τ.Χ.Σ., σε εφαρμογή των Ν. 3723/2008 και 3864/2010 αντίστοιχα. Αναλυτικότερες πληροφορίες παρατίθενται κατωτέρω στην ενότητα «Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου».

Τα μέλη του Δ.Σ. μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Σε περίπτωση που κάποιο μέλος παύσει να μετέχει στο Δ.Σ., λόγω παραίτησης, θανάτου ή έκπτωσης για οποιοδήποτε λόγο, και εφόσον η αναπλήρωσή του δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη, που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση, τα υπόλοιπα μέλη μπορούν είτε να εκλέγουν προσωρινά άλλον για να καλύψει την κενή θέση για τον υπόλοιπο χρόνο ως τη λήξη της θητείας του μέλους που αντικαταστάθηκε, είτε να συνεχίζουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των υπολοίπων μελών είναι τουλάχιστον εννιά. Σε περίπτωση προσωρινής εκλογής νέου μέλους, η εκλογή ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται και η κάλυψη της θέσης ανακοινώνεται από το Δ.Σ. στην αμέσως προσηχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην Ημερήσια Διάταξη. Σε κάθε περίπτωση, τα εναπομείναντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Δ.Σ.

Το Δ.Σ. εκλέγει από τα μέλη του, με απόλυτη πλειοψηφία, τον Πρόεδρό του και το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας, ο οποίος διευθύνει τις εργασίες αυτής. Ακόμη, το Δ.Σ. μπορεί να εκλέγει Αντιπρόεδρο ή Αντιπροέδρους και Αναπληρωτή ή Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι δυνατόν να εκλεγεί και Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας, ο δε Αντιπρόεδρος ή Αντιπρόεδροι του Δ.Σ. είναι δυνατόν να εκλεγεί/ούν και Αναπληρωτής ή Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι της Τράπεζας. Ωστόσο, η Τράπεζα παρακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και στο πλαίσιο υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών και της συνεχής διαδικασίας επικαιροποίησης του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, διαχωρίζει τον ρόλο του Προέδρου από αυτόν του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Η συγκρότηση του Δ.Σ. σε σώμα γίνεται στην πρώτη συνεδρίασή του, η οποία συγκαλείται μετά από κάθε εκλογή μελών από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και σε κάθε περίπτωση κενώσεως της θέσης του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου για οποιοδήποτε λόγο. Μέχρι της εκλογής νέου Προέδρου ή Διευθύνοντος Συμβούλου από το Δ.Σ., τα σχετικά καθήκοντα ασκούνται από τον Αναπληρωτή του.

Το Δ.Σ. συγκαλείται από τον Πρόεδρό του, με πρόσκληση που κοινοποιείται στα μέλη του, δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται, απαραίτητα και με σαφήνεια, τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης. Διαφορετικά, η λήψη απόφασης επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Δ.Σ. και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη απόφασης. Επίσης, τη σύγκληση του Δ.Σ. μπορούν να ζητήσουν δύο μέλη του, με αίτησή τους προς τον Πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να το συγκαλέσουν εντός προθεσμίας επτά ημερών από την υποβολή της αίτησης. Τέλος, τη σύγκληση του Δ.Σ. μπορεί να ζητήσει και ο εκπρόσωπος του Τ.Χ.Σ., με αίτηση προς τον Πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να το συγκαλέσουν εντός προθεσμίας επτά ημερών από την υποβολή της αίτησης.

Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, αν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ πλέον ενός των μελών. Ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων μελών μπορεί να είναι μικρότερος από πέντε. Στο Καταστατικό της Τράπεζας ορίζονται οι προϋποθέσεις για την αντιπροσώπευση των μελών του Δ.Σ. κατά τη λήψη των αποφάσεων.

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Δ.Σ. εκπροσωπεί την Τράπεζα δικαστικά και εξώδικα και μπορεί, με απόφασή του, να αναθέτει την άσκηση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του, είτε το σύνολο είτε ένα μέρος αυτών, περιλαμβανομένου του δικαιώματος εκπροσώπησης, στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους, σε ένα ή περισσότερα μέλη του, τους Γενικούς Διευθυντές, τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές, τους Διευθυντές και υπαλλήλους της Τράπεζας, καθώς και σε τρίτους, καθορίζοντας συγχρόνως με την απόφαση αυτή τα θέματα για τα οποία παραχωρούνται αυτές οι εξουσίες. Εξαιρούνται τα θέματα που απαιτούν συλλογική ενέργεια του Δ.Σ.

Η Τράπεζα δεσμεύεται στις συναλλαγές της είτε με μία είτε με δύο εξουσιοδοτημένες υπογραφές. Το Δ.Σ. μπορεί να χορηγήσει έγκυρα δικαίωμα μοναδικής υπογραφής μόνο στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, στους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους και σε Γενικούς Διευθυντές της Τράπεζας.

Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, το Δ.Σ. είναι, ενδεικτικά, αρμόδιο για την:

- Εξέταση και έγκριση της στρατηγικής κατεύθυνσης της Τράπεζας και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου και του πολυετούς επιχειρησιακού σχεδίου, του ετήσιου προϋπολογισμού και των μεγάλων στρατηγικών αποφάσεων, και την παροχή σχετικής καθοδήγησης στη Διοίκηση της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Εξέταση της εταιρικής δομής του Ομίλου, την παρακολούθηση τυχόν κινδύνων που απορρέουν από τη δομή αυτή και διασφάλιση της συνεκτικότητας και αποτελεσματικότητας του συστήματος της εταιρικής διακυβέρνησης του Ομίλου.
- Συμμετοχή της Τράπεζας σε άλλες τράπεζες στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ή εκποίηση συμμετοχών της σε αυτές.
- Ίδρυση Υποκαταστημάτων, Πρακτορείων και Γραφείων Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Σύσταση σωματείων, ιδρυμάτων του άρθρου 108 ΑΚ και συμμετοχή σε εταιρείες του άρθρου 784 ΑΚ.
- Έγκριση του Κανονισμού Εργασίας της Τράπεζας.
- Ονομασία των Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών της Τράπεζας κατόπιν πρότασης του Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Εξέταση και έγκριση των ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας.
- Έκδοση Ομολογιακών Δανείων πάσης φύσεως, εκτός εκείνων για τα οποία ορίζεται αποκλειστικά αρμόδια από το νόμο η Γενική Συνέλευση.
- Έγκριση και ανασκόπηση του Κώδικα Δεοντολογίας για τους υπαλλήλους της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Έγκριση της Πολιτικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Έγκριση και αναθεώρηση της Πολιτικής Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου, κατόπιν απόφασης μη εκτελεστικών Μελών του, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών.

Το έργο του Δ.Σ. της Τράπεζας υποστηρίζεται από τις αρμόδιες Επιτροπές που έχουν συσταθεί και λειτουργούν για το σκοπό αυτό.

Υποψηφιότητες μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η διαδικασία επιλογής και τα κριτήρια για την καταλληλότητα των μελών του Δ.Σ. υπάγονται σε συγκεκριμένους κανόνες που έχουν θεσπιστεί και προβλέπονται από το Καταστατικό της Τράπεζας, τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. Ο κάθε προτεινόμενος υποψήφιος πληροί κριτήρια μέσω των οποίων εξασφαλίζεται εν γένει η ορθή διακυβέρνηση και καθοδήγηση της στρατηγικής της Τράπεζας σε οικονομικά, επιχειρηματικά και θέματα πολιτικής.

Κατά την επιλογή και πρόταση προς τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων των υποψηφίων μελών του Δ.Σ., ή κατά τον διορισμό νέων μελών κατ' αντικατάσταση αποχωρησάντων μελών του, το Δ.Σ. επιδιώκει να προτείνει υποψηφίους των οποίων η εκλογή διασφαλίζει ότι, ως συλλογικό όργανο, έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Γνωρίζει σε βάθος το χρηματοπιστωτικό σύστημα και περιλαμβάνει στη σύνθεσή του μέλη που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει σε ηγετικές θέσεις σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.
- Διαθέτει σημαντική εμπειρία στον επιχειρηματικό και επαγγελματικό κόσμο, καθώς και στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, περιλαμβάνοντας μεταξύ των μελών του στελέχη που διατελούν ή έχουν διατελέσει πρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι ή ανώτατα διοικητικά στελέχη σε μεγάλους οργανισμούς και των οποίων η ικανότητα να διαμορφώνουν κρίση επί σημαντικών και λεπτών θεμάτων, όπως αυτά επί των οποίων το Δ.Σ. καλείται να λάβει αποφάσεις, είναι ευρέως αναγνωρισμένη.
- Έχει πλήρη κατανόηση της δομής και της δυναμικής της πελατείας της Τράπεζας, καθώς και των κύριων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος σήμερα.
- Διαθέτει σημαντική διεθνή εμπειρία και είναι σε θέση να συμβάλει στις αναπτυξιακές προοπτικές της Τράπεζας στην συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησής της.
- Διαθέτει κατάλληλη εμπειρία σε χρηματοοικονομικά θέματα, ώστε να είναι σε θέση να ασκήσει αποτελεσματικά την εποπτεία ενός Ομίλου που προσφέρει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο.
- Εξασφαλίζει, κατά το δυνατόν, επαρκή εκπροσώπηση των δύο φύλων.

31

Αξιολόγηση της απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου, του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του

Η επίδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. αξιολογείται θεσμοθετημένα σε ετήσια βάση από τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., βάσει συγκεκριμένων διαδικασιών που περιγράφονται αναλυτικά στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επιπρόσθετα, κάθε έτος πραγματοποιείται αυτοαξιολόγηση των εργασιών του Δ.Σ. και των Επιτροπών του από τα μέλη του, βάσει μεθοδολογίας που έχει διαμορφωθεί και εγκριθεί από την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Κάθε τρία έτη, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε βάθος από εξωτερικό σύμβουλο, η επιλογή και εποπτεία του οποίου εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής. Από τον Δεκέμβριο του 2011 έως τον Ιανουάριο του 2012, το Δ.Σ. πραγματοποίησε σε βάθος αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς του με τη συνδρομή εξωτερικού συμβούλου.

Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Το Δ.Σ. διαμορφώνει πρόταση που υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση όσον αφορά στην αποζημίωση των μελών του για τις υπηρεσίες που παρέχουν. Η πρόταση αυτή καταρτίζεται με βάση την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας, τους κανονισμούς της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων του Δ.Σ. και τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου, με τρόπο που αντανάκλα επαρκώς το χρόνο και την προσπάθεια που αναμένεται να καταβάλλουν τα μέλη ώστε να συμβάλλουν στις εργασίες του Δ.Σ. αλλά και ταυτόχρονα προάγει την αποδοτικότητα των εργασιών του Δ.Σ. Οι αμοιβές του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου καθορίζονται από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.

Επιπλέον, σύμφωνα με τους Ν. 3723/2008 (άρθρο 1 παρ. 3 εδ.γ) και 3864/2010 (άρθρο 10 παρ. 3β), οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου και του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας έχουν –μεταξύ άλλων- δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης του Δ.Σ. του πιστωτικού ιδρύματος σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Δ.Σ., καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους.

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει Πολιτική για τον καθορισμό των αμοιβών τους στο ευρύτερο πλαίσιο προσδιορισμού των αμοιβών ανωτάτων διοικητικών στελεχών που έχει σκοπό την προώθηση της αξιοκρατίας και τη διαμόρφωση νοοτροπίας προσανατολισμένης στην απόδοση. Η Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας υιοθετήθηκε από το Δ.Σ., κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, την 30η Σεπτεμβρίου 2010, είναι δε σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010 της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τραπεζικής της Ελλάδος και συνάδει με τις συστάσεις των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Στη συνέχεια, η Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας επικαιροποιήθηκε τον Ιούνιο του 2012 σε πλήρη συμμόρφωση με τη νέα ΠΔΤΕ 2650/19.01.2012, η οποία και αντικατέστησε την ως άνω Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010. Να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια του 2012 δεν χορηγήθηκαν μεταβλητές αποδοχές στον Πρόεδρο και στα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., ενώ οι αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. δεν περιλαμβάνουν έκτακτες παροχές σύμφωνα με την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας.

Συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η Τράπεζα ενημερώνει τα μέλη του Δ.Σ. αναφορικά με επίκαιρα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, καθώς και γενικότερα θέματα Οικονομικών Καταστάσεων. Στα νέα μέλη του Δ.Σ., η Τράπεζα παρέχει πλήρη ενημέρωση, μεταξύ άλλων, για τη δομή και τη λειτουργία της Τράπεζας, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μελών του Δ.Σ.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Στο πλαίσιο συμμετοχής της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας σε εφαρμογή του Ν. 3723/2008, το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει στο Δ.Σ. μέσω εκπροσώπου του, ο οποίος έχει το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς ανώτατα στελέχη της διοίκησης καθώς και την άσκηση επιρροής στις στρατηγικές αποφάσεις του Ομίλου. Ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου σε εφαρμογή του ανωτέρω νόμου έχει οριστεί ο κ. Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης.

Σε εφαρμογή του Ν.3864/2010 αλλά και της από 28 Μαΐου 2012 Σύμβασης Προεγγραφής, όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012, το Τ.Χ.Σ. έχει ορίσει τον κ. Χαράλαμπο Μάκκα ως εκπρόσωπό του στο Δ.Σ. της Τράπεζας. Ο εκπρόσωπος του Τ.Χ.Σ. έχει δικαίωμα να συμμετέχει στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και στην επιτροπή που υποχρεούται να συστήσει η Τράπεζα με μόνη αρμοδιότητα την επίβλεψη εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα εγκριθεί από το Τ.Χ.Σ. και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος αναδιάρθρωσης του τραπεζικού τομέα και ειδικότερα της τήρησης των δεσμεύσεων του Ελληνικού Δημοσίου όσον αφορά τη λειτουργία της Τράπεζας, η εταιρεία Grant Thornton έχει οριστεί «Επίτροπος Παρακολούθησης» (Monitoring Trustee), με αντικείμενο την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις ανωτέρω δεσμεύσεις. Ειδικότερα, ο Επίτροπος είναι επιφορτισμένος με την παρακολούθηση της τήρησης των δεσμεύσεων που αφορούν στη διατήρηση αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου, την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών πιστοδοτήσεων, καταθέσεων και διαχείρισης κινδύνων, τον περιορισμό κρατικής βοήθειας, την εφαρμογή περιορισμών στην καταβολή μερισμάτων, τοκομεριδίων και αγορών ιδίων χρηματοπιστωτικών μέσων. Επίσης, έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά αρχεία και δικαίωμα να συζητά με αναλυτές πιστώσεων και στελέχη διαχείρισης κινδύνων.

Το παρόν Δ.Σ., του οποίου η θητεία λήγει το 2016, εξελέγη (πλην των μελών που ορίζονται από το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας) από τη Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας, την 23 Νοεμβρίου 2012 και συγκροτήθηκε σε σώμα με την από 23 Νοεμβρίου 2012 συνεδρίαση του Δ.Σ.

Αναλυτικά, το παρόν Δ.Σ. απαρτίζεται από τους κάτωθι:

Διοικητικό Συμβούλιο Τράπεζας

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ημερομηνία Εκλογής	Λήξη θητείας	Επάγγελμα
Γεώργιος Π. Ζανιάς	Πρόεδρος Δ.Σ. (Μη Εκτελεστικό Μέλος)	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Πρόεδρος Δ.Σ., Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος (Εκτελεστικό Μέλος)	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Διευθύνων Σύμβουλος
Εκτελεστικά μέλη				
Πέτρος Ν. Χριστοδούλου	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Αναπλ. Διευθ. Σύμβουλος
Μη εκτελεστικά μέλη				
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Καθηγητής Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Νομικός Σύμβουλος
Ευθύμιος Χ. Κατσιάκας	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Εκπρόσωπος εργαζομένων,
Σταύρος Α. Κούκος	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Εκπρόσωπος εργαζομένων Πρόεδρος ΟΤΟΕ

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Διοικητικό Συμβούλιο Τράπεζας

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ημερομηνία Εκλογής	Λήξη Θητείας	Επάγγελμα
Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη				
Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος Στέφανος Χ. Βαβαλίδης	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Μητροπολίτης Ιωαννίνων
Σπιρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της European Bank for Reconstruction & Development Διευθύνων Σύμβουλος της Chirita A.E.
Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου – Μπενεπούλου	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Μέλος Δ.Σ., της TITAN Ταμιέντα A.E.
Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Οικονομολόγος
Μαρία (Μαρίλυ) Α. Φραγκίστα	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2012	2016	Διευθύνουσα Σύμβουλος της Franco Compania Naviera S.A.
Εκπρόσωποι Μετόχων				
Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (Ν.3723/2008)				
Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης	Μέλος	26 Φεβρουαρίου 2009	2016	Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος της Χρυσσαφίδης Α.Ε.
Εκπρόσωπος Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ν.3864/2010)				
Χαράλαμπος Α. Μάκκας	Μέλος	11 Ιουνίου 2012	2016	Εκπρόσωπος Τ.Χ.Σ.
Γραμματέας Δ.Σ. και Επιτροπών Δ.Σ.				
Μιχαήλ Α. Φρούσιος		9 Ιουλίου 2012		Διευθυντής Διεύθυνσης Γραμματείας Δ.Σ. & Εξυπηρέτησης Μετόχων ΕΤΕ

Κατά τη διάρκεια του 2012, επήλθαν οι ακόλουθες αλλαγές στη σύνθεση του Δ.Σ. της Τράπεζας:

- Ο κ. Γεώργιος Ζανιάς παραιτήθηκε από μέλος Δ.Σ. την 25.5.2012.
- Ο κ. Χαράλαμπος Μάκκας ορίστηκε ως εκπρόσωπος του Τ.Χ.Σ. στο Δ.Σ. της Τράπεζας την 11.6.2012.
- Οι κ.κ. Ιωάννης Παναγόπουλος και Αβραάμ Τριαντάφυλλιδης παραιτήθηκαν από μέλη Δ.Σ. κατά την συνεδρίασή του Δ.Σ. της 21.6.2012. Στην ίδια συνεδρίαση και προς αναπλήρωση των θέσεων των παραιτηθέντων συμβούλων εξελέγησαν ως μέλη-εκπρόσωποι των εργαζομένων οι κ.κ. Ευθύμιος Κατσιάκας και Σταύρος Κούκος.
- Ο Πρόεδρος κ. Βασίλειος Ράπανος, ο Διευθύνων Σύμβουλος κ. Απόστολος Ταμβακάκης και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος κ. Λεωνίδα Θεόκλητος υπέβαλαν την παραίτησή τους από το Δ.Σ. στη συνεδρίαση της 28.6.2012. Προς πλήρωση των κενών θέσεων, στην ίδια συνεδρίαση εξελέγησαν Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος ο κ. Αλέξανδρος Τουρκολιάς και μοναδικός Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος ο κ. Πέτρος Χριστοδούλου.
- Ο κ. Γεώργιος Ζανιάς εξελέγη Πρόεδρος του Δ.Σ. στη συνεδρίαση της 9.7.2012. Στην ίδια συνεδρίαση ο κ. Αλέξανδρος Τουρκολιάς εξελέγη Διευθύνων Σύμβουλος.
- Ο κ. Ανθιμος Θωμόπουλος παραιτήθηκε από μέλος του Δ.Σ. στη συνεδρίαση της 8.8.2012.

Κατά τη διάρκεια του 2012, το Δ.Σ. της Τράπεζας συνεδρίασε συνολικά εικοσιοκτώ φορές. Το 14,3% (2 εκ των 14) των μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας είναι γυναίκες.

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο).

Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Πέντε επιτροπές έχουν συσταθεί και λειτουργούν σε επίπεδο Δ.Σ. της Τράπεζας, οι κανονισμοί λειτουργίας των οποίων έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1308/20 Ιουλίου 2006) βάσει των διατάξεων της ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006. Σκοπός της Επιτροπής είναι να:

- Διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης πάσης φύσεως κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων με τρόπο που ανταποκρίνεται στους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και στην επάρκεια των διαθεσίμων πόρων σε τεχνικά μέσα και προσωπικό.
- Ελέγχει την ανεξαρτησία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Μεριμνά για την ανάπτυξη και τη διαρκή αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και την ενσωμάτωσή του στη διαδικασία λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων, όσον αφορά σε κάθε είδους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένου και του λειτουργικού, σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων/μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Καθορίζει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων ως προς την αναγνώριση, εκτίμηση, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα επιχειρηματική στρατηγική και την επάρκεια των διαθεσίμων πόρων.
- Ενημερώνεται σε τακτική βάση και παρακολουθεί το συνολικό επίπεδο ανάληψης κινδύνων (risk profile) της Τράπεζας και του Ομίλου και καθοδηγεί τη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής ανάληψης κινδύνων, και των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης και της συμμόρφωσης με το εκάστοτε εποπτικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας.
- Διασφαλίζει ότι το Δ.Σ. της Τράπεζας ενημερώνεται επαρκώς για όλα τα θέματα που αφορούν τη στρατηγική ανάληψης, το επίπεδο ανοχής και το επίπεδο ανάληψης κινδύνων κατά την εκτέλεση των στρατηγικών και εποπτικών του καθηκόντων.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής είναι μέλη του Δ.Σ. και ορίζονται από αυτό, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων προς τον Πρόεδρό του. Η Επιτροπή έχει το λιγότερο τρία μέλη, εκ των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος είναι εκτελεστικό και ένα μη εκτελεστικό. Τα μέλη πρέπει να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις και εμπειρία σε τραπεζικά και χρηματοοικονομικά θέματα, καθώς και στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον τέσσερις φορές ετησίως και εκτάκτως, όποτε κρίνεται σκόπιμο από τον Πρόεδρο αυτής. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της και ενημερώνει συνοπτικά το Δ.Σ. για τις εργασίες της Επιτροπής. Η Επιτροπή τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Κατά τη διάρκεια του 2012, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδρίασε επτά φορές. Κατά την περίοδο 2011-2012, η Επιτροπή διενήργησε επισκόπηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων στην Τράπεζα και υιοθέτησε τον Οκτώβριο του 2012 πρόγραμμα αναβάθμισης της διακυβέρνησης κινδύνων. Εκτιμάται ότι το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί πλήρως μέχρι το τέλος του 2013. Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (ΕΑΔΑ) συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1259/5 Μαΐου 2005) και έχει εισηγητικό χαρακτήρα. Σκοπός της είναι να βοηθά το Δ.Σ. κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του σχετικά με την προσέλκυση, διατήρηση, αξιοποίηση και εξέλιξη στελεχών και προσωπικού υψηλού επαγγελματικού επιπέδου και ηθικού επιπέδου, την ανάπτυξη αξιοκρατικού πλαισίου αντικειμενικής αξιολόγησης και δίκαιης ανταμοιβής της στελεχιακής απόδοσης, τη δημιουργία και διατήρηση συνεκτικού συστήματος αξιών και κινήτρων με στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας και του Ομίλου και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του σχεδιασμού και της εφαρμογής της Πολιτικής Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου και των σχετικών διαδικασιών με την ΠΔ/ΤΕ 2650/2012.

Η Επιτροπή αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα οποία είναι τουλάχιστον τρία σε αριθμό και στην πλειοψηφία τους (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ., σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Τα μέλη επιλέγονται βάσει των ικανοτήτων και της εμπειρίας τους. Η Επιτροπή περιλαμβάνει ανάμεσα στα μέλη της άτομα που έχουν εμπειρία στον χρηματοοικονομικό τομέα, ενώ ένα τουλάχιστον μέλος της Επιτροπής διαθέτει επαρκή εξειδίκευση, κατάρτιση και επαγγελματική εμπειρία στη διαχείριση κινδύνων και στις δραστηριότητες ελέγχου, προκειμένου να συνδράμει στην ευθυγράμμιση των αποδοχών με το προφίλ κινδύνου και κεφαλαίου της Τράπεζας. Η Επιτροπή δεν περιλαμβάνει μέλη τα οποία είναι ανώτατα εκτελεστικά στελέχη σε εταιρείες στις οποίες άλλα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας ή ανώτατα εκτελεστικά στελέχη αυτής κατέχουν θέση από την οποία δύνανται να επηρεάσουν τις αμοιβές τους. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει τακτικά εκθέσεις στο Δ.Σ.. Ο Πρόεδρος αποφασίζει για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και εξασφαλίζει γενικά την αποτελεσματικότητα της Επιτροπής κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά τη διάρκεια του 2012, η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών συνεδρίασε εννέα φορές. Τον Ιούνιο του 2012, ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής αναθεωρήθηκε ώστε να συνάδει πλήρως με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου αναφορικά με τις αποδοχές. Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων

Η Επιτροπή συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1259/5 Μαΐου 2005) και έχει εισηγητικό χαρακτήρα. Σκοπός της είναι να συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο για να εξασφαλίζει ότι η σύνθεση, η οργάνωση, οι πολιτικές και οι διαδικασίες του συμμορφώνονται με όλες τις σχετικές νομικές και εποπτικές διατάξεις, να επιδιώκει την εφαρμογή βέλτιστων προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης σε επίπεδο Ομίλου και να διευκολύνει το έργο του Δ.Σ. και της Διοίκησης με στόχο την αύξηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τράπεζας.

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη του Δ.Σ.. Τα μέλη της Επιτροπής και ο Πρόεδρος της ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας. Όλα τα μέλη της Επιτροπής είναι μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και στην πλειοψηφία τους ανεξάρτητα, σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. αναλαμβάνει ex officio την προεδρία της Επιτροπής. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει τακτικά αναφορές στο Δ.Σ.. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Κατά τη διάρκεια του 2012, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων συνεδρίασε επτά φορές. Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Επιτροπή Στρατηγικής

Η Επιτροπή συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1387/29 Σεπτεμβρίου 2009). Σκοπός της είναι να υποστηρίζει τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. στη διαμόρφωση των στρατηγικών επιλογών του Ομίλου, να βοηθά το Δ.Σ. στη λήψη αποφάσεων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη στρατηγική του Ομίλου και να επιβλέπει τακτικά την εφαρμογή της στρατηγικής από τη Διοίκηση του Ομίλου.

Τουλάχιστον τρία από τα πέντε μέλη της Επιτροπής είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. Στην Επιτροπή συμμετέχει ως μέλος ex officio ο Διευθύνων Σύμβουλος. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Τράπεζας. Τα μέλη της ορίζονται από το Δ.Σ. βάσει πρότασης του Προέδρου του και κατόπιν διαβούλευσης του τελευταίου με την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Η θητεία τους είναι ετήσια με δυνατότητα ανανέωσης επ' αόριστο. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο και όσο συχνά χρειάζεται προκειμένου να συζητηθούν θέματα πριν την αξιολόγησή τους από το Δ.Σ., τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει αναφορές στο Δ.Σ. σε τακτά χρονικά διαστήματα. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Κατά τη διάρκεια του 2012, η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδρίασε τέσσερις φορές. Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή συστάθηκε το 1999 και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, το άρθρο 37 του Ν. 3693/2008 και τις διατάξεις του Νόμου Sarbanes-Oxley. Η Επιτροπή έχει ως σκοπό:

- την επισκόπηση της αξιόπιστης κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου και άλλων σημαντικών στοιχείων και πληροφοριών που προορίζονται για γνωστοποίηση,
- την υποβολή προτάσεων στο Δ.Σ. για το διορισμό ορκωτού ελεγκτή, καθώς και για το ύψος της αμοιβής και των όρων απασχόλησης αυτού με σκοπό το διορισμό του από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων,
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του ορκωτού ελεγκτή,
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας του εξωτερικού ελεγκτή σχετικά με την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, καθώς και το ύψος της σχετικής αμοιβής
- την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου και τη σχετική ενημέρωση του Δ.Σ., και
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας κατόπιν προτάσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων προς τον Πρόεδρο του Δ.Σ.. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ.. Η Επιτροπή απαρτίζεται από πέντε μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ., εκ των οποίων το ένα τουλάχιστον είναι ειδικός σε χρηματοοικονομικά θέματα με επαρκείς γνώσεις και εμπειρία και σε ελεγκτικά θέματα. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Η θητεία των μελών είναι ετήσια και μπορεί να ανανεωθεί απεριόριστα. Η Επιτροπή Ελέγχου απασχολεί εξειδικευμένο σύμβουλο που ανεφέρεται απευθείας στον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον έξι φορές ετησίως ή και έκτακτα, όποτε παρίσταται ανάγκη, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων της και υποβάλλει αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο ανά τρίμηνο ή και σε μικρότερο χρονικό διάστημα, εφόσον κρίνεται αναγκαίο. Ο εξωτερικός ελεγκτής ή ο Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου- Επιθεώρησης έχουν δικαίωμα να ζητήσουν συνάντηση με την Επιτροπή. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Η εκλογή των μελών της εν λόγω επιτροπής κατά τις διατάξεις του Ν. 3693/2008 έγινε με απόφαση της Β' Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 23 Νοεμβρίου 2012 και με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων και του Δ.Σ.. Η θητεία της Επιτροπής ορίστηκε για ένα χρόνο. Κατά τη διάρκεια του 2012, η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε έντεκα φορές. Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Στον παρακάτω πίνακα περιγράφεται η συχνότητα παράστασης κάθε μέλους του Δ.Σ. στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και τις Επιτροπές στις οποίες συμμετείχε κάθε μέλος κατά τη διάρκεια του 2012, καθώς επίσης και οι σχετικές αμοιβές τους.

Συμμετοχές μελών Δ.Σ. σε συνεδριάσεις του Δ.Σ. και των Επιτροπών Δ.Σ. (συχνότητα) το 2012 και αντίστοιχες αμοιβές

Όνοματεπώνυμο	Διοικητικό Συμβούλιο	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων	Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών	Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων	Επιτροπή Στρατηγικής	Αμοιβές (σε €)
Πρόεδρος (Μη εκτελεστικό μέλος)							
Γεώργιος Π. Ζανιάς ¹	20		2	5	2	3	39.000
Βασίλειος Θ. Ράπανος	10		5	3	4	1	27.000
Εκτελεστικά μέλη							
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	28		2			3	27.000
Απόστολος Σ. Ταμβακάκης	12		5			1	18.000
Πέτρος Ν. Χριστοδούλου	16		2			3	18.000
Άνθιμος Κ. Θωμόπουλος	11		4				15.750
Λεωνίδα Θ. Θεόκλητος	10						9.000
Μη εκτελεστικά μέλη							
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης	24				7		27.000
Ευθύμιος Χ. Κατσίκας	17						9.750
Σταύρος Α. Κούκος	16						-
Ιωάννης Π. Παναγόπουλος	6						8.250
Αβραάμ Ι. Τριανταφυλλίδης	9						8.250
Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη							
Σεβασμύτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος	27			9	7		36.000
Στέφανος Χ. Βαβαλίδης	19	9	7			2	45.000
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	23			7		2	36.000
Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου – Μπενεπούλου ²	26	7		9		4	45.000
Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης ³	23	11	7			4	45.000
Μαρία (Μαρίλυ) Φραγκίστα	19	6			5		36.000
Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου							
Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης	23	5			5		28.500
Εκπρόσωπος Τ.Χ.Σ.							
Χαράλαμπος Α. Μάκκας	16	5	2	5	3		28.500

¹ Ο κ. Γεώργιος Ζανιάς είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και της Επιτροπής Στρατηγικής.

² Η κ. Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου – Μπενεπούλου είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, ειδική σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και δραστηριότητες ελέγχου και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου.

³ Ο κ. Πέτρος Σαμπατακάκης είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου.

* Το 2012 Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Στέφανος Βαβαλίδης. Την 28.2.2013 ορίστηκε Πρόεδρος της Επιτροπής ο κ. Γεώργιος Ζανιάς.

** Σε όλες τις Επιτροπές συμμετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης κ. Μιλτιάδης Σταθόπουλος.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Πρόεδρος, τα Εκτελεστικά μέλη και τα Μη Εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., έλαβαν κατά τη διάρκεια του 2012, λόγω της σχέσης τους με την Τράπεζα, τις αμοιβές που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα.

Όνοματεπώνυμο	Μεικτές Αμοιβές (σε €)
Πρόεδρος (Μη εκτελεστικό μέλος)	
Γεώργιος Π. Ζαλιάς	150.640
Βασίλειος Θ. Ράπανος (παραιτήθηκε την 28.6.2012)	183.217
Εκτελεστικά μέλη	
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	329.480
Απόστολος Σ. Ταμβακάκης (παραιτήθηκε την 28.6.2012)	184.030
Πέτρος Ν. Χριστοδούλου	167.874
Άνθιμος Κ. Θωμόπουλος (παραιτήθηκε την 8.8.2012)	184.342
Λεωνίδα Θ. Θεόκλητος (παραιτήθηκε την 28.6.2012)	185.314
Μη εκτελεστικά μέλη	
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης	50.955
Ευθύμιος Χ. Κασίκας	57.987
Σταύρος Α. Κούκος	89.993
Ιωάννης Π. Παναγόπουλος (παραιτήθηκε την 21.6.2012)	91.713
Αβραάμ Ι. Τριανταφυλλίδης (παραιτήθηκε την 21.6.2012)	6.553

Στα παραπάνω πρόσωπα δεν χορηγήθηκε το 2012 έκτακτη αμοιβή (bonus).

Διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Τράπεζας

Τα κύρια εποπτικά, διοικητικά και διαχειριστικά όργανα της Τράπεζας στα οποία συμμετέχουν εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., περιλαμβάνουν την Εκτελεστική Επιτροπή, το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO), την Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, την Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας και την Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων.

Εκτελεστική Επιτροπή

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2004 από το Διοικητικό Συμβούλιο και λειτουργεί δυνάμει ειδικού Κανονισμού Λειτουργίας, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με την υπ' αριθμ. 145/2 Μαρτίου 2007 πράξη Διοικήσεως. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης με εγκριτικές αρμοδιότητες, που στηρίζει το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας στο έργο του. Η Επιτροπή έχει, αφενός μεν στρατηγικές αρμοδιότητες που αφορούν στην παρακολούθηση της εκτέλεσης του επιχειρησιακού σχεδίου της Τράπεζας, αφετέρου δε εγκριτικές αρμοδιότητες, οι οποίες δεν εκχωρούνται ατομικά σε στελέχη της διοίκησης ή σε άλλα συλλογικά όργανα. Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Δαμιανός Χαραλαμπίδης	Γεν. Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης Τράπεζας & Ομίλου
Μέλος	Πάυλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Ανδρέας Αθανασόπουλος	Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	-	Γεν. Διευθυντής Οικονομικών
Μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου	Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γεν. Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης

Στις συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής καλείται ανά δύο μήνες ο κ. Omer Aras, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου της Finansbank ο οποίος ενημερώνει την Εκτελεστική Επιτροπή για θέματα διεθνών δραστηριοτήτων και τη Finansbank. Σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοίκηση & Οργανωτική Δομή / Μέλη Διοίκησης).

Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO)

Το Συμβούλιο συστάθηκε το 1993. Σκοπός του εν λόγω Συμβουλίου είναι η χάραξη της στρατηγικής και της τακτικής πολιτικής της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Το εν λόγω Συμβούλιο απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Μιχαήλ Οράτης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Λεωνίδας Φραγκιαδάκης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Ανδρέας Αθανασόπουλος	Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	-	Γεν. Διευθυντής Οικονομικών

Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων

Η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων συστάθηκε το 2008 και έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Καθορίζει τα όρια ανάληψης κινδύνων και έγκρισης δαπανών, για τα κατώτερου διοικητικού επιπέδου συλλογικά όργανα καθώς, και για τα στελέχη των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Μονάδων του Δικτύου.
- Αποφασίζει για πιστοδοτήσεις το ύψος των οποίων υπερβαίνει τα όρια που εκάστοτε τίθενται για τα εγκριτικά όργανα του κατώτερου επιπέδου της Τράπεζας. Επίσης αποφασίζει για τη ρύθμιση ή τη λήψη μέτρων σε σχέση με χρηματοδοτήσεις αντίστοιχου σημαντικού ύψους που δεν παρουσιάζουν ομαλή εξέλιξη ή βρίσκονται σε οριστική καθυστέρηση.
- Αποφασίζει τη σύσταση νέων πιστοδοτικών εγκριτικών οργάνων κατώτερου επιπέδου, καθώς και την κατάργηση ή τροποποίηση υφιστάμενων ευχερειών πιστοδοτήσεων διοικητικών στελεχών και οργάνων.
- Αποφασίζει την τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας των υφιστάμενων συλλογικών πιστοδοτικών εγκριτικών οργάνων, η οποία υλοποιείται με Πράξη Διοίκησης του Προέδρου ή, σε περίπτωση απουσίας του ή κωλύματος, του Αντιπροέδρου.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Δημήτριος Φραγγέτης	Β. Γεν. Διευθυντής Πιστοδοτήσεων

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής καλείται και παρίσταται ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2003, με στόχο τη συμμόρφωση της Τράπεζας με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η χρηματοπιστωτική νομοθεσία των Η.Π.Α.. Έργο της είναι ο έλεγχος της ακρίβειας και πληρότητας των πληροφοριών που περιέχονται στις δημόσιες ανακοινώσεις και γενικά στις πάσης φύσεως δημοσιοποιήσεις που πραγματοποιεί η Τράπεζα, περιλαμβανομένων αυτών που περιέχονται στα υποβαλλόμενα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. πληροφοριακά δελτία. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή είναι αρμόδια να:

- Ελέγχει την πληρότητα και ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχονται στα δελτία που υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α.
- Παρακολουθεί τη λειτουργία των διαδικασιών και ελέγχων που ακολουθούνται για την έγκαιρη συγκέντρωση και αξιολόγηση από την Τράπεζα και τις εταιρίες του Ομίλου, των πληροφοριών εκείνων που η σχετική νομοθεσία απαιτεί να δημοσιοποιούνται.
- Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των παραπάνω διαδικασιών και ελέγχων και να μεριμνά για την διαρκή ανάπτυξη και βελτίωσή τους, σύμφωνα με τα όσα επιβάλλει κάθε φορά η σχετική νομοθεσία.
- Διασφαλίζει ότι οι παραπάνω διαδικασίες και έλεγχοι εφαρμόζονται αποτελεσματικά και ομοιόμορφα σε όλες τις εταιρίες του Ομίλου.
- Παρακολουθεί και ενημερώνει άμεσα τους εξωτερικούς ελεγκτές και την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας σχετικά με τυχόν σημαντικές αδυναμίες των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και τυχόν περιπτώσεις απάτης στην οποία ενέχονται μέλη της Διοίκησης ή οποιοδήποτε Στέλεχος που έχει την ευθύνη για την εποπτεία ή λειτουργία των διαδικασιών αυτών.
- Διενεργεί περιοδικές αξιολογήσεις όλων των παραπάνω διαδικασιών και ελέγχων και να ενημερώνει εγγράφως τη Διοίκηση της Τράπεζας για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων.
- Γνωμοδοτεί στη Διοίκηση και τα Στελέχη εκείνα της Τράπεζας που έχουν την υποχρέωση να πιστοποιήσουν τα όσα προβλέπονται στις διατάξεις της νομοθεσίας των Η.Π.Α., για το βαθμό πλήρωσης των απαιτούμενων προϋποθέσεων ώστε να προβούν σε αυτές τις πιστοποιήσεις.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Αναπληρωτής	Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γεν. Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης
Μέλος	Δαμιανός Χαραλαμπίδης	Γεν. Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης Τράπεζας & Ομίλου
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Ανδρέας Αθανασόπουλος	Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Μιχαήλ Οράτης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων
Μέλος	Λεωνίδα Φραγκιαδάκης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματογοράς
Μέλος	Πέτρος Φουρτούνης	Γεν. Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου
Μέλος	-	Γεν. Διευθυντής Οικονομικών

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της, δύο τουλάχιστον φορές ετησίως και εκτάκτως όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2010 με αποστολή τη λήψη αποφάσεων για τη δημιουργία προβλέψεων και τη διενέργεια διαγραφών έναντι πάσης φύσης απαιτήσεων της Τράπεζας, που κρίνονται από την Επιτροπή ότι υπόκεινται σε εκτίμηση απομείωσης της αξίας τους. Συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι οι εξής:

- Εξετάζει και αποφασίζει ως προς τις προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων που έχουν αξιολογηθεί από τις αρμόδιες Μονάδες, είτε πρόκειται για αξιολόγηση μεμονωμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είτε για συλλογική αξιολόγηση, καθώς και τις προβλέψεις για τυχόν ζημίες που έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί.
- Εξετάζει και αποφασίζει επί προβλέψεων για ζημίες απομείωσης λοιπών απαιτήσεων, εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων, καθώς και χρεωστικών και συμμετοχικών τίτλων.
- Ενημερώνει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με τις διενεργηθείσες προβλέψεις και διαγραφές έναντι απαιτήσεων για τις ετήσιες και περιοδικές, ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τράπεζας και του Ομίλου.
- Διασφαλίζει την τήρηση της διαδικασίας διενέργειας προβλέψεων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
- Εξετάζει και αποφασίζει τις υποβαλλόμενες διαγραφές απαιτήσεων κατά τα προβλεπόμενα από την πολιτική προβλέψεων.
- Αναφέρει στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου τις τροποποιήσεις που επέρχονται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο σχετικά με τη διενέργεια προβλέψεων απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τη διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων.
- Διαμορφώνει και επικαιροποιεί την πολιτική προβλέψεων και εισηγείται τις σχετικές αλλαγές στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου.

39

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Μιχαήλ Οράτης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων
Μέλος	-	Γεν. Διευθυντής Οικονομικών
Μέλος	Μαριάννα Πολιτοπούλου	Γεν. Διευθύντρια Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Δημήτρης Φραγγέτης	Β. Γεν. Διευθυντής Πιστοδοτήσεων
Μέλος	Omer Aras	Πρόεδρος και Δ. Σύμβουλος της Finansbank

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της.

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και διαχείριση κινδύνων σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Κύρια χαρακτηριστικά του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Με σκοπό τη διασφάλιση της καλής φήμης και της αξιοπιστίας της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου έναντι των Μετόχων, των πελατών, των επενδυτών και των εποπτικών και άλλων ανεξάρτητων αρχών, η Τράπεζα φροντίζει σε επίπεδο Ομίλου για τη διαρκή ενίσχυση και ενδυνάμωση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου («Σ.Ε.Ε.»). Το Σ.Ε.Ε. αποτελεί το σύνολο των ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου.

Το Σ.Ε.Ε. της Τράπεζας αποβλέπει στη διασφάλιση των ακόλουθων κύριων στόχων:

- Τη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής του Ομίλου, με την αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων,
- Την αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται, περιλαμβανομένου και του λειτουργικού κινδύνου,
- Τη διασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Ομίλου και την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων που υποβάλλονται σε ελληνικές και διεθνείς αρχές,
- Τη συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία (π.χ. Ν.3016/2002, ΠΔΤΕ 2577/2006, Νόμος Sarbanes Oxley) που ρυθμίζει την λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών αρχών και διαδικασιών, των πληροφοριακών συστημάτων και του κώδικα δεοντολογίας.
- Την υιοθέτηση διεθνών βέλτιστων πρακτικών και αρχών εταιρικής διακυβέρνησης,
- Την πρόληψη και την αποφυγή λανθασμένων ενεργειών και παρατυπιών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τράπεζας, των Μετόχων και των συναλλασσόμενων με αυτή.

Το Δ.Σ. της Τράπεζας, με την υποστήριξη των Επιτροπών του, στο πλαίσιο της εξέτασης της εταιρικής στρατηγικής και των κύριων επιχειρηματικών κινδύνων, υιοθετεί τις κατάλληλες πολιτικές που αποσκοπούν στη διασφάλιση επαρκούς και αποτελεσματικού Σ.Ε.Ε. για την Τράπεζα και τον Όμιλο. Η Διοίκηση έχει την ευθύνη της ανάπτυξης και ενσωμάτωσης των κατάλληλων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών ανάλογα με το εύρος, τους κινδύνους και τη φύση των εργασιών των μονάδων του Ομίλου, της αξιολόγησης των αδυναμιών που προκύπτουν και της λήψης των απαιτούμενων διορθωτικών μέτρων. Σε εξέλιξη βρίσκεται η αξιολόγηση της επάρκειας του Σ.Ε.Ε. της Τράπεζας και του Ομίλου για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, η οποία διενεργείται υποχρεωτικά ανά τρίμηνα από ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή, στο πλαίσιο της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/06.

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Ο Όμιλος στοχεύει στην υιοθέτηση πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Εποπτών, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποτελείται από διάφορα συστατικά μέρη. Συγκεκριμένα, το Δ.Σ. έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, αναφέρονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου, των οποίων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων, ο οποίος αναφέρεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας («ALCO») χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου («ΔΚΣΤΟ») έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία και οι εποπτικοί κανονισμοί. Η ΔΚΣΤΟ αναφέρεται στο Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου («ΔΕΕΕΤΟ»), η οποία αναφέρεται απευθείας στο Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, επικεντρώνοντας στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου (αναλυτική παρουσίαση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου παρατίθεται στις Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων - Σημείωση 4).

Διαχείριση κινδύνων σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει υιοθετήσει και διατηρεί επαρκές Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχει εύλογη διασφάλιση, σχετικά με την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και αναφορών που συντάσσονται σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές που εφαρμόζονται. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει πολιτικές και διαδικασίες που παρέχουν εύλογη διασφάλιση ότι οι συναλλαγές καταχωρούνται όπως προβλέπεται, τα έσοδα και έξοδα είναι τα εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, και οι τυχόν μη εγκεκριμένες κτήσεις, χρήσεις ή διαθέσεις περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έγκαιρα εντοπίζονται. Αυτές οι πολιτικές και διαδικασίες υποστηρίζονται από επαρκή πληροφοριακά και λογιστικά συστήματα.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και την ετήσια αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Σ.Ε.Ε. σε επίπεδο Ομίλου με βάση τις αναφορές που λαμβάνει από τη ΔΕΕΕΤΟ, τη ΔΚΣΤΟ, τη Μονάδα Συμμόρφωσης Ομίλου SOX (Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών) και από τους εξωτερικούς ελεγκτές. Επιβλέπει την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου που συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικών Αναφορών («Δ.Π.Χ.Α») και τις Αμερικάνικες Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές («US GAAP»), και αναφέρεται στο Δ.Σ. της Τράπεζας. Επίσης, παρακολουθεί την πρόοδο των διορθωτικών μέτρων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Η ΔΕΕΕΤΟ είναι διοικητικά ανεξάρτητη από τις υπόλοιπες μονάδες της Τράπεζας και του Ομίλου. Ο Γενικός Επιθεωρητής διορίζεται ή παύεται μόνο από το Δ.Σ. της Τράπεζας, έπειτα από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου και του Διευθύνοντα Συμβούλου. Για οποιαδήποτε παύση ή αντικατάσταση του Γενικού Επιθεωρητή ενημερώνεται η Τράπεζα της Ελλάδος. Ο Γενικός Επιθεωρητής ενημερώνει την Επιτροπή Ελέγχου, μηνιαίως, σχετικά με τις δραστηριότητες της ΔΕΕΕΤΟ, και το Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, σε τριμηνιαία βάση. Η

ΔΕΕΕΤΟ διενεργεί συστηματική αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. της Τράπεζας και του Ομίλου, προκειμένου να διαπιστώνει κατά πόσον το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και διακυβέρνησης του οργανισμού, όπως έχουν σχεδιαστεί και εφαρμόζονται από τα διοικητικά στελέχη, είναι επαρκή και λειτουργούν με αποτελεσματικό τρόπο.

Η ΔΚΣΤΟ είναι λειτουργικά ανεξάρτητη μονάδα που έχει την ευθύνη για την τακτική παρακολούθηση και τον έλεγχο θεμάτων και αναφορών σχετικά με τη Νομική και Κανονιστική Συμμόρφωση της Τράπεζας και του Ομίλου. Διασφαλίζει την έγκαιρη πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με την ενδεχόμενη παραβίαση των νομικών κανόνων, εποπτεύει την εφαρμογή πολιτικών όπως την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τη σύγκρουση συμφερόντων ανωτάτων στελεχών, την καταπολέμηση της δωροδοκίας, καθώς και των πολιτικών που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του Ν.3606/2007 για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών μέσων (Οδηγία MiFID). Αποτελεί, για ζητήματα κανονιστικής συμμόρφωσης, το σημείο επικοινωνίας με τις Εποπτικές Αρχές και υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις στην Επιτροπή Ελέγχου και το Δ.Σ. της Τράπεζας.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές, κατά τη διάρκεια της χρήσης, ενημερώνουν την Επιτροπή Ελέγχου για τυχόν σημαντικές ή ουσιώδεις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο Σ.Ε.Ε. κατά τη διενέργεια των ελέγχων. Η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει προτάσεις στο Δ.Σ. για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών και παρακολουθεί την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών. Επίσης, εισηγείται το διορισμό των εξωτερικών ελεγκτών, προεγκρίνει τις υπηρεσίες που παρέχονται από αυτούς στον Όμιλο και παρακολουθεί τη σχέση μεταξύ ελεγκτικών και μη ελεγκτικών υπηρεσιών, διασφαλίζοντας έτσι την ανεξαρτησία του ελέγχου.

Επιπρόσθετα, η Διοίκηση αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητα του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που υιοθετείται για σκοπούς US GAAP και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου Sarbanes Oxley («SOX»), ως αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης των μετοχών της Τράπεζας στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος έχει καθιερώσει τις ακόλουθες δύο διαδικασίες:

α) Αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Ειδικά, για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων που συντάσσονται σύμφωνα με τις US GAAP και σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις SOX, η Διοίκηση αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητα του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Ομίλου βάσει του διεθνώς αναγνωρισμένου πλαισίου αξιολόγησης COSO («Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission in Internal Control-Integrated Framework – COSO»). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης περιλαμβάνονται στο Ετήσιο Δελτίο (20-F) που υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. (SEC). Η αξιολόγηση διενεργείται από τη Μονάδα Συμμόρφωσης SOX (Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας) και αφορά τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών που έχουν αναγνωρισθεί σε κρίσιμες διαδικασίες σε επίπεδο Ομίλου. Σε εξέλιξη βρίσκεται, ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Ομίλου που διενεργείται ετησίως από τον εξωτερικό ελεγκτή σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις SOX.

β) Αξιολόγηση των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποίησης πληροφοριών

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, με τη συμμετοχή της Διοίκησης των εταιρειών του Ομίλου, διενεργούν αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποίησης πληροφοριών, τα συμπεράσματα της οποίας περιλαμβάνονται στο Ετήσιο Δελτίο (20-F) που υποβάλλεται στη SEC. Οι διαδικασίες και έλεγχοι γνωστοποιήσεων αφορούν το σύνολο των διαδικασιών και ελεγκτικών μηχανισμών οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες, οικονομικές και μη οικονομικές, που υποβάλλονται σύμφωνα με τη Χρηματιστηριακή Νομοθεσία των Η.Π.Α. (US Securities Exchange Act of 1934) έχουν ορθώς καταχωρηθεί, επεξεργαστεί και εμπρόθεσμα αναφερθεί. Η διαδικασία της αξιολόγησης διενεργείται με τη μέθοδο της «αυτο-αξιολόγησης» από τις Διοικήσεις των μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου.

Η Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας της Τράπεζας ενημερώνεται για τυχόν ουσιώδεις ή σημαντικές αδυναμίες που προκύπτουν τόσο κατά την αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, όσο και κατά την αξιολόγηση των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποιήσεων όπως περιγράφεται ανωτέρω. Για τυχόν ουσιώδεις αδυναμίες που εντοπίζονται, η Επιτροπή εγκρίνει τη γνωστοποίησή τους στη SEC. Σε αυτήν την περίπτωση η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή φέρει γνώμη με επιφύλαξη. Για τις αποφάσεις της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας ενημερώνεται και η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας.

Για τη χρήση 2012, η έκθεση της Διοίκησης και οι πιστοποιήσεις για την αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιολόγηση των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποίησης πληροφοριών θα περιληφθούν στο Ετήσιο Δελτίο (20-F) που πρόκειται να υποβληθεί στη SEC. Το Ετήσιο Δελτίο (20-F) θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Ενημέρωση Επενδυτών / Ετήσιες Εκθέσεις & Ενημερωτικά Δελτία).

Επεξηγηματική Έκθεση

Προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

Σύμφωνα με τα άρθρο 4 του Ν. 3556/2007, οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο υποχρεούνται να υποβάλουν επεξηγηματική έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων τους με αναλυτικές πληροφορίες για συγκεκριμένα θέματα. Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας περιέχει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα αυτά.

Α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανερχόταν σε €6.137.952.410, διαιρούμενο α) σε 956.090.482 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας €5,0 η κάθε μία, β) σε 25.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο μζ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €0,3 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,0 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο (μθ) και (νδ) της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του καταστατικού της Τράπεζας.

Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών («ΧΑ») και με τη μορφή των ADRs στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Τράπεζας που πηγάζουν από κάθε μία μετοχή, είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της Τράπεζας, και ειδικότερα:

(α) Όσον αφορά στις Κοινές μετοχές (που αποτελούν το 77,89% του συνολικού κεφαλαίου)

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Τράπεζας, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 35% των καθαρών κερδών μετά από αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και των κερδών από την εκποίηση μετοχών οι οποίες κατέχονται τουλάχιστον από δεκαετίας και αντιπροσωπεύουν συμμετοχή ανώτερη του 20,0% επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής της εταιρείας, σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 45 του ΚΝ 2190/1920 όπως ισχύει. Πλέον των παραπάνω, το καθαρό κέρδος που απομένει από την αποτίμηση χρηματοπιστωτικών μέσων στην εύλογη αξία τους μετά την αφαίρεση των ζημιών από την ίδια αιτία δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του υποχρεωτικού μερίσματος που προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Το εναπομείναν μέρος των καθαρών κερδών κάθε χρήσης διανέμεται στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος, ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Τράπεζα μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το μέρισμα κάθε μετοχής καταβάλλεται στο μέτοχο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Ο τρόπος και ο τόπος καταβολής ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από το τέλος του έτους, κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με το άρθρο 38 του Καταστατικού της).
- Μετά την υπαγωγή της Τράπεζας στις διατάξεις του Ν. 3723/2008, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 3756/2009 και το άρθρο 39 του Ν. 3844/2010, και για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας η διανομή μερίσματος στις κοινές μετοχές, για τις χρήσεις 2008 και 2009, περιοριζόταν αποκλειστικά στη διανομή μετοχών. Οι μετοχές αυτές δεν πρέπει να προέρχονταν από επαναγορά. Στις ανωτέρω διατάξεις δεν περιλαμβάνεται η απόδοση των προνομιούχων μετοχών που έχουν εκδοθεί προς το εξωτερικό.

(β) Όσον αφορά στις Προνομιούχες μετοχές (που αποτελούν το 0,12% του συνολικού κεφαλαίου)

- Τα προνόμια των Προνομιούχων Μετοχών συνίστανται (i) στην προνομιακή απόληψη, πριν από τις Κοινές Μετοχές και (εφόσον υφίσταται) άλλη κατηγορία προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας, τα προνόμια των οποίων περί απολήψεως μερίσματος έπονται αυτών των Προνομιούχων Μετοχών, ποσού μερίσματος κατ' έτος εκπεφρασμένου σε Ευρώ (το οποίο δύναται να ορίζεται ότι ισούται με ποσό Δολαρίων ΗΠΑ), το οποίο ποσό μερίσματος δύναται να καταβάλλεται από την

Τράπεζα σε Δολάρια ΗΠΑ («Μέρισμα ΠΑΨ»), (ii) στην προνομιακή απόληψη του Μερισματος ΠΑΨ και εκ ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 και μέχρι εξαντλήσεως των ποσών αυτών και (iii) στην προνομιακή απόληψη εκ του προϊόντος της εκκαθάρισης της Τραπεζής (συμπεριλαμβανομένων των υπέρ το άρτιο αποθεματικών που σχηματίστηκαν από την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών) πριν από τις Κοινές Μετοχές και τις Απαιτήσεις που Έπονται κατά Κατάταξη ποσού εκπεφρασμένου σε Ευρώ, που ισούται με την ονομαστική αξία και το υπέρ το άρτιο που έχουν καταβληθεί κατά την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών, το οποίο ποσό δύναται να υπολογίζεται επί τη βάση σταθερού ποσού Δολαρίων ΗΠΑ και το οποίο η Τράπεζα δύναται να καταβάλλει σε Δολάρια ΗΠΑ («Ποσό Εκκαθάρισης ΠΑΨ»).

- Οι Προνομιούχες Μετοχές δεν παρέχουν δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος και δεν εκδίδονται ως μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές. Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται άνευ δικαιώματος ψήφου, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται υποχρεωτικά εκ του Νόμου.
- Η έγκριση της καταβολής μερίσματος ΠΑΨ προς τις Προνομιούχες Μετοχές πραγματοποιείται σε ετήσια βάση κατά την απόλυτη διακριτική ευχέρεια της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων της Τραπεζής από τα κεφάλαια που δύναται να διανεμηθούν κατά την έννοια του άρθρου 44 (α) παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 κατά την τρέχουσα χρήση στους μετόχους της Τράπεζας. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα 8 και 9, του εδαφίου μζ της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, δεν πραγματοποιείται καταβολή Μερισματος ΠΑΨ στους Προνομιούχους Μετόχους, εφόσον είτε το άθροισμα των ήδη διανεμηθέντων ή των εγκεκριμένων προς διανομή ποσών (i) μερίσματος προς τους Προνομιούχους Μετόχους, και (ii) για Συντρέχουσες Απαιτήσεις Μερισματος κατά το τρέχον οικονομικό έτος υπερβαίνει τα Διανεμητέα Κεφάλαια του 44α είτε η Τράπεζα της Ελλάδος έχει ζητήσει εγγράφως τη μη διανομή μερίσματος (συμπεριλαμβανομένων ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 του ΚΝ 2190/1920) προς τους Κοινούς και Προνομιούχους Μετόχους της Τράπεζας.
- Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται ως εξαγοράσιμες από την Τράπεζα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17β του Κ.Ν. 2190/1920. Η Τράπεζα δικαιούται να προβαίνει στην εξαγορά των Προνομιούχων Μετοχών κατά την Αρχική Ημερομηνία Εξαγοράς, καθώς και καθ' οιανδήποτε επόμενη ημερομηνία, απευθύνοντας σχετική πρόσκληση προς το σύνολο των Προνομιούχων Μετοχών. Η εξαγορά πραγματοποιείται με την καταβολή προς έκαστο Προνομιούχο Μέτοχο ποσού ίσου με το Ποσό Εξαγοράς. Η απόφαση για την εν λόγω εξαγορά προϋποθέτει την συναίνεση της Τραπεζής της Ελλάδος.

Οι προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας διατέθηκαν με την μορφή American Deposits Receipts (ADRs) στις ΗΠΑ. Τα ADRs αντιπροσωπεύουν American Deposit Shares (ADSs), καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε μια προνομιούχο μετοχή και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

(γ) Όσον αφορά στις προνομιούχες μετοχές του Ν. 3723/2008 (που αποτελούν το 21,99% του συνολικού κεφαλαίου) έχουν τα εξής 43 προνόμια:

- δικαίωμα απόληψης σταθερής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10,0%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετοχών στο Ελληνικό Δημόσιο:
 - (i) πριν από τις κοινές μετοχές,
 - (ii) πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και
 - (iii) ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της Τράπεζας, και εφόσον κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας σε απλή ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες.
- Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση, τελεί δε υπό την προϋπόθεση ύπαρξης διανεμητέων ποσών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920 και ειδικότερα κερδών της τελευταίας ή και προηγούμενων χρήσεων ή και αποθεματικών, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική απόφαση περί διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των Κοινών Μετοχών της Τράπεζας. Επί ανεπαρκείας των ως άνω διανεμητέων ποσών, παρέχεται δικαίωμα προνομιακής (προ των κοινών μετόχων) απολήψεως της ως άνω αποδόσεως έως εξαντλήσεως των ποσών αυτών. Οι νέες προνομιούχες μετοχές δύναται να εξαγοραστούν από την Τράπεζα στην τιμή διάθεσης, μετά πάροδο πέντε ετών ή και σε προγενέστερο χρόνο, με έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Στην περίπτωση παρόδο της πενταετίας και εφόσον δεν έχει προηγηθεί απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας για την επαναγορά των προνομιούχων μετοχών, επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος, προοδευτικά σωρευτική προσαύξηση ποσοστού 2% κατ' έτος στο προβλεπόμενο στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 3723/2008 ετήσιου δικαιώματος σταθερής απόδοσης που παρέχεται στο Ελληνικό Δημόσιο.
- δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Κ.Ν. 2190/1920.
- δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου του, που ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

- δικαίωμα αρνησικυρίας του ορισθέντος ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσώπου του Δημοσίου στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή του Δ.Σ. δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.
- δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας και δικαίωμα αρνησικυρίας του εν λόγω ορισθέντος ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά τη συζήτηση και τη λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα.
- δικαίωμα του εκπροσώπου του Δημοσίου ελεύθερης πρόσβασης στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία, για τους σκοπούς του ν. 3723/2008.
- δικαίωμα προνομιακής ικανοποίησης από το προϊόν εκκαθάρισης έναντι όλων των άλλων μετόχων, σε περίπτωση που η Τράπεζα τεθεί σε εκκαθάριση.

Β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους.

Γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, δεν υπήρχαν σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν.3556/2007 με ποσοστό μεγαλύτερο άμεσα ή έμμεσα από 5,0% του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας.

Δ) Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Τράπεζας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου με τις κατωτέρω εξαιρέσεις.

Το 2009, μετά την συμμετοχή της Τράπεζας στο Πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, την προβλεπόμενη έκδοση μετοχών σύμφωνα με τον Ν. 3723/2008 και τον διορισμό εκπροσώπου του Ελληνικού κράτους στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, το Ελληνικό κράτος διαμέσου του εκπροσώπου του μπορεί να θέτει δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές ή Αναπληρωτές τους.

44

Στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των Ελληνικών τραπεζών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3864/2010, όπως ισχύει, και τις πράξεις υπουργικού συμβουλίου 15/2012 και 38/2012 και έπειτα από την εισφορά από το Τ.Χ.Σ. στην Τράπεζα ομολόγων του Ε.Τ.Χ.Σ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, δυνάμει της από 28 Μαΐου 2012 Σύμβασης Προεγγραφής μεταξύ της Τράπεζας, του Τ.Χ.Σ. και του Ε.Τ.Χ.Σ., όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012, το Τ.Χ.Σ., την 11 Ιουνίου 2012 διόρισε έναν εκπρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, ο οποίος έχει δικαίωμα να ζητεί τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, i) σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους γενικούς διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, ή ii) εφόσον η υπό συζήτηση απόφαση δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει σοβαρά τη ρευστότητα ή τη φερεγγυότητα ή την εν γένει συνετή και εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας (όπως επιχειρηματική στρατηγική, διαχείριση στοιχείων ενεργητικού - παθητικού κλπ.), το δικαίωμα να ζητεί την αναβολή επί τρεις (3) εργάσιμες ημέρες της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, προκειμένου να λάβει οδηγίες από την Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Χ.Σ., το οποίο διαβουλεύεται για το σκοπό αυτόν με την Τράπεζα της Ελλάδος, να ζητεί τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, να εγκρίνει τον Οικονομικό Διευθυντή της Τράπεζας, το δικαίωμα να συμμετέχει στην Επιτροπή Ελέγχου, την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, την Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού, Αμοιβών και την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων και την επιτροπή που υποχρεούται η Τράπεζα να συστήσει με αρμοδιότητα την εποπτεία της εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα εγκριθεί από το Τ.Χ.Σ. και την ΕΕ, να προσθέτει θέματα ημερήσιας διάταξης στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών της Τράπεζας στις οποίες συμμετέχει ο ίδιος, το δικαίωμα αφενός μηνιαίας ενημέρωσης από την Εκτελεστική Επιτροπή για όλες τις σημαντικές συναλλαγές οι οποίες δεν έχουν συζητηθεί σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων επιτροπών στις οποίες συμμετέχει ο ίδιος και αφετέρου λήψης των θεμάτων ημερήσιας διάταξης και πρακτικών συνεδριάσεων της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Επιτροπής Στρατηγικής που σχετίζονται ή αναφέρονται σε σημαντικές συναλλαγές. Επιπρόσθετα, ως αποτέλεσμα της ανωτέρω Σύμβασης Προεγγραφής η Τράπεζα διορίζει τακτικούς ελεγκτές με τη σύμφωνη γνώμη του Τ.Χ.Σ.

Ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Τράπεζας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις κοινές μετοχές της.

Σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας, οι κάτοχοι Προνομιούχων Μετοχών δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται υποχρεωτικά εκ του Νόμου και ειδικότερα των διατάξεων του Ν. 3723/2008 όπως περιγράφονται στο ανωτέρω εδάφιο Α.

ΣΤ) Συμφωνίες μετόχων της Τράπεζας

Δεν είναι γνωστή στην Τράπεζα η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Τράπεζας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Μετά την συμμετοχή της Τράπεζας στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας και τις διατάξεις του Ν. 3723/2008, το Ελληνικό κράτος διορίζει έναν εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο εν λόγω Πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3864/2010, όπως ισχύει, και τις πράξεις υπουργικού συμβουλίου 15/2012 και 38/2012 και έπειτα από την εισφορά από το Τ.Χ.Σ στην Τράπεζα ομολόγων του Ε.Τ.Χ.Σ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, δυνάμει της από 28 Μαΐου 2012 Σύμβασης Προεγγραφής μεταξύ της Τράπεζας, του Τ.Χ.Σ. και του Ε.Τ.Χ.Σ., όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012, το Τ.Χ.Σ. διόρισε έναν εκπρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η) Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Έκδοση νέων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1, άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Στην περίπτωση αυτή, και σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού της Τράπεζας, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

Την 18 Φεβρουαρίου 2010, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την εκχώρηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του δικαιώματος για έκδοση ομολογιακών δανείων με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές κατά τις διατάξεις του άρθρου 3α και 13 του Κ.Ν. 2190/1920 και του άρθρου 5 του Καταστατικού της Τράπεζας, για μία πενταετία, και μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο 50,0% του καταβεβλημένου κατά το χρόνο της εκχώρησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, ήτοι μέχρι ποσού €1.696 εκατ., αποφασίζοντας κατά την κρίση του τους αναλυτικούς όρους έκδοσης αυτών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την έκδοση του ομολογιακού δανείου και για τη διαδικασία μετατροπής ομολογιών σε μετοχές.

45

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 13, άρθρου 13 Κ.Ν. 2190/1920, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, ο οποίος βάσει του νόμου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 των υφιστάμενων μετοχών, εάν οι δικαιούχοι ασκήσουν το δικαίωμα (optio) αγοράς μετοχών, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους.

Δεν υφίσταται πλέον ενεργό πρόγραμμα διάθεσης μετοχών με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών σύμφωνα με τα παραπάνω.

Αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 έως 9 του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες μπορούν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων τους, να αποκτούν τις μετοχές τους μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 10,0% του συνόλου των μετοχών τους. Για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και βάσει των περιορισμών που τίθενται από τον Ν. 3723/2008 και τον Ν. 3756/2009, απαγορεύεται να αγοράσει ίδιες μετοχές.

Κατά την διάρκεια της χρήσης 2012, η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. (η θυγατρική της Τράπεζας που διενεργεί συναλλαγές σε ίδιες μετοχές για τους σκοπούς της δραστηριότητάς της) απέκτησε 60.711.618 μετοχές της Τράπεζας συνολικής αξίας €121,4 εκατ. και από αυτές διέθεσε 60.763.827 μετοχές αντί ποσού €121,5 εκατ. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές, ενώ η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. κατείχε 10.763 μετοχές που αντιστοιχούν στο 0,001% του εκδοθέντος κοινού μετοχικού κεφαλαίου, συνολικής αξίας €23 χιλ.

Θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Τράπεζας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Ι) Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτερα διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα καταγγελίας των συμβάσεων των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτέρων διευθυντικών στελεχών για λόγους που ελευθέρως κρίνει η Τράπεζα χωρίς όμως αυτοί να συνιστούν σπουδαίο λόγο, καταβάλλοντας ως αποζημίωση ποσό ίσο με τους μισθούς που θα ελάμβαναν για το εναπομένον διάστημα από την καταγγελία της σύμβασης και μέχρι τη λήξη της.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (η Τράπεζα) και των θυγατρικών της (συνολικά ο Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2012, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2012 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις προγραμματισμένες ενέργειες που είναι σε εξέλιξη για την αποκατάσταση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και στις υφιστάμενες αβεβαιότητες οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α και 3στ του άρθρου 107 του Κ.Ν.2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2013

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Εμμανουήλ Α. Πηλείδης

A.M. ΣΟΕΛ 12021

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρία

Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ Ε 120

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

31 Δεκεμβρίου 2012

Χιλιάδες €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	17	4.499.849	4.082.153	1.212.519	1.566.583
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	18	4.318.193	4.635.846	4.195.414	8.026.009
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	19	5.429.325	2.682.655	5.005.813	2.457.257
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	20	3.693.023	3.610.701	3.380.454	2.785.262
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	21	69.135.388	71.496.221	46.999.623	52.891.237
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	22	8.315.366	10.688.441	4.539.637	7.163.770
Ακίνητα επενδύσεων	23	280.388	274.470	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	45	-	-	8.906.875	8.460.927
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	24	158.649	42.484	6.716	5.803
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	25	2.137.732	2.136.821	133.911	128.953
Ενσώματα πάγια στοιχεία	26	1.968.722	2.022.676	330.819	353.093
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	27	1.297.936	1.309.609	1.085.038	1.000.326
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	28	635.912	700.638	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		371.419	242.359	339.996	242.359
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	29	2.556.871	2.806.859	1.802.667	2.087.915
Σύνολο ενεργητικού		104.798.773	106.731.933	77.939.482	87.169.494
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	30	33.972.333	34.108.238	33.287.156	33.870.863
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	20	4.770.211	4.331.404	4.373.082	3.802.429
Υποχρεώσεις προς πελάτες	31	58.721.940	59.543.640	40.908.040	44.025.167
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	32	2.385.354	1.727.864	600.066	1.059.297
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	33	1.386.149	1.712.074	205.152	984.671
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	34	2.460.132	2.685.450	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	27	84.099	62.674	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	12	229.846	275.936	192.797	208.891
Φόρος εισοδήματος		47.815	52.040	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	35	2.628.457	2.485.630	2.167.783	4.283.692
Σύνολο παθητικού		106.686.336	106.984.950	81.734.076	88.235.010
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	37	6.137.952	6.137.952	6.137.952	6.137.952
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	37	3.326.063	3.326.063	3.324.623	3.324.623
Μείον: Ίδιες μετοχές	37	(23)	(110)	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	39	(11.593.487)	(10.187.022)	(13.257.169)	(10.528.091)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		(2.129.495)	(723.117)	(3.794.594)	(1.065.516)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	40	70.139	83.641	-	-
Προνομιούχοι τίτλοι	41	171.793	386.459	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		(1.887.563)	(253.017)	(3.794.594)	(1.065.516)
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		104.798.773	106.731.933	77.939.482	87.169.494

49

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΒΟΗΘΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΓΚ. ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012

Χιλιάδες €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1.1 έως 31.12.2012	Από 1.1 έως 31.12.2011	Από 1.1. έως 31.12.2012	Από 1.1. έως 31.12.2011
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		6.230.352	6.586.518	3.079.607	3.765.458
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(2.865.208)	(2.743.710)	(1.411.607)	(1.435.677)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	3.365.144	3.842.808	1.668.000	2.329.781
Εσοδα προμηθειών		776.333	706.628	231.457	235.781
Έξοδα προμηθειών		(281.489)	(212.779)	(264.683)	(191.654)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	7	494.844	493.849	(33.226)	44.127
Εσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		695.400	789.157	-	-
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		(564.225)	(642.438)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	8	131.175	146.719	-	-
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	9	(430.943)	(27.719)	(687.243)	(33.073)
Καθαρά λουπά έξοδα	10	(32.912)	(83.697)	(108.004)	(33.932)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		3.527.308	4.371.960	839.527	2.306.903
Δαπάνες προσωπικού	11	(1.392.879)	(1.616.424)	(802.341)	(1.036.593)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	13	(733.102)	(721.430)	(319.213)	(345.573)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων		(209.234)	(202.869)	(91.826)	(90.427)
Αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων		(21.919)	(23.362)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών		(5.341)	(6.892)	(5.341)	(6.892)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	14	(2.966.372)	(3.439.026)	(2.482.779)	(3.407.844)
Απομείωση αξίας ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	14	(186.628)	(11.783.256)	(162.691)	(10.555.139)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	24	2.230	1.179	-	-
Ζημίες προ φόρων		(1.985.937)	(13.420.120)	(3.024.664)	(13.135.565)
Φόροι	15	(157.724)	1.095.236	89.039	990.817
Ζημίες περιόδου		(2.143.661)	(12.324.884)	(2.935.625)	(12.144.748)
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		(4.166)	19.148	-	-
Μετόχους της Τράπεζας		(2.139.495)	(12.344.032)	(2.935.625)	(12.144.748)
Ζημίες ανά μετοχή – Βασικές και Προσαρμοσμένες	16	€(2,12)	€(12,93)	€(3,07)	€(12,70)

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΒΟΗΘΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΓΚ. ΧΑΤΖΗΧΑΝΤΩΝΙΟΥ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012

Χιλιάδες €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1.1. έως 31.12.2012	31.12.2011	Από 1.1. έως 31.12.2012	31.12.2011
Ζημίες περιόδου		(2.143.661)	(12.324.884)	(2.935.625)	(12.144.748)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		522.515	1.538.415	207.513	1.309.647
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		105.995	(742.843)	554	663
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους		-	(9.400)	-	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		(1.556)	6.064	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	38	626.954	792.236	208.067	1.310.310
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα περιόδου		(1.516.707)	(11.532.648)	(2.727.558)	(10.834.438)
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		(3.401)	20.145	-	-
Μετόχους της Τράπεζας		(1.513.306)	(11.552.793)	(2.727.558)	(10.834.438)

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΒΟΗΘΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΖΑΝΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΟΥΡΚΟΛΙΑΣ

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΓΚ. ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012

Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας

Χιλιάδες €	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Ίδιες μετοχές	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Αντιστάθμιση καθαής επένδυσης	Αντισάθμιση ταμειακών ροών	Λοιπά αποθεματικά εισ νέων	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές & Προνομ/χοι τίτλοι	Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες									
1 Ιανουαρίου 2011	4.780.452	357.500	2.944.965	382.775	(4.901)	(1.824.722)	(599.661)	(447.596)	(10.212)	4.076.300	9.654.900	1.250.453	10.905.353
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	1.538.481	(728.409)	(9.400)*	6.052	(15.485)	791.239	997	792.236
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(12.344.032)	(12.344.032)	19.148	(12.324.884)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	1.538.481	(728.409)	(9.400)	6.052	(12.359.517)	(11.552.793)	20.145	(11.532.648)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	1.000.000	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000.000	-	1.000.000
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου*	-	-	(1.677)	-	-	-	-	-	-	(8.800)	(10.477)	-	(10.477)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.214	12.214	(33.409)	(21.195)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.588)	(16.588)	-	(16.588)
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(700)	(700)	-	(700)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	(38.107)	-	-	-	228.594	190.487	(767.089)	(576.602)
	-	-	-	-	4.791	-	-	-	-	(4.951)	(160)	-	(160)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011 και 1 Ιανουαρίου 2012	4.780.452	1.357.500	2.943.288	382.775	(110)	(324.348)	(1.328.070)	(456.996)	(4.160)	(8.073.448)	(723.117)	470.100	(253.017)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	522.116	115.537	-	(1.553)	(9.911)	626.189	765	626.954
Ζημιές περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.139.495)	(2.139.495)	(4.166)	(2.143.661)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	522.116	115.537	-	(1.553)	(2.149.406)	(1.513.306)	(3.401)	(1.516.707)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	113.678	113.678	(214.345)	(100.667)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.738)	(2.738)	-	(2.738)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.175)	(3.175)	(10.422)	(13.597)
	-	-	-	-	87	-	-	-	-	(924)	(837)	-	(837)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	4.780.452	1.357.500	2.943.288	382.775	(23)	197.768	(1.212.533)	(456.996)	(5.713)	(10.116.013)	(2.129.495)	241.932	(1.887.563)

*Τα ποσά απεικονίζουν την επίδραση από την μεταβολή του αναβαλλόμενου φόρου εξαιτίας της αλλαγής του συντελεστή φορολογίας, από την 1 Ιανουαρίου 2011.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Τράπεζα για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012

Χιλιάδες €	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Λοιπά αποθεματικά & αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες				
1 Ιανουαρίου 2011	4.780.452	357.500	2.943.546	382.775	(1.473.298)	(186)	1.789.331	8.780.120
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	1.309.647	663	-	1.310.310
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(12.144.748)	(12.144.748)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	1.309.647	663	(12.144.748)	(10.834.438)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	1.000.000	-	-	-	-	-	1.000.000
Εξοδα αύξησης κεφαλαίου*	-	-	(1.698)	-	-	-	(8.800)	(10.498)
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών*	-	-	-	-	-	-	(700)	(700)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011 και 1 Ιανουαρίου 2012	4.780.452	1.357.500	2.941.848	382.775	(163.651)	477	(10.364.917)	(1.065.516)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	207.513	554	-	208.067
Ζημίες περιόδου	-	-	-	-	-	-	(2.935.625)	(2.935.625)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	207.513	554	(2.935.625)	(2.727.558)
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική	-	-	-	-	(54)	-	(1.466)	(1.520)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	4.780.452	1.357.500	2.941.848	382.775	43.808	1.031	(13.302.008)	(3.794.594)

*Τα ποσά απεικονίζουν την επίδραση από την μεταβολή του αναβαλλόμενου φόρου εξαιτίας της αλλαγής του συντελεστή φορολογίας, από την 1 Ιανουαρίου 2011.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012

Χιλιάδες €	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1.1 έως 31.12.2012	31.12.2011	Από 1.1 έως 31.12.2012	31.12.2011
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων				
Ζημίες προ φόρων περιόδου	(1.985.937)	(13.420.120)	(3.024.664)	(13.135.565)
Προσαρμογές για:				
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές:	3.241.415	15.622.233	2.607.280	14.033.269
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	231.153	226.231	91.826	90.427
Αποσβέσεις διαφορών υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δανείων & απαιτήσεων και δανειακών υποχρεώσεων	(138.031)	(140.156)	(147.198)	(117.697)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	3.171.602	15.268.707	2.647.520	13.971.675
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	32.630	217.713	17.150	196.609
Αναλογία (κέρδων) / ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(2.230)	(1.179)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	5.341	6.892	5.341	6.892
Έσοδα από μερίσματα αξιολογίων επενδύσεων	(3.702)	(2.511)	(2.002)	(87.452)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	2.215	3.069	789	77
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών	(158.328)	-	-	-
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιολογίων επενδύσεων	75.374	69.472	(21.044)	108.675
Τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	44.906	16.067	10.334	17.355
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	14.506	(37.429)	17.246	(153.292)
Λοιπές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	(34.021)	(4.643)	(12.682)	-
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	(2.695.422)	(1.817.765)	1.962.962	(662.304)
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	12.600	63.568	409.925	134.961
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(67.610)	(1.602.648)	503.654	(868.147)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(1.401.215)	582.717	(1.186.932)	167.295
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	(165.431)	(1.991.013)	(672.505)	(1.350.830)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(651.009)	1.564.636	3.167.006	1.669.298
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(422.757)	(435.025)	(258.186)	(414.881)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(1.324.928)	(2.638.606)	(3.526.629)	(1.710.266)
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(135.905)	4.400.297	(581.691)	5.001.403
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(1.155.854)	(8.509.152)	(3.228.704)	(8.548.484)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	393.388	1.925.810	527.179	1.818.299
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(78.720)	(91.598)	(33.244)	(67.605)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	(177.397)	(149.302)	-	-
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(123.582)	(128.083)	-	(21.925)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(46.858)	(86.578)	(210.169)	108.046
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(2.764.872)	(2.254.258)	(1.981.051)	(1.474.866)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων				
Συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	-	-	(241.363)	(108.353)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων που πωλήθηκαν	37.463	-	-	341
Απόκτηση συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(14.366)	(5.245)	(912)	(723)
Πωλήσεις συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	140	-	-
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	6.071	5.296	2.002	87.452
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(243.810)	(220.351)	(89.815)	(71.502)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	6.857	21.246	15	11.556
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(7.869.025)	(10.173.987)	(3.651.077)	(3.519.120)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	10.545.925	12.086.521	3.385.831	4.471.618
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	2.469.115	1.713.620	(595.319)	871.269
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων				
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	2.930.579	1.473.502	-	-
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(2.696.790)	(2.771.403)	(789.801)	(1.087.608)
Απόκτηση επιπλέον ποσοστών σε θυγατρικές	(37.822)	(43.400)	(26.139)	(43.288)
Διάθεση συμμετοχής σε θυγατρική χωρίς απώλεια ελέγχου	-	2.055	-	-
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	120.559	167.897	-	-
Αγορά ιδίων μετοχών	(121.396)	(168.057)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα σε προνομιούχους μετόχους	-	(23.980)	-	(23.980)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	(2.738)	(16.249)	-	-
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου από μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	174	2.452	-	-
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	(10.000)	(1.000)	(10.000)	(1.000)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	182.566	(1.378.183)	(825.940)	(1.155.876)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	9.233	(125.877)	(10.078)	545
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	(103.958)	(2.044.698)	(3.412.388)	(1.758.928)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	4.270.746	6.315.444	6.990.406	8.749.334
Αναπροσαρμογές στο ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου, λόγω μετατροπής του υποκαταστήματος στην Αλβανία σε θυγατρική	-	-	(54.045)	-
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	4.166.788	4.270.746	3.523.973	6.990.406

54

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 1880. Οι μετοχές της Τράπεζας (σε μορφή ADRs) έχουν επίσης εισαχθεί στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης από το 1999. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, Αθήνα, (αριθμ. Μ.Α.Ε 6062/06/Β/86/01), τηλ.: (+30) 210 334 1000, www.nbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 172 ετών λειτουργίας της, έχει επεκτείνει το φάσμα

των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει, και καλύπτει όλα τα σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει λιανική και επιχειρηματική τραπεζική, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων, χρηματιστηριακές, επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες διεθνώς. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στην Τουρκία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, στην Κύπρο, στη Μάλτα, στην Αίγυπτο και στη Νότια Αφρική.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Γεώργιος Π. Ζανιάς

Οικονομολόγος, Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Εκτελεστικά Μέλη

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Πέτρος Ν. Χριστοδούλου

Μη Εκτελεστικά Μέλη

Ιωάννης Κ. Γιαννίδης

Σταύρος Α. Κούκος

Ευθύμιος Χ. Κατσιάκας

Καθηγητής Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Νομικός Σύμβουλος

Εκπρόσωπος εργαζομένων, Πρόεδρος ΟΤΟΕ

Εκπρόσωπος εργαζομένων

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη

Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων Θεόκλητος

Στέφανος Χ. Βαβαλιδής

Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου - Μπενοπούλου

Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης

Μαρία Α. Φραγκίστα

Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος

Μητροπολίτης Ιωαννίνων

Πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής

Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Μέλος Δ.Σ. της TITAN Τσιμέντα Α.Ε.

Οικονομολόγος

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Franco Compania Naviera S.A.

Διευθύνων Σύμβουλος, Chipita Α.Ε.

Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου

Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης

Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος της Χρυσαφίδης Α.Ε.

Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Χαράλαμπος Α. Μάκκας

Οικονομολόγος

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, για περίοδο τριών ετών με δυνατότητα επανεκλογής. Την 23 Νοεμβρίου 2012, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας εξέλεξε το προαναφερόμενο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα κατά την συνεδρίασή του την ίδια ημέρα. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει με την ετήσια Γενική Συνέλευση της χρήσης 2015, εντός του 2016.

Μετά την απόφαση της Τράπεζας να συμμετέχει στο πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, το Ελληνικό Δημόσιο τοποθέτησε τον κ. Αλέξανδρο Μακρίδη ως εκπρόσωπό

του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας. Επιπροσθέτως, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Τ.Χ.Σ.») γνωστοποίησε στην Τράπεζα τον ορισμό του κ. Χαράλαμπου Μάκκα ως εκπροσώπου του στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι οικονομικές καταστάσεις υπόκεινται στην έγκριση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 27 Μαρτίου 2013.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 (οι «οικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»). Τα υιοθετημένα από την Ε.Ε. Δ.Π.Χ.Α. μπορεί να διαφέρουν από αυτά που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (το «IASB»), αν νέα ή τροποποιημένα Δ.Π.Χ.Α. δεν υιοθετηθούν από την Ε.Ε. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 δεν υπήρχαν πρότυπα που δεν είχαν υιοθετηθεί και να είναι σε ισχύ για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, τα οποία να επηρέαζαν τις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Επίσης δεν υπήρχαν διαφορές μεταξύ των υιοθετημένων από την Ε.Ε. Δ.Π.Χ.Α. και αυτών που έχουν εκδοθεί από το IASB και εφαρμόζονται από την Τράπεζα ή τον Όμιλο. Ως εκ τούτου, οι ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το IASB.

Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε χιλιάδες Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και λουπών απαιτήσεων, αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσω μη διαπραγματεύσιμων σε ενεργή αγορά, περιλαμβανομένων παραγώγων μη διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά παραγώγων και κάποιων χρεωστικών τίτλων, απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων, έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις, έλεγχος της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, εκτίμηση των υποχρεώσεων από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, των ασφαλιστικών αποθεμάτων και των υποχρεώσεων από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές

φορολογικές χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η ελληνική οικονομική κρίση είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση στο 2011 και στο 2012, ζημιών λόγω απομείωσης σε μια σειρά περιουσιακών στοιχείων όπως ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και δανείων, οι οποίες επηρέασαν αρνητικά την κατάσταση οικονομικής θέσης, τα αποτελέσματα, τις ταμειακές ροές και τους εποπτικούς δείκτες της Τράπεζας και του Ομίλου. Επιπλέον, η κρίση επηρέασε αρνητικά την δυνατότητα της Τράπεζας να αντλεί ρευστότητα από την διατραπεζική αγορά. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και η Τράπεζα της Ελλάδος («ΤτΕ») («Ευρωσύστημα») είναι οι βασικοί τροφοδότες ρευστότητας της Τράπεζας.

Η δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα εξαρτάται από α) την άντληση επαρκών κεφαλαίων για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου η οποία παραμένει αρνητική και β) την συνέχιση άντλησης ρευστότητας από το Ευρωσύστημα.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. της εταιρείας υποχρεούται εντός έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση προκειμένου να λάβει μέτρα για την βελτίωση του παραπάνω δείκτη. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 10% του μετοχικού κεφαλαίου και η Γενική Συνέλευση του προαναφερθέντος άρθρου 47 δεν πάρει αποφάσεις βελτίωσης του δείκτη, παρέχεται η δυνατότητα σε όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσω δικαστικής απόφασης, να προκαλέσει την λύση της εταιρείας.

Ειδικότερα, η Διοίκηση, προκειμένου να καταλήξει ότι ο Όμιλος και η Τράπεζα μπορούν να συνεχίσουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους στο προσεχές μέλλον, έλαβε υπόψη της ότι τα παραπάνω προβλεπόμενα από τον Ν. 2190/1920 καλύφθηκαν από το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών και ότι το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της χρηματοοικονομικής βοήθειας σύμφωνα με το δεύτερο μνημόνιο για την Ελλάδα, το οποίο ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή την 14 Φεβρουαρίου 2012 και υιοθετήθηκε από το συμβούλιο των υπουργών οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Eurogroup») κατά τις συναντήσεις του την 21 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 2012 («το Πρόγραμμα»).

Το Πρόγραμμα το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»), την ΕΚΤ και την Ευρωπαϊκή Ένωση («η Τρόικα»), με τις προγραμματισμένες εκταμιεύσεις που ανέρχονται σε €50 δισ., βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης από την ΤτΕ.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα:

- i. Από 1 Ιανουαρίου 2012 και μέχρι οι Τράπεζες να επιτύχουν το ελάχιστο προβλεπόμενο ύψος δεικτών, επιτρέπεται από την ΤτΕ να λειτουργούν με συντελεστή κύριων στοιχείων βασιικών ιδίων κεφαλαίων μικρότερο του προβλεπόμενου.
- ii. Οι τράπεζες που θα θεωρηθούν βιώσιμες από την ΤτΕ με βάση τα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια, θα έχουν την δυνατότητα να προβούν σε αύξηση κεφαλαίου. Το υπόλοιπο των αναγκαίων κεφαλαίων θα καλυφθεί από το Τ.Χ.Σ με αύξηση κεφαλαίου μέσω κοινών μετοχών ή/και μέσω μετατρέψιμων ομολογιών, με όρους τέτοιους που να δίνονται κίνητρα στους ιδιώτες μετόχους για να συμμετάσχουν στην αύξηση.

Η Διοίκηση πιστεύει ότι η συνέχιση της υιοθέτησης της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα είναι κατάλληλη διότι:

- i. παρόλο που η Τράπεζα δεν έχει λάβει διαβεβαιώσεις εντούτοις έχει βάσιμες προσδοκίες ότι θα αντλεί ρευστότητα μέσω του Ευρωσυστήματος,
- ii. οι προσωρινοί ελάχιστοι κεφαλαιακοί δείκτες που ορίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος και την ΕΚΤ, όπως προαναφέρθηκε, δίνουν χρόνο στην Τράπεζα προκειμένου να αντλήσει τα απαραίτητα κεφάλαια από τους ιδιώτες ή να αντλήσει κεφάλαια από το Τ.Χ.Σ.,
- iii. η Τράπεζα υπέβαλε το επιχειρηματικό και κεφαλαιακό σχέδιο στην ΤτΕ το οποίο περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων που αφορούν στην κεφαλαιακή ενίσχυση και περιγράφονται σε αυτό και με βάση το σχέδιο αυτό αξιολογήθηκε ως βιώσιμη,
- iv. την 28 Μαΐου 2012, το Τ.Χ.Σ. συνεισέφερε ομόλογα εκδόσεως Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Ε.Τ.Χ.Σ.»), ονομαστικής αξίας συνολικού ποσού €7.430,0 εκατ., ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας,
- v. την 9 Νοεμβρίου 2012, με την υπ' αριθμόν 38/9.11.2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α' 223/2012) ορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις αύξησης κεφαλαίου των τραπεζών που εντάσσονται στο πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης,
- vi. την 20 Δεκεμβρίου 2012, η ΤτΕ με επιστολή της προς την Τράπεζα, γνωστοποίησε την υπ' αριθμόν 52/23/26.10.2012 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ, σύμφωνα με την οποία οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας ανέρχονται σε €9.756,0 εκατ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. ύψους €7.430,0 εκατ. που λήφθηκαν ως προκαταβολή έναντι αυξήσεως κεφαλαίου από το Τ.Χ.Σ. (βλ. προηγούμενη παράγραφο), τα συμπληρωματικά κεφάλαια που απαιτούνται ανέρχονται σε €2.326,0 εκατ.,
- vii. την 21 Δεκεμβρίου 2012, το Τ.Χ.Σ. χορήγησε ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. ονομαστικής αξίας συνολικού ποσού €2.326,0 εκατ., ως συμπληρωματική προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας από το Τ.Χ.Σ.

Επίσης, το Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λουπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή ισχύει μέχρι την 30 Απριλίου 2013. Η Διοίκηση, βάσει του γεγονότος ότι η Τράπεζα έχει λάβει από το Τ.Χ.Σ. ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. αξίας €9.756,0 εκατ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, εκτιμά ότι η δέσμευση του Τ.Χ.Σ. θα παραταθεί πέραν της 30 Απριλίου 2013, εάν η Τράπεζα δεν έχει ολοκληρώσει την αύξηση κεφαλαίου μέχρι τότε.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω προκαταβολές / δεσμεύσεις των €9.756,0 εκατ. από το Τ.Χ.Σ., ο αναμορφωμένος δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, ανέρχεται σε ποσοστό 9,0%.

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

2.3.1. Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από τη 1 Ιανουαρίου 2012

- Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιουλίου 2011 και μετά). Η τροποποίηση απαιτεί πρόσθετες γνωστοποιήσεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν μεταφερθεί αλλά δεν έχουν διαγραφεί και για τυχόν συνεχιζόμενη ανάμειξη σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν μεταφερθεί και εξακολουθούν να υφίστανται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ανεξάρτητα από την ημερομηνία που έγινε η μεταφορά. Η τροποποίηση αυτή δεν είχε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- Δ.Λ.Π. 12 «Φόρος Εισοδήματος» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2012 και μετά). Οι τροποποιήσεις παρέχουν μία πρακτική προσέγγιση για την επιμέτρηση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και απαιτήσεων όταν ακίνητα επενδύσεων επιμετρώνται σύμφωνα με το μοντέλο εύλογης αξίας του Δ.Λ.Π. 40 Ακίνητα Επενδύσεων. Η τροποποίηση αυτή δεν είχε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας γιατί ο Όμιλος δεν αποτιμά τα ακίνητα επενδύσεων στην εύλογη αξία.

2.3.2. Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2012

- Δ.Π.Χ.Α. 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Δ.Π.Χ.Α. 11 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες», Δ.Π.Χ.Α. 12 «Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Επιχειρήσεις», Δ.Λ.Π. 27 «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (Τροποποίηση), **Δ.Λ.Π. 28 «Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά, όπως έχει εκδοθεί από το IASB ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014 όπως έχει υιοθετηθεί από την Ε.Ε.).

Το Δ.Π.Χ.Α. 10 παρέχει ένα μοναδικό μοντέλο ενοποίησης που βασιίζεται σε υφιστάμενες αρχές, θέτοντας την έννοια του ελέγχου ως τον καθοριστικό παράγοντα σχετικά με την ενσωμάτωση μίας οντότητας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής επιχείρησης. Το Πρότυπο παρέχει πρόσθετες οδηγίες σχετικά με τον προσδιορισμό του ελέγχου, σε περιπτώσεις που η αξιολόγηση είναι δύσκολη. Το Δ.Π.Χ.Α. 10 αντικαθιστά τις απαιτήσεις σχετικά με την ενοποίηση του Δ.Λ.Π. 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις», το οποίο

πλέον, πραγματεύεται μόνο τις απαιτήσεις σχετικά με τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, και την Μ.Ε.Δ. 12 «Ενοποίηση-Οικονομικές Οντότητες Ειδικού Σκοπού».

Το Δ.Π.Χ.Α. 11 αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 31 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες» και τη Μ.Ε.Δ. 13 «Από Κοινού Ελεγχόμενες Οικονομικές Οντότητες — Μη Χρηματικές Συνεισφορές από Κοινοπρακτούντες». Απαιτεί από ένα συμμετέχοντα σε μία κοινοπραξία να προσδιορίσει τον τύπο της κοινοπραξίας στην οποία συμμετέχει αξιολογώντας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αυτή και εν συνεχεία να λογιστικοποιήσει αυτά τα δικαιώματα και υποχρεώσεις ανάλογα με τον τύπο της κοινοπραξίας. Οι κοινοπραξίες χαρακτηρίζονται είτε ως «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες» είτε ως «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες». Σε αντίθεση με το Δ.Λ.Π. 31, καταργείται η δυνατότητα χρήσης της μεθόδου της αναλογικής ενοποίησης για την ενοποίηση των «Από κοινού ελεγχόμενων οντοτήτων».

Το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» (2011) αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις» και ορίζει το λογιστικό χειρισμό για επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης για την λογιστικοποίηση επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες από κοινού ελεγχόμενων οντοτήτων.

Το Δ.Π.Χ.Α. 12 ενσωματώνει, επεκτείνει και αντικαθιστά τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για θυγατρικές, κοινοπραξίες, συγγενείς και μη ενοποιούμενες επιχειρήσεις.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει τα ανωτέρω Πρότυπα και τροποποιήσεις και αξιολογεί την επίδρασή τους επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **Δ.Π.Χ.Α. 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Δ.Π.Χ.Α. 11 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες», Δ.Π.Χ.Α. 12 «Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Επιχειρήσεις»,** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά όπως έχει εκδοθεί από το IASB ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014, όπως έχει υιοθετηθεί από την Ε.Ε.) . Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τις μεταβατικές διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 10. Οι τροποποιήσεις παρέχουν, επίσης, εξαιρέσεις κατά την μετάβαση στα Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 11 και Δ.Π.Χ.Α. 12, περιορίζοντας την απαίτηση για την παροχή συγκριτικών στοιχείων μόνο στην αμέσως προηγούμενη συγκριτική περίοδο. Επιπρόσθετα, για γνωστοποιήσεις που αφορούν σε μη ενοποιούμενες επιχειρήσεις, οι τροποποιήσεις καταργούν την απαίτηση για την παροχή συγκριτικών στοιχείων για περιόδους πριν την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 12. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει αυτές τις τροποποιήσεις όταν εφαρμόσει τα Δ.Π.Χ.Α. 10, Δ.Π.Χ.Α. 11 και Δ.Π.Χ.Α. 12.

- **Δ.Π.Χ.Α. 13 «Αποτίμηση»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά). Το Δ.Π.Χ.Α. 13:

- ορίζει την εύλογη αξία ως την τιμή που θα εισπραττόταν για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα καταβάλλονταν για τη μεταφορά μίας υποχρέωσης σε μία κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης (δηλαδή τιμή εξόδου)
- καθορίζει το πλαίσιο για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.; και
- απαιτεί γνωστοποιήσεις σχετικά με τις επιμετρήσεις σε εύλογη αξία.

Το Δ.Π.Χ.Α. 13 εφαρμόζεται για τα Πρότυπα που απαιτούν ή

επιτρέπουν επιμετρήσεις στην εύλογη αξία ή γνωστοποιήσεις σχετικά με επιμετρήσεις στην εύλογη αξία (και σε επιμετρήσεις όπως στην εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης, σε επιμετρήσεις που βασίζονται στην εύλογη αξία ή γνωστοποιήσεις σχετικά με αυτές τις επιμετρήσεις), εκτός από ειδικές περιπτώσεις. Το Δ.Π.Χ.Α. 13 εξηγεί πώς να επιμετράται η εύλογη αξία για σκοπούς χρηματοοικονομικών αναφορών. Δεν απαιτεί επιμετρήσεις σε εύλογη αξία πλέον εκείνων που ήδη απαιτούνται ή επιτρέπονται από άλλα Πρότυπα και δεν σκοπεύει στον καθορισμό προτύπων αποτίμησης ή να επηρεάσει πρακτικές αποτίμησης για σκοπούς πέραν των χρηματοοικονομικών αναφορών.

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο από την 1 Ιανουαρίου 2013 και δεν είχε σημαντική επίδραση στα ποσά που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας, αλλά αναμένεται να απαιτηθούν πρόσθετες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιουλίου 2012 και μετά). Η τροποποίηση απαιτεί την ομαδοποίηση στην κατάσταση λουπών συνολικών εσόδων των στοιχείων που μοιρούν, μεταγενέστερα, να μεταφερθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση και θα παρουσιάσει τα στοιχεία της κατάστασης λουπών συνολικών εσόδων όπως απαιτείται από αυτή την τροποποίηση όταν την εφαρμόσει.

- **Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά). Η τροποποίηση:

- καταργεί την επιλογή της αναβολής αναγνώρισης των κερδών ή ζημιών και απαιτεί την αναγνώριση αυτών όταν προκύπτουν. Κατά συνέπεια οποιοδήποτε έλλειμμα ή πλεόνασμα σε κάποιο πρόγραμμα θα απεικονίζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης,
- απαιτεί την καταχώριση του κόστους απασχόλησης και των τόκων στην κατάσταση αποτελεσμάτων και των μεταβολών λόγω επαναμέτρησης στα λοιπά συνολικά έσοδα,
- επεκτείνει τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τους κινδύνους, και τα ποσά που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις που αφορούν σε προγράμματα καθορισμένων παροχών, καθώς και την επίδραση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών στο ποσό, την χρονική περίοδο και την αβεβαιότητα των ταμειακών ροών της οντότητας,
- αλλάζει το λογιστικό χειρισμό για παροχές που σχετίζονται με την έξοδο από την υπηρεσία και περιλαμβάνει τον διαχωρισμό των παροχών που δίνονται για υπηρεσίες και εκείνων που δίνονται για τον τερματισμό της απασχόλησης και επηρεάζει την αναγνώριση και επιμέτρηση των παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

Οι τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 19 απαιτούν αναδρομική εφαρμογή. Με βάση την προκαταρκτική εκτίμηση του Ομίλου, οι ζημιές για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 θα μειωθούν κατά €15,8 εκατ. και €9,7 εκατ. για τον Όμιλο και για την Τράπεζα, αντίστοιχα, και τα λοιπά συνολικά έσοδα θα μειωθούν κατά €53,3 εκατ. και €34,5 εκατ. για τον Όμιλο και για την Τράπεζα, αντίστοιχα, (1 Ιανουαρίου 2012: μείωση στα αποτελέσματα εις νέον κατά €117,1 εκατ. και €110,9 εκατ. για τον Όμιλο και για την

Τράπεζα, αντίστοιχα) με την αναγνώριση των αντίστοιχων προσαρμογών στις υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/απαιτήσεις. Η καθαρή επίδραση των ανωτέρω προσαρμογών, συμπεριλαμβανομένων και των φορολογικών επιπτώσεων, περιλαμβάνει: α) την πλήρη αναγνώριση των αναλογιστικών ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την αύξηση της καθαρής υποχρέωσης, β) την άμεση αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στην κατάσταση αποτελεσμάτων και την μείωση της καθαρής υποχρέωσης και γ) την αντιστροφή της διαφοράς μεταξύ του κέρδους που προέκυψε από την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων και του επιτοκίου προεξόφλησης μέσω των λοιπών καθαρών εσόδων.

- Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά και ενδιάμεσες περιόδους που περιλαμβάνονται σε αυτές τις χρήσεις). Η τροποποίηση απαιτεί την παροχή πληροφοριών σχετικά με όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα που συμψηφίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 42 του Δ.Λ.Π. 32. Η τροποποίηση, επίσης, απαιτεί τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα που υπόκεινται σε κύριες συμβάσεις συμψηφισμού κερδών και οφειλών ή λοιπών συμβάσεων συμψηφισμού ακόμα και εάν δεν συμψηφίζονται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 32. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση και θα παρέχει τις απαιτούμενες νέες γνωστοποιήσεις όταν την εφαρμόσει.

- «Ετήσιες Βελτιώσεις σε Δ.Π.Χ.Α. 2009-2011» (σε ισχύ για τη χρήση με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά), οι οποίες διευκρίνισαν:

- τις απαιτήσεις για συγκριτικές πληροφορίες στο Δ.Λ.Π. 1 και Δ.Λ.Π. 34,
- την ταξινόμηση κάποιων κατηγοριών εξοπλισμού ως πάγια περιουσιακά στοιχεία στο Δ.Λ.Π. 16,
- το λογιστικό χειρισμό της φορολογικής επίδρασης των διανομών στους κατόχους συμμετοχικών τίτλων στο Δ.Λ.Π. 32, και
- τις απαιτήσεις στο Δ.Λ.Π. 34 για το σύνολο ενεργητικού και παθητικού.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτές τις τροποποιήσεις, αλλά δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- Δ.Λ.Π. 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις για την εφαρμογή των κανόνων συμψηφισμού. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση, αλλά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- Δ.Π.Χ.Α. 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Δ.Π.Χ.Α. 12 «Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Επιχειρήσεις», Δ.Λ.Π. 27 «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (Τροποποίηση), (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά). Οι τροποποιήσεις αυτές παρέχουν σε «επενδυτικές επιχειρήσεις» (όπως ορίζονται) εξαίρεση από την ενοποίηση συγκεκριμένων θυγατρικών, αλλά απαιτούν μία επενδυτική επιχείρηση να καταχωρεί την επένδυσή της σε κάθε μία θυγατρική που ικανοποιεί τα κριτήρια, σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Οι

τροποποιήσεις εισάγουν, επίσης, απαιτήσεις για γνωστοποιήσεις από επενδυτικές επιχειρήσεις. «Επενδυτική επιχείρηση» ορίζεται μία επιχείρηση της οποίας ο επιχειρηματικός σκοπός είναι να επενδύει κεφάλαια αποκλειστικά για να ωφελείται από την κεφαλαιακή απόδοση, έσοδα από τις επενδύσεις ή και τα δύο. Μία επενδυτική επιχείρηση πρέπει να αξιολογεί την απόδοση των επενδύσεών της βάσει της εύλογης αξίας. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση, αλλά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2015 και μετά). Το Δ.Π.Χ.Α. 9 που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2009 εισήγαγε νέες απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 τροποποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2010 και συμπεριέλαβε απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και την αποαναγνώριση. Οι βασικές απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9 περιλαμβάνουν:

- όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 39 θα επιμετρώνται μετά την αρχική αναγνώριση στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα, οι χρεωστικοί τίτλοι που κατέχονται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών και έχουν συμβατικές ταμειακές ροές που είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκου επί του κεφαλαίου, επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους, γενικά, στο αποσβεσμένο κόστος. Όλοι οι υπόλοιποι χρεωστικοί και συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους στην εύλογη αξία. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, παρέχεται η δυνατότητα αμετάκλητης επιλογής να παρουσιάζονται οι μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία ενός συμμετοχικού τίτλου (που δεν κατέχεται για εμπορικούς σκοπούς) στα λοιπά συνολικά έσοδα, και να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων μόνο τα έσοδα από μερίσματα.
- Αναφορικά με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, το Δ.Π.Χ.Α. 9 απαιτεί το ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που προέρχεται από μεταβολή στον πιστωτικό κίνδυνο της υποχρέωσης, να αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εκτός εάν αυτό θα δημιουργούσε ή θα μεγέθυνε μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση («λογιστική ασυμμετρία») στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Μεταβολές στην εύλογη αξία που προέρχονται από τον πιστωτικό κίνδυνο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης δεν μεταφέρονται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39, το συνολικό ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο και αξιολογεί την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 9 επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας, καθώς και το χρόνο εφαρμογής του. Παρόλο που η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικές

υποχρεώσεις του Ομίλου και της Τράπεζας, δεν είναι πρακτικά εφικτό να υπολογιστεί αξιόπιστα μία εκτίμηση της επίδρασης του Δ.Π.Χ.Α. 9 έως ότου διενεργηθεί μία λεπτομερής ανάλυση.

Δεν υπάρχουν άλλα Δ.Π.Χ.Α. ή Διερμηνείες που δεν είναι σε ισχύ και αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

2.4.1. Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και των θυγατρικών της (συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών ειδικού σκοπού), οι οποίες ελέγχονται από την Τράπεζα. Ο έλεγχος υφίσταται όπου η Τράπεζα έχει την εξουσία να ορίζει τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές των θυγατρικών της, ούτως ώστε να λαμβάνονται οφέλη από τις δραστηριότητές τους.

Τα έσοδα και οι δαπάνες και τα λοιπά συνολικά έσοδα των θυγατρικών που αποκτώνται ή πωλούνται μέσα στη χρήση ενσωματώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων από την ημερομηνία απόκτησης των θυγατρικών και παύουν να ενσωματώνονται από την ημερομηνία πώλησης των θυγατρικών αυτών. Τα καθαρά κέρδη και τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα των θυγατρικών κατανομούνται μεταξύ των μετόχων της Τράπεζας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών ακόμη και αν με τον επιμερισμό αυτό, το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών γίνει αρνητικό.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές αρχές από εκείνες του Ομίλου, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

Όλες οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα διεταιρικά έσοδα και έξοδα απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

2.4.2. Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αναγνωρίζονται αρχικά είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων. Η επιλογή αυτή γίνεται ανά συναλλαγή. Μετά την εξαγορά, η λογιστική αξία των μη ελεγχουσών συμμετοχών είναι η αξία αυτών κατά την αρχική αναγνώριση πλέον το μερίδιο των μη ελεγχουσών συμμετοχών στις μετέπειτα μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων. Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και εάν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει χρεωστικό υπόλοιπο μη ελεγχουσών συμμετοχών.

2.4.3. Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου

Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου της καταχωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μετόχων.

Το υπόλοιπο των λογαριασμών των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Τράπεζας και του λογαριασμού «Μη ελέγχουσες συμμετοχές» αναπροσαρμόζονται, προκειμένου να απεικονιστεί η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω μετόχων επί

της θυγατρικής. Τυχόν διαφορά μεταξύ της προσαρμογής των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας.

2.4.4. Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση που η μεταβολή οδηγήσει σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής, το κέρδος ή η ζημία από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ (i) του αθροίσματος της εύλογης αξίας του τιμήματος που εισπράχθηκε και της εύλογης αξίας του ποσοστού συμμετοχής που εξακολουθεί να υφίσταται στη θυγατρική και (ii) της λογιστικής αξίας, πριν την πώληση, των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, λογιστικοποιούνται ως εάν η Τράπεζα είχε πωλήσει απ' ευθείας τα περιουσιακά αυτά στοιχεία (μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή μεταφορά στα κέρδη εις νέο, σύμφωνα με τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Α.).

Η εύλογη αξία τυχόν συμμετοχής στη θυγατρική που εξακολουθεί να υφίσταται μετά την ημερομηνία της απώλειας του ελέγχου της, θεωρείται ως η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή ως το κόστος κτήσης σε περίπτωση που με τα ισχύοντα πρότυπα θα αναγνωρισθεί ως συγγενής ή κοινοπραξία.

2.4.5. Δικαιώματα πώλησης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών

Σε ορισμένες περιπτώσεις ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες, είτε ως μέρος μίας εξαγοράς είτε ανεξάρτητα, με τις οποίες δεσμεύεται να αγοράσει τις μετοχές που κατέχονται από μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών ή οι μέτοχοι μη ελεγχουσών συμμετοχών δικαιούνται να πωλήσουν τις μετοχές τους στον Όμιλο.

Σε αυτές τις περιπτώσεις ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 32.23 που απαιτεί σε επίπεδο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, τα δικαιώματα πώλησης να παρουσιάζονται ως υποχρέωση. Η αναγνώριση της υποχρέωσης έχει ως αποτέλεσμα τον υπολογισμό του δικαιώματος πώλησης σαν να έχει ήδη ασκηθεί. Κατά συνέπεια δεν αναγνωρίζονται μη ελέγχουσες συμμετοχές για σκοπούς παρουσίασης αναφορικά με μετοχές που υπόκεινται σε δικαιώματα πώλησης ή δεσμεύσεις. Η υποχρέωση επιμετράται στην εύλογη αξία, με τη χρήση μεθόδων αποτίμησης βάσει των καλύτερων δυνατών εκτιμήσεων που βρίσκονται στη διάθεση της διοίκησης. Μεταγενέστερες μεταβολές στην αποτίμηση των δικαιωμάτων πώλησης καταχωρούνται ως μεταβολές της υποχρέωσης και ως κέρδος ή ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.4.6. Εισφορά περιουσιακών στοιχείων σε θυγατρική με ανταλλαγή μετοχών έκδοσης της θυγατρικής

Στην περίπτωση που η Τράπεζα εισφέρει ενσώματα πάγια στοιχεία, άυλα περιουσιακά στοιχεία ή επενδυτικά ακίνητα σε ήδη υπάρχουσα ή νεοϊδρυθείσα θυγατρική εταιρεία με αντάλλαγμα μετοχές έκδοσης της θυγατρικής, η Τράπεζα στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις καταχωρεί την αξία της συμμετοχής της στη λογιστική αξία που ήταν αναγνωρισμένα τα

εισφερθέντα περιουσιακά στοιχεία. Αυτού του είδους οι συναλλαγές δεν έχουν καμία επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.4.7. Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς νοούνται οι εταιρείες στις οποίες το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου κυμαίνεται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου, και επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ελέγχει. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς εταιρείας συμπεριλαμβάνεται στην αξία κτήσης της επένδυσης (μετά από οποιεσδήποτε σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης – εφόσον υφίστανται). Η αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρείας μετά την εξαγορά (και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου) και από τις κινήσεις στα αποθεματικά (και αναγνωρίζονται στα αποθεματικά του Ομίλου). Το ποσό των μερισμάτων που εισπράχθηκαν από τη συγγενή εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσης μειώνει τη λογιστική αξία της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες που πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό τη διάθεσή τους εντός ενός έτους από την ημερομηνία αγοράς τους, όταν δηλαδή η ουσιώδης επιρροή που ασκεί ο Όμιλος κρίνεται προσωρινή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση». Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιρειών, απαλείφονται σε ποσοστό που αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Τυχόν τέτοιες ζημίες, που επίσης απαλείφονται, αποτελούν ένδειξη απομείωσης της αξίας του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης τροποποιήθηκαν προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπειά τους με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.4.8. Κοινοπραξίες

Κοινοπραξία ορίζεται ως μία οντότητα στην οποία ο Όμιλος ασκεί έλεγχο από κοινού με άλλα μέρη. Τα δικαιώματα του Ομίλου σε κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου καθαρής θέσης (βλ. Σημείωση 2.4.7).

2.4.9. Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας οι θυγατρικές, οι συγγενείς και οι κοινοπραξίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν πρόβλεψη απομείωσης.

2.4.10. Έλεγχος απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Ο Όμιλος και η Τράπεζα ελέγχουν σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη ότι μία επένδυση σε θυγατρική, συγγενή ή κοινοπραξία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια

ένδειξη, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης. Όταν η λογιστική αξία μίας επένδυσης υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται στην ανακτήσιμη.

2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων

2.5.1. Μέθοδος εξαγοράς

Οι εξαγορές επιχειρήσεων που εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα που καταβάλλεται σε μία συνένωση επιχειρήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των ευλόγων αξιών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθηκαν από τον Όμιλο, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον Όμιλο προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες της εξαγοραζόμενης επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος σε αντάλλαγμα του ελέγχου της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Τα έξοδα που αφορούν στην εξαγορά καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της εξαγοράς, εκτός από:

- αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και υποχρεώσεις ή περιουσιακά στοιχεία που αφορούν σε παροχές σε εργαζομένους καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 «Φορολογία εισοδήματος» και Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» αντίστοιχα,
- υποχρεώσεις ή μετοχικούς τίτλους που αφορούν σε προγράμματα παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών ή προγράμματα παροχών του Ομίλου που εξαρτώνται από αξία μετοχών, που συνάφθηκαν προς αντικατάσταση προγραμμάτων παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών, καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2 Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών κατά την ημερομηνία της εξαγοράς (βλ. Σημείωση 2.30.2), και
- περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες καταχωρούνται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο.

2.5.2. Υπεραξία

Η υπεραξία καταχωρείται ως το υπερβάλλον μεταξύ (α) του αθροίσματος του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και (β) της καθαρής αξίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν, μετά από επανεξέταση, η καθαρή αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν υπερβαίνει το άθροισμα του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.3. Ενδεχόμενο τίμημα

Σε περίπτωση που το τίμημα που συμφωνήθηκε κατά την συνένωση επιχειρήσεων, περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της υπεραξίας. Οι προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (η οποία δε μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς, λογιστικοποιούνται με βάση την ταξινόμηση του ενδεχόμενου τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται σε επόμενες περιόδους αναφοράς και η μετέπειτα εκκαθάριση του αναγνωρίζεται την καθαρή θέση. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, σε επόμενες περιόδους αναφοράς επαναμετράται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή το Δ.Λ.Π. 37 και το αποτέλεσμα της αποτίμησης (κέρδος ή ζημία) αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.4. Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε ο Όμιλος στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς (την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο) και το προκύπτον κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προήλθαν από την εξαγοραζόμενη επιχείρηση πριν την απόκτηση του ελέγχου της, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εφόσον ο χειρισμός αυτός θα ήταν ο κατάλληλος σε περίπτωση πώλησής της.

2.5.5. Προσωρινή λογιστικοποίηση

Εάν για κάποια ποσά που αφορούν στην αρχική καταχώρηση μίας επιχειρηματικής συνένωσης οι αξίες δεν έχουν οριστικοποιηθεί έως την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία πραγματοποιήθηκε η επιχειρηματική συνένωση, ο Όμιλος καταχωρεί προσωρινές αξίες για τα ποσά αυτά. Τα προσωρινά ποσά προσαρμόζονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (βλ. Σημείωση 2.5.3 ανωτέρω), ή πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται, ώστε να ληφθούν υπόψη νέες πληροφορίες σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς, οι οποίες, εάν ήταν γνωστές, θα επηρέαζαν τα ποσά που αναγνωρίστηκαν εκείνη την ημερομηνία.

2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιέχουν οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου καταχωρούνται στο νόμισμα εκείνο που

αποδίδει καλύτερα την οικονομική πραγματικότητα των υποκείμενων γεγονότων και συνθηκών που αφορούν την κάθε εταιρεία («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Τράπεζας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από ξένο νόμισμα καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός εάν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα ως κέρδη ή ζημίες από αποτελεσματική αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή καθαρής επένδυσης. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των χρεωστικών τίτλων και άλλων νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες καταχωρούνται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτελούν συστατικό στοιχείο της μεταβολής της εύλογης αξίας τους και καταχωρούνται είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (π.χ. μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου) είτε στα Λοιπά συνολικά έσοδα (π.χ. μετοχές του χαρτοφυλακίου επενδύσεων). Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των οικονομικών μονάδων της αλλοδαπής μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ενώ τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση τις μέσες συναλλαγματικές ισοτιμίες της περιόδου. Οι προκύπτουσες διαφορές από τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και των μέσων ισοτιμιών της περιόδου καθώς και από την επανεκτίμηση των εκ μεταφοράς ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής οντότητας με την ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα στο λογαριασμό «συναλλαγματικές διαφορές».

Στην περίπτωση που ένα νομισματικό στοιχείο, αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης της Τράπεζας στο εξωτερικό και είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου ή της οντότητας στο εξωτερικό, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις και των δύο εταιρειών, αναγνωρίζονται κατά την ενοποίηση στα Λοιπά συνολικά έσοδα. Κατά την πώληση μιας τέτοιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού, οι εν λόγω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η τυχόν υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογες αξίες που προκύπτουν κατά την εξαγορά μιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της οντότητας εξωτερικού και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει δύο υποκατηγορίες:

- Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

2.7.1. Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει χρεόγραφα που αποκτώνται είτε για τη δημιουργία κέρδους από τη βραχυπρόθεσμη μεταβολή στην τιμή ή το περιθώριό του διαπραγματευτή ή είναι χρεόγραφα που ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία υπάρχει ιστορικό βραχυπρόθεσμης δημιουργίας κέρδους. Τα παράγωγα ανήκουν επίσης στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο εκτός εάν έχουν χαρακτηριστεί ως και είναι αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο μπορεί να περιλαμβάνει χρεόγραφα που υπόκεινται σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς (βλ. Σημείωση 2.16 παρακάτω).

2.7.2. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος προσδιορίζει οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ως χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία του μέσω των αποτελεσμάτων όταν:

- α) Απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση («λογιστική ασυμμετρία») που θα προέκυπτε εάν τα σχετιζόμενα παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα αντιμετωπιζόνταν λογιστικά ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο και τα υποκείμενα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, όπως είναι δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.
- β) Μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων ή και των δύο τυγχάνει διαχείρισης και η απόδοσή της αξιολογείται σε βάση εύλογης αξίας, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτό το επίπεδο στη διοίκηση του Ομίλου, για παράδειγμα στο Δ.Σ. και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.
- γ) Τα χρηματοοικονομικά μέσα περιέχουν ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα, η ύπαρξη των οποίων τροποποιεί ουσιαστικά τις ταμειακές ροές και για το λόγο αυτό θα έπρεπε να απεικονίζονται σε διακεκριμένη βάση εάν δεν είχαν ταξινομηθεί σε αυτή την κατηγορία.

Ο προσδιορισμός κάποιου χρηματοοικονομικού στοιχείου ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είναι αμετάκλητος.

2.7.3. Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε

εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (εμπορικό χαρτοφυλάκιο και προσδιορισμένα) αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, περιλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου».

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Καθαρά λουτά έσοδα/(έξοδα)» όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων και αυτή είναι η ημερομηνία έγκρισης των μερισμάτων από τη Γενική Συνέλευση.

Το ποσό της μεταβολής στην περίοδο και σωρευτικά, στις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και δανείων και απαιτήσεων το οποίο αποδίδεται σε αλλαγές στον πιστωτικό τους κίνδυνο υπολογίζεται ως το ποσό αλλαγής της εύλογης αξίας το οποίο δεν αποδίδεται σε αλλαγές στις συνθήκες αγοράς που προκαλούν αύξηση του κινδύνου αγοράς.

2.8 Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και μέσα αντιστάθμισης

Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία περιλαμβάνουν συμβόλαια επί συναλλαγματικών ισοτιμιών, προθεσμιακά συμβόλαια, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων και επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, δικαιώματα προαίρεσης επί επιτοκίων και συναλλάγματος (πωληθέντα και αγορασθέντα) και άλλα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, καταχωρούνται στην κατάσταση οικονομικής θέσης αρχικά και μεταγενέστερα στην εύλογη αξία τους. Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα εμφανίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν είναι προς όφελος του Ομίλου ή ως υποχρεώσεις όταν είναι προς όφελος των αντισυμβαλλομένων. Τα πραγματοποιηθέντα καθώς και τα εξ' αποτιμώσεως κέρδη και ζημίες των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ένα παράγωγο μπορεί να είναι ενσωματωμένο σε ένα άλλο χρηματοοικονομικό μέσο, το οποίο ονομάζεται «κύριο συμβόλαιο». Σε αυτές τις περιπτώσεις, το παράγωγο διαχωρίζεται από το κύριο συμβόλαιο και καταχωρείται ως μεμονωμένο παράγωγο, υπό την προϋπόθεση ότι τα οικονομικά χαρακτηριστικά και τα χαρακτηριστικά κινδύνου του δε συνδέονται άμεσα με τα αντίστοιχα οικονομικά χαρακτηριστικά του κυρίου συμβολαίου, ότι πληροί τον ορισμό ενός παράγωγου και ότι το κύριο συμβόλαιο δεν επιμετρείται στην εύλογη αξία του, με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες να παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα στοχεύει στην αποτελεσματική οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων σύμφωνα με τις απόψεις της Διοίκησης του Ομίλου και δεν εμπύτουν στην λογιστική αντιστάθμιση συμβατή με τους συγκεκριμένους κανόνες του Δ.Λ.Π. 39. Κατά συνέπεια οι συγκεκριμένες πράξεις αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως τα παράγωγα μέσα του εμπορικού χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος επίσης χρησιμοποιεί παράγωγα μέσα σαν μέρος της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με

σκοπό τη διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από διακυμάνσεις επιτοκίων, συναλλαγματικών ισοτιμιών, πιστοληπτικής ικανότητας και προθεσμιακών συναλλαγών. Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση εύλογης αξίας, ταμειακών ροών, ή καθαρής επένδυσης, όταν οι συναλλαγές αυτές πληρούν τα συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης αντιστάθμισης. Τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να καταχωρήσει ένα παράγωγο χρηματοπιστωτικό μέσο ως κατεχόμενο για σκοπούς αντιστάθμισης περιλαμβάνουν:

- Την ύπαρξη κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης επίσημης καταγραφής του μέσου αντιστάθμισης, του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, του σκοπού και της στρατηγικής αντιστάθμισης και της αντισταθμιστικής σχέσης,
- Η αντιστάθμιση να τεκμηριώνεται εφόσον καταδεικνύεται ότι είναι άκρως αποτελεσματική ως προς το συμπληρωματικό των κινδύνων που απορρέουν από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο καθ' όλη τη διάρκεια της αντισταθμιστικής σχέσης. Μία αντιστάθμιση κρίνεται ως άκρως αποτελεσματική όταν επιτυγχάνεται ο συμπληρωματικός των μεταβολών της εύλογης αξίας που απορρέουν από τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο σε ποσοστό μεταξύ 80% και 125% και
- Η αντιστάθμιση να είναι αποτελεσματική σε συνεχή βάση.

2.8.1. Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Για να αναγνωρισθούν συναλλαγές αντιστάθμισης εύλογης αξίας, η μεταβολή της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης καταχωρείται στα αποτελέσματα μαζί με την αντίστοιχη μεταβολή της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, η οποία αφορά τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Στην περίπτωση όπου, η σχέση αντιστάθμισης διακόπτεται για λόγους διαφορετικούς από εκείνους που επιβάλλουν τη διαγραφή ενός αντισταθμιζόμενου στοιχείου ή ανακαλείται η αντισταθμιστική χρήση, η συνολική προσαρμογή της λογιστικής αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, για τα τοκοφόρα στοιχεία, αποσβένεται στα αποτελέσματα στην υπολειπόμενη διάρκεια του αρχικού αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Αντίθετα, στη περίπτωση ενός άτοκου αντισταθμιζόμενου στοιχείου, η ανωτέρω διαφορά μεταφέρεται εξ' ολοκλήρου στα αποτελέσματα. Στη περίπτωση όπου το αντισταθμιζόμενο στοιχείο διαγράφεται λόγω πωλήσεως ή αποπληρωμής, το αναπόσβεστο ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας μεταφέρεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.8.2. Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με μεταβολές στην εύλογη αξία και αφορούν στο αποτελεσματικό μέρος μιας αντιστάθμισης ταμειακών ροών, καταχωρούνται αρχικά στα Λοιπά συνολικά έσοδα. Όταν καταβληθούν οι ταμειακές ροές τις οποίες αντισταθμίζει το παράγωγο χρηματοπιστωτικό μέσο (στις οποίες περιλαμβάνονται και ταμειακές ροές από συναλλαγές που είχαν προβλεφθεί κατά το χρόνο δημιουργίας της αντισταθμιστικής σχέσης) και προκύπτουν κέρδη ή ζημιές, τότε τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το παράγωγο αντιστάθμισης μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τα λοιπά συνολικά έσοδα.

Όταν η σχέση αντιστάθμισης των ταμειακών ροών μιας συναλλαγής, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο μέλλον, δεν θεωρείται πλέον αποτελεσματική ή διακόπτεται, τότε τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που αφορούν το μέσο αντιστάθμισης παραμένουν στα Λοιπά συνολικά έσοδα έως ότου

η ανωτέρω συναλλαγή πραγματοποιηθεί οπότε και μεταφέρονται από τα Λοιπά συνολικά έσοδα στα αποτελέσματα.

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος μιας πολύ πιθανής διεταιρικής συναλλαγής μπορεί να αποτελεί αντισταθμιζόμενο στοιχείο στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) η συναλλαγή να είναι εκφρασμένη σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας της εταιρείας που πραγματοποιεί την συναλλαγή και β) ο συναλλαγματικός κίνδυνος να επηρεάζει τα αποτελέσματα του Ομίλου.

2.8.3. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης στο εξωτερικό λογιστικοποιούνται όπως και οι αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Το κέρδος ή ζημία του αποτελεσματικού μέρους του αντισταθμιστικού μέσου αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, ενώ το κέρδος ή ζημία του μη αποτελεσματικού μέρους απευθείας στα αποτελέσματα. Τα σωρευμένα κέρδη ή ζημιές στα Λοιπά συνολικά έσοδα μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της επένδυσης στο εξωτερικό.

2.8.4. Έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης

Προκειμένου να πληρούνται τα κριτήρια λογιστικής αντιστάθμισης, ο Όμιλος απαιτεί ότι κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και καθ' όλη τη διάρκειά της, κάθε αντιστάθμιση θα πρέπει να αναμένεται να είναι αποτελεσματική και να επιδεικνύει πραγματική αποτελεσματικότητα (αναδρομικός έλεγχος) σε συνεχή βάση.

Η τεκμηρίωση κάθε αντισταθμιστικής σχέσης καθορίζει πόσο αποτελεσματικά αξιολογείται η αντιστάθμιση. Η μέθοδος την οποία υιοθετεί ο Όμιλος για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης εξαρτάται από τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου.

Το ποσό αναποτελεσματικότητας μιας αντιστάθμισης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

2.9 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων αρχικά αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συναλλαγής) και περιλαμβάνει τίτλους που ταξινομούνται ως διαθέσιμοι προς πώληση, διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη, ή δάνεια και απαιτήσεις βάσει των χαρακτηριστικών των τίτλων και της πρόθεσης της διοίκησης του Ομίλου κατά την ημερομηνία αγοράς των τίτλων. Οι αγορές και πωλήσεις των τίτλων αυτών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία συναλλαγής, η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Όλες οι υπόλοιπες αγορές ή πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων οι οποίες δεν εντάσσονται στις πρακτικές της αγοράς, καταχωρούνται, μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού τους, ως προθεσμιακές συναλλαγές παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι καταχωρούνται μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση όπου η εύλογη αξία των συγκεκριμένων τίτλων δε δύναται να προσδιοριστεί κατά τρόπο αξιόπιστο και αντικειμενικό, τότε οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται στην αξία

κτής τους. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, μετά την αφαίρεση του φόρου που τους αναλογεί (όπου απαιτείται), έως ότου οι συγκεκριμένοι τίτλοι πωληθούν, εισπραχθούν ή διατεθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ή έως ότου διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση της αξίας τους.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι είναι δυνατόν να πωληθούν προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες ρευστότητας ή να αντιμετωπισθούν μεταβολές στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στις τιμές χρεογράφων. Στη περίπτωση όπου ένας διαθέσιμος προς πώληση τίτλος πωλείται ή υφίσταται απομείωση της αξίας του, τα σωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες, που περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, μεταφέρονται από τα ίδια κεφάλαια στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Τα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν κατά τη πώληση των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων προσδιορίζονται με τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου σταθμικού κόστους.

Οι **διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη** επενδυτικοί τίτλοι περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, με καθορισμένες ή προσδιοριστές πληρωμές και έχουν καθορισμένη λήξη, και για τους οποίους υπάρχει, από τη διοίκηση του Ομίλου, πρόθεση και ικανότητα διαρκούς κατοχής τους μέχρι την ημερομηνία λήξης τους.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως **δάνεια και απαιτήσεις** περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, έχουν καθορισμένες ή προσδιοριστές πληρωμές και δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις καταχωρούνται στην αποσβεσμένη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μετά την αφαίρεση οποιασδήποτε απομείωσης της αξίας τους. Επιπλέον, ο υπολογισμός της αποσβεσμένης αξίας περιλαμβάνει οποιαδήποτε υπέρ (premium) ή υπό (discount) το άρτιο διαφορά προέκυψε κατά την ημερομηνία απόκτησής, πλέον των εξόδων συναλλαγής, προμηθειών και μονάδων βάσης (μ.β.) πληρωθέντων ή εισπραχθέντων.

Απομείωση: Ο Όμιλος εκτιμά σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένας επενδυτικός τίτλος ή ομάδα αυτών έχει υποστεί απομείωση της αξίας του.

Ειδικά για επενδυτικούς μετοχικούς τίτλους που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμοι προς πώληση, η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας ενός χρεογράφου χαμηλότερα της αξίας κτήσης χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης αν τα στοιχεία αυτά έχουν απομειωθεί.

Αν υπάρχουν κάποιες αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης για τα διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, η σωρευμένη ζημία (που επιμετρώνται ως η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μειούμενη από τυχόν πρόβλεψη απομείωσης στο στοιχείο αυτό, η οποία είχε αναγνωρισθεί στο παρελθόν στα αποτελέσματα) μεταφέρεται από τα Λοιπά συνολικά έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Πρόβλεψη απομείωσης καταχωρημένη στα αποτελέσματα που αφορά σε

μετοχικούς τίτλους δεν αντλιογίζεται στα αποτελέσματα. Αν σε μια μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός διαθέσιμου προς πώληση χρεωστικού τίτλου αυξηθεί, και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την καταχώρηση στα αποτελέσματα της πρόβλεψης απομείωσης, η πρόβλεψη απομείωσης αντλιογίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τους τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις κατηγορίες διακρατούμενα στη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις, τα οποία αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Τα έσοδα από τόκους που αφορούν τίτλους χαρτοφυλακίου επενδύσεων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους.

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων. Αυτή είναι η ημερομηνία κατοχύρωσης των μερισμάτων, τα οποία απεικονίζονται ξεχωριστά στον λογαριασμό «Καθαρά λοιπά έσοδα/ (έξοδα)»

2.10 Μεταφορά χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος μεταφέρει μη παράγωγα χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων, εφόσον τα χρεόγραφα ικανοποιούν τον ορισμό της κατηγορίας αυτής κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει τα χρεόγραφα για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους.

Σε περίπτωση που σπανίζουσες περιστάσεις προκαλούν σημαντική επιδείνωση της συναλλακτικής δραστηριότητας ή επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις αγοραίες τιμές μη παραγώγων στοιχείων του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ο Όμιλος μεταφέρει τα μέσα αυτά από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων στη λήξη ή διαθέσιμων προς πώληση, εφόσον τα στοιχεία ικανοποιούν τον ορισμό της αντίστοιχης κατηγορίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος δεν έχει την πρόθεση να τα πωλήσει σύντομα. Τέτοιες μεταφορές μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο μία φορά για κάθε μία σπανίζουσα περίπτωση.

Εάν υπάρχει μεταβολή στην πρόθεση ή την δυνατότητα διακράτησης ενός χρεογράφου μέχρι την λήξη, ο Όμιλος μεταφέρει τα χρεόγραφα αυτά από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση στην κατηγορία διακρατούμενα στη λήξη, εφόσον τα μέσα ικανοποιούν τον ορισμό της τελευταίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω, η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή.

Όταν μέσα που μεταφέρονται από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, ο Όμιλος επανεξετάζει κατά την ημερομηνία μεταφοράς εάν τα ενσωματωμένα παράγωγα χρειάζεται να διαχωριστούν από το κύριο συμβόλαιο βάσει των συνθηκών που ίσχυαν όταν ο Όμιλος απέκτησε το στοιχείο.

Ο Όμιλος μεταφέρει χρεόγραφα που έχουν μεταφερθεί στα δάνεια και απαιτήσεις από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση εάν τα χρεόγραφα, μεταγενέστερα διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά και ο Όμιλος δε σκοπεύει να τα κρατήσει για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους. Η εύλογη αξία των χρεογράφων την ημέρα της μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Η διαφορά μεταξύ του αποσβεσμένου κόστους αμέσως πριν την μεταφορά και της εύλογης αξίας την ημερομηνία της μεταφοράς αναγνωρίζεται στο αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων και αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.11 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεόγραφα με τιμές σε μη ενεργές αγορές, καθώς και χρεόγραφα χωρίς τιμή από κάποια αγορά και παράγωγα των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές και κάποια παράγωγα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο Επίπεδο 3. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.12 Αναγνώριση αναβαλλόμενου κέρδους ή ζημίας της ημέρας συναλλαγής

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η εύλογη αξία χρηματοοικονομικών προϊόντων προσδιορίζεται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης, τα οποία βασίζονται σε στοιχεία τιμών ή δεικτών τα οποία δεν είναι πάντοτε διαθέσιμα στην αγορά. Στις περιπτώσεις αυτές αρχικά, το χρηματοοικονομικό προϊόν αναγνωρίζεται από τον Όμιλο στη τιμή συναλλαγής, η οποία αποτελεί την ακριβέστερη ένδειξη της εύλογης αξίας του, παρά το γεγονός ότι ενδέχεται να διαφέρει από την αξία που παρέχει ένα ανάλογο μοντέλο αποτίμησης. Η διαφορά μεταξύ της τιμής συναλλαγής και της αξίας που προκύπτει από το μοντέλο αποτίμησης αναφέρεται ως αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής. Η διαφορά αυτή δεν αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα αποτελέσματα.

Το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής αναγνωρίζεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της συναλλαγής. Μη αναγνωρισμένο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής μεταφέρεται άμεσα στα αποτελέσματα εφόσον η εύλογη αξία του συγκεκριμένου χρηματοοικονομικού μέσου δύναται να προσδιορισθεί, είτε μέσω της χρήσης στοιχείων τα οποία διατίθενται από την αγορά, είτε μέσω αναφοράς στη τιμή ενός διαθέσιμου στην αγορά χρηματοοικονομικού προϊόντος με συναφή χαρακτηριστικά ή κατά το διακανονισμό.

Με την ολοκλήρωση της συναλλαγής διενεργείται αποτίμηση του χρηματοοικονομικού προϊόντος στην εύλογη αξία του, αναμορφωμένη ως προς το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής. Μεταγενέστερες μεταβολές της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται άμεσα στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, χωρίς ωστόσο να αντλιογίζεται το άμεσο αναβαλλόμενο κέρδος και ζημία της ημέρας συναλλαγής.

2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν δάνεια χορηγηθέντα από τον Όμιλο απευθείας στο δανειολήπτη και απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις και προεξόφληση απαιτήσεων.

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών με σκοπό την πώλησή τους καταχωρούνται ως περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα.

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία εκταμίευσης των κεφαλαίων προς τους δανειολήπτες. Η αρχική καταχώρηση γίνεται στην εύλογη αξία που γενικά είναι το καθαρό ποσό της εκταμίευσης και περιλαμβάνει τα πρόσθετα έξοδα που αφορούν άμεσα στην έκδοση του δανείου και αμοιβές ή προμήθειες (διοργάνωσης ή διαχείρισης) που λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου του δανείου. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν έχουν «προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (βλ. Σημείωση 2.7.2).

2.14 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Ο Όμιλος εξετάζει κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο (ή ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση.

Ένα δάνειο (ή μία ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση και αναγνωρίζονται προβλέψεις απομείωσης εάν και μόνο εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που έχουν συμβεί μετά την αρχική αναγνώριση του δανείου («ζημιόγιο γεγονός») και το ζημιόγιο γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του δανείου (ή της ομάδας δανείων) και η επίδραση μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης σχηματίζεται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των εισπρακτέων ποσών σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της σύμβασης.

Αντικειμενικές αποδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας περιλαμβάνουν παρατηρήσιμες πληροφορίες που περιέχονται στη γνώση του Ομίλου σχετικά με τα ακόλουθα ζημιόγιοτα γεγονότα:

- α) σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή του υπόχρεου,
- β) αθέτηση όρων συμβολαίου, όπως στάση ή πλημμέλεια στις καταβολές τόκου ή κεφαλαίου,
- γ) παροχή έκπτωσης από τον Όμιλο προς τον οφειλέτη, για λόγους οικονομικούς ή νομικούς που αφορούν την οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, την οποία ο Όμιλος δε θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση,
- δ) η αύξηση του ενδεχομένου ότι ο οφειλέτης θα πτωχεύσει ή θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση,
- ε) η εξαφάνιση μιας ενεργούς αγοράς για αυτό το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο λόγω οικονομικών δυσχερειών ή
- στ) παρατηρήσιμα στοιχεία που υποδεικνύουν την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών από ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχική αναγνώριση των στοιχείων αυτών, αν και η μείωση δεν μπορεί ακόμα να εξαπομειωθεί σε σχέση με τα μεμονωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που συνθέτουν την ομάδα, στα οποία περιλαμβάνονται:
 - (i) δυσμενείς μεταβολές στην κατάσταση πληρωμών των οφειλετών της ομάδας (ήτοι αυξημένος αριθμός καθυστερημένων πληρωμών) ή
 - (ii) εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις επί των περιουσιακών στοιχείων της ομάδας.

Οι προβλέψεις απομείωσης απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης μέσω λογαριασμού προβλέψεων. Πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων. Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης σε ατομικό επίπεδο για σημαντικά δάνεια και ατομικά ή συλλογικά για δάνεια που δε θεωρούνται σημαντικά.

Σε περιπτώσεις ύπαρξης βάσιμων ενδείξεων απομείωσης της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων μελλοντικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με α) το αρχικό πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης, εφόσον η απαίτηση είναι σταθερού επιτοκίου, ή β) το τρέχον πραγματικό επιτόκιο, για απαιτήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων ταμειακών ροών απαίτησης με εξασφάλιση λαμβάνει υπόψη τις πιθανές ταμειακές ροές από την απόκτηση και πώληση της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από την πιθανότητα πλειστηριασμού.

Για σκοπούς διενέργειας εκτίμησης της απομείωσης, σε συλλογικό επίπεδο, οι απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται με βάση ομοειδή χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου. Τα δάνεια σε επιχειρήσεις ομαδοποιούνται βάσει των ημερών καθυστέρησης, του τύπου του δανείου, του τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης και του μεγέθους αυτής, του τύπου των εξασφαλίσεων και λοιπών σχετικών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια ομαδοποιούνται αντίστοιχα βάσει των ημερών καθυστέρησης και του τύπου του δανείου. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών σε κοινές ομάδες απαιτήσεων με την έννοια ότι είναι ενδεικτικά της δυνατότητας των πιστούχων να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, και συνεκτιμώμενα με τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων των ομάδων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας τους. Τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων αναπροσαρμόζονται με τα τρέχοντα δεδομένα, προκειμένου να απεικονίσουν τις παρούσες συνθήκες οι οποίες δεν υφίσταντο και δεν είχαν επηρεάσει τα ιστορικά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν και να εξαλείψουν τυχόν ιστορικές επιδράσεις που δεν παρατηρούνται στην παρούσα περίοδο.

Ο Όμιλος εξετάζει τακτικά τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ώστε να μην υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των εκτιμώμενων και των πραγματικών ζημιών.

Αναφορικά με τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε χώρες με αυξημένο κίνδυνο εξυπηρέτησης του εξωτερικού δανεισμού τους, ο Όμιλος διενεργεί εκτίμηση των οικονομικών και πολιτικών συνθηκών και όπου κρίνεται απαραίτητο διενεργεί πρόσθετη πρόβλεψη σε επίπεδο χώρας.

Αν, σε μια μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας ενός οφειλέτη), η προγενέστερα καταχωρημένη πρόβλεψη απομείωσης αντिलογίζεται αναμορφώνοντας το ποσό της πρόβλεψης. Το αντिलογισθέν ποσό καταχωρείται στα αποτελέσματα, στο λογαριασμό «πρόβλεψη απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών».

Όταν μία απαίτηση καταστεί μη-εισπράξιμη ή διακανονισθεί, τότε δύναται να διαγραφεί έναντι του ποσού της σχηματισθείσας πρόβλεψης για τη συγκεκριμένη απαίτηση εφόσον αυτό αναγνωρίζεται από την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία. Μεταγενέστερα της διαγραφής της, οποιεσδήποτε εισπράξεις καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων «πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών».

2.15 Παύση απεικόνισης

2.15.1. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να απεικονίζεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου,
- ο Όμιλος διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες («pass-through διακανονισμός»),
- ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και είτε (α) έχει μεταβιβάσει πραγματικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ή (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και δεν έχει ούτε μεταβιβάσει, ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο. Η συνεχής ανάμειξη με τη μορφή της εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου επιμετρύεται στο χαμηλότερο μεταξύ της λογιστικής αξίας του και του μέγιστου εκτιμώμενου ποσού που μπορεί ο Όμιλος να κληθεί να πληρώσει.

Ως μέρος των εργασιών της, η Τράπεζα τιτλοποιεί περιουσιακά στοιχεία, κυρίως με την πώληση αυτών των περιουσιακών στοιχείων σε εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες εκδίδουν χρεόγραφα τα οποία είναι πλήρως εξασφαλισμένα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα πωλήσει τα χρεόγραφα αυτά σε συναλλασσόμενο τρίτο, τα μεταφερόμενα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να πληρούν μερικώς ή πλήρως την προϋπόθεση παύσης απεικόνισης. Κέρδη ή ζημιές από μεταβίβαση δικαιωμάτων βασίζονται στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που πληρούν την προϋπόθεση παύσης απεικόνισης και το μερίδιο που παραμένει στον Όμιλο, υπολογισμένο με βάση τις σχετικές εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία μεταφοράς.

2.15.2. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, λήγει ή δεν υφίσταται πλέον.

Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά στα αντίστοιχα λογιστικά υπόλοιπα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.16 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων

Χρεόγραφα τα οποία πωλούνται στα πλαίσια μιας σύμβασης πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων σε μια προσυμφωνημένη τιμή («Repos») εξακολουθούν να καταχωρούνται στην Κατάσταση οικονομικής θέσης, ενώ η αντίστοιχη υποχρέωση απεικονίζεται κατά περίπτωση ως υποχρέωση προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρέωση προς πελάτες ή λοιπές καταθέσεις. Χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια μιας σύμβασης αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων («Reverse Repos») καταχωρούνται ως απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών αντίστοιχα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς (ή της τιμής αγοράς και επαναπώλησης) καταχωρείται στο λογαριασμό τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα (ή τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα) και αναγνωρίζεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της σύμβασης Repos (ή Reverse Repos), με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.17 Δανεισμός χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζονται από ή δανείζονται σε τρίτους καταχωρούνται στο ποσό της εξασφάλισης σε μετρητά που προκαταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν πλέον του δεδουλευμένου τόκου. Χρεόγραφα που δανείζονται ή λαμβάνονται από τρίτους ως εξασφάλιση για συναλλαγές δανεισμού χρεογράφων, δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις έως ότου ο έλεγχος των συμβατικών δικαιωμάτων των μεταβιβασθέντων χρεογράφων αποκτηθεί ή πωληθεί σε τρίτους. Σε αυτή την περίπτωση, η αγορά και πώληση καταχωρούνται στα αποτελέσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου. Η υποχρέωση να επιστραφούν καταχωρείται στην εύλογη αξία ως υποχρέωση συναλλαγών.

Αντίστοιχα, χρεόγραφα που δανείζονται ή παραχωρούνται σε τρίτους ως εξασφάλιση για συναλλαγές δανεισμού χρεογράφων από τρίτους δεν παύουν να απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις εκτός και αν ο έλεγχος των συμβατικών δικαιωμάτων των μεταβιβαζόμενων χρεογράφων παύει να ισχύει.

Ο Όμιλος παρακολουθεί σε τακτική βάση την αγοραία αξία των χρεογράφων που δανείζονται από ή δανείζονται σε τρίτους και προσφέρει ή απαιτεί πρόσθετες εξασφαλίσεις σε αντιστοιχία με τις υποκείμενες συμφωνίες. Οι αμοιβές και οι τόκοι που λαμβάνονται ή πληρώνονται καταχωρούνται ως έσοδο ή έξοδο από τόκους αντίστοιχα, σταδιακά όταν καταστούν δεδουλευμένα.

2.18 Αγορές και πωλήσεις κανονικής παράδοσης

Ο Όμιλος καταχωρεί όλες τις συναλλαγές αγοράς και πώλησης «κανονικής παράδοσης» χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (δηλαδή εκείνων για τις οποίες απαιτείται παράδοση μέσα στα χρονικά όρια που ορίζει η νομοθεσία ή η αγορά) την ημερομηνία διακανονισμού («settlement date») με εξαίρεση τις συναλλαγές που αφορούν σε

τίτλους του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και του χαρτοφυλακίου επενδύσεων, καθώς και σε όλα τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής («trade date»), η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Σε διαφορετική περίπτωση, οι ανωτέρω συναλλαγές αντιμετωπίζονται ως παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα έως την ημερομηνία διακανονισμού τους («settlement date»).

2.19 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.20 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έσοδα από τόκους αφορούν τόκους από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, τοκομερίδια τίτλων σταθερής απόδοσης που περιλαμβάνονται τόσο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων όσο και στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών καθώς και δεδουλευμένα έσοδα/έξοδα από κρατικά και άλλα χρεόγραφα.

Αμοιβές και άμεσα έξοδα που αφορούν στην έκδοση δανείου ή στην αγορά χρεογράφων, χρηματοδότηση ή τροποποίηση και σε δεσμεύσεις για δάνεια αναγνωρίζονται σταδιακά στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του στοιχείου με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων έχει υποστεί απομείωση, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για να προεξοφληθούν οι μελλοντικές ταμειακές ροές για τον σκοπό της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

2.21 Προμήθειες

Γενικά, οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες. Οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, συναλλαγές ή συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων, όπως η αγορά απαιτήσεων από δάνεια, μετοχών ή άλλων αξιόγραφων και η αγορά ή πώληση οικονομικών μονάδων, καταχωρούνται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της υποκείμενης συναλλαγής.

2.22 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με σκοπό τη

λειτουργική χρησιμοποίησή τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτήρια	Έως 50 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	Έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Έως 5 έτη

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ο Όμιλος σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημίες από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς καταχωρούνται στο λογαριασμό λοιπά στοιχεία ενεργητικού κατά την πραγματοποίηση του πλειστηριασμού ή όταν αποκτάται η εξασφάλιση μέσω συμφωνίας ή δικαστικής απόφασης. Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς προκύπτουν όταν ο Όμιλος ξεκινά νομικές ενέργειες για την είσπραξη της εξασφάλισης όταν δεν θεωρείται πλέον ότι μπορεί να επιτευχθεί η αποπληρωμή ή ρύθμιση της οφειλής. Σε περίπτωση που οι οφειλές εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία, οι νομικές ενέργειες περιλαμβάνουν την έναρξη διαδικασίας

πλειστηριασμού με στόχο την αποπληρωμή των οφειλών μέσω της ρευστοποιήσιμης αξίας της εξασφάλισης. Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία μείον τα εκτιμώμενα έξοδα πώλησης. Πριν την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου, τυχόν απομειώσεις καταχωρούνται στις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.

Τα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την πώληση περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς και ζημιές ή κέρδη μέχρι το ποσό των προηγούμενων απομειώσεων από επανεκτίμηση της αξίας τους περιλαμβάνονται στα «Καθαρά λουτά έσοδα/(έξοδα)».

2.23 Ακίνητα επενδύσεων

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτήρια που είναι ιδιότητα (ή έχουν περιέλθει στη κατοχή του Ομίλου στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης), τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δε διαφέρει σημαντικά από την ωφέλιμη ζωή αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία». Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται τουλάχιστον ετησίως από εξωτερικούς κυρίως εκτιμητές, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.24 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

2.24.1. Υπεραξία

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης (βλ. Σημείωση 2.5.2) μείον τις όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες τις ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή

προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας και της αξίας από τη χρήση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, όπως περιγράφεται στις Σημειώσεις 3 και 25. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

2.24.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν από επιχειρηματικές συνενώσεις

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν από επιχειρηματικές συνενώσεις περιλαμβάνουν εμπορικά σήματα, τα οποία έχουν αορίστου διάρκειας ωφέλιμη ζωή, καθώς επίσης προσέλευση καταθέσεων και σχέσεις με πελάτες οι οποίες έχουν ωφέλιμη ζωή ορισμένης διάρκειας και αποσβένονται ισοποσα κάθε χρόνο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους που κυμαίνεται από 6 έως 11 χρόνια.

2.24.3. Λογισμικό

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει ο Όμιλος και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 20 έτη.

Ειδικότερα, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωριστεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζονται μόνο όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,
- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήση του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή όλου του Ομίλου, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.24.4. Απομείωση

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται περίπτωση απομείωσης της αξίας τους. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί ανάλυση προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί πλήρως να ανακτηθεί. Όταν η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε διενεργείται ανάλογη πρόβλεψη για απομείωση.

2.25 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 4, ο Όμιλος χαρακτηρίζει τα συμβόλαια σε ασφαλιστικά και επενδυτικά.

2.25.1. Ταξινόμηση συμβολαίων

α. Ασφαλιστικά συμβόλαια

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια είναι τα συμβόλαια που εμπεριέχουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο κατά την έναρξη του συμβολαίου. Ένα συμβόλαιο το οποίο εκθέτει την ασφαλιστική εταιρεία σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο, χωρίς σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο, δε χαρακτηρίζεται ως ασφαλιστικό συμβόλαιο.

Ο Όμιλος χαρακτηρίζει τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που έχουν εκδοθεί από την ασφαλιστική εταιρεία ως ασφαλιστικά συμβόλαια.

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια κατηγοριοποιούνται σε δύο κατηγορίες, σύμφωνα με τη φύση του ασφαλιστικού κινδύνου.

α1. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής

Οι ασφαλίσεις ζωής περιλαμβάνουν όλους τους τύπους των παραδοσιακών καλύψεων (πρόσκαιρες, ισόβιες, μικτές, συνταξιοδοτικά προγράμματα) καθώς και προϊόντα που συνδέονται με επενδύσεις τα οποία εγγυώνται μια ελάχιστη απόδοση κατά τη λήξη. Τα αναλογούντα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται στην έκδοση ή στην ανανέωση των συμβολαίων.

α2. Ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικών ασφαλίσεων

Τα ασφάλιστρα εγγράφονται με την έναρξη του συμβολαίου και αναγνωρίζονται ως έσοδα (Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα) σε αναλογική βάση κατά τη διάρκεια του συμβολαίου. Τα αναβαλλόμενα έσοδα μεταφέρονται στο απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων.

β. Επενδυτικά συμβόλαια

Ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια (Deposit Administration Funds – «DAF»): Τα συμβόλαια αυτά προσφέρουν εγγυημένη επενδυτική απόδοση στις εισφορές των κατόχων, καθώς επίσης και

χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής σε επιπρόσθετες παροχές. Υπάρχουν συμβόλαια που απευθύνονται σε υπαλλήλους εταιρειών και προσδιορίζουν τις μελλοντικές τους παροχές. Οι χαμηλότερες αποδόσεις από τις εγγυημένες καλύπτονται από την εταιρεία που ανήκει το προσωπικό.

2.25.2. Αναβαλλόμενα έξοδα πρόσκτησης συμβολαίων (Deferred Acquisition Costs – «DAC»)

Προμήθειες και άλλα έξοδα πρόσκτησης που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της οικονομικής περιόδου για την έκδοση νέων συμβολαίων ή την ανανέωση υφιστάμενων συμβολαίων και τα οποία αφορούν μεταγενέστερες οικονομικές χρήσεις, μεταφέρονται και αναγνωρίζονται στην περίοδο που αναγνωρίζεται το έσοδο.

2.25.3. Ασφαλιστικά αποθέματα

Τα ασφαλιστικά αποθέματα περιλαμβάνουν τα αποθέματα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών καθώς και τα αποτελέσματα του ελέγχου που διεξήχθη για να αξιολογήσει την επάρκεια των εν λόγω αποθεμάτων.

Μαθηματικά αποθέματα: Τα μαθηματικά αποθέματα ασφαλίσεων ζωής υπολογίζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία χρησιμοποιώντας συγκεκριμένη τεχνική βάση όσον αφορά τα ποσοστά θνησιμότητας και το εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο.

Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων: Τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών περιλαμβάνουν τις προβλέψεις των πραγματογνωμών για το κόστος των ζημιών, τα επιπλέον ποσά που εκτιμήθηκαν αναλογιστικά για να καλύψουν τυχόν ανεπάρκειες των προαναφερθέντων προβλέψεων, το κόστος των ζημιών που δεν έχουν αναγγελθεί καθώς και τα έξοδα διαχείρισης των ζημιών. Το τελικό κόστος των εκκρεμών ζημιών υπολογίζεται με τη χρήση ενός φάσματος τυποποιημένων αναλογιστικών τεχνικών, όπως η Chain Ladder και η Bornheutter-Ferguson μέθοδοι. Η κύρια υπόθεση στην οποία βασίζονται αυτές οι τεχνικές είναι ότι η εμπειρία που έχει αποκομίσει η εταιρεία από τις ζημιές του παρελθόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών και συνεπώς για τον καθορισμό του τελικού κόστους των αξιώσεων.

Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων: Είναι το μέρος των ακαθάριστων ασφαλίσεων που αναλογεί σε κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο, για την περίοδο από το κλείσιμο των οικονομικών καταστάσεων μέχρι την λήξη της περιόδου, για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφάλιστρα στα μητρώα της επιχείρησης.

Απόθεμα λόγω κινδύνων σε ισχύ: Είναι η εκτίμηση της ευθύνης της επιχείρησης συμπεριλαμβανομένων και των διαχειριστικών εξόδων, σε σχέση με τους κινδύνους που αυτή έχει αναλάβει για την περίοδο που υπολογίστηκε το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων.

Εξέταση επάρκειας της ασφαλιστικής υποχρέωσης (Liability Adequacy Test – «LAT»): Ο Όμιλος αξιολογεί την επάρκεια των αναγνωριζόμενων ασφαλιστικών προβλέψεων εφαρμόζοντας τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Στην περίπτωση που οι προκύπτουσες, από τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών αποθεμάτων, υποχρεώσεις του Ομίλου υπερβαίνουν τα ασφαλιστικά αποθέματα που έχουν υπολογισθεί,

η επιπρόσθετη πρόβλεψη αυξάνει τα αποθέματα των κλάδων τους οποίους αφορά και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης για την οποία διενεργείται ο έλεγχος.

2.25.4. Αντασφάλιση

Ο Όμιλος έχει συνάψει αντασφαλιστικές συμβάσεις βάσει των οποίων μεταφέρεται σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος. Οι υποχρεώσεις των αντασφαλιστικών συμβάσεων υπολογίζονται βάσει μικτού κόστους αντασφάλισης και αναγνωρίζονται διακριτά ως στοιχεία ενεργητικού «Απαιτήσεις από Αντασφαλιστές».

2.26 Μισθώσεις

Η αξιολόγηση του εάν μια σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση βασίζεται πάντοτε στην ουσία της εν λόγω σύμβασης. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον: α) η εκπλήρωση μιας σύμβασης εξαρτάται από τη χρήση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου ή στοιχείων και β) η σύμβαση εκχωρεί δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.26.1. Ο Όμιλος ως μισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο Όμιλος διατηρεί όλους τους κινδύνους και οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα των ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των μισθωμένων ενσώματων παγίων στοιχείων ή της παρούσας αξίας των ελάχιστα καταβαλλόμενων μισθωμάτων. Κάθε ένα από τα μισθώματα που καταβάλλεται, επιμερίζεται μεταξύ του ποσού που αφορά την αποπληρωμή του κεφαλαίου και του ποσού που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται ένας σταθερός συντελεστής αποπληρωμής του ανεξόφλητου υπολοίπου της χρηματοδότησης. Το ποσό που αφορά το ανεξόφλητο κεφάλαιο των υποχρεώσεων από μίσθωση ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρείται στο λογαριασμό «λοιπά στοιχεία παθητικού». Το ποσό που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, μεταφέρεται σταδιακά στη κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, υπόκεινται σε απόσβεση. Η απόσβεση των συγκεκριμένων ενσώματων παγίων στοιχείων γίνεται στο μικρότερο διάστημα μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους ή της διάρκειας της μίσθωσης.

Λειτουργικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το σύνολο των καταβαλλόμενων μισθωμάτων (στα οποία δεν περιλαμβάνεται η αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) μεταφέρεται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Στην περίπτωση όπου μια σύμβαση λειτουργικής μίσθωσης διακοπεί πριν από την ημερομηνία λήξης της, το ποσό που καταβάλλεται στον εκμισθωτή με τη μορφή αποζημίωσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία διακόπτεται η σύμβαση.

2.26.2. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια στοιχεία έχουν μισθωθεί με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που πρέπει να καταβληθούν απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών».

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται στα πλαίσια συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές ανάγκες του Ομίλου. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.27 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «ταμείο», «μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες», «απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» και τα υψηλής ρευστότητας χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διάρκειας μικρότερης των τριών μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους όπως, «έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα», «χαρτοφυλάκιο επενδύσεων» και «εμπορικό χαρτοφυλάκιο», των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και τα οποία χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για την εξυπηρέτηση των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων του.

2.28 Προβλέψεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.29 Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης

Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι το συμβόλαιο βάσει του οποίου ο εκδότης δεσμεύεται να πραγματοποιήσει καθορισμένες πληρωμές προκειμένου να αποζημιώσει τον κάτοχο, για ζημιές λόγω εκπροθέσμων πληρωμών από τον οφειλέτη, βάσει των αρχικών ή των τροποποιημένων όρων ενός χρεωστικού τίτλου.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης, εκτός αυτών που έχουν χαρακτηριστεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην υψηλότερη από (α) την αξία του αναπόσβεστου υπολοίπου των εισπραχθέντων αμοιβών και των αμοιβών επομένων περιόδων και (β) την καλύτερη εκτίμηση του ποσού που θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της αναληφθείσας

δέσμευσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.30 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρείες του Ομίλου καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην κάθε χώρα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.30.1. Συνταξιοδοτικά προγράμματα

α. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας ή ο μισθός. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, μετά από προσαρμογή για μη αναγνωρισθέντα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες καθώς και του κόστους παρελθόντων υπηρεσιών. Ο Όμιλος εφαρμόζει τον «κανόνα περιθωρίου» του Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε εργαζομένους», σύμφωνα με τον οποίο μέρος από τα κέρδη ή ζημίες που έχουν προκύψει από αναλογιστικές μελέτες δύναται να μην αναγνωριστούν και να αποσβεσθούν επί του μέσου χρόνου που απομένει ως τη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Τα έξοδα της υποχρέωσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών των ασφαλισμένων. Τα έξοδα για προγράμματα καθορισμένων παροχών, όπως εκτιμώνται, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προσωπικού.

β. Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει όλες τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

2.30.2. Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα προαίρεσης δικαιωμάτων μετοχών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα διευθυντικά στελέχη και το προσωπικό του Ομίλου. Η εύλογη αξία των υπηρεσιών που παρέχονται από τους εργαζόμενους ως αντάλλαγμα των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης που χορηγούνται επιμετράται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία χορήγησης και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων καθ' όλη τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών, η οποία αποτελεί και την περίοδο κατοχύρωσης. Το συνολικό ποσό που πρέπει να επιβαρύνει τα αποτελέσματα κατά την περίοδο κατοχύρωσης, προσδιορίζεται με αναφορά στην εύλογη αξία των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης που χορηγήθηκαν. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται με τη χρήση μοντέλου αποτίμησης, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή της μετοχής την ημερομηνία της χορήγησης των δικαιωμάτων, την τιμή άσκησης των δικαιωμάτων, την εκτιμώμενη περίοδο των δικαιωμάτων, την εκτιμώμενη διακύμανση της τιμής της μετοχής καθ' όλη τη διάρκεια των δικαιωμάτων, το εκτιμώμενο ύψος των μερισμάτων των μετοχών και το εκτιμώμενο επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για την διάρκεια των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών εκδίδονται νέες μετοχές και το ποσό που εισπράττεται (αφού αφαιρεθούν τυχόν έξοδα συναλλαγής) απεικονίζεται στο λογαριασμό «Μετοχικό Κεφάλαιο» μέχρι την ονομαστική αξία των μετοχών που εκδίδονται ενώ το υπερβάλλον στο λογαριασμό «Αποθεματικό υπέρ το άρτιο».

2.31 Φόροι εισοδήματος

Η βάση υπολογισμού του πληρωτέου φόρου εισοδήματος είναι τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης. Τα φορολογητέα κέρδη διαφέρουν από τα κέρδη προ φόρων που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της εξαιρέσης εσόδων ή δαπανών τα οποία θα φορολογηθούν ή θα εκπέσουν φορολογικά σε επόμενες χρήσεις. Επίσης εξαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και οι δαπάνες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση. Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος του Ομίλου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που είναι σε ισχύ ή ουσιαστικά σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης. Είναι ο φόρος που αναμένεται να πληρωθεί ή να ανακτηθεί και υπολογίζεται επί της διαφοράς μεταξύ της λογιστικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης φορολογικής βάσης αυτών, η οποία χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων χρεογράφων και παραγώγων, από τα ασφαλιστικά αποθέματα και τις προβλέψεις για παροχές για έξοδο από την υπηρεσία και πάγια περιουσιακά στοιχεία. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση υπεραξίας, ή κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (εκτός από σύνδεση επιχειρήσεων), σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, ο Όμιλος και η Τράπεζα, να πάρουν την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που ο Όμιλος και η Τράπεζα διαπιστώσουν ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνουν σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, συγγενείς και κοινοπραξίες εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η χρονική στιγμή της αντιστροφής της προσωρινής διαφοράς μπορεί να ελεγχθεί από τον Όμιλο και υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι η διαφορά δεν θα αντιστραφεί στο προσεχές μέλλον.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, οι οποίες καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές.

2.32 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κεφαλαίων που λαμβάνονται (τα έσοδα της έκδοσης), μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων εξόδων που αφορούν την έκδοσή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος (εκτός εάν έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) και η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την έκδοση των πιστωτικών τίτλων και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις και του ποσού που απαιτείται για την αποπληρωμή τους, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια των τίτλων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.33 Μετοχικό κεφάλαιο, ίδιες μετοχές και λοιποί εκδοθέντες μετοχικοί τίτλοι

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου και λοιπών μετοχικών τίτλων: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις συνένωσης επιχειρήσεων, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μειωμένα κατά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών και προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Μερίσματα επί προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων καταχωρημένων στα Ίδια Κεφάλαια αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο που ο Όμιλος δεσμεύεται να καταβάλλει το μέρισμα.

Ίδιες μετοχές: Οι μετοχές της Τράπεζας που κατέχονται από τον Όμιλο, καταχωρούνται στην αξία κτήσης τους, περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ίδιες μετοχές» και απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου έως ότου ακυρωθούν, επανεκδοθούν ή επαναπωληθούν. Η αξία κτήσης των ιδίων μετοχών περιλαμβάνει και δαπάνες συναλλαγών, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από τον Όμιλο δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Τράπεζα δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και του οριστικού τιμήματος από την επαναπώληση (ή επανέκδοση) των ιδίων μετοχών, καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια και δεν περιλαμβάνεται στο προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της χρήσης.

2.34 Τομείς δραστηριότητας

Οι τομείς δραστηριότητας στις οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται με τρόπο αντίστοιχο με τους τομείς δραστηριότητας στις εσωτερικές αναφορές οι οποίες χρησιμοποιούνται από τον αρμόδιο επικεφαλής ή το αρμόδιο όργανο για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο αρμόδιος επικεφαλής ή το αρμόδιο όργανο είναι υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τον καταμερισμό των πόρων ανά τομέα δραστηριότητας και την αξιολόγηση της απόδοσής του. Ο Όμιλος όρισε ως αρμόδιο όργανο για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, την Εκτελεστική Επιτροπή της Τράπεζας.

Όλες οι συναλλαγές μεταξύ των τομέων δραστηριότητας διεξάγονται με όρους αγοράς, ενώ οι συναλλαγές μεταξύ τομέων απαλείφονται. Τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με τον κάθε τομέα λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της απόδοσής του.

Οι γεωγραφικοί τομείς περιλαμβάνουν έσοδα από περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται ή η διαχείρισή τους γίνεται στην αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή.

2.35 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (ή ομάδες στοιχείων) των οποίων η λογιστική αξία πρόκειται να ανακτηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσω πώλησης παρά μέσω συνεχόμενης χρήσης τους, καταχωρούνται ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Για να ταξινομηθούν ως τέτοια, τα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες στοιχείων) πρέπει να είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην τρέχουσα κατάστασή τους και η πώλησή τους πρέπει να είναι πολύ πιθανή.

Η Διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την πώληση, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησης των περιουσιακών στοιχείων (ή ομάδων στοιχείων) ως στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση, υπό τις εξαιρέσεις του Δ.Π.Χ.Α. 5 και οι ενέργειες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της πώλησης θα πρέπει να υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανό να γίνουν σημαντικές μεταβολές στο πρόγραμμα ή το πρόγραμμα να ανακληθεί.

Κατά την αρχική καταχώρησή τους ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση, η αξία τους προσδιορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ξεχωριστά από τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την αρχική καταχώρηση των προοριζόμενων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων, οποιαδήποτε απομείωση της αξίας τους περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ακόμα και στην περίπτωση της αναπροσαρμογής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από μεταγενέστερες επανεπιμετρήσεις.

Αν ο Όμιλος έχει κατατάξει περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδες στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση, αλλά δεν πληρούνται πλέον τα κριτήρια για την ταξινόμηση ως τέτοιο, ο Όμιλος παύει να ταξινομεί το περιουσιακό στοιχείο (ή την ομάδα στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση.

Ο Όμιλος επιμετρά το μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που παύει να ταξινομείται ως προοριζόμενο προς πώληση (ή που παύει να συμπεριλαμβάνεται σε ομάδα στοιχείων που προορίζεται προς πώληση) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ:

α) της λογιστικής αξίας πριν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση, προσαρμοσμένη με τυχόν αποσβέσεις ή αναπροσαρμογές που θα είχαν αναγνωριστεί αν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) δεν είχε ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση και

β) του ανακτήσιμου ποσού του κατά την ημερομηνία της μεταγενέστερης απόφασης να μην πωληθεί.

Μία διακοπείσα δραστηριότητα αποτελεί μέρος της δραστηριότητας του Ομίλου και αντιπροσωπεύει μία κύρια ξεχωριστή δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή λειτουργίας, η οποία είτε έχει πωληθεί είτε έχει καταχωρηθεί ως στοιχείο προοριζόμενο προς πώληση, είτε αποτελεί μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε με σκοπό τη μεταπώλησή της. Ο χαρακτηρισμός μίας δραστηριότητας ως διακοπείσας γίνεται κατά τη πώληση ή όταν η εν λόγω δραστηριότητα πληροί τα κριτήρια των στοιχείων που προορίζονται προς πώληση.

Τα αποτελέσματα από τις διακοπείσες δραστηριότητες απεικονίζονται ως ένα ποσό στη κατάσταση αποτελεσμάτων, το οποίο αποτελείται από τα κέρδη ή ζημίες μετά από φόρους από τη λειτουργία των διακοπείσων δραστηριοτήτων και από τα κέρδη ή ζημίες μετά από φόρους τα οποία αναγνωρίζονται είτε λόγω επιμέτρησης αυτών στην εύλογη αξία αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης ή λόγω πώλησης των διακοπείσων δραστηριοτήτων.

2.36 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, μεταφέρονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τα ενσώματα πάγια, περιλαμβάνονται στις λοιπές υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.37 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, στις οποίες η Τράπεζα διατηρεί τον έλεγχο ή ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της διοίκησης του Ομίλου, στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους.

2.38 Θεματοφυλακή και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων τρίτων

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, κατά τις οποίες φυλάσσει, διαχειρίζεται και επενδύει τα κεφάλαια τρίτων σε διάφορα χρηματοοικονομικά προϊόντα κατόπιν υποδείξεων των κατόχων τους. Για τη παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών ο Όμιλος εισπράττει προμήθεια. Τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία δεν αποτελούν ιδιοκτησία του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος δεν παρέχει καμία εγγύηση στους κατόχους των περιουσιακών στοιχείων για την απόδοση των τοποθετήσεων που πραγματοποιεί για λογαριασμό τους και συνεπώς δεν διατρέχει κανένα πιστωτικό κίνδυνο αναφορικά με τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία διαχειρίζεται.

2.39 Κέρδη ανά μετοχή

Ο δείκτης των βασικών κερδών ανά μετοχή (EPS) υπολογίζεται διαιρώντας το καθαρό κέρδος ή τη ζημία της περιόδου που αναλογεί στους κοινούς μετόχους με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένων των μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο και κατέχονται ως ίδιες μετοχές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας. Η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2012.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

Προβλέψεις για ζημίες από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Οι προβλέψεις ζημιών από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που σχηματίζονται είναι αποτέλεσμα συνεχούς αξιολόγησης του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων και των πιθανών ζημιών του. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων διενεργείται από μέλη της διοίκησης που είναι υπεύθυνα για τις διάφορες κατηγορίες πιστοδοτήσεων, με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών που επανεξετάζονται και βελτιώνονται συνεχώς. Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: τις ατομικές προβλέψεις κατά πελατών και τις προβλέψεις σε συλλογικό επίπεδο όπως αυτά περιγράφονται στη Σημείωση 2.14.

Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής απαιτεί από τη διοίκηση να προβεί σε εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των αναμενόμενων ταμειακών εισροών. Για την εκτίμηση των ταμειακών ροών, η διοίκηση διενεργεί εκτιμήσεις για την οικονομική κατάσταση του συγκεκριμένου πελάτη καθώς και για την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία οποιουδήποτε προσημειωμένου ακινήτου ή ληφθείσας εγγύησης. Κάθε απαίτηση που έχει υποστεί απομείωση της αξίας της αξιολογείται, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ενώ η ακολουθούμενη μεθοδολογία και οι εκτιμήσεις για τις ανακτήσιμες ταμειακές ροές της απαίτησης, επανεξετάζονται από ανεξάρτητα μέρη.

Για την αξιολόγηση της ανάγκης διενέργειας προβλέψεων ζημιών από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε συλλογικό επίπεδο, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη της παράγοντες όπως πιστωτική ποιότητα, μέγεθος χαρτοφυλακίου, συγκέντρωση καθώς και άλλους οικονομικούς παράγοντες. Για την εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης, γίνονται παραδοχές για το καθορισμό τόσο του τρόπου μοντελοποίησης των ζημιών, όσο και για το καθορισμό των απαιτούμενων παραμέτρων, με βάση την

Ο δείκτης των «προσαρμοσμένων» κερδών ανά μετοχή υπολογίζεται με την ίδια μέθοδο όπως και του δείκτη των βασικών κερδών ανά μετοχή, ωστόσο τα κέρδη και ο αριθμός των μετοχών προσαρμόζονται ανάλογα, προκειμένου να απεικονίσουν την ενδεχόμενη μείωση των κερδών ανά μετοχή που θα μπορούσε να επιφέρει η μετατροπή τυχόν μετατρέψιμων ομολογιών ή η άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών ή άλλων συναφών συμβολαίων, σε κοινές μετοχές.

εμπειρία και τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες. Η ακρίβεια των προβλέψεων που διενεργούνται εξαρτάται από το μοντέλο των παραδοχών και παραμέτρων που χρησιμοποιείται για το καθορισμό των προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο. Παρόλο που η ανωτέρω μεθοδολογία εμπεριέχει κρίση, η διοίκηση πιστεύει ότι οι διενεργηθείσες προβλέψεις είναι λογικές και δικαιολογούνται επαρκώς.

Στη περίπτωση των θυγατρικών της Τράπεζας στο εξωτερικό, ο υπολογισμός των προβλέψεων για πιθανές ζημίες από το χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων γίνεται από τη κάθε μία θυγατρική με τη χρήση παρόμοιας μεθοδολογίας και κριτηρίων με αυτά που εφαρμόζει η Τράπεζα στην Ελλάδα. Καθώς η διαδικασία της αξιολόγησης της επάρκειας των προβλέψεων προϋποθέτει την υποκειμενική και σύνθετη κρίση της διοίκησης σχετικά με την επίδραση παραγόντων που θεωρούνται αβέβαιοι, η μεταγενέστερη αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου απαιτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες, μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγές στο ύψος των προβλέψεων.

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων

Στην περίπτωση που τα χρηματοοικονομικά μέσα δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές ή οι τιμές τους δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με τη χρήση διαφόρων μεθόδων αποτίμησης. Αυτές περιλαμβάνουν μεθόδους προεξόφλησης χρηματοροών, καθώς και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (observable input parameters) και σε μικρότερο βαθμό σε μη προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (non-observable input parameters).

Τα μοντέλα αποτίμησης χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποτίμηση παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά (OTC) και κάποιων ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Τα μοντέλα αυτά λαμβάνουν υπόψη την επίδραση του πιστωτικού κινδύνου, εάν αυτή είναι σημαντική.

Ειδικά για τα παράγωγα, η επίδραση αυτή εκτιμάται υπολογίζοντας την αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου ("CVA") σε μεμονωμένη βάση για κάθε ένα αντισυμβαλλόμενο με τον οποίο ο Όμιλος διατηρεί ανοικτή θέση. Ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη την αναμενόμενη έκθεση, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τεχνικές προσομοίωσης, καθώς και συμφωνίες συμψηφισμού και ληφθείσες εξασφαλίσεις. Επίσης, ο υπολογισμός του CVA βασίζεται σε συντελεστές αναμενόμενων ζημιών όπως αυτοί εξάγονται από τις αγοραίες τιμές των

Συμβολαίων Ανταλλαγής Πιστωτικής Αθέτησης («CDS»), ή, στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι διαθέσιμες, από την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου όπως αυτή προσδιορίζεται από εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης, ή διαφορετικά από τους εποπτικούς συντελεστές στάθμισης. Αναφορικά με την επίδραση της αποτίμησης του ίδιου πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος εφαρμόζει συμμετρικά την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του CVA.

Όλα τα μοντέλα αποτίμησης πριν εφαρμοσθούν, ελέγχονται ως προς την εγκυρότητά τους ενώ μεταγενέστερα υπόκεινται σε περιοδική αξιολόγηση από εξειδικευμένο προσωπικό, που είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που ανέπτυξε το μοντέλο. Όπου είναι εφικτό, γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα μοντέλα αποτίμησης τόσο με τις τιμές χρηματιστηριακών αγορών για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα, όσο και με πραγματικές τιμές, με σκοπό τον περαιτέρω έλεγχο της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των μοντέλων. Μεταξύ των μεταβλητών που ενσωματώνονται στα μοντέλα που χρησιμοποιούνται στον Όμιλο, περιλαμβάνονται πραγματικές και προβλεπόμενες τιμές και δείκτες αγοράς, όπως δείκτες διακύμανσης και χρονικές αξίες, δείκτες βάθους αγοράς και ρευστότητας, καθώς και μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο που αφορά στη ίδια την Τράπεζα (own credit risk) για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Τα μοντέλα αυτά εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, εξασφαλίζοντας έτσι τη συγκρισιμότητα και τη συνέχεια της αποτίμησης διαχρονικά. Ωστόσο, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας εμπεριέχει σημαντικό βαθμό κρίσης. Για το λόγο αυτό, η διοίκηση επανεξετάζει τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα ανωτέρω μοντέλα, προκειμένου να καλύψει τους εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την εκτίμηση μη προσδιορισμένων κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρων και με τις παραδοχές στα μοντέλα αποτίμησης.

Παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών προϋποθέτει σε αρκετά σημαντικό βαθμό τη διενέργεια κρίσης, η διοίκηση πιστεύει ότι οι εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης καθώς και οι αλλαγές στις εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, έγιναν σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας και αντικατοπτρίζουν τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες, βάσει των μηχανισμών ελέγχου και των διαδικασιών διασφάλισης που εφαρμόζονται.

Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί την εφαρμογή κρίσης σε σημαντικό βαθμό.

Ειδικά για τις επενδύσεις σε μετοχές, ο Όμιλος αξιολογεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, εάν έχει επέλθει σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της επένδυσης και η οποία υπολείπεται της λογιστικής της αξίας. Ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει κρίση για τη διενέργεια της οποίας η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, το μέγεθος και τη διάρκεια των μη πραγματοποιημένων ζημιών, τη φυσιολογική διακύμανση της τιμής της μετοχής στην αγορά, την οικονομική κατάσταση και τη βραχυπρόθεσμη προοπτική της επιχείρησης στην οποία γίνεται η επένδυση, λαμβάνοντας επίσης υπόψη παράγοντες όπως η απόδοση του κλάδου, στον οποίο δραστηριοποιείται που αυτή ανήκει, αλλαγές στη τεχνολογία, λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

Για επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους, ο Όμιλος αξιολογεί εάν ο εκδότης αναμένεται να καταβάλει τις πληρωμές όταν αυτές καθίστανται απαιτητές. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την χρηματοοικονομική κατάσταση και προοπτικές του εκδότη. Ειδικότερα, για χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από Ελληνικές τράπεζες ελήφθη υπόψη και το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των Ελληνικών τραπεζών μέσω του Τ.Χ.Σ. (βλ. Σημείωση 2.2).

Έλεγχος απομείωσης της έκθεσης στο Ελληνικό Δημόσιο

Το 2012 οι θέσεις του Ομίλου και της Τράπεζας σε ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου μειώθηκαν σημαντικά εξαιτίας της συμμετοχής στο PSI το Μάρτιο του 2012 και στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου τον Δεκέμβριο του 2012 (βλ. Σημείωση 14 και Σημείωση 9, αντίστοιχα). Η εναπομένουσα έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ελέγχθηκε για απομείωση όπως περιγράφεται στην Σημείωση 21 και την Σημείωση 22.

Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες. Η εκτίμηση της συνολικής πρόβλεψης φόρου εισοδήματος προϋποθέτει την άσκηση υποκειμενικής κρίσης. Για να προβούμε στην εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης φόρου εισοδήματος σε κάθε χώρα λαμβάνουμε υπ' όψιν παράγοντες όπως τις νομοθετικές διατάξεις και τους εποπτικούς κανόνες που ισχύουν. Στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας του Ομίλου, υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους είναι αβέβαιος ο προσδιορισμός του φόρου. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος από ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο βασιζόμενος σε εκτιμήσεις. Σε περίπτωση που το τελικό ύψος του φόρου εισοδήματος που θα προκύψει είναι διαφορετικό από τα ποσά που είχαν αρχικά προβλεφθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τους αναβαλλόμενους φόρους της περιόδου στην οποία γίνεται ο προσδιορισμός του φόρου.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα πιστεύουν ότι η πραγματοποίηση του υπολοίπου των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την 31 Δεκεμβρίου 2012, ύψους €1.213,8 εκατ. και €1.085,0 εκατ. αντίστοιχα, είναι πιθανή, βασιζόμενοι σε εκτιμήσεις ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη στην Ελλάδα και στις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο Όμιλος και η Τράπεζα πιστεύουν ότι αυτή είναι κρίσιμη λογιστική εκτίμηση λαμβάνοντας υπ' όψιν τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην ελληνική αγορά.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν φορολογικές ζημίες και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημίες και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Για τον προσδιορισμό του ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που θα αναγνωριστούν απαιτείται κρίση η οποία βασίζεται στην εκτίμηση του πιθανού χρόνου και επιπέδου πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το μελλοντικό φορολογικό προγραμματισμό. Την 31 Δεκεμβρίου 2012 η διοίκηση εκτίμησε ότι τα επόμενα χρόνια τα φορολογητέα κέρδη δε θα είναι επαρκή να καλύψουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προερχόμενες από τις φορολογικές ζημίες και από μέρος των εκπεστών προσωρινών διαφορών που αφορούν την απομείωση του PSI (βλέπε σημειώσεις 15 και 27).

Το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των φορολογικών ζημιών και επί των εκπεστέων προσωρινών διαφορών που δε θεωρείται ανακτήσιμο θα μπορούσε να αναγνωρισθεί στο άμεσο μέλλον εάν οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη βελτιωθούν κατά την περίοδο που ισχύει το δικαίωμα χρήσης των φορολογικών ζημιών και των εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Τα φορολογητέα κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία και συνεπώς δε μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμο του αποτελέσματος που προσδιορίζεται βάσει των λογιστικών κανόνων.

Αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία και στους φορολογικούς συντελεστές μπορεί στο μέλλον να επηρεάσουν τις αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και κατά συνέπεια και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, τον Ιανουάριο 2013, ο φορολογικός συντελεστής για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα αυξήθηκε από 20% σε 26% για τις χρήσεις που ξεκινούν από 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά. Η αναμενόμενη επίπτωση στις καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Τράπεζας αναφέρεται στην Σημείωση 27.

Καθαρό κόστος προγραμμάτων περιοδικών παροχών

Το καθαρό κόστος προγραμμάτων περιοδικών παροχών εκτιμάται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση παραδοχών για το επιτόκιο προεξόφλησης, την αύξηση αποδοχών και συντάξεων και την αναμενόμενη μακροπρόθεσμη απόδοση περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Η παραδοχή για την αύξηση αποδοχών και συντάξεων διαμορφώνεται ουσιαστικά βάσει της ετήσιας μισθολογικής πολιτικής του Ομίλου.

Η αναμενόμενη μακροπρόθεσμη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων αντιπροσωπεύει τις εκτιμήσεις της διοίκησης ως προς τη μέση απόδοση των επενδυμένων κεφαλαίων των προγραμμάτων. Για τον προσδιορισμό της παραδοχής της μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων, ο Όμιλος και οι σύμβουλοί του βασίζονται τόσο σε υποθέσεις για μελλοντικές συνθήκες, βάσει ιστορικών αποδόσεων και διακυμάνσεων για κάθε κατηγορία περιουσιακού στοιχείου όσο και σε συσχετίσεις μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων. Η παραδοχή της μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων προσαρμόζεται ετησίως βάσει αναθεωρημένων εκτιμήσεων για τη μελλοντική απόδοση των επενδύσεων των προγραμμάτων, την πορεία των κεφαλαιαγορών καθώς και τις αλλαγές των κανονιστικών πλαισίων στα οποία υπόκεινται τα διάφορα προγράμματα και είναι πιθανόν να επηρεάζουν την πολιτική επενδύσεων των προγραμμάτων αυτών. Από την 1 Ιανουαρίου 2013, η παραδοχή αυτή δεν θα απαιτείται γιατί η αναμενόμενη μακροπρόθεσμη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων θα αντικατασταθεί από το καθαρό ποσό τόκων, το οποίο θα υπολογίζεται εφαρμόζοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο στην καθαρή υποχρέωση. Συνεπώς, από το επόμενο έτος η παραδοχή για το προεξοφλητικό επιτόκιο θα είναι η πιο σημαντικός προσδιοριστικός παράγοντας σχετικά με την επίδραση του καθαρού εξόδου από τόκους στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ασφαλιστικά αποθέματα

Ο υπολογισμός των ασφαλιστικών αποθεμάτων ζωής (μακροπρόθεσμα συμβόλαια) γίνεται με τη χρήση αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων που βασίζονται μεταξύ άλλων σε παραδοχές για τη μελλοντική απόδοση των επενδύσεων,

θνησιμότητα, διαχειριστικά έξοδα, επιλογές και εγγυήσεις, ατυχήματα και εξαγορές. Τα ασφαλιστικά αποθέματα του κλάδου ζημιών (βραχυπρόθεσμα συμβόλαια) προσδιορίζονται με τη χρήση ιστορικών στοιχείων για ζημιές. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται αναθεωρούνται τακτικά, με τη βοήθεια πιστοποιημένων αναλογιστών ώστε να είναι συμβατές με τις τρέχουσες συνθήκες. Επιπλέον ζημιές που προέρχονται από την αναθεώρηση των παραδοχών βαρύνουν τα αποτελέσματα της περιόδου.

Η διοίκηση παρακολουθεί σε συνεχή βάση την πιθανότητα αλλαγών στις εκτιμήσεις ζημιών, ώστε τα αποθέματά σε κάθε περίοδο να βρίσκονται στο επιθυμητό επίπεδο βάσει των τρεχουσών συνθηκών.

Αναγνώριση και επιμέτρηση άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις

Όλες οι εξαγορές επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της αγοράς, η οποία απαιτεί την αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής στην εύλογη αξία τους.

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής απαιτεί εκτιμήσεις και υποθέσεις. Επιπρόσθετα, πρέπει να προσδιοριστούν οι εύλογες ζωές των άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται. Οι κρίσεις που διενεργούνται στο πλαίσιο της κατανομής του τιμήματος εξαγοράς δύναται να επηρεάσουν σημαντικά τα μελλοντικά αποτελέσματα του Ομίλου. Για το σκοπό αυτό, για σημαντικές εξαγορές, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εξωτερικούς συμβούλους εξειδικευμένους σε θέματα αποτίμησης αντίστοιχων στοιχείων. Οι αποτιμήσεις γίνονται βάσει των πληροφοριών που ήταν διαθέσιμες κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Οι σημαντικές κρίσεις και υποθέσεις που έγιναν σε σχέση με κατανομή του τιμήματος εξαγοράς για τις εξαγορές της Finansbank και της Vojvodjanska, περιλαμβάνουν τις ακόλουθες:

Για την αποτίμηση των βασικών καταθέσεων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της εναλλακτικής πηγής κεφαλαίων. Η αξία των βασικών καταθέσεων (Core Deposits Intangible «CDI») επιμετρήθηκε ως η παρούσα αξία της διαφοράς ή του περιθωρίου μεταξύ του συνεχιζόμενου κόστους του CDI και του κόστους αντικατάστασής του από εναλλακτική διαθέσιμη στην αγορά χρηματοδότηση. Γενικά, τα αποκτώμενα CDIs παρέχουν στον αγοραστή μία χαμηλού κόστους πηγή κεφαλαίων. Η εναλλακτική ενός δυνητικού αγοραστή για την σύντομη αντικατάσταση αυτών των υφιστάμενων καταθέσεων χαμηλού κόστους θα ήταν να χρησιμοποιήσει κεφάλαια υψηλότερου κόστους βάσει των επιτοκίων που ισχύουν στην αγορά. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας.

Για την αποτίμηση των πελατειακών σχέσεων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των πρόσθετων κερδών πολλαπλών περιόδων (multi-period excess of earnings). Τα πρόσθετα κέρδη μπορούν να ορισθούν ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών λειτουργικών κερδών που αντιστοιχούν στους υφιστάμενους πελάτες την ημερομηνία της εξαγοράς και του απαιτούμενου κόστους επενδυμένου κεφαλαίου για όλα τα άλλα περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένων περιουσιακά στοιχεία, όπως πάγια, CDIs, σήματα, ανθρωπινό δυναμικό, λογισμικό) που χρησιμοποιούνται για την παροχή του προϊόντος ή την διατήρηση της πελατειακής σχέσης.

Η αξία εκτιμάται ως το άθροισμα των προεξοφλημένων πρόσθετων κερδών που αντιστοιχούν στους υφιστάμενους πελάτες κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της πελατειακής σχέσης. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας.

Για την αποτίμηση των εμπορικών σημάτων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της απαλλαγής δικαιώματος, η οποία βασίζεται στα υποθετικά έσοδα από δικαιώματα που αντιστοιχούν στο περιουσιακό στοιχείο. Συγκεκριμένα, εκτιμάται η αναμενόμενη εξοικονόμηση από το κόστος δικαιωμάτων εξαιτίας της κατοχής των εμπορικών σημάτων για τα οποία δεν χρειάζεται να καταβάλλονται δικαιώματα. Το άυλο περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην παρούσα αξία του ποσού που εξοικονομείται. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας. Τα αναγνωρίσιμα εμπορικά σήματα των Τραπεζών Finansbank και Vojnodjanska υπολογίζεται ότι έχουν αορίστου διάρκειας ωφέλιμη ζωή σύμφωνα με τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά όπως ιστορικότητα, δυναμική και αναγνωρισιμότητα, καθώς επίσης και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εξαγοράστηκαν τα συγκεκριμένα εμπορικά σήματα.

Για την αποτίμηση του λογισμικού χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του κόστους. Η μέθοδος κόστους βασίζεται στις οικονομικές αρχές της αντικατάστασης και της ισορροπίας των τιμών και στην παραδοχή ότι ένας συντηρητικός επενδυτής δεν θα πλήρωνε για ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο παραπάνω από το κόστος που απαιτείται για την αγορά ενός αντίστοιχου περιουσιακού στοιχείου. Η μέθοδος του κόστους αναπαραγωγής βασίζεται στην

παραδοχή ότι η αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου ισούται με το κόστος κατασκευής ή αγοράς ενός ακριβές αντιγράφου του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου.

Έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας επιχειρήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, και των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις Σημειώσεις 2.24 και 25, περιγράφεται η μέθοδος με την οποία αναγνωρίζεται λογιστικά σε επίπεδο Ομίλου η υπεραξία από συνενώσεις επιχειρήσεων καθώς και ο τρόπος με τον οποίο ελέγχεται το ενδεχόμενο απομείωσης αυτής. Στην Σημείωση 2.4.10 περιγράφεται αντίστοιχα ο τρόπος με τον οποίο ελέγχεται το ενδεχόμενο απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος αυτός απαιτεί τη διενέργεια παραδοχών και εκτιμήσεων, για τις οποίες η διοίκηση πιστεύει ότι αντικατοπτρίζουν τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και επιπλέον, είναι ανάλογες των κινδύνων που απορρέουν από τα περιουσιακά στοιχεία που εξετάζονται. Ωστόσο, διαφορετικές εκτιμήσεις και παραδοχές θα οδηγούσαν σε διαφορετικά αποτελέσματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Ο Όμιλος θεωρεί την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων ως βασικό παράγοντα για την ικανότητά του να αποφέρει σημαντικές αποδόσεις σε βάθος χρόνου στους μετόχους του. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος χρησιμοποιεί σημαντικό μέρος των πόρων του, προκειμένου να αναβαθμίσει τις πολιτικές, τις μεθόδους και τις υποδομές του ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, καθώς και τις επιταγές της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία.

4.1 Πολιτική διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος στοχεύει στην υιοθέτηση των πρακτικών αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Εποπτεία των Τραπεζών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Εποπτών, την ΤτΕ και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποτελείται από διάφορα συστατικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, αναφέρονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.) και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.), των οποίων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς

κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή, νομοθεσία και οι εποπτικοί κανονισμοί. Η μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου - Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, επικεντρώνοντας στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου.

4.1.1. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διαμορφώνει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης των κεφαλαίων της Τράπεζας και του Ομίλου σε ετήσια βάση. Επιπλέον, καθορίζει τις αρχές και εγκρίνει τις πολιτικές που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων και παρακολουθεί την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο και τρία μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τον Εσωτερικό της Κανονισμό, η Επιτροπή ενημερώνεται σε τακτική βάση για το συνολικό επίπεδο ανάληψης κινδύνων (risk profile) της Τράπεζας και του Ομίλου και αξιολογεί τις αναφορές στο πλαίσιο της εγκεκριμένης στρατηγικής και των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου. Στην Επιτροπή εισηγείται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.1.2. Διαχείριση Κινδύνων Ομίλου

Η Τράπεζα, με στόχο την ορθή εκτίμηση, ανάλυση και παρακολούθηση των κινδύνων οι οποίοι απορρέουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της, έχει συστήσει δύο εξειδικευμένες Διευθύνσεις: τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. και τη Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αναφέρονται αρμοδίως στις ανωτέρω Διευθύνσεις.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της, η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. έχει ως αποστολή:

- Την εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα πιστωτικού κινδύνου με κύρια έμφαση στα συστήματα διαβάθμισης, υποδείγματα αξιολόγησης και παραμέτρους κινδύνου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- Το σχεδιασμό, την εξειδίκευση, την υλοποίηση και την εισήγηση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κεφαλαίων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- Την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, που αναλαμβάνει η Τράπεζα και τα πιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου καθώς και την περιοδική επικύρωσή τους, και
- Τον υπολογισμό του εποπτικού και εσωτερικού Κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψη όλων των κινδύνων και την κατάρτιση των σχετικών κανονιστικών και εποπτικών αναφορών.

Αντίστοιχα, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. έχει ως αποστολή:

- Το σχεδιασμό, εξειδίκευση, εισήγηση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων καθώς και του κινδύνου ρευστότητας, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- Την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης των παραπάνω κινδύνων που αναλαμβάνει η Τράπεζα και τα πιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου και την περιοδική επικύρωσή τους,
- Τη διενέργεια ανεξάρτητων αποτιμήσεων χρηματοοικονομικών προϊόντων και λοιπών στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού της Τράπεζας και του Ομίλου, και
- Τον τακτικό χειρισμό, συναφών με χρηματοοικονομικό, λειτουργικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας, θεμάτων στο πλαίσιο των κατευθύνσεων και των ειδικών αποφάσεων της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και του Συμβουλίου Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO).

Η οργανωτική διάρθρωση κάθε μίας εκ των δύο Διευθύνσεων περιλαμβάνει συγκεκριμένες Υποδιευθύνσεις, ανάλογα με την κατηγορία του αναλαμβανόμενου κινδύνου και το φάσμα των αρμοδιοτήτων της. Αναλυτικά, η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. περιλαμβάνει:

- την Υποδιεύθυνση Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου,
- την Υποδιεύθυνση Ανάλυσης και Διοικητικής Πληροφόρησης Κινδύνων,
- την Υποδιεύθυνση Κεφαλαιακών Αναφορών, και
- το Τμήμα Επικύρωσης Υποδειγμάτων.

Αντιστοίχως, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. απαρτίζεται από:

- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς,
- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου, και
- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αντισυμβαλλομένου.

Των ανωτέρω Διευθύνσεων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων.

4.1.3. Διαχείριση ενεργητικού – παθητικού

Οι πολιτικές διαχείρισης του ενεργητικού/παθητικού και των κινδύνων του Ομίλου αποσκοπούν στη σύνθεση του ισολογισμού κατά τρόπο που αφενός να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και η έκθεση σε συναλλαγματικό και επιτοκιακό κίνδυνο και αφετέρου να δίνεται στον Όμιλο η δυνατότητα να εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες της αγοράς, οι οποίες θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην κερδοφορία του.

Η πολιτική διαχείρισης ενεργητικού/παθητικού της Τράπεζας και των θυγατρικών της σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από κάθε εταιρεία του Ομίλου ξεχωριστά, ενώ το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας (εφεξής «ALCO») χαράζει τη γενικότερη πολιτική για τη διαχείριση του Ενεργητικού και Παθητικού. Η ALCO χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Η ALCO συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά το μήνα και απαρτίζεται από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο και τους Γενικούς Διευθυντές που εμπλέκονται στην κατανομή των περιουσιακών στοιχείων και τη διαχείριση των κινδύνων της Τράπεζας. Η παρακολούθηση σε καθημερινή βάση της διαχείρισης Ενεργητικού/Παθητικού έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς της Τράπεζας, η οποία απαρτίζεται από διάφορες μονάδες. Οι θυγατρικές του Ομίλου ασκούν παρεμφερή πολιτική διαχείρισης Ενεργητικού/Παθητικού με αυτή της Τράπεζας.

4.1.4. Εσωτερικός έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος, σε επίπεδο Ομίλου στοχεύει στην διενέργεια ελεγκτικών και συμβουλευτικών δραστηριοτήτων, σχεδιασμένων να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες.

4.1.5. Διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων

Οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου διαχωρίζουν τα ακόλουθα είδη κινδύνων που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά στοιχεία: πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας και ασφαλιστικό κίνδυνο.

4.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με τον Όμιλο. Προέρχεται από τις δανειοδοτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες δραστηριότητες που δημιουργούν έκθεση σε κίνδυνο αθέτησης, όπως οι δραστηριότητες του Ομίλου σε χρηματιστηριακές αγορές, αγορές κεφαλαίου και εκκαθαρίσεις συναλλαγών. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών διενεργείται ξεχωριστά από την Τράπεζα και κάθε μία από τις θυγατρικές της. Κάθε μία από τις διαδικασίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ικανότητας των δανειοληπτών που εφαρμόζεται από τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, συντονίζεται από τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.

4.2.1. Διαδικασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που στοχοθετείται, των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων, καθώς και του σκοπού, του είδους της χρηματοδότησης, και της πηγής αποπληρωμής.
- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
- Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και αναδιάρθρωσης, ανανέωσης και αναχρηματοδότησης των υφιστάμενων πιστοδοτήσεων.

Ο Όμιλος τηρεί διαδικασίες υποστήριξης, μέτρησης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων σε συνεχή βάση, στις οποίες περιλαμβάνονται ειδικότερα:

- Τεκμηριωμένες πολιτικές διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων.
- Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης κινδύνων.
- Συστήματα πληροφορικής και αναλυτικές τεχνικές που εξασφαλίζουν τη μέτρηση των εγγενών πιστωτικών κινδύνων για όλες τις σχετικές δραστηριότητες.

Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας του Ομίλου για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικούς κινδύνους περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
- Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.
- Ανεξάρτητη αξιολόγηση των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ειδικότερα όσον αφορά τα συστήματα/ υποδείγματα διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων που εφαρμόζονται στον Όμιλο.

4.2.2. Πιστοληπτική διαβάθμιση

Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών αναλαμβάνεται κεντρικά από τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο., η οποία συνεργάζεται στενά με τις πιστοδοτικές Διευθύνσεις που είναι υπεύθυνες για συγκεκριμένες κατηγορίες χορηγήσεων.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συστήματα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου τα οποία διαφοροποιούνται με βάση τα χαρτοφυλάκιά της. Η χρήση των συστημάτων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου έχει ως στόχο τη διαβάθμιση των πιστούχων. Επίσης, η χρήση των υποδειγμάτων μέτρησης πιστωτικού κινδύνου έχει ως απώτερο στόχο τη στατιστική εκτίμηση της Αναμενόμενης Ζημίας (Expected Loss) μέσω υπολογισμού των παραμέτρων κινδύνου, ήτοι της Πιθανότητας Αθέτησης (Probability of Default), της Ζημίας σε περίπτωση Αθέτησης (Loss Given Default) και της Έκθεσης σε Κίνδυνο σε περίπτωση Αθέτησης (Exposure At Default).

4.2.3. Πολιτική προβλέψεων και απομείωσης

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει μια πολιτική διενέργειας προβλέψεων και διαγραφών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων η οποία εφαρμόζεται επίσης και απ' όλες τις θυγατρικές. Η πολιτική αυτή καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία αξιολόγησης. Η πολιτική προβλέψεων και απομείωσης που ακολουθεί ο Όμιλος περιγράφεται στη Σημείωση 2.13. Επιπλέον, έχει συσταθεί η Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων η οποία εξετάζει και αποφασίζει το ποσό των προβλέψεων τόσο για τους πελάτες που αξιολογούνται σε ατομική όσο και για τα χαρτοφυλάκια που εξετάζονται και σε συλλογική βάση. Μέλη της επιτροπής αυτής είναι ανώτατα στελέχη του Ομίλου.

4.2.4. Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων και λοιπών τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει το χειρίστο σενάριο έκθεσης του Ομίλου και της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 αντίστοιχα, πριν ληφθούν υπόψη τυχόν ληφθείσες εξασφαλίσεις και λοιπές τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Για να εκτιμηθεί η επίδραση του κινδύνου όπως παρατίθεται κατωτέρω, για τα εντός ισολογισμού περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν τα λογιστικά υπόλοιπα όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων και λοιπών τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.318.193	4.635.846	4.195.414	8.026.009
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο (Σημείωση 19)	5.379.535	2.660.731	5.005.234	2.456.870
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.693.023	3.610.701	3.380.454	2.785.262
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	69.135.388	71.496.221	46.999.623	52.891.237
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων (Σημείωση 22)	7.587.171	10.071.503	4.239.493	6.904.290
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες (Σημείωση 28)	29.153	31.170	-	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.070.188	2.320.760	1.676.548	1.962.138
Δανειακές δεσμεύσεις (Σημείωση 36)*	20.698.799	21.239.463	8.754.669	11.024.322
Σύνολο	112.911.450	116.066.395	74.251.435	86.050.128

* Οι εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν την 31 Δεκεμβρίου 2012 ποσό €25,0 εκατ. για τον Όμιλο (2011: €1.685,7 εκατ.) και €25,0 εκατ. για την Τράπεζα (2011: €80,0 εκατ.), τα οποία αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο.

4.2.5. Εξασφαλίσεις και άλλες τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου

Η δραστηριοποίηση του Ομίλου σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα προϊόντα, διατραπεζικές τοποθετήσεις και συναλλαγές δανειοδοσίας και δανειοληψίας τίτλων, συνεπάγεται την ανάληψη κινδύνου αντισυμβαλλομένου. Ως κίνδυνος αντισυμβαλλομένου θεωρείται ο κίνδυνος να αθετήσει ο αντισυμβαλλόμενος σε μία συναλλαγή τις υποχρεώσεις του πριν τον οριστικό διακανονισμό των χρηματοροών της συναλλαγής. Για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πλαίσιο ορίων αντισυμβαλλομένου, για τον καθορισμό και την παρακολούθηση του οποίου την ευθύνη έχει η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.

Τα όρια κινδύνου αντισυμβαλλομένου καθορίζονται βάσει της πιστοληπτικής διαβάθμισης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και την κατηγορία προϊόντος. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παρέχονται από τους διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης Moody's και Standard & Poor's. Σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας, σε περίπτωση που οι οίκοι διαφωνούν ως προς την πιστοληπτική αξιολόγηση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη διαβάθμιση.

Τα όρια αντισυμβαλλομένου καλύπτουν όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα στα οποία δραστηριοποιείται η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς στη διατραπεζική αγορά. Το πλαίσιο ορίων αναθεωρείται σύμφωνα με τις επιχειρηματικές ανάγκες της Τράπεζας και τις συνθήκες στις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές. Παρόμοια δομή ορίων για τη διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου εφαρμόζεται από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Ο Όμιλος, με στόχο τον περιορισμό του εν λόγω κινδύνου, τυποποιεί τις σχέσεις του με τους αντισυμβαλλόμενους μέσω συμβάσεων ISDA και GMRA, οι οποίες εμπεριέχουν όλους τους απαιτούμενους όρους σχετικά με τον συμψηφισμό των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων. Επιπρόσθετα, έχει συνάψει με το σύνολο σχεδόν των αντισυμβαλλομένων που είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes, "CSA"). Με τις συμβάσεις αυτές τίθενται οι όροι και διασφαλίζεται η αμοιβαία παροχή εξασφαλίσεων (μετρητά ή χρεωστικοί τίτλοι) σε ημερήσια βάση σύμφωνα με την τρέχουσα αξία κάθε προϊόντος.

Ο Όμιλος αποφεύγει να αναλαμβάνει θέσεις σε παράγωγα προϊόντα, των οποίων οι αξίες των υποκείμενων στοιχείων έχουν υψηλό βαθμό συσχέτισης με την πιστοληπτική ποιότητα του αντισυμβαλλομένου.

Η εκτίμηση της έκθεσης σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού προϊόντος. Για διατραπεζικές τοποθετήσεις, η έκθεση σε κίνδυνο ισούται με την ονομαστική αξία κάθε συναλλαγής. Για εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές, η έκθεση σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου υπολογίζεται με βάση τους Συντελεστές Πιστωτικού Ισοδυνάμου που αντιστοιχούν στη διάρκεια των εν λόγω συναλλαγών και τον τύπο της συναλλαγής.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η συνθέστερη πρακτική που χρησιμοποιεί ο Όμιλος στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου σχετικά με δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι η λήψη εξασφαλίσεων. Ο Όμιλος έχει θέσει σε εφαρμογή οδηγίες σχετικά με την αποδοχή συγκεκριμένων κατηγοριών εξασφαλίσεων. Οι βασικότερες κατηγορίες εξασφαλίσεων για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι:

- Προσημειώσεις υποθήκης επί κατοικιών
- Υποθήκευση και ενεχυρίαση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης όπως εγκαταστάσεων, πλοίων, οχημάτων, αποθεμάτων και απαιτήσεων εισπρακτών
- Ενεχυρίαση επί χρηματοοικονομικών μέσων όπως χρεωστικών και μετοχικών τίτλων
- Εξασφαλίσεις μετρητών
- Κρατικές, τραπεζικές ή προσωπικές εγγυήσεις.

Μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις και δάνεια σε επιχειρήσεις είναι γενικώς εξασφαλισμένα ενώ οι ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί σε ιδιώτες συνήθως δεν έχουν εξασφαλίσεις. Επιπρόσθετα, για να ελαχιστοποιηθεί η πιστωτική ζημία, ο Όμιλος ζητά πρόσθετες εξασφαλίσεις από τον αντισυμβαλλόμενο όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τις σχετικές απαιτήσεις. Χρεωστικοί τίτλοι, έντοκα γραμμάτια και λοιπά αξιόγραφα γενικώς δεν έχουν εξασφαλίσεις.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.2.6. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Η πιστωτική ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων συνοψίζεται ως ακολούθως:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	15.025.303	4.664.904	4.875.681	3.089.184	18.245.284	45.900.356	4.317.092
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	2.758.127	944.213	645.790	493.060	1.877.759	6.718.949	-
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	5.549.018	3.319.236	1.199.917	2.147.165	1.107.241	13.322.577	3.488
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	138.710	55.315	3.573	545.925	10.219.829	10.963.352	7.520
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	23.471.158	8.983.668	6.724.961	6.275.334	31.450.113	76.905.234	4.328.100
Πρόβλεψη απομείωσης	(990.980)	(1.884.873)	(914.803)	(1.095.947)	(2.883.243)	(7.769.846)	(9.907)
Σύνολο	22.480.178	7.098.795	5.810.158	5.179.387	28.566.870	69.135.388	4.318.193

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	17.614.695	4.985.854	3.770.225	3.348.849	20.166.171	49.885.794	4.634.944
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	3.321.445	1.085.963	671.987	761.730	2.060.237	7.901.362	-
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	3.005.408	2.544.752	914.519	1.593.562	934.456	8.992.697	-
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	136.977	47.031	3.402	517.095	11.131.453	11.835.958	10.431
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	24.078.525	8.663.600	5.360.133	6.221.236	34.292.317	78.615.811	4.645.375
Πρόβλεψη απομείωσης	(605.821)	(1.351.673)	(684.037)	(781.659)	(3.696.400)	(7.119.590)	(9.529)
Σύνολο	23.472.704	7.311.927	4.676.096	5.439.577	30.595.917	71.496.221	4.635.846

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	14.894.149	4.553.762	4.870.055	2.673.143	14.540.151	41.531.260	4.317.092
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	131.154	111.142	5.626	416.041	3.705.133	4.369.096	-
Σύνολο	15.025.303	4.664.904	4.875.681	3.089.184	18.245.284	45.900.356	4.317.092

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	17.095.489	4.769.335	3.764.825	2.770.357	16.532.815	44.932.821	4.461.545
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	519.206	216.519	5.400	578.492	3.633.356	4.952.973	173.399
Σύνολο	17.614.695	4.985.854	3.770.225	3.348.849	20.166.171	49.885.794	4.634.944

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.354.128	610.157	540.256	317.182	964.941	3.786.664	-
Από 31-90 μέρες	873.425	290.992	105.511	166.282	313.084	1.749.294	-
Πάνω από 90 μέρες	530.574	43.064	23	9.596	599.734	1.182.991	-
Σύνολο	2.758.127	944.213	645.790	493.060	1.877.759	6.718.949	-

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.529.912	682.682	509.651	496.069	1.493.830	4.712.144	-
Από 31-90 μέρες	1.175.261	363.793	162.315	244.829	357.543	2.303.741	-
Πάνω από 90 μέρες	616.272	39.488	21	20.832	208.864	885.477	-
Σύνολο	3.321.445	1.085.963	671.987	761.730	2.060.237	7.901.362	-

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων- Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	11.174.092	1.783.167	644.397	1.316.315	13.490.400	28.408.371	4.195.328
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	2.229.932	405.641	189.539	234.130	903.653	3.962.895	-
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	5.463.017	2.749.251	635.783	1.884.324	658.013	11.390.388	-
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	-	504	-	176.351	9.098.548	9.275.403	597
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	18.867.041	4.938.563	1.469.719	3.611.120	24.150.614	53.037.057	4.195.925
Πρόβλεψη απομείωσης	(919.691)	(1.470.567)	(536.549)	(820.298)	(2.290.329)	(6.037.434)	(511)
Σύνολο	17.947.350	3.467.996	933.170	2.790.822	21.860.285	46.999.623	4.195.414

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	14.119.816	2.459.611	780.608	1.863.335	16.507.260	35.730.630	8.026.009
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	2.877.277	607.316	228.873	486.722	1.201.518	5.401.706	-
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	2.893.125	2.039.519	541.196	1.340.986	481.817	7.296.643	-
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	5.070	2.063	-	121.168	10.103.057	10.231.358	-
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	19.895.288	5.108.509	1.550.677	3.812.211	28.293.652	58.660.337	8.026.009
Πρόβλεψη απομείωσης	(550.899)	(1.011.962)	(415.535)	(559.922)	(3.230.782)	(5.769.100)	-
Σύνολο	19.344.389	4.096.547	1.135.142	3.252.289	25.062.870	52.891.237	8.026.009

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	11.174.092	1.783.167	644.397	922.686	10.061.596	24.585.938	4.195.328
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	-	-	-	393.629	3.428.804	3.822.433	-
Σύνολο	11.174.092	1.783.167	644.397	1.316.315	13.490.400	28.408.371	4.195.328

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	14.119.816	2.459.611	780.608	1.360.442	13.505.018	32.225.495	7.852.610
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	-	-	-	502.893	3.002.242	3.505.135	173.399
Σύνολο	14.119.816	2.459.611	780.608	1.863.335	16.507.260	35.730.630	8.026.009

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.051.444	230.115	130.771	149.290	266.887	1.828.507	-
Από 31-90 μέρες	682.610	136.679	58.768	84.840	196.694	1.159.591	-
Πάνω από 90 μέρες	495.878	38.847	-	-	440.072	974.797	-
Σύνολο	2.229.932	405.641	189.539	234.130	903.653	3.962.895	-

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.252.942	349.955	164.265	313.558	862.708	2.943.428	-
Από 31-90 μέρες	1.015.395	221.988	64.608	163.450	157.338	1.622.779	-
Πάνω από 90 μέρες	608.940	35.373	-	9.714	181.472	835.499	-
Σύνολο	2.877.277	607.316	228.873	486.722	1.201.518	5.401.706	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ρυθμίσεις

Στα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, περιλαμβάνονται υπόλοιπα με καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών (180 ημέρες για τα στεγαστικά δάνεια) τα οποία έχουν ρυθμιστεί και αναλύονται ανά χαρτοφυλάκιο στον παρακάτω πίνακα.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Πρόβλεψη απομείωσης	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Πρόβλεψη απομείωσης
Στεγαστικά δάνεια	2.140.371	(110.802)	2.101.659	(107.820)
Καταναλωτικά δάνεια	724.403	(101.652)	637.118	(98.371)
Πιστωτικές κάρτες	79.629	(5.454)	-	-
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	480.863	(59.325)	437.946	(55.690)
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	766.965	(62.369)	413.240	(47.095)
Total	4.192.231	(339.601)	3.589.963	(308.976)

Οι ρυθμίσεις εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που αναγνωρίζεται οικονομική αδυναμία του οφειλέτη να εξυπηρετήσει το δάνειο σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της δανειακής σύμβασης. Οι ρυθμίσεις προβλέπουν στην διευκόλυνση αποπληρωμής των οφειλών ή αναχρηματοδότησης της σύμβασης, συνολικά ή τμήματος αυτής.

Για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής, τα προγράμματα ρύθμισης αφορούν κυρίως σε επιμήκυνση της διάρκειας του αρχικού δανείου σε συνδυασμό με μείωση της δόσης η οποία επιτυγχάνεται είτε μέσω σχήματος κλασματικών δόσεων όπου ο οφειλέτης καταβάλλει ποσοστό της προβλεπόμενης δόσης το οποίο κυμαίνεται μεταξύ 30% και 70% είτε μέσω δυνατότητας «περιόδου χάριτος» με υποχρεωτική καταβολή μόνο τόκων για μέγιστο διάστημα 24 μηνών. Τα συγκεκριμένα προγράμματα παρέχουν επίσης την δυνατότητα έκπτωσης επί των τόκων του αρ.88 Ν 3601/1.8.2007.

Για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο τα προγράμματα ρύθμισης που εφαρμόζονται ποικίλουν μεταξύ επέκτασης διάρκειας δανείου η οποία προσαρμόζεται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και στην δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη, επιμήκυνση περιόδου χάριτος ή μετατροπή του είδους δανεισμού από βραχυχρόνιο σε μακροχρόνιο.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις τα οποία έχουν ρυθμιστεί διακρίνονται από το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο και παρακολουθούνται ξεχωριστά από την Διοίκηση. Για παράδειγμα, εξετάζεται η εξέλιξη των ρυθμισμένων δανείων βάσει των νέων αθετήσεων, αναγνωρίζονται τα αίτια και όπου απαιτείται επαναπροσδιορίζεται η πολιτική ρυθμίσεων ώστε να εναρμονίζεται με την αρνητική χρηματοοικονομική συγκυρία.

Οι απαιτήσεις οι οποίες έχουν ρυθμιστεί θεωρούνται απομειωμένες έως την ολοσχερή αποπληρωμή από τον οφειλέτη 4 έως 12 δόσεων, ανάλογα με το είδος του δανείου. Στα ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών υπολογίζεται πρόβλεψη απομείωσης ξεχωριστά για κάθε χαρτοφυλάκιο. Η μεθοδολογία υπολογισμού βασίζεται στην παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών εισροών λαμβάνοντας υπόψη την διαθέσιμη πληροφόρηση την στιγμή της εκτίμησης. Για το χαρτοφυλάκιο λιανικής ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη την μέση ετήσια συχνότητα αθέτησης ενώ για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται σε εξατομικευμένη βάση ανά δανειολήπτη καθώς η ρύθμιση αποτελεί ένδειξη απομείωσης για εξατομικευμένη αξιολόγηση. Για τους δανειολήπτες οι οποίοι ανήκουν μεν στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο αλλά τα υπόλοιπα δεν εμπίπτουν στα κριτήρια εξατομικευμένης αξιολόγησης, η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται συλλογικά βάσει της πιθανότητας αθέτησης η οποία αντιστοιχεί στην εσωτερική βαθμίδα διαβάθμισης.

Ανάκτηση εξασφαλίσεων

Κατά τη διάρκεια του 2012, περιουσιακά στοιχεία ποσού €92.988 (2011: €89.373) περιήλθαν στην κυριότητα του Ομίλου από ανάκτηση ληφθεισών εξασφαλίσεων. Τα αντίστοιχα ποσά για την Τράπεζα είναι €715 (2011: €7.304).

Όλες σχεδόν οι ανακτηθείσες εξασφαλίσεις αφορούν σε ακίνητα. Τα ακίνητα που ανακτήθηκαν εκποιούνται το συντομότερο δυνατό. Τα ανωτέρω ακίνητα εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού, έκτος των ακίνητων τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών τα οποία εμφανίζονται στα ακίνητα επενδύσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.2.7. Κατανομή πιστωτικού κινδύνου των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και των δανειακών δεσμεύσεων

Η γεωγραφική κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και των δανειακών δεσμεύσεων του Ομίλου και της Τράπεζας συνοψίζεται στους παρακάτω πίνακες:

Γεωγραφική κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και των δανειακών δεσμεύσεων - Όμιλος

	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών				Δανειακές δεσμεύσεις			
	31.12.2012		31.12.2011		31.12.2012*		31.12.2011*	
Ελλάδα	44.109.022	65%	48.364.568	68%	7.076.856	34%	8.953.928	42%
Τουρκία	16.908.966	24%	14.422.400	20%	12.402.921	60%	10.734.687	51%
N.A. Ευρώπη και Κύπρος	7.048.423	10%	7.298.004	10%	800.314	4%	1.077.937	5%
Δυτική Ευρώπη	847.218	1%	1.188.745	2%	369.168	2%	404.834	2%
Αφρική	221.759	-	222.504	-	49.542	0%	68.076	-
Σύνολο	69.135.388		71.496.221		20.698.801		21.239.462	

Γεωγραφική κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και των δανειακών δεσμεύσεων - Τράπεζα

	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών				Δανειακές δεσμεύσεις			
	31.12.2012		31.12.2011		31.12.2012*		31.12.2011*	
Ελλάδα	44.043.131	94%	48.586.575	91%	8.389.197	96%	10.472.850	96%
Τουρκία	725.444	2%	956.597	2%	-	-	-	-
N.A. Ευρώπη και Κύπρος	1.159.334	2%	1.911.143	4%	18.490	0%	112.743	-
Δυτική Ευρώπη	995.237	2%	1.349.874	3%	330.126	4%	400.722	4%
Αφρική	76.477	0%	87.048	-	16.856	0%	38.007	-
Σύνολο	46.999.623		52.891.237		8.754.669		11.024.322	

* Οι εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν την 31 Δεκεμβρίου 2012 ποσό €25,0 εκατ. για τον Όμιλο (2011: €1.685,7 εκατ.) και €25,0 εκατ. για την Τράπεζα (2011: €80,0 εκατ.), τα οποία αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο.

Η κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κλάδο δραστηριότητας του Ομίλου και της Τράπεζας συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κλάδο δραστηριότητας	Όμιλος				Τράπεζα			
	31.12.2012		31.12.2011		31.12.2012		31.12.2011	
Ιδιώτες	35.335.926	51%	35.460.638	49%	22.297.480	48%	24.579.267	46%
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	7.836.744	11%	8.956.101	13%	7.342.173	17%	8.921.637	17%
Ελεύθεροι επαγγελματίες	2.906.833	4%	2.470.015	3%	602.820	1%	657.273	1%
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	4.875.293	7%	5.466.351	8%	2.989.397	6%	3.471.137	7%
Βιοτεχνία	2.465.962	4%	2.417.264	3%	1.012.518	2%	1.209.150	2%
Κεντρική Κυβέρνηση	6.666.329	10%	7.208.830	10%	6.616.715	14%	7.142.650	14%
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	2.739.009	4%	2.860.818	4%	1.433.604	3%	1.592.124	3%
Ναυτιλία	1.635.696	2%	1.842.978	3%	1.618.441	3%	1.832.958	3%
Μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (εκτός ναυτιλίας)	1.153.474	2%	1.331.717	2%	654.779	1%	861.434	2%
Ενέργεια	1.979.853	3%	1.992.415	3%	1.643.345	3%	1.713.101	3%
Τουρισμός	615.537	1%	634.856	1%	424.242	1%	475.248	1%
Λουπά	924.732	1%	854.238	1%	364.109	1%	435.258	1%
Σύνολο	69.135.388		71.496.221		46.999.623		52.891.237	

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011, τα δάνεια και απαιτήσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο ή προς λουιτές επιχειρήσεις και οργανισμούς του Ελληνικού Δημοσίου ή δάνεια και απαιτήσεις με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου έχουν ως εξής:

Όμιλος	31.12.2012		31.12.2011	
	Υπόλοιπο	Προβλέψεις απομείωσης	Υπόλοιπο	Προβλέψεις απομείωσης
Δάνεια προς το Ελληνικό Δημόσιο	6.396.225	(493.167)	6.183.459	(479.991)
Δάνεια τα οποία υπήχθησαν στο PSI	-	-	1.949.438	(1.465.603)
Δάνεια προς τη Γενική Κυβέρνηση	572.466	(107.045)	563.014	(126.449)
Λουιτές επιχειρήσεις και οργανισμοί του Ελληνικού Δημοσίου(*)	435.239	(14.181)	399.293	(8.433)
Επιχειρηματικά και δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις	530.644	(75.084)	766.551	(98.425)
Στεγαστικά δάνεια	1.322.342	(3.738)	1.410.907	-
Συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων	30.067	-	342.050	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	9.286.983	(693.215)	11.614.712	(2.178.901)

(*) Εξαιρούνται οι εταιρίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών («Χ.Α.»).

Τράπεζα	31.12.2012		31.12.2011	
	Υπόλοιπο	Προβλέψεις απομείωσης	Υπόλοιπο	Προβλέψεις απομείωσης
Δάνεια προς το Ελληνικό Δημόσιο	6.396.225	(493.167)	6.183.459	(479.991)
Δάνεια τα οποία υπήχθησαν στο PSI	-	-	1.949.438	(1.465.603)
Δάνεια προς τη Γενική Κυβέρνηση	572.466	(107.045)	563.014	(126.449)
Λουιτές επιχειρήσεις και οργανισμοί του Ελληνικού Δημοσίου(*)	429.977	(14.148)	394.760	(8.433)
Επιχειρηματικά και δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις	530.644	(75.084)	766.551	(98.425)
Στεγαστικά δάνεια	1.322.342	(3.738)	1.410.907	-
Συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων	30.067	-	342.050	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	9.281.721	(693.182)	11.610.179	(2.178.901)

(*) Εξαιρούνται οι εταιρίες εισηγμένες στο Χ.Α.

Ο Όμιλος όπου έκρινε σκόπιμο, εξέτασε εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο, του συνόλου των απαιτήσεων προς το Ελληνικό Δημόσιο. Στις περιπτώσεις ύπαρξης αντικειμενικών ενδείξεων απομείωσης της αξίας των δανείων και απαιτήσεων, βάσει της πολιτικής προβλέψεων του

Ομίλου, το ποσό της ζημίας που αναγνωρίστηκε, υπολογίστηκε είτε στο σύνολο του υπολοίπου ή στο εγγυημένο από το Ελληνικό Δημόσιο υπόλοιπο, με τη χρήση κατάλληλων παραμέτρων κινδύνου.

4.2.8. Χρεωστικοί τίτλοι

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση των ομολόγων, των εντόκων γραμματίων και άλλων χρεωστικών τίτλων ανά συντελεστή διαβάθμισης των τίτλων στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011, βάσει της χαμηλότερης αξιολόγησης μεταξύ της Moody's και της S&P εκφρασμένης σε κλίμακα της Moody's:

Πιστοληπτική Διαβάθμιση χρεογράφων – Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων			Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση μέχρι την λήξη	Χρεόγραφα διακρατηθέντα	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
		στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα				
Aaa	4.864	-	20.080	-	-	-	24.944	
Aa1 έως A3	1.744.146	-	283.707	58.184	119.079	-	2.205.116	
Baa1 έως Ba3	287.298	-	3.792.930	-	51.807	-	4.132.035	
- Εκ των οποίων								
- Ιρλανδικά, Ιταλικά και Ουγγρικά κρατικά ομόλογα	15.383	-	10.202	-	-	-	25.585	
- Κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ¹	-	-	3.034	-	-	-	3.034	
Χαμηλότερα από Ba3	3.314.323	-	372.023	274.602	2.570.675	-	6.531.623	
- Εκ των οποίων								
- Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	3.221.906	-	17.175	119.611	2.288.876	-	5.647.568	
- Κυπριακά κρατικά ομόλογα ¹	14.109	-	23.472	144.279	-	-	181.860	
- Κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ¹	-	-	2.690	-	-	-	2.690	
Χωρίς διαβάθμιση	28.904	-	18.675	23.158	2.251	-	72.988	
Σύνολο	5.379.535	-	4.487.415	355.944	2.743.812	-	12.966.706	

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2011						
Aaa	85.071	-	12.693	59.134	447	157.345
Aa1 έως A3	96.432	-	216.775	-	175.562	488.769
-Εκ των οποίων Ιταλικά κρατικά ομόλογα	-	-	2.864	-	-	2.864
Baa1 έως Ba3	151.649	-	3.346.532	85.231	74.855	3.658.267
-Εκ των οποίων Κυπριακά, Ιρλανδικά και Ουγγρικά κρατικά ομόλογα	38.624	-	78.418	56.096	-	173.138
Χαμηλότερα από Ba3	2.326.668	-	286.080	879.301	4.888.494	8.380.543
- Εκ των οποίων Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ.	2.270.889	-	-	866.364	4.520.360	7.657.613
Χωρίς διαβάθμιση	911	-	30.212	-	16.187	47.310
Σύνολο	2.660.731	-	3.892.292	1.023.666	5.155.545	12.732.234

Πιστοληπτική Διαβάθμιση χρεογράφων – Τράπεζα

	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2012						
Aaa	4.864	-	-	-	-	4.864
Aa1 έως A3	1.681.491	-	110.276	-	109.566	1.901.333
Baa1 έως Ba3	23.287	-	549.159	689.708	51.807	1.313.961
-Εκ των οποίων ιρλανδικά, Ιταλικά και Ουγγρικά κρατικά ομόλογα	15.383	-	6.709	-	-	22.092
Χαμηλότερα από Ba3	3.295.592	-	85.181	262.909	2.300.048	5.943.730
- Εκ των οποίων						
- Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	3.221.845	-	17.175	57.197	2.288.876	5.585.093
-Κυπριακά κρατικά ομόλογα ¹	13.751	-	23.472	-	-	37.223
-Κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ¹	-	-	2.690	-	-	2.690
Χωρίς διαβάθμιση	-	-	850	77.739	2.250	80.839
Σύνολο	5.005.234	-	745.466	1.030.356	2.463.671	9.244.727

89

	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2011						
Aaa	85.071	-	2.978	-	447	88.496
Aa1 έως A3	32.780	-	127.307	-	166.071	326.158
Baa1 έως Ba3	38.242	-	548.209	732.418	74.854	1.393.723
-Εκ των οποίων Κυπριακά, Ιρλανδικά και Ουγγρικά κρατικά ομόλογα	38.242	-	65.499	-	-	103.741
Χαμηλότερα από Ba3	2.300.777	-	217.929	533.057	4.439.729	7.491.492
- Εκ των οποίων Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ.	2.270.713	-	-	324.043	4.044.113	6.638.869
Χωρίς διαβάθμιση	-	-	1.571	56.755	2.965	61.291
Σύνολο	2.456.870	-	897.994	1.322.230	4.684.066	9.361.160

¹ Όλα τα Κυπριακά κρατικά ομόλογα καθώς και τα ομόλογα εκδόσεως Κυπριακών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που διακρατούνται από τον Όμιλο και την Τράπεζα στο χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση, απομειώθηκαν στο ποσό της εύλογης αξίας τους. Έντοκα γραμμάτια Κυπριακού Δημοσίου ύψους €144,3 τα οποία διακρατούνταν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 από τη θυγατρική του Ομίλου στην Κύπρο, στο χαρτοφυλάκιο των διακρατούμενων ως τη λήξη, δεν απομειώθηκαν καθώς αποπληρώθηκαν στο σύνολο τους και σύμφωνα με τους συμβατικούς τους όρους.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν είχαν καμιά έκθεση σε Ισπανικά ή Πορτογαλικά κρατικά χρεόγραφα. Την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν είχαν αγορασθέντα ή πωληθέντα παράγωγα συνδεδεμένα με τον κρατικό κίνδυνο της Ελλάδας, Κύπρου, Ιταλίας ή Ουγγαρίας.

4.3 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προέρχεται από την αβεβαιότητα σε σχέση με τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών των μετοχών, των μετοχικών δεικτών και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς και τη μεταβλητότητά τους. Ο Όμιλος διατηρεί περιορισμένη συναλλακτική δραστηριότητα με στόχο τη βελτίωση της κερδοφορίας του και των υπηρεσιών που παρέχει στην πελατεία. Η δραστηριότητα αυτή συνεπάγεται την ανάληψη κινδύνου αγοράς, τον οποίο ο Όμιλος επιδιώκει να εντοπίζει, να εκτιμά, να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά μέσα από ένα πλαίσιο αρχών, διαδικασιών μέτρησης και ορίων, το οποίο διέπει όλες τις συναλλαγές του Ομίλου. Οι σημαντικότερες κατηγορίες κινδύνου αγοράς για τον Όμιλο είναι ο επιτοκιακός, ο μετοχικός και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

Ο **επιτοκιακός κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που αφορά στην πιθανή ζημία στο χαρτοφυλάκιο του Ομίλου εξαιτίας δυσμενών μεταβολών των επιτοκίων. Ο σημαντικότερος κίνδυνος που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο οποίος προέρχεται κυρίως από το εμπορικό και διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο χρεογράφων που κατέχει, καθώς και από τα παράγωγα επιτοκιακά προϊόντα, εξωχρηματιστηριακά και διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες αγορές.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα διατηρεί χαρτοφυλάκιο σε Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου, εκδόσεις του Ε.Τ.Χ.Σ. και κρατικά ομόλογα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ διαθέτει και χαρτοφυλάκιο με ελληνικές και διεθνείς εταιρικές εκδόσεις. Επίσης, δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματιστηριακών παράγωγων προϊόντων με τη σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, απλής και σύνθετης δομής. Οι εν λόγω συμβάσεις χρησιμοποιούνται τόσο ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου, όσο και για την αποκόμιση κερδών. Επιπλέον, η Τράπεζα αναλαμβάνει θέσεις σε Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης επί χρεογράφων και επιτοκίων, κυρίως για σκοπούς αντιστάθμισης και σε μικρότερο βαθμό για την αποκόμιση κερδών.

Εκτός της Τράπεζας, τη σημαντικότερη πηγή επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου αποτελούν το εμπορικό και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της θυγατρικής Finansbank. Ο σημαντικότερος εκ των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακός, μετοχικός, συναλλαγματικός) που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο οποίος προέρχεται από τη διατήρηση θέσεων σε χρεογράφα έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου, κυρίως σε TL, αλλά και σε USD και EURO. Επίσης, η θυγατρική συνάπτει Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, είτε για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου ο οποίος απορρέει από τη διακράτηση θέσεων σε ομόλογα Τουρκικού Δημοσίου σε USD και EURO, είτε για την αποκόμιση κερδών.

Επιπλέον, η Finansbank αντλεί ρευστότητα σε USD, τα οποία στη συνέχεια μετατρέπεται σε TL μέσω Συμβάσεων Ανταλλαγής Επιτοκίων σε διαφορετικό Νόμισμα, προκειμένου να χρηματοδοτήσει τη χορήγηση δανείων στην εγχώρια αγορά. Επισημαίνεται δε ότι, οι εν λόγω συμβάσεις λειτουργούν και ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου του χαρτοφυλακίου τοκοχρεολυτικών δανείων της θυγατρικής.

Ο **μετοχικός κίνδυνος** αφορά στον κίνδυνο πιθανών ζημιών στο χαρτοφυλάκιο μετοχών και μετοχικών παραγώγων του Ομίλου από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των μετοχών και των μετοχικών δεικτών. Ο Όμιλος κατέχει θέσεις σε μετοχές, η πλειοψηφία των οποίων διαπραγματεύονται στο Χ.Α., και σε

παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών που διαπραγματεύονται στο Χ.Α., καθώς και σε διεθνή χρηματιστήρια. Οι μετοχές ταξινομούνται στο εμπορικό ή στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο του Ομίλου. Τα παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών χρησιμοποιούνται αφενός για την αποκόμιση κερδών και αφετέρου για την αντιστάθμιση του κινδύνου ο οποίος προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μετοχών του Ομίλου, καθώς και από τα προϊόντα που διατίθενται στην πελατεία και είναι συνδεδεμένα με την απόδοση κάποιας μετοχής ή κάποιου μετοχικού δείκτη. Σε μικρότερο βαθμό, ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών, είτε για την αποκόμιση κερδών, είτε για σκοπούς αντιστάθμισης.

Ο **συναλλαγματικός κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που αφορά στην ενδεχόμενη ζημία λόγω δυσμενών μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος. Η ανοικτή συναλλαγματική θέση της Τράπεζας προκύπτει κυρίως από τις τρέχουσες (spot, prespot) και προθεσμιακές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και διακρίνεται σε εμπορική και δομική. Η δομική ανοικτή συναλλαγματική θέση περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας σε ξένο νόμισμα (για παράδειγμα δάνεια, καταθέσεις κ.α.), καθώς και τις συναλλαγές σε συνάλλαγμα που διενεργεί η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς.

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος σε επίπεδο Ομίλου απορρέει από την ανοικτή συναλλαγματική θέση έκαστης θυγατρικής, κυρίως μέσω των συναλλαγών που διενεργούν οι κατά τόπους μονάδες διαχείρισης διαθεσίμων.

Ο Όμιλος συναλλάσσεται σε όλα τα βασικά νομίσματα, διατηρώντας κυρίως βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις για αποκόμιση κερδών και για την εξυπηρέτηση των θεσμικών, εταιρικών, εγχώριων και διεθνών πελατών του. Σύμφωνα με τη στρατηγική της Τράπεζας, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν τεθεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς και τη ΔΔΧΛΚΤ&Ο.

4.3.1. Κίνδυνος αγοράς για το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο - Μέγιστη Δυνητική Ζημία («ΜΔΖ»)

Η Τράπεζα, εκτιμά τον κίνδυνο αγοράς για το εμπορικό και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία της ΜΔΖ, μέσω του συστήματος RiskWatch, της εταιρείας Algorithmics. Συγκεκριμένα, εφαρμόζει τη μεθοδολογία της διακύμανσης-συνδιακύμανσης, με χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Σε καθημερινή βάση εκτιμάται η ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας. Κατόπιν ελέγχου του μοντέλου και των παραγόμενων εξ' αυτού αποτελεσμάτων, η Τράπεζα έχει λάβει την έγκριση χρήσης του εσωτερικού υποδείγματος από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και από εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτικούς φορείς.

Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ χρησιμεύουν τόσο ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνων, όσο και για εποπτικούς σκοπούς. Ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνων, οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ αφορούν στο σύνολο του εμπορικού και διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας και προκύπτουν με χρήση 75 σταθμισμένων ημερήσιων παρατηρήσεων ανά παράγοντα κινδύνου για τον υπολογισμό των σχετικών διακυμάνσεων-συνδιακυμάνσεων. Ωστόσο, για το διάστημα από 12 Μαρτίου

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

2012 έως 30 Ιουνίου 2012, οι μεταβλητότητες των αποδόσεων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπολογίστηκαν με βάση 252 ισοσταθμισμένες παρατηρήσεις. Ο λόγος για την αλλαγή αυτή στη μεθοδολογία ήταν οι έντονες διακυμάνσεις τις οποίες κατέγραφαν οι αποδόσεις των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου την περίοδο μετά το PSI και οι οποίες οφείλονταν στις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και στην έλλειψη ρευστότητας στην ελληνική αγορά ομολόγων. Στην περίπτωση αυτή, η εφαρμογή της σταθμισμένης προσέγγισης θα επέφερε «ακραία» αύξηση των εν λόγω μεταβλητοτήτων, με αποτέλεσμα την υπερεκτίμηση του κινδύνου αγοράς της Τράπεζας. Από την 1 Ιουλίου 2012 και εφεξής, οι μεταβλητότητες των αποδόσεων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπολογίζονται με την προηγούμενη μεθοδολογία.

Ως παράγοντες κινδύνου ορίζονται τα επιτόκια, οι τιμές των μετοχικών δεικτών, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες και οι τιμές των εμπορευμάτων. Επί του παρόντος, οι παράγοντες κινδύνου που εμπλέκονται στον υπολογισμό της ΜΔΖ ανέρχονται σε 1.045. Επιπροσθέτως, η Τράπεζα εκτιμά τη ΜΔΖ του χαρτοφυλακίου της με τη μέθοδο της Ιστορικής Προσομοίωσης, για σκοπούς σύγκρισης.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων, έχει καθοριστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ. Ακολουθώντας τις διεθνείς πρακτικές, τα όρια αυτά αφορούν τόσο στους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, συναλλαγματικό, μετοχικό), όσο και στο συνολικό κίνδυνο αγοράς του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.

Οι παρακάτω πίνακες απεικονίζουν τη ΜΔΖ της Τράπεζας (99%, 1-day) για τα έτη 2012 και 2011, αντίστοιχα:

	ΜΔΖ		ΜΔΖ	
	Συνολική ΜΔΖ	Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
2012				
31 Δεκεμβρίου	5.567	4.498	1.699	2.175
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	58.431	56.981	2.178	2.110
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	100.078	98.249	3.782	5.742
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.567	4.498	1.307	552

	ΜΔΖ		ΜΔΖ	
	Συνολική ΜΔΖ	Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
2011*				
31 Δεκεμβρίου	29.472	29.046	1.617	765
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	32.859	30.749	3.723	1.136
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	55.033	52.777	7.114	2.439
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	15.933	13.750	1.559	696

* Το 2012 ο υπολογισμός του πίνακα διακύμανσης-συνδιακύμανσης για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της ΜΔΖ, αναθεωρήθηκε ώστε να λαμβάνει υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο. Ως αποτέλεσμα, οι εκτιμήσεις ΜΔΖ για το 2011 αναμορφώθηκαν σύμφωνα με την αναθεωρημένη μεθοδολογία. Έπειτα από την αναθεώρηση αυτή, οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται αναφορικά με την εύλογη αξία στον υπολογισμό της ΜΔΖ, περιλαμβάνουν τον πιστωτικό κίνδυνο.

Το ύψος της ΜΔΖ του επιτοκιακού κινδύνου εξαρτάται κυρίως από το επίπεδο και τη μεταβλητότητα των υποκειμένων επιτοκίων και τις θέσεις του χαρτοφυλακίου.

Κατά τη διάρκεια των πρώτων εννέα μηνών του 2012, σημειώθηκε μεγάλη αύξηση τόσο της Συνολικής ΜΔΖ, όσο και της ΜΔΖ για τον επιτοκιακό κίνδυνο της Τράπεζας. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην καταχώρηση των νέων ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (νέα ΟΕΔ) που προήλθαν από το PSI στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, ενώ τα παλαιά ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου ήταν ταξινομημένα στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων και διακρατούμενων ως τη λήξη. Επιπλέον, κοντά στα τέλη του έτους - κατά το διάστημα μεταξύ της αναγγελίας του προγράμματος επαναγοράς από την Ελληνική Δημοκρατία και της ημέρας που αυτό έλαβε χώρα - οι αποδόσεις των νέων ΟΕΔ μειώθηκαν σημαντικά, γεγονός που οδήγησε στην αύξηση των αγοραίων τιμών τους και ως εκ τούτου σε υψηλότερες εκτιμήσεις ΜΔΖ. Ωστόσο, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος επαναγοράς, το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου της Τράπεζας μειώθηκε δραστικά, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση της επιτοκιακής και της Συνολικής ΜΔΖ σε χαμηλότερα επίπεδα.

Σε επίπεδο Ομίλου, η θυγατρική με τη μεγαλύτερη έκθεση σε κίνδυνο αγοράς είναι η Finansbank, λόγω των θέσεων που διατηρεί σε χρεόγραφα έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου στο εμπορικό και στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της. Στις υπόλοιπες θυγατρικές, ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος αγοράς είναι αμελητέος. Για την παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, η Finansbank υπολογίζει καθημερινά τη ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) του χαρτοφυλακίου της. Ο υπολογισμός αφορά σε χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Η εκτίμηση της ΜΔΖ πραγματοποιείται μέσω του ίδιου συστήματος που χρησιμοποιεί και η Τράπεζα, δηλαδή του Riskwatch.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων της Finansbank, έχει καθοριστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ, αντίστοιχο με της Τράπεζας.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ της θυγατρικής Finansbank (99%, 1-day) για τα έτη 2012 και 2011, αντίστοιχα:

	ΜΔΖ		ΜΔΖ	
	Συνολική ΜΔΖ	Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
2012				
31 Δεκεμβρίου	6.288	7.239	292	229
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	11.424	11.349	285	659
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	17.810	18.261	655	1.756
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.907	6.161	94	53

	ΜΔΖ		ΜΔΖ	
	Συνολική ΜΔΖ	Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
2011				
31 Δεκεμβρίου	17.458	17.480	111	864
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	15.758	15.582	254	749
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	27.107	26.571	676	2.111
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	9.616	9.726	80	68

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Η μεταβολή της Συνολικής ΜΔΖ της θυγατρικής Finansbank οφείλεται κυρίως στη μεταβολή της ΜΔΖ για τον επιτοκιακό κίνδυνο. Κατά τη διάρκεια του 2012, μειώθηκαν σταδιακά τόσο οι αποδόσεις των ομολόγων έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου, όσο και οι μεταβλητότητες τους, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση της ΜΔΖ σε χαμηλότερα επίπεδα από το τέλος του προηγούμενου έτους.

Επιπλέον, η Τράπεζα εκτιμά σε καθημερινή βάση τη ΜΔΖ και σε επίπεδο Ομίλου, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη τα χαρτοφυλάκια τόσο της ίδιας, όσο και της θυγατρικής Finansbank.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται αυτές οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ (99%, 1-day) για τα έτη 2012 και 2011, αντίστοιχα:

2012	ΜΔΖ			
	Συνολική ΜΔΖ	Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
31 Δεκεμβρίου	11.043	10.334	1.690	2.284
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	63.615	61.930	2.287	2.265
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	110.925	109.048	4.015	6.619
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	11.043	10.334	1.383	639

2011*	ΜΔΖ			
	Συνολική ΜΔΖ	Επιτοκιακού Κινδύνου	Μετοχικού Κινδύνου	Συναλλαγματικού Κινδύνου
31 Δεκεμβρίου	32.841	32.148	1.737	769
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	38.116	36.049	3.864	1.273
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	60.913	58.499	7.286	2.744
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	20.669	18.207	1.696	728

* Το 2012 ο υπολογισμός του πίνακα διακύμανσης-συνδιακύμανσης για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της ΜΔΖ, αναθεωρήθηκε ώστε να λαμβάνει υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο. Ως αποτέλεσμα, οι εκτιμήσεις ΜΔΖ για το 2011 αναμορφώθηκαν σύμφωνα με την αναθεωρημένη μεθοδολογία. Έπειτα από την αναθεώρηση αυτή, οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται αναφορικά με την εύλογη αξία στον υπολογισμό της ΜΔΖ, περιλαμβάνουν τον πιστωτικό κίνδυνο.

Back-testing

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία του υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, η Τράπεζα εφαρμόζει καθημερινό πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (backtesting). Ο έλεγχος αφορά μόνο στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, και συνίσταται στη σύγκριση των «υποθετικών» κερδών/ζημιών ανά ημέρα με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του υποδείγματος της ΜΔΖ για εποπτικούς σκοπούς. Στόχος του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου είναι να διερευνηθεί εάν η υποθετική μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, εξαιτίας πραγματικών μεταβολών στις τιμές των υποκείμενων παραγόντων κινδύνου αντικατοπτρίζεται στις εκτιμήσεις ΜΔΖ της ημέρας. Η διαδικασία του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου συνοψίζεται ως εξής:

- Υπολογισμός των υποθετικών κερδών/ζημιών στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας μεταξύ των ημερών t και t+1,
- Σύγκριση των υποθετικών κερδών/ζημιών με τη ΜΔΖ που υπολογίστηκε για τις θέσεις που υπήρχαν στο κλείσιμο της ημέρας t.

Σε περίπτωση όπου η μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου υπερβαίνει την εκτίμηση της ΜΔΖ, τότε σημειώνεται υπέρβαση και αναφέρεται στην Τράπεζα της Ελλάδος εντός εργάσιμων ημερών. Η Τράπεζα εφαρμόζει τον δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο στις θέσεις που κατέχει κατά το κλείσιμο της ημέρας και δεν λαμβάνει υπόψη ενδοημερήσιες συναλλαγές. Κατά τη διάρκεια του 2012 υπήρξε μόνο μία περίπτωση όπου το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερέβη την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο διενεργεί καθημερινά και η Finansbank, ακολουθώντας παρόμοια διαδικασία με εκείνη που έχει αναπτύξει η Τράπεζα. Κατά τη διάρκεια του 2012, υπήρξαν δύο περιπτώσεις όπου το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερέβη την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Stress Testing

Η εκτίμηση της ΜΔΖ βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες αναφέρονται σε «κανονικές» συνθήκες αγοράς και δε λαμβάνουν υπόψη ακραίες μεταβολές στις τιμές των παραγόντων κινδύνου.

Για την βελτίωση της προβλεπτικής ικανότητας του μοντέλου εκτίμησης ΜΔΖ και την ελαχιστοποίηση της επίδρασης των ανωτέρω περιορισμών, διενεργείται σε εβδομαδιαία βάση πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing), που συνίσταται στον υπολογισμό του κέρδους/ζημίας του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε περιπτώσεις ακραίων μεταβολών στις αγορές. Τα σενάρια που εφαρμόζονται έχουν λάβει την έγκριση των εποπτικών μας αρχών και παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Σενάρια μεταβολής επιτοκίων:

Σενάριο	Περιγραφή	3 μήνες -		
		0-3 μήνες	5 έτη	>5 έτη
1	Παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης	+200 bp	+200 bp	+200 bp
2	Παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης	-200 bp	-200 bp	-200 bp
3	Αύξηση κλίσης της καμπύλης	0 bp	+100 bp	+200 bp
4	Μείωση κλίσης της καμπύλης	+200 bp	+100 bp	0 bp

Σενάριο μεταβολής μετοχικών δεικτών:

Σενάριο	Περιγραφή
1	-30% για όλους τους δείκτες

Σενάριο μεταβολής συναλλαγματικών ισοτιμιών:

Σενάριο	Περιγραφή
1	Υποτίμηση ευρώ κατά 30%

Πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης διεξάγεται και από τη θυγατρική Finansbank, σε μηνιαία βάση. Τα σενάρια αφορούν σε ακραίες μεταβολές για τον επιτοκιακό και τον συναλλαγματικό κίνδυνο και εφαρμόζονται στα στοιχεία τόσο του εμπορικού, όσο και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της. Τα σενάρια αφορούν σε ακραίες μεταβολές των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών και βασίζονται στις πρόσφατες χρηματοοικονομικές κρίσεις που έχουν λάβει χώρα στην Τουρκία.

4.3.2. Περιορισμοί της μεθοδολογίας ΜΔΖ

Η μέθοδος της ΜΔΖ που εφαρμόζει ο Όμιλος βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες υπό ακραίες συνθήκες αγοράς δύναται να μην αντικατοπτρίζουν την μέγιστη ζημιά που μπορεί να υποστεί η Τράπεζα. Οι περιορισμοί της μεθοδολογίας συνοψίζονται ως εξής:

- Η χρήση διακυμάνσεων και συσχετίσεων ως μέτρο πρόβλεψης της μελλοντικής συμπεριφοράς παραγόντων κινδύνων δύναται να αποδειχθεί ανεπαρκής σε περιόδους έντονης διακύμανσης στις χρηματοοικονομικές αγορές.
- Ο χρονικός ορίζοντας μίας ημέρας για τον υπολογισμό της ΜΔΖ (ή δέκα ημερών για εποπτικούς σκοπούς) συνεπάγεται ότι το σύνολο του χαρτοφυλακίου μπορεί να ρευστοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Εντούτοις, η παραδοχή αυτή μπορεί να υποεκτιμά τον κίνδυνο αγοράς σε περιόδους μη επαρκούς ρευστότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές ή σε περιπτώσεις όπου κάποια περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν εύκολα.
- Η ΜΔΖ αναφέρεται σε πιθανές ζημίες στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας για διάστημα εμπιστοσύνης 99%, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ζημίες πέρα από το διάστημα αυτό.
- Όλοι οι υπολογισμοί βασίζονται στις θέσεις της Τράπεζας κατά το κλείσιμο κάθε εργάσιμης ημέρας, μη λαμβάνοντας υπόψη τις ενδοημερήσιες συναλλαγές και τις τυχόν πραγματοποιηθείσες ζημίες.
- Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ βασίζονται σε μικρές μεταβολές στις τιμές των παραγόντων κινδύνων. Για μεγαλύτερες μεταβολές, η μεθοδολογία δεν θα λάμβανε πλήρως υπόψη την επίδραση τους στην αξία του χαρτοφυλακίου.
- Γίνεται η υπόθεση ότι, οι αποδόσεις επί των μεμονωμένων παραγόντων κινδύνου ακολουθούν κανονική κατανομή. Εάν αυτό δεν ισχύει, η πιθανότητα ακραίων μεταβολών στην αγορά θα μπορούσε να υποεκτιμηθεί.

4.3.3. Κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο

Επιτοκιακός κίνδυνος επί του τραπεζικού χαρτοφυλακίου είναι ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα έσοδα (καθαρά έσοδα από τόκους) και το κεφάλαιο, ο οποίος απορρέει από δυσμενείς

μεταβολές των επιτοκίων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου. Η έκθεση σε επιτοκιακό κίνδυνο στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο προέρχεται από την αναντιστοιχία στις ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου μεταξύ στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο αποτελείται κυρίως από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, τίτλους που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως δάνεια και απαιτήσεις και διακρατούμενα στη λήξη, υποχρεώσεις προς πελάτες, υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις, τα οποία καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Ο Όμιλος διατηρεί επαρκείς διαδικασίες μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του επιτοκιακού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, στις οποίες περιλαμβάνονται:

- Συστήματα μέτρησης επιτοκιακού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου. Τα συστήματα αυτά έχουν τη δυνατότητα κάλυψης όλων των βασικών πηγών επιτοκιακού κινδύνου και αξιολόγησης των επιπτώσεων των επιτοκιακών μεταβολών με τρόπο που να συνάδει με το πλαίσιο δραστηριοτήτων του Ομίλου.
- Μέτρηση του βαθμού ευαισθησίας των κερδών και της οικονομικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων σε περιπτώσεις καταστάσεων κρίσης.
- Επαρκείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και συστήματα πληροφορικής για τη μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και υποβολή αναφορών σχετικά με τα επίπεδα έκθεσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου σε επιτοκιακό κίνδυνο.
- Τεκμηριωμένη πολιτική διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

4.3.4. Επιτοκιακός κίνδυνος βάσει της ημερομηνίας επόμενης αναπροσαρμογής επιτοκίου

Ο επιτοκιακός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος και αφορά σε χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την ημερομηνία της αμέσως επόμενης αναπροσαρμογής των επιτοκίων συνοψίζεται ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού επιτοκίου - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	891.461	15.118	-	-	-	3.593.270	4.499.849
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.439.107	77.003	165.693	67.093	-	569.297	4.318.193
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.784.482	987.162	2.346.204	171.154	90.528	49.795	5.429.325
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	34.607.976	7.588.131	7.583.798	7.312.364	9.043.320	2.999.799	69.135.388
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	749.300	1.412.694	1.041.355	584.390	697.036	730.835	5.215.610
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	52.929	114.509	67.908	62.414	58.184	-	355.944
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	178.262	321.009	1.386.604	-	857.937	-	2.743.812
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού & απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	144.062	7.449	11.599	7.742	193	422.480	593.525
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.018	291	3.681	4.274	1.056	2.163.576	2.177.896
Σύνολο	41.852.597	10.523.366	12.606.842	8.209.431	10.748.254	10.529.052	94.469.542

31 Δεκεμβρίου 2012	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.365.320	454.732	67.007	6.966	60.000	18.308	33.972.333
Υποχρεώσεις προς πελάτες	37.408.066	8.539.786	9.091.689	838.002	2.144	2.842.253	58.721.940
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουιές δανειακές υποχρεώσεις	152.129	735.123	2.162.116	694.050	15.777	12.308	3.771.503
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	19.395	11.362	62.568	292.221	562.600	1.511.986	2.460.132
Λοιπά στοιχεία παθητικού	52.509	5	387.757	55.568	-	2.019.226	2.515.065
Σύνολο	70.997.419	9.741.008	11.771.137	1.886.807	640.521	6.404.081	101.440.973

Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(29.144.822)	782.358	835.705	6.322.624	10.107.733	4.124.971	(6.971.431)
---	---------------------	----------------	----------------	------------------	-------------------	------------------	--------------------

31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.330.251	4.028	-	-	-	2.747.874	4.082.153
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.059.576	35.955	94.247	451	-	445.617	4.635.846
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	754.258	960.726	669.164	145.552	131.028	21.927	2.682.655
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	36.312.506	8.141.583	7.967.127	7.773.448	10.709.459	592.098	71.496.221
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	706.869	789.880	645.926	1.263.139	464.477	638.939	4.509.230
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	64.279	235.984	457.484	115.533	150.270	116	1.023.666
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	304.158	490.562	1.636.104	551.691	2.173.030	-	5.155.545
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού & απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	5.730	9.358	18.403	1.618	110	613.207	648.426
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	8.880	1.974	6.484	91	-	2.396.532	2.413.961
Σύνολο	43.546.507	10.670.050	11.494.939	9.851.523	13.628.374	7.456.310	96.647.703

Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16.766.868	7.633.924	3.391.493	6.300.292	-	15.661	34.108.238
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.737.075	10.120.406	8.923.796	674.237	2.796	3.085.330	59.543.640
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουιές δανειακές υποχρεώσεις	110.285	258.123	969.232	1.615.899	455.097	31.302	3.439.938
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	132	1.899	13.834	10.728	2.780	2.656.077	2.685.450
Λοιπά στοιχεία παθητικού	47.483	257.179	116.132	51.371	-	1.873.200	2.345.365
Σύνολο	53.661.843	18.271.531	13.414.487	8.652.527	460.673	7.661.570	102.122.631

Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(10.115.336)	(7.601.481)	(1.919.548)	1.198.996	13.167.701	(205.260)	(5.474.928)
---	---------------------	--------------------	--------------------	------------------	-------------------	------------------	--------------------

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού επιτοκίου - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	534.502	5.793	-	-	-	672.224	1.212.519
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.322.580	192.295	214.585	67.093	-	398.861	4.195.414
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.672.535	969.407	2.300.031	35.589	27.672	579	5.005.813
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	26.964.716	3.984.586	2.551.452	2.903.085	7.870.840	2.724.944	46.999.623
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	63.702	162.177	57.778	51.489	54.277	656.187	1.045.610
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	128.077	135.082	767.197	-	-	-	1.030.356
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	49.855	169.275	1.386.604	-	857.937	-	2.463.671
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	1.703.357	1.703.357
Σύνολο	32.735.967	5.618.615	7.277.647	3.057.256	8.810.726	6.156.152	63.656.363

Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.349.967	347.462	524.838	167	60.000	4.722	33.287.156
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26.580.002	5.937.983	6.513.970	627.596	969	1.247.520	40.908.040
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	56.361	46.320	70.158	603.614	18.440	10.325	805.218
Λοιπά στοιχεία παθητικού	44.995	194.474	526.839	282.052	89.972	964.016	2.102.348
Σύνολο	59.031.325	6.526.239	7.635.805	1.513.429	169.381	2.226.583	77.102.762

Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(26.295.358)	(907.624)	(358.158)	1.543.827	8.641.345	3.929.569	(13.446.399)
---	---------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	---------------------

31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	833.103	4.028	-	-	-	729.452	1.566.583
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	6.917.538	599.346	150.328	60.451	-	298.346	8.026.009
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	732.710	958.097	643.026	29.987	93.050	387	2.457.257
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	28.764.702	5.343.173	4.056.313	4.921.870	9.691.865	113.314	52.891.237
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	55.696	160.532	50.851	223.688	51.184	615.523	1.157.474
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	73.298	344.904	825.155	71.643	7.230	-	1.322.230
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	216.333	460.799	1.618.296	476.320	1.912.318	-	4.684.066
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	1.966.264	1.966.264
Σύνολο	37.593.380	7.870.879	7.343.969	5.783.959	11.755.647	3.723.286	74.071.120

Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16.121.560	7.565.326	3.873.286	6.300.292	-	10.399	33.870.863
Υποχρεώσεις προς πελάτες	29.135.256	5.869.658	6.641.564	528.704	-	1.849.985	44.025.167
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	126.500	163.065	139.819	1.130.934	450.000	33.650	2.043.968
Λοιπά στοιχεία παθητικού	84.563	390.368	113.348	348.774	80.141	3.187.813	4.205.007
Σύνολο	45.467.879	13.988.417	10.768.017	8.308.704	530.141	5.081.847	84.145.005

Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(7.874.499)	(6.117.538)	(3.424.048)	(2.524.745)	11.225.506	(1.358.561)	(10.073.885)
---	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------	--------------------	---------------------

4.3.5. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου και της Τράπεζας στον συναλλαγματικό κίνδυνο πριν ληφθεί υπόψη η επίδραση της αντιστάθμισης παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθούν. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν θεσπιστεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς και τη

ΔΔΧΛΚΤ&Ο. Η συμμόρφωση επιτυγχάνεται αναλαμβάνοντας κατάλληλες αντισταθμιστικές θέσεις. Ως αποτέλεσμα, η καθαρή έκθεση σε κάθε ξένο νόμισμα διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα και εντός των προκαθορισμένων ορίων.

Η έκθεση του Ομίλου στον συναλλαγματικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 είχε ως εξής:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουιά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.136.250	778.835	147.667	160	9.021	435.619	992.297	4.499.849
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.652.650	601.207	88.206	25.190	36.283	798.991	115.666	4.318.193
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5.160.973	68.367	8.592	-	-	56.408	134.985	5.429.325
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.231.697	193.167	4.098	15.356	4.269	242.189	2.247	3.693.023
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	48.116.995	3.754.244	146.465	50.780	1.224.240	13.958.979	1.883.685	69.135.388
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	1.558.476	670.321	10.042	18	11	2.488.077	488.665	5.215.610
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	345.231	-	-	-	-	-	10.713	355.944
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	2.743.803	4	5	-	-	-	-	2.743.812
Ακίνητα επενδύσεων	276.839	-	-	-	-	-	3.549	280.388
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	45.223	-	-	-	-	105.853	7.573	158.649
Υπεραξία, λογισμικό και λουιά άυλα περιουσιακά στοιχεία	247.451	36	94.751	-	-	1.745.147	50.347	2.137.732
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.617.137	-	31.928	-	-	194.556	125.101	1.968.722
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	631.408	1.317	237	3	223	-	2.724	635.912
Λουιά στοιχεία ενεργητικού	3.622.403	63.917	48.859	9.970	955	387.565	92.557	4.226.226
Σύνολο ενεργητικού	72.386.536	6.131.415	580.850	101.477	1.275.002	20.413.384	3.910.109	104.798.773

31 Δεκεμβρίου 2012	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουιά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.381.660	879.106	3.599	17	98.746	553.942	55.263	33.972.333
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.073.026	303.814	35.436	38.334	27.319	291.464	818	4.770.211
Υποχρεώσεις προς πελάτες	39.022.997	5.739.479	237.075	222.195	69.305	9.447.371	3.983.518	58.721.940
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουιές δανειακές υποχρεώσεις	1.294.656	1.144.454	614	-	-	1.304.292	27.487	3.771.503
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.454.386	678	33	19	547	-	4.469	2.460.132
Λουιά στοιχεία παθητικού	1.319.936	270.433	92.968	14.226	89	1.019.242	43.477	2.760.371
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	205.839	-	-	-	-	17.822	6.185	229.846
Σύνολο παθητικού	80.752.500	8.337.964	369.725	274.791	196.006	12.634.133	4.121.217	106.686.336

Καθαρή συναλλαγματική θέση	(8.365.964)	(2.206.549)	211.125	(173.314)	1.078.996	7.779.251	(211.108)	(1.887.563)
-----------------------------------	--------------------	--------------------	----------------	------------------	------------------	------------------	------------------	--------------------

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουιά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	3.147.996	90.795	65.262	421	6.512	194.568	576.599	4.082.153
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.083.902	765.854	80.476	32.936	67.999	447.939	156.740	4.635.846
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.560.139	17.340	5	-	-	36.870	68.301	2.682.655
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.614.605	213.608	10.546	11.110	23.434	719.224	18.174	3.610.701
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	52.725.983	4.404.097	142.585	87.585	1.289.934	10.812.284	2.033.753	71.496.221
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	1.424.936	444.769	13.730	36	4	2.418.239	207.516	4.509.230
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.010.730	-	-	-	-	-	12.936	1.023.666
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	5.038.869	27.977	-	88.699	-	-	-	5.155.545
Ακίνητα επενδύσεων	271.918	-	-	-	-	-	2.552	274.470
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης *	56.627	-	-	-	-	1.304	5.066	62.997
Υπεραξία, λογισμικό και λουιά άυλα περιουσιακά στοιχεία	212.799	-	70.129	-	-	1.687.138	166.755	2.136.821
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.684.234	-	19.257	-	-	172.759	146.426	2.022.676
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	683.978	19	-	2	233	11.544	4.862	700.638
Λουιά στοιχεία ενεργητικού	3.865.884	62.795	52.571	24.904	1.171	254.364	76.625	4.338.314
Σύνολο ενεργητικού	78.382.600	6.027.254	454.561	245.693	1.389.287	16.756.233	3.476.305	106.731.933

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουιά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.123.739	525.097	2.357	26	36.415	373.933	46.671	34.108.238
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.371.959	314.887	32.137	190.846	28.778	390.390	2.407	4.331.404
Υποχρεώσεις προς πελάτες	41.665.852	5.100.988	285.657	101.995	68.372	8.601.926	3.718.850	59.543.640
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουιές δανειακές υποχρεώσεις	2.221.353	1.008.257	-	-	-	182.641	27.687	3.439.938
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.648.462	88	-	2	547	32.114	4.237	2.685.450
Λουιά στοιχεία παθητικού	1.451.082	279.535	88.156	27.466	1.208	711.694	41.203	2.600.344
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	256.126	-	-	-	-	14.237	5.573	275.936
Σύνολο παθητικού	84.738.573	7.228.852	408.307	320.335	135.320	10.306.935	3.846.628	106.984.950
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(6.355.973)	(1.201.598)	46.254	(74.642)	1.253.967	6.449.298	(370.323)	(253.017)

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουιά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.041.405	13.146	141.121	75	1.100	69	15.603	1.212.519
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.357.665	513.556	56.546	23.993	196.781	887	45.986	4.195.414
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4.945.888	512	-	-	-	-	59.413	5.005.813
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.217.246	138.607	3.943	15.356	4.251	-	1.051	3.380.454
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	43.636.361	2.324.114	139.284	23.495	847.554	-	28.815	46.999.623
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	877.236	157.986	950	18	11	-	9.409	1.045.610
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	326.356	689.707	-	-	-	-	14.293	1.030.356
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	2.463.662	4	5	-	-	-	-	2.463.671
Συμμετοχές σε θυγατρικές	8.772.695	115.907	12.089	-	-	-	6.184	8.906.875
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	6.716	-	-	-	-	-	-	6.716
Λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	133.793	-	-	-	-	-	118	133.911
Ενσώματα πάγια στοιχεία	326.899	-	-	-	-	-	3.920	330.819
Λουιά στοιχεία ενεργητικού	3.172.998	42.730	-	9.968	846	91	1.068	3.227.701
Σύνολο ενεργητικού	72.278.920	3.996.269	353.938	72.905	1.050.543	1.047	185.860	77.939.482

31 Δεκεμβρίου 2012	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουιά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.685.485	386.610	166.352	3.673	35.846	-	9.190	33.287.156
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.050.712	221.408	35.311	38.332	27.319	-	-	4.373.082
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.962.519	2.470.797	182.848	226.757	42.977	1.214	1.020.928	40.908.040
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουιές δανειακές υποχρεώσεις	764.336	29.502	11.380	-	-	-	-	805.218
Λουιά στοιχεία παθητικού	1.902.701	243.793	2.778	14.126	4	894	3.487	2.167.783
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	192.797	-	-	-	-	-	-	192.797
Σύνολο παθητικού	76.558.550	3.352.110	398.669	282.888	106.146	2.108	1.033.605	81.734.076
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(4.279.630)	644.159	(44.731)	(209.983)	944.397	(1.061)	(847.745)	(3.794.594)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουτά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.440.294	40.450	59.108	318	767	59	25.587	1.566.583
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	6.983.367	571.911	37.897	31.879	221.748	6.242	172.965	8.026.009
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.431.530	162	5	-	-	-	25.560	2.457.257
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.590.619	148.616	10.140	11.110	5.969	-	18.808	2.785.262
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	49.083.046	2.706.537	139.954	31.648	875.537	-	54.515	52.891.237
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	998.192	127.337	1.651	-	2	-	30.292	1.157.474
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	602.178	703.300	-	-	-	-	16.752	1.322.230
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	4.554.804	29.069	11.494	88.699	-	-	-	4.684.066
Συμμετοχές σε θυγατρικές	8.320.308	122.346	12.089	-	-	-	6.184	8.460.927
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης *	26.316	-	-	-	-	-	-	26.316
Λογισμικό και λουτά άυλα περιουσιακά στοιχεία	128.029	316	277	-	-	-	331	128.953
Ενσώματα πάγια στοιχεία	345.850	-	-	-	-	-	7.243	353.093
Λουτά στοιχεία ενεργητικού	3.241.792	42.787	-	24.095	1.336	77	-	3.310.087
Σύνολο ενεργητικού	80.746.325	4.492.831	272.615	187.749	1.105.359	6.378	358.237	87.169.494

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουτά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.564.518	79.791	166.735	2.157	37.776	-	19.886	33.870.863
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.345.748	218.069	32.086	190.846	11.127	3.827	726	3.802.429
Υποχρεώσεις προς πελάτες	39.811.173	2.674.819	225.324	106.516	43.751	2.488	1.161.096	44.025.167
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουπές δανειακές υποχρεώσεις	1.888.951	68.972	86.045	-	-	-	-	2.043.968
Λουτά στοιχεία παθητικού	3.984.092	256.985	2.466	27.460	1.109	3.718	7.862	4.283.692
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	208.891	-	-	-	-	-	-	208.891
Σύνολο παθητικού	82.803.373	3.298.636	512.656	326.979	93.763	10.033	1.189.570	88.235.010

Καθαρή συναλλαγματική θέση	(2.057.048)	1.194.195	(240.041)	(139.230)	1.011.596	(3.655)	(831.333)	(1.065.516)
-----------------------------------	--------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	----------------	------------------	--------------------

* Το 2011, για τον Όμιλο και την Τράπεζα, οι συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης περιλαμβάνουν ποσό €20.513 που έχει μεταφερθεί στα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση και περιλαμβάνεται στα λουτά στοιχεία ενεργητικού.

4.4 Κίνδυνος χώρας

Ο κίνδυνος χώρας αναφέρεται σε κινδύνους που ενδέχεται να ανακύψουν λόγω πολιτικών ή οικονομικών προβλημάτων, είτε με τη μορφή στάσης πληρωμών (sovereign risk), είτε με τη μορφή αδυναμίας μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε διεθνή βασικά νομίσματα αποθεμάτων (convertibility risk) και εξαγωγής αυτών (transfer risk) προκειμένου να αποπληρωθούν υποχρεώσεις στο εξωτερικό. Ως εκ τούτου, στον κίνδυνο χώρας εμπíπτουν όλες οι μορφές διασυστορικών χρηματοδοτήσεων σε μια χώρα, είτε αυτές αφορούν στην κεντρική κυβέρνηση, είτε σε Πιστωτικά Ιδρύματα (Π.Ι.), είτε σε ιδιωτική επιχείρηση ή ιδιώτη.

Τα στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού τα οποία υπόκεινται σε κίνδυνο χώρας είναι τα παρακάτω:

- οι διατραπεζικές τοποθετήσεις, καθώς και οι ισοδύναμοι κίνδυνοι από διατραπεζικές πράξεις παραγώγων με Π.Ι. που εδρεύουν στο εξωτερικό,

- η χορήγηση δανείων προς εταιρείες ή Π.Ι., η διακράτηση εταιρικών ομολόγων, καθώς και η χρηματοδότηση μεγάλων έργων (project finance),
- οι εγχρήματες (funded) και μη-εγχρήματες (unfunded) εμπορικές συναλλαγές,
- οι συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο θυγατρικών τραπεζών που εδρεύουν στο εξωτερικό, και
- η διακράτηση κρατικών ομολόγων και η πώληση πιστωτικής προστασίας (credit default swap), όπου η υποκείμενη οντότητα είναι κάποια χώρα.

Στο πλαίσιο αυτό, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. παρακολουθεί την έκθεση της Τράπεζας σε κίνδυνο χώρας, εστιάζοντας κυρίως στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, την Τουρκία, την Αίγυπτο και τη Νότιο Αφρική όπου ο Όμιλος έχει παρουσία.

4.5 Κίνδυνος ρευστότητας

4.5.1. Διαχείριση κινδύνου ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο ο οποίος απορρέει από την αδυναμία του οργανισμού να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημιές.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από ταμειακές εισροές, λαμβάνοντας υπόψη μη αναμενόμενες καθυστερήσεις σε αποπληρωμές (term liquidity risk), ή καταβολές υψηλότερες των αναμενόμενων (withdrawal/call risk). Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων σε κατάλληλες διάρκειες και επιτόκια, καθώς και τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή η ρευστοποίηση θέσεων έγκαιρα με εύλογους όρους.

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας αποσκοπεί στην διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του κινδύνου ρευστότητας σε επίπεδο Ομίλου και της διατήρησής του σε αποδεκτά επίπεδα και ότι ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες ο Όμιλος έχει πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου για την κάλυψη των αναγκών της πελατειακής του βάσης, των υποχρεώσεών του που καθίστανται πληρωτέες, καθώς και των λοιπών κεφαλαιακών του αναγκών.

Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της στρατηγικής κινδύνου ρευστότητας που εγκρίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών, μεθόδων και διαδικασιών για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του κινδύνου ρευστότητας, που ανταποκρίνονται στη φύση και στην πολυπλοκότητα των εργασιών της ΕΤΕ. Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται τακτικά όσον αφορά τα τρέχοντα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο ρευστότητας, προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι το προφίλ κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου παραμένει εντός των εγκεκριμένων ορίων.

Η ALCO παρακολουθεί το κενό διάστημα που αφορά στις ημερομηνίες λήξης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, καθώς και των χρηματοδοτικών απαιτήσεων, βάσει διάφορων παραδοχών, περιλαμβανομένων συνθηκών που δύναται να έχουν δυσμενή επίδραση στην δυνατότητα της Τράπεζας να ρευστοποιήσει επενδύσεις και θέσεις του εμπορικού χαρτοφυλακίου καθώς και την δυνατότητα πρόσβασής της στις αγορές κεφαλαίου.

4.5.2. Πηγές ρευστότητας

Οι κύριες πηγές ρευστότητας του Ομίλου είναι οι καταθέσεις, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με τη μορφή συμφωνιών επαναγοράς τίτλων (repo) με την ΕΚΤ, είτε άμεσα είτε έμεσα μέσω του μηχανισμού έκτακτης παροχής ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance, «ELA») που προσφέρεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, και ο μακρόθεσμος δανεισμός. Για τις συμφωνίες επαναγοράς χρησιμοποιούνται ως εξασφαλίσεις χρεόγραφα του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δάνεια, τίτλοι που έχει εκδόσει ο Όμιλος με τιτλοποιήσεις δανείων, καλυμμένες ομολογίες, τίτλοι που έχει εκδόσει ο η Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, στα πλαίσια του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. που έχει λάβει από το Τ.Χ.Σ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Η περιορισμένη πρόσβαση στη διατραπεζική αγορά και στις αγορές κεφαλαίου, που επηρέασε όλες τις ελληνικές τράπεζες, σε συνδυασμό με τη μείωση των εγχώριων καταθέσεων, είχαν ως αποτέλεσμα την αυξημένη εξάρτηση από την ΕΚΤ και για το 2012. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η χρηματοδότηση από την ΤτΕ μέσω του ELA ανήλθε σε €30,9 δισ. (βλ. Σημείωση 36 για την ανάλυση των δεσμευμένων στοιχείων).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.5.3. Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας

Στο πλαίσιο παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για την έκδοση ομολόγων, η Τράπεζα συμμετείχε στον δεύτερο και τρίτο πυλώνα του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας σύμφωνα με το Ν. 3723/2008, ως εξής:

Πυλώνας II

Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	26 Απριλίου 2010	Απρίλιος 2013	2.500,0	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	4 Μαΐου 2010	Μάιος 2013	1.345,0	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 500 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	4 Μαΐου 2010	Μάιος 2013	655,0	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	28 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2013	4.265,6	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	23 Δεκεμβρίου 2010	Δεκέμβριος 2013	4.107,7	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	7 Ιουνίου 2011	Ιούνιος 2014	1.925,0	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Σύνολο			14.798,3	

Επιπρόσθετα, την 24 Μαΐου 2012, έληξαν Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου ύψους €3.000,0 εκατ., που είχε εκδώσει η Τράπεζα τον Φεβρουάριο του 2012.

Οι ανωτέρω τίτλοι κατέχονται από την Τράπεζα και συνεπώς δεν περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας. Επιπλέον, έχουν αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση Caa2 και CCC αντίστοιχα. Περισσότερες πληροφορίες για τις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και τις λουπές δανειακές υποχρεώσεις περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 32 και 33.

Πυλώνας III

Την 12 Απριλίου 2010, η Τράπεζα απέκτησε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους ειδικά ελληνικά κρατικά ομόλογα ύψους €787 εκατ. με κάλυμμα δάνεια πελατών της. Οι τίτλοι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο ως εξασφάλιση για την άντληση χρηματοδότησης και για το λόγο αυτό περιλαμβάνονται στα στοιχεία εκτός ισολογισμού.

4.5.4. Συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμιακές εκροές

Οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμιακές εκροές του Ομίλου και της Τράπεζας από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις πλην παραγώνων παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες. Ο κίνδυνος ρευστότητας από παράγωγα δεν θεωρείται σημαντικός.

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη προεξοφλημένες ταμιακές εκροές) - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.392.066	179.108	88.855	302.563	40.463	34.003.055
Υποχρεώσεις προς πελάτες	40.358.174	8.286.768	9.328.039	1.129.968	253.583	59.356.532
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουπές δανειακές υποχρεώσεις	147.915	582.006	1.598.194	1.946.861	95.264	4.370.240
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	253.655	71.778	365.337	735.989	1.033.373	2.460.132
Λουπές υποχρεώσεις	939.326	564.891	337.714	368.157	49.607	2.259.695
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	75.091.136	9.684.551	11.718.139	4.483.538	1.472.290	102.449.654
Δανειακές δεσμεύσεις *	4.612.793	786.429	1.913.413	10.408.075	2.978.089	20.698.799

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16.942.762	7.350.430	3.442.147	6.768.275	3.176	34.506.790
Υποχρεώσεις προς πελάτες	39.817.586	10.123.902	9.058.444	879.501	250.674	60.130.107
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουτές δανειακές υποχρεώσεις	115.822	241.725	970.459	2.683.635	583.973	4.595.614
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	277.547	96.329	487.900	730.264	1.093.410	2.685.450
Λουτές υποχρεώσεις	676.396	508.549	326.900	367.818	38.118	1.917.781
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	57.830.113	18.320.935	14.285.850	11.429.493	1.969.351	103.835.742
Δανειακές δεσμεύσεις *	6.638.175	893.379	2.198.447	8.417.783	3.091.679	21.239.463

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές) - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.358.744	99.335	539.128	281.274	40.463	33.318.944
Υποχρεώσεις προς πελάτες	27.805.442	5.469.246	6.701.303	875.628	459.598	41.311.217
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουτές δανειακές υποχρεώσεις	303	1.685	37.017	969.726	284.119	1.292.850
Λουτές υποχρεώσεις	16.724	551.938	231.114	1.542.900	100.509	2.443.185
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	60.181.213	6.122.204	7.508.562	3.669.528	884.689	78.366.196
Δανειακές δεσμεύσεις *	5.274.542	225.093	648.487	519.570	2.086.977	8.754.669

31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16.200.665	7.360.777	3.936.774	6.768.275	3.176	34.269.667
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.958.885	5.542.290	6.762.863	697.784	349.669	44.311.491
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουτές δανειακές υποχρεώσεις	1.119	85.228	102.593	1.925.174	1.398.037	3.512.151
Λουτές υποχρεώσεις	69.734	2.486.530	201.317	836.214	626.268	4.220.063
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	47.230.403	15.474.825	11.003.547	10.227.447	2.377.150	86.313.372
Δανειακές δεσμεύσεις *	7.180.797	286.679	820.509	431.652	2.304.685	11.024.322

* Οι εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν την 31 Δεκεμβρίου 2012 ποσό €25,0 εκατ. για τον Όμιλο (2011: €1.685,7 εκατ.) και €25,0 εκατ. για την Τράπεζα (2011: €80,0 εκατ.), τα οποία αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο.

Στις «Λουτές Υποχρεώσεις» περιλαμβάνονται κυρίως προμήθειες και τόκοι πληρωτέοι, υποχρεώσεις προς πιστωτές και προμηθευτές, υποχρεώσεις προς το Δημόσιο και επιχειρήσεις του Δημοσίου, υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος), δεδουλευμένα έξοδα και υποχρεώσεις από δικαιώματα προαίρεσης που κατέχει η μειοψηφία και τα οποία αφορούν στη πώληση χρηματοοικονομικών μέσων.

4.6 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος περιλαμβάνουν ασφαλιστικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα επέλευσης του ασφαλισμένου γεγονότος και της επακόλουθης ζημιάς. Ο κίνδυνος βασίζεται σε συμπτώσεις και για το λόγο αυτό είναι απρόβλεπτος.

Ο πρωταρχικός κίνδυνος που πιθανόν να αντιμετωπίσει ο Όμιλος από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχει εκδώσει είναι η απόκλιση από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του πραγματικού αριθμού ζημιών, του χρόνου επέλευσής τους και του ύψους της αποζημίωσης. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί γιατί η συχνότητα και/ή η σφοδρότητα των ζημιών είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείσες. Ανάλογα με το ασφαλιστικό προϊόν, ο κίνδυνος αυτός επηρεάζεται από μεταβολές σε μακροοικονομικά μεγέθη, μεταβολές στη συμπεριφορά των ασφαλισμένων, μεταβολές στη δημόσια υγεία, από πανδημίες και καταστροφικά γεγονότα (σεισμούς, βιομηχανική καταστροφή, φωτιές, εξεγέρσεις, τρομοκρατία, κ.λπ.).

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της

διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής ανάληψης των κινδύνων, κατάλληλης ανασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Οι ανασφαλιστικές συμβάσεις διακρίνονται σε προαιρετικές, συμβατικές (αναλογικές και μη) και καταστροφικού τύπου (catastrophe reinsurance).

Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά προϊόντα, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit-Linked) και

συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής.

Αυτά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ασφαλίζουν γεγονότα που σχετίζονται με την ανθρώπινη ζωή (π.χ. θάνατο ή επιβίωση) για μακρύ χρονικό διάστημα ενώ τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής μικρής διάρκειας προστατεύουν τους πελάτες του Ομίλου έναντι συνεπειών γεγονότων όπως ο θάνατος ή ανικανότητα τα οποία θα επηρεάσουν την δυνατότητα του πελάτη ή των εξαρτημένων μελών του να διατηρήσουν το τρέχον επίπεδο εσόδων τους.

Οι παροχές οι οποίες καταβάλλονται στην επέλευση του συγκεκριμένου γεγονότος είναι είτε σταθερές είτε συναρτώμενες του ύψους της οικονομικής απώλειας που προκλήθηκε στον ασφαλισμένο.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τα συμβόλαια Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

- Κίνδυνος θνησιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης μεταξύ του πραγματικού αριθμού των θανάτων και του αναμενόμενου αριθμού τους.
- Κίνδυνος νοσηρότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω του κόστους αποζημιώσεων που σχετίζονται με νοσοκομειακές καλύψεις έναντι του εκτιμηθέντος κόστους.
- Κίνδυνος επιβίωσης: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω μεγαλύτερης της εκτιμηθείσας, διάρκειας ζωής των ασφαλισμένων.
- Κίνδυνος επενδυτικής απόδοσης: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης της πραγματικής απόδοσης έναντι της προσδοκώμενης.
- Κίνδυνος εξόδων: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.
- Κίνδυνος ακυρωσιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Βασικές παραδοχές

Η επιλογή των βασικών παραδοχών για την εκτίμηση των ασφαλιστικών αποθεμάτων προϋποθέτει βαθιά γνώση και αντικειμενική κρίση. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος, στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς, την ανάλυση του ανταγωνισμού και της αγοράς, καθώς και άλλες δημοσιευμένες πληροφορίες.

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις κατά την ανάληψη των κινδύνων εκτιμώνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους (επικείμενοι θάνατοι, ακυρώσεις συμβολαίων, αποδόσεις επενδύσεων, διαχειριστικά έξοδα κ.α.). Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων για την επάρκεια των ασφαλιστικών αποθεμάτων κάτω από το πρίσμα της τρέχουσας εμπειρίας.

Οι θεμελιώδεις παραδοχές, στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

- Θνησιμότητα: Οι παραδοχές βασίζονται σε πίνακες θνησιμότητας, σύμβαση με το είδος της σύμβασης και με βάση τα ιστορικά στοιχεία που διατηρεί ο Όμιλος. Οι παραδοχές διαφοροποιούνται ανά φύλο.
- Νοσηρότητα: Η συχνότητα και σφοδρότητα καθώς και η εξέλιξή τους ανά ηλικία και τύπο κάλυψης προέρχονται από την ιστορική εμπειρία.

- Επενδυτική απόδοση: Οι αποδόσεις των επενδύσεων που επηρεάζουν το προσδοκώμενο επίπεδο μελλοντικών παροχών βασίζονται τόσο στις τρέχουσες αποδόσεις της αγοράς όσο και στις προβλέψεις μελλοντικών οικονομικών εξελίξεων.
- Έξοδα: Οι εκτιμήσεις των λειτουργικών εξόδων περιλαμβάνουν το εκτιμώμενο κόστος διαχείρισης των εν ισχύ συμβολαίων. Το τρέχον επίπεδο εξόδων θεωρείται ως βάση για τις προσδοκώμενες εκτιμήσεις εξόδων, λαμβάνοντας υπόψη τις πληθωριστικές τάσεις.
- Ποσοστά ακυρώσεων και εξαγορών: Οι ακυρώσεις αφορούν στον τερματισμό των συμβολαίων λόγω μη καταβολής ασφαλιστρών. Οι εξαγορές αφορούν στον εθελούσιο τερματισμό των συμβολαίων από τους ασφαλισμένους. Τα ποσοστά των συμβολαίων που τερματίζονται εκτιμώνται με στατιστικές μετρήσεις που βασίζονται στην εμπειρία του Ομίλου και ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο του προϊόντος.
- Συντελεστής προεξόφλησης: Ο συντελεστής προεξόφλησης βασίζεται σε καμπύλη επιτοκίων ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων.

Έλεγχος επάρκειας

Τα ασφαλιστικά προγράμματα του Κλάδου Ζωής ταξινομήθηκαν ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων καλύψεων σε τέσσερις κύριες κατηγορίες:

i. Ατομικά παραδοσιακά προγράμματα (απλή ασφάλεια θανάτου, μικτή, συνταξιοδοτικό πρόγραμμα κ.α.):

Ο έλεγχος βασίστηκε στην προβολή των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας τρέχουσες υποθέσεις θνησιμότητας, ακυρωσιμότητας, επιτοκίου και εξόδων, για την προσδοκώμενη υπολειπόμενη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Από την παραπάνω διαδικασία δεν προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Ατομικά ασφαλιστήρια ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (unit-linked):

Αναλύθηκαν τόσο οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις παραμέτρους (θνησιμότητα, ακυρωσιμότητα, έξοδα, επιτόκιο) όσο και αυτοί που σχετίζονται με την εγγυημένη παροχή στη λήξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Παρά την αύξηση που σημείωσαν οι τιμές των μεριδίων των συνδεδεμένων κεφαλαίων το τελευταίο έτος, εξακολουθεί να είναι αναγκαίος ο σχηματισμός επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη των εγγυήσεων προς τους ασφαλισμένους.

iii. Συνταξιοδότες που προέρχονται από ομαδικά συμβόλαια της μορφής DAF:

Από την εφαρμογή ανάλογης μεθοδολογίας με τα ατομικά ασφαλιστήρια προέκυψε η ανάγκη επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη του κινδύνου μακροβιότητας.

iv. Συμπληρωματικές καλύψεις εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης:

Για τη διενέργεια του ελέγχου λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες νοσηρότητας, τον ιατρικό πληθωρισμό των αποζημιώσεων, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων και την ετήσια αύξηση των ασφαλιστρών. Από την παραπάνω διαδικασία προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ανάλυση ευαισθησίας που απεικονίζεται παρακάτω πραγματοποιείται για τους παράγοντες εκείνους οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί (επιτόκιο προεξόφλησης, ποσοστά ακυρώσεων και ποσοστά νοσηρότητας) αναφορικά με την επίπτωση που επιφέρει η μεταβολή τους στο σύνολο των προβλέψεων που έχουν καταχωρηθεί.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας αφορούν στις υποχρεώσεις που συνδέονται με το χαρτοφυλάκιο των παραδοσιακών ασφαλίσεων ζωής, νοσοκομειακών καλύψεων του Ομίλου, τις παροχές προς τους συνταξιούχους που προέρχονται από ομαδικά προγράμματα DAF, καθώς και το χαρτοφυλάκιο συμβολαίων Unit Linked.

Ανάλυση ευαισθησίας

2012	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,5%	(62.192)
	-0,5%	64.213
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	35.301
	Μείωση κατά -10%	(53.725)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	81.341
	Μείωση κατά -5%	(80.910)

2011	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,5%	(26.669)
	-0,5%	28.564
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	28.277
	Μείωση κατά -10%	(39.533)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	96.498
	Μείωση κατά -5%	(96.054)

Γενικές ασφαλίσεις

Τα προσφερόμενα προϊόντα καλύπτουν όλο το εύρος των γενικών ασφαλίσεων για κάλυψη προσωπικών, εμπορικών και βιομηχανικών κινδύνων που σχετίζονται με την απώλεια περιουσίας και την αστική ευθύνη έναντι τρίτων.

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής αποδοχής των κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολόγηση των προγραμμάτων βασίζεται στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων που σχετίζονται με πλήθος ζημιών και αντίστοιχων καταβολών αποζημιώσεων πέραν των αναμενόμενων μεγεθών, εφαρμόζονται κατάλληλες πρακτικές πρόληψης σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του Ομίλου:

Διαδικασία ανάληψης κινδύνων («underwriting»): Τα κριτήρια αποδοχής για όλους τους κλάδους ασφάλισης είναι τέτοια που εξασφαλίζουν τη γεωγραφική διασπορά των κινδύνων και την κατανομή τους σε διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας. Επιπλέον, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, επιβάλλονται ανώτατα όρια κάλυψης και κατώτατα όρια αποζημίωσης, που μειώνουν

την ευθύνη του Ομίλου. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις οι ασφαλιστικές συμβάσεις περιλαμβάνουν εξαιρέσεις κάλυψης κινδύνων των οποίων, τόσο ο χρόνος επέλευσης, όσο και οι οικονομικές συνέπειες, είναι δύσκολο να εκτιμηθούν. Οι κίνδυνοι αυτοί είναι κυρίως αστικής ευθύνης ή περιβαλλοντικοί κίνδυνοι με δυσδιάκριτα αιτιογόνα γεγονότα και προσαγωγή ευθυνών.

Διαχείριση αποζημιώσεων: Η πολιτική διαχείρισης των ζημιών αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν ταχύτερη καταβολή της αποζημίωσης και την αποφυγή φαινομένων εξαπάτησης του Ομίλου με ατυχήματα προκαλούμενα από δόλο. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων, αξιόπιστων διαδικασιών πραγματογνωμοσύνης και την επάνδρωση των αρμοδίων τμημάτων με ανθρώπινο δυναμικό με τις τεχνικές δεξιότητες και την ηθική ακεραιότητα που απαιτούνται.

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων: Πλέον της διαδικασίας φάκελο προς φάκελο για την εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη συνολική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό κατάλληλων αποθεμάτων. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο υπολογισμός των προβλέψεων για ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί στον Όμιλο μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

Αντασφαλιστική πολιτική: Η επιλογή κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης ποικίλλει ανάλογα με τη φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου για κάλυψη δυσμενών γεγονότων, συνυπολογίζοντας και το αντίστοιχο απαιτούμενο κόστος. Η δομή του τελικά επιλεγόμενου προγράμματος είναι τέτοια που να εξασφαλίζει κάλυψη για ασυνήθιστα μεγάλο πλήθος ζημιών ή μεμονωμένων αποζημιώσεων που αποκλίνουν σημαντικά από τα προσδοκώμενα μέσα μεγέθη. Ιδιαίτερη ευαισθησία επιδεικνύεται στην κάλυψη καταστροφικών φυσικών φαινομένων, κυρίως σεισμού, επιλέγοντας πρόγραμμα κάλυψης γεγονότων με πολύ μικρή πιθανότητα να συμβούν.

Έλεγχος επάρκειας

Στον Κλάδο Αυτοκινήτων, επεξεργάστηκαν ιστορικά δεδομένα βάσει των αναλυτικών κινήσεων ανά περίπτωση ζημιάς, για κάθε έτος ατυχήματος μετά το 2000 και εφαρμόστηκαν οι κλασσικές μέθοδοι προβολής των συσσωρευμένων πληρωμών, των επισυμβασών ζημιών, του μέσου κόστους ζημιών, καθώς και η μεθοδολογία Bornhuetter-Ferguson, της οποίας τα αποτελέσματα τελικά επιλέχθηκαν για την εκτίμηση του τελικού κόστους για κάθε έτος ατυχήματος.

Πίνακες εξέλιξης κόστους αποζημιώσεων

Στους παρακάτω πίνακες απεικονίζεται η εξέλιξη του συνολικού κόστους αποζημιώσεων για καθένα έτος ζημιάς από το 2006 (πρώτο έτος εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 4) έως το 2012. Επιπρόσθετα εμφανίζονται τα σωρευτικά ποσά πληρωμών, ούτως ώστε να είναι ευδιάκριτος ο επιμερισμός του εκάστοτε συνολικού κόστους σε πληρωμές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και σε προβλέψεις μελλοντικών πληρωμών για τις ζημιές που βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Για τα έτη πριν το 2006 απεικονίζεται, για λόγους συμφωνίας, το ποσό της τρέχουσας εκτίμησης για τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών. Σημειώνεται ότι για την κάλυψη αστικής ευθύνης αυτοκινήτων το επιπλέον απόθεμα που σχηματίζεται πέραν των κατά περίπτωση προβλέψεων, ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιείται, συμπεριλαμβάνεται στις εκτιμήσεις που απεικονίζονται.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Για τις ασφαλίσεις πυρός (δεύτερος μεγαλύτερος κλάδος, μετά τον κλάδο αυτοκινήτων) το συνολικό κόστος του έτους αποτελείται από το άθροισμα του σωρευτικού ποσού πληρωμών και το ποσό των κατά περίπτωση προβλέψεων, συμπεριλαμβανομένου του επιπλέον αποθέματος που

σχηματίζεται για τον κλάδο ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιήθηκε.

Σημειώνεται ότι τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών για τους δύο μεγαλύτερους κλάδους υπερβαίνει το 80% του συνολικού αποθέματος εκκρεμών ζημιών για τις γενικές ασφαλίσεις

Εξέλιξη ζημιών κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτου

Έτος ζημιάς	Όμιλος								Σύνολο αποθεμάτων
	Αποθέματα προ του 2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Έτος ζημιάς		100.498	106.398	112.686	135.934	200.266	139.999	82.448	
Μετά ένα έτος		103.718	113.424	107.060	137.945	192.000	138.205	-	
Μετά δύο έτη		100.128	108.062	105.031	138.932	195.589	-	-	
Μετά τρία έτη		98.128	107.932	100.017	139.186	-	-	-	
Μετά τέσσερα έτη		96.608	103.921	98.768	-	-	-	-	
Μετά πέντε έτη		93.454	101.829	-	-	-	-	-	
Μετά έξι έτη		93.268	-	-	-	-	-	-	
Εκτίμηση συνολικού κόστους αποζημιώσεων		93.268	101.829	98.768	139.186	195.589	138.205	82.448	
Έτος ζημιάς		(32.400)	(33.346)	(32.875)	(38.993)	(59.995)	(34.316)	(21.222)	
Μετά ένα έτος		(51.460)	(53.533)	(53.489)	(65.182)	(87.307)	(57.612)	-	
Μετά δύο έτη		(61.376)	(64.173)	(60.424)	(72.543)	(97.666)	-	-	
Μετά τρία έτη		(68.405)	(69.988)	(65.565)	(80.789)	-	-	-	
Μετά τέσσερα έτη		(73.678)	(73.697)	(70.590)	-	-	-	-	
Μετά πέντε έτη		(75.693)	(79.679)	-	-	-	-	-	
Μετά έξι έτη		(78.249)	-	-	-	-	-	-	
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(78.249)	(79.679)	(70.590)	(80.789)	(97.666)	(57.612)	(21.222)	
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	59.536	15.019	22.150	28.178	58.397	97.923	80.593	61.226	423.022

Εξέλιξη ζημιών κλάδου πυρός

Έτος ζημιάς	Όμιλος								Σύνολο αποθεμάτων
	Αποθέματα προ του 2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Έτος ζημιάς		32.151	22.397	26.480	35.369	26.683	19.376	15.642	
Μετά ένα έτος		32.338	21.397	39.473	30.197	25.971	17.619	-	
Μετά δύο έτη		32.137	21.180	34.899	30.440	24.953	-	-	
Μετά τρία έτη		33.242	20.882	34.550	30.767	-	-	-	
Μετά τέσσερα έτη		31.693	21.188	32.425	-	-	-	-	
Μετά πέντε έτη		33.428	21.092	-	-	-	-	-	
Μετά έξι έτη		33.843	-	-	-	-	-	-	
Εκτίμηση συνολικού κόστους αποζημιώσεων		33.843	21.092	32.425	30.767	24.953	17.619	15.642	
Έτος ζημιάς		(9.111)	(10.440)	(7.937)	(19.051)	(5.679)	(6.877)	(5.030)	
Μετά ένα έτος		(29.453)	(15.735)	(19.268)	(25.339)	(18.818)	(13.963)	-	
Μετά δύο έτη		(31.119)	(17.530)	(21.227)	(25.874)	(21.128)	-	-	
Μετά τρία έτη		(32.358)	(17.574)	(28.022)	(25.997)	-	-	-	
Μετά τέσσερα έτη		(31.291)	(17.874)	(29.880)	-	-	-	-	
Μετά πέντε έτη		(31.313)	(17.929)	-	-	-	-	-	
Μετά έξι έτη		(31.314)	-	-	-	-	-	-	
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(31.314)	(17.929)	(29.880)	(25.997)	(21.128)	(13.963)	(5.030)	
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	5.214	2.529	3.163	2.545	4.770	3.825	3.656	10.612	36.314

4.7 Κεφαλαιακή επάρκεια και πιστοληπτική διαβάθμιση

Γενικά, τα ποσοτικά κριτήρια που προβλέπονται από την εποπτεία για την εξασφάλιση επάρκειας των κεφαλαίων της Τράπεζας επιβάλλουν τη διατήρηση ελάχιστων ποσών κεφαλαίων και δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σταθμισμένου κινδύνου ίσου με 8%, ο οποίος ορίζεται ως η σχέση των κεφαλαίων προς τα

περιοριστικά στοιχεία, συγκεκριμένους λογαριασμούς τάξεως και του τεκμαρτού ποσού που προκύπτει από τις συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για κάλυψη του κινδύνου αγοράς. Τουλάχιστον το ήμισυ των απαιτούμενων κεφαλαίων θα πρέπει να αποτελείται από βασικά Ίδια Κεφάλαια («Tier I»), και το

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

υπόλοιπο από συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια («Tier II»). Το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ελληνικών τραπεζών στο συγκεκριμένο θέμα συνάδει με αυτό της Ε.Ε. και συγκεκριμένα με τις Οδηγίες των Ιδίων Κεφαλαίων, της Φερεγγυότητας και της Κεφαλαιακής Επάρκειας. Σύμφωνα με τη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, οι εποπτικές αρχές κάθε κράτους μέλους δύνανται να αποφανθούν αν κάποια χρηματοοικονομικά μέσα θα συμπεριληφθούν στα κεφάλαια και να ορίζουν τις σταθμίσεις, εντός συγκεκριμένων ορίων, στις διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων.

Η κεφαλαιακή βάση του Ομίλου περιλαμβάνει όλες τις μορφές των εποπτικά αποδεκτών Ιδίων Κεφαλαίων όπως αυτά ορίζονται από την ΤτΕ (στην ΠΔΤΕ 2630/29.10.2010). Μεταξύ άλλων, τα εποπτικά ίδια κεφάλαια του Ομίλου περιλαμβάνουν το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο, τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, τα αποθεματικά και τα κέρδη εις νέον, προνομιούχους τίτλους και τίτλους μειωμένης εξασφάλισης.

Από την 1 Ιανουαρίου 2012 και μέχρι ο Όμιλος να επιτύχει το ελάχιστο προβλεπόμενο ύψος δεικτών, η ΤτΕ επιτρέπει την λειτουργία της Τράπεζας με δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων μικρότερο του προβλεπόμενου.

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, την 28 Μαΐου 2012, το Τ.Χ.Σ. συνεισέφερε ομόλογα εκδόσεως Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Ε.Τ.Χ.Σ.»), ονομαστικής αξίας συνολικού ποσού €7.430,0 εκατ., ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Την 9 Νοεμβρίου 2012, με την υπ' αριθμόν 38/9.11.2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α' 223/2012) ορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις αύξησης κεφαλαίου των τραπεζών που εντάσσονται στο πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης.

Την 20 Δεκεμβρίου 2012, η ΤτΕ με επιστολή της προς την Τράπεζα, γνωστοποίησε την υπ' αριθμόν 52/23/26.10.2012 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ, σύμφωνα με την οποία οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας ανέρχονται σε €9.756,0 εκατ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. ύψους €7.430,0 εκατ. που λήφθηκαν ως προκαταβολή έναντι αύξησεως κεφαλαίου από το Τ.Χ.Σ. (βλ. προηγούμενη παράγραφο), τα συμπληρωματικά κεφάλαια που απαιτούνται ανέρχονται σε €2.326,0 εκατ.

Την 21 Δεκεμβρίου 2012, το Τ.Χ.Σ. χορήγησε ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. ονομαστικής αξίας συνολικού ποσού €2.326,0 εκατ., ως συμπληρωματική προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας από το Τ.Χ.Σ. Σημειώνεται ότι τα ομόλογα αυτά (€9.756,0 εκατ.) δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης με βάση τα Δ.Π.Χ.Α. και έχουν καταχωρηθεί σε λογαριασμούς τάξεως.

Επίσης, το Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή ποσού μέχρι €9.756,0 εκατ. ισχύει μέχρι την 30 Απριλίου 2013.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου ήταν κάτω από το ελάχιστο όριο του 8% (6,1%), ενώ λαμβάνοντας υπόψη και το υπόλοιπο της χορήγησης του Τ.Χ.Σ. για τα €9.756,0 εκατ. ο δείκτης ανέρχεται σε 9,0%.

Κεφαλαιακή επάρκεια (σε εκατ. €)

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2011
Κεφάλαιο:	Αναμορφωμένα*			Αναμορφωμένα*		
Κύρια βασικά κεφάλαια (Upper Tier I)	5.537	(4.219)	(2.502)	3.980	(5.776)	(3.015)
Πρόσθετα βασικά κεφάλαια (Lower Tier I)	1.912	1.912	2.127	1.740	1.740	1.740
Μειώσεις	(1.985)	(1.985)	(1.992)	(136)	(136)	(131)
Βασικά κεφάλαια (Tier I)	5.464	(4.292)	(2.367)	5.584	(4.172)	(1.406)
Κύρια συμπληρωματικά κεφάλαια (Upper Tier II)	400	400	305	490	490	709
Πρόσθετα συμπληρωματικά κεφάλαια (Lower Tier II)	18	18	430	18	18	430
Μειώσεις	(63)	(63)	(32)	(338)	(338)	(311)
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια	5.819	(3.937)	(1.664)	5.754	(4.002)	(578)
Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων ενεργητικού	64.521	64.521	64.248	47.543	47.543	50.539
Δείκτες:						
Βασικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	8,5%	(6,7)%	(3,7)%	11,7%	(8,8)%	(2,8)%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	9,0%	(6,1)%	(2,6)%	12,1%	(8,4)%	(1,1)%

* Στα κεφάλαια και δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας έχουν ενσωματωθεί τα κεφάλαια ύψους €9.756,0 εκατ. σύμφωνα με την επιστολή επιβεβαίωσης του Τ.Χ.Σ. (βλ. Σημείωση 2.2).

Πιστοληπτική διαβάθμιση

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας έτσι όπως έχει αξιολογηθεί από τους διεθνείς οίκους Moody's Investors Services Limited («Moody's»), Standard and Poor's Rating Services («Standard and Poor's»), Fitch Ratings Ltd («Fitch»). Όλες οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις έχουν πρόσφατα επιβεβαιωθεί ή/και ενημερωθεί.

Διεθνής οίκος αξιολόγησης	Μακροπρό-θεσμη	Βραχυπρό-θεσμη	Χρηματοοικονομική ισχύς	Προοπτική
Moody's	Caa2	NP	E	Αρνητική
Standard & Poor's	CCC	C	-	Αρνητική
Fitch	CCC	C	WD	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.8 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

α. Χρηματοοικονομικά στοιχεία μη αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το λογιστικό υπόλοιπο και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού τα οποία δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας και για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία - Όμιλος

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2012	Εύλογη αξία 31.12.2012	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2011	Εύλογη αξία 31.12.2011
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	68.953.918	68.066.313	71.217.551	69.802.372
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	355.944	404.973	1.023.666	984.178
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	2.743.812	2.042.767	5.155.545	4.423.267
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες	55.766.995	55.806.100	57.763.913	57.773.514
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.785.288	1.776.239	668.567	667.434
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.386.149	1.376.493	1.712.074	1.655.939

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένα στην εύλογη αξία - Τράπεζα

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2012	Εύλογη αξία 31.12.2012	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2011	Εύλογη αξία 31.12.2011
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	46.999.623	46.091.179	52.891.237	51.631.818
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.030.356	1.160.043	1.322.230	1.272.585
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	2.463.671	1.831.348	4.684.066	3.954.004
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες	37.953.095	37.989.367	42.245.440	42.252.559
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	205.152	91.132	984.671	738.103

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011.

Τα λογιστικά υπόλοιπα του ταμείου και των λογαριασμών με τις κεντρικές τράπεζες, των απαιτήσεων κατά και υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως και οι δεδουλευμένοι τόκοι, προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών: Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών εκτιμάται χρησιμοποιώντας μοντέλα προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για μέσα με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και χαρτοφυλάκιο επενδύσεων κατηγοριοποιημένο ως δάνεια και απαιτήσεις: Η εύλογη αξία των διακρατούμενων μέχρι την λήξη χρεογράφων καθώς και των χρεογράφων **κατηγοριοποιημένων ως δάνεια και απαιτήσεις**, υπολογίζεται με τη χρήση τιμών αγοράς ή βάσει μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα επιτόκια προεξόφλησης βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς για

χρεόγραφα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και χωρίς προσδιορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για αντίστοιχα προϊόντα και παρόμοιες ημερομηνίες λήξης.

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους εκτιμάται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας.

Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις: Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων υπολογίζεται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, είτε βάσει των τιμών με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς ή με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει των προσαυξημένων επιτοκίων του υφιστάμενου κόστους δανεισμού του Ομίλου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

β. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας με βάση το πλαίσιο υπολογισμού της εύλογης αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.10.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2012	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία.
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.995.842	3.400.343	33.140	5.429.325
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.625	3.659.166	29.232	3.693.023
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	181.470	-	181.470
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	3.654.739	1.424.742	95.295	5.174.776
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	282.535	12.640	11.135	306.310
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	5.937.741	8.678.361	168.802	14.784.904
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	2.954.945	-	2.954.945
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	5.128	4.743.721	21.362	4.770.211
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	600.066	600.066
Λοιπές υποχρεώσεις	3.727	256.622	-	260.349
Σύνολο υποχρεώσεων	8.855	7.955.288	621.428	8.585.571

31 Δεκεμβρίου 2011

Αποτίμηση με βάση

31 Δεκεμβρίου 2011	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	200.873	2.448.637	33.145	2.682.655
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	9.349	3.528.159	73.193	3.610.701
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	278.670	-	278.670
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	3.252.196	1.109.363	112.312	4.473.871
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	264.542	21.829	9.341	295.712
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	3.726.960	7.386.658	227.991	11.341.609
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.779.727	-	1.779.727
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	8.371	4.301.181	21.852	4.331.404
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.059.297	-	1.059.297
Λοιπές υποχρεώσεις	5.009	283.185	-	288.194
Σύνολο υποχρεώσεων	13.380	7.423.390	21.852	7.458.622

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2012

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία.
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.659.862	3.313.323	32.628	5.005.813
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.095	3.350.127	29.232	3.380.454
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	317.783	273.882	70.297	661.962
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	1.978.740	6.937.332	132.157	9.048.229
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	2.954.945	-	2.954.945
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	5.057	4.357.383	10.642	4.373.082
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	600.066	600.066
Λοιπές υποχρεώσεις	-	1.146.695	-	1.146.695
Σύνολο υποχρεώσεων	5.057	8.459.023	610.708	9.074.788

31 Δεκεμβρίου 2011

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία.
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	83.006	2.341.106	33.145	2.457.257
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	5.703	2.706.366	73.193	2.785.262
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	236.750	441.565	95.262	773.577
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	325.459	5.489.037	201.600	6.016.096
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.779.727	-	1.779.727
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	7.494	3.784.727	10.208	3.802.429
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.059.297	-	1.059.297
Λοιπές υποχρεώσεις	-	947.395	99.917	1.047.312
Σύνολο υποχρεώσεων	7.494	7.571.146	110.125	7.688.765

Μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2:

Δεν υπήρχαν μεταφορές χρηματοοικονομικών στοιχείων από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 2 το 2012 και το 2011.

Αποτιμήσεις του Επιπέδου 3:

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) στις 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) Παράγωγα που έχουν αποτιμηθεί με μοντέλα αποτίμησης, στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και σημαντικά, μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα και περιλαμβάνουν προϊόντα τα οποία βασίζονται στη συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Επίσης, περιλαμβάνουν παράγωγα των οποίων η τεκμαρτή μεταβλητότητα αντιπροσωπεύει μια σημαντική παράμετρο του μοντέλου αποτίμησης, καθώς και παράγωγα για τα οποία το CVA εκτιμήθηκε βάσει σημαντικών, μη άμεσα παρατηρήσιμων δεδομένων και το ποσό που αντιστοιχεί στο

CVA είναι σημαντικό σε σχέση με το σύνολο της εύλογης αξίας του παραγώγου.

- (β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα-προς-πώληση, τα οποία αποτιμήθηκαν με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και σημαντικά, μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα και αφορούν κυρίως σε χρεόγραφα με συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων.
- (γ) Χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα-προς-πώληση, τα οποία αποτιμήθηκαν βάσει των τιμών με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς αυτών ή παρόμοιων τίτλων.
- (δ) Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων οι οποίες αποτιμήθηκαν βάσει των τιμών με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς. .

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την συμφωνία όλων των αποτιμήσεων του Επιπέδου 3 για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2012 και την 31 Δεκεμβρίου 2011, συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιηθέντων και μη-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

πραγματοποιηθέντων κερδών / (ζημιών) που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στην κατάσταση συνολικών εσόδων.

Μεταφορές στο Επίπεδο 3:

Το 2011, οι κυριότερες μεταφορές στο Επίπεδο 3, αφορούν σε εταιρικά ομόλογα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διαθέσιμο-προς-πώληση ύψους €73.386 και €56.336 για τον Όμιλο και την

Τράπεζα αντίστοιχα, τα οποία μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 την 31 Δεκεμβρίου 2011 επειδή η εύλογη αξία τους εκτιμήθηκε βάσει των τιμών με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς αυτών ή παρόμοιων τίτλων. Το 2012, οι κυριότερες μεταφορές στο Επίπεδο 3, αφορούν σε λοιπές δανειακές υποχρεώσεις οι οποίες αποτιμήθηκαν βάσει των τιμών με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς.

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 - Όμιλος

	2012				
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	33.145	51.341	112.312	9.341	-
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	287	(9.464)	6.262	677	-
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	1.295	-	-
Προσθήκες	1.308	87	-	-	-
Αποπληρωμές	(2.150)	-	(25.700)	-	-
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	550	(34.094)	1.126	1.117	600.066
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	33.140	7.870	95.295	11.135	600.066

	2011				
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	36.862	26.513	37.623	-	623
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(4.053)	(6.108)	990	-	114
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	313	-	-
Προσθήκες	-	2.994	-	-	-
Αποπληρωμές	-	(13.136)	-	-	(737)
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	336	41.078	73.386	9.341	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	33.145	51.341	112.312	9.341	-

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 – Τράπεζα

	2012				
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Λοιπά στοιχεία παθητικού
Ενεργητικό					
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	33.145	62.985	95.262	-	99.917
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	325	(10.388)	(560)	-	-
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	1.295	-	-
Προσθήκες	1.308	87	-	-	-
Αποπληρωμές	(2.150)	-	(25.700)	-	(99.917)
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	-	(34.094)	-	600.066	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	32.628	18.590	70.297	600.066	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

2011

	Χρηματο-οικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Λοιπά στοιχεία παθητικού	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	36.862	29.056	37.623	-	623
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(4.053)	2.993	990	(52.234)	114
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	313	-	-
Προσθήκες	-	2.994	-	152.151	-
Αποπληρωμές	-	(13.136)	-	-	(737)
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	336	41.078	56.336	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	33.145	62.985	95.262	99.917	-

Τα κέρδη και ζημιές που συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου εκτός της απόσβεσης της διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο ποσού €(184) για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 (2011: €10) η οποία καταχωρήθηκε στα καθαρά έσοδα από τόκους για την Τράπεζα και τον Όμιλο.

Η μεταβολή των μη πραγματοποιημένων κερδών/(ζημιών) των χρηματοοικονομικών στοιχείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) που αφορά στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο, στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, στις απαιτήσεις από

ασφαλιστικές δραστηριότητες, Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, στις υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και στα λοιπά στοιχεία παθητικού, ανέρχεται για την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 σε €(306) €12.236, €677, μηδέν και μηδέν αντίστοιχα (2011: €(4.051), €(6.208), μηδέν, μηδέν και μηδέν αντίστοιχα) και για την Τράπεζα σε €(268), €11.312, μηδέν, μηδέν και μηδέν αντίστοιχα (2011: €(4.051), €2.893, μηδέν, μηδέν και €53.967 αντίστοιχα).

Για επιμετρήσεις της εύλογης αξίας με τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων (Επίπεδο 3), η μεταβολή μίας ή περισσοτέρων παραμέτρων σε εύλογα πιθανές εναλλακτικές παραδοχές δεν καταλήγει σε σημαντικά διαφορετική εύλογη αξία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες καταναλωτές, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.). Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών, καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων, καθώς επίσης και άλλα παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Επιχειρηματικής και Επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων, τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθέσιμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος προσφέρει ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στην Τουρκία.

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου εκτός Τουρκίας, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό.

Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία, μέσω της Finansbank και των θυγατρικών της, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου και τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων.

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας, τις ξενοδοχειακές και αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη κατανομημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου (τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης, δάνεια προς το προσωπικό κ.λπ.) και συναλλαγές μεταξύ τομέων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 31.12.2012	Χρηματοοικονομικών							Όμιλος
	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Χρηματοοικονομικών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	
Καθαρά έσοδα από τόκους	940.494	745.498	(105.932)	70.827	311.774	1.265.436	137.047	3.365.144
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	87.801	85.000	(177.483)	6.394	90.402	400.471	2.259	494.844
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(8.634)	(49.142)	(468.678)	156.237	16.482	168.076	(147.021)	(332.680)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.019.661	781.356	(752.093)	233.458	418.658	1.833.983	(7.715)	3.527.308
Άμεσες δαπάνες	(614.871)	(51.494)	(59.208)	(118.543)	(272.576)	(749.134)	(29.097)	(1.894.923)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.736.085)	(654.232)	(246.512)	(31.143)	(258.286)	(285.596)	(408.698)	(3.620.552)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		-	105	92	275	2.131	(373)	2.230
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(1.331.295)	75.630	(1.057.708)	83.864	(111.929)	801.384	(445.883)	(1.985.937)
Φόροι								(157.724)
Ζημιές περιόδου								(2.143.661)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές								4.166
Ζημιές αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας								(2.139.495)
Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2012								
Ενεργητικό	25.694.156	14.377.305	19.583.841	3.136.405	9.429.178	24.615.422	6.293.111	103.129.418
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								1.669.355
Σύνολο ενεργητικού								104.798.773
Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2012								
Παθητικό	35.240.578	1.007.764	37.789.991	2.854.784	6.657.184	20.117.157	2.886.964	106.554.422
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								131.914
Σύνολο παθητικού								106.686.336
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	12.685	1.693	3.210	8.529	32.435	64.689	107.912	231.153
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	1.435.962	608.400	227.245	29.468	254.686	285.596	311.643	3.153.000
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	12.305	29.400	5.916	4.562	16.535	95.980	79.112	243.810

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνεώσεις επιχειρήσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 31.12.2011	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.203.449	775.789	371.353	62.831	387.197	903.357	138.832	3.842.808
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	101.398	81.691	(106.766)	6.935	94.218	313.622	2.751	493.849
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(25.192)	(61.766)	8.674	178.720	5.824	35.646	(106.603)	35.303
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.279.655	795.714	273.261	248.486	487.239	1.252.625	34.980	4.371.960
Άμεσες δαπάνες	(687.823)	(52.153)	(65.095)	(135.460)	(293.350)	(656.414)	(249.029)	(2.139.324)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.514.674)	(2.151.714)	(10.723.025)	(633.054)	(202.164)	(147.058)	(282.246)	(15.653.935)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	(2.592)	1.051	1.193	94	1.433	1.179
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(922.842)	(1.408.153)	(10.517.451)	(518.977)	(7.082)	449.247	(494.862)	(13.420.120)
Φόροι								1.095.236
Ζημίες περιόδου								(12.324.884)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές								(19.148)
Ζημίες αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας								(12.344.032)
Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2011								
Ενεργητικό	27.368.430	16.195.725	24.903.725	2.041.287	9.856.192	20.671.864	4.280.798	105.318.021
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								1.551.968
Σύνολο ενεργητικού								106.869.989
Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2011								
Παθητικό	38.959.017	461.117	35.278.520	2.766.900	7.157.926	16.557.974	5.826.838	107.008.292
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								114.714
Σύνολο παθητικού								107.123.006
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	18.759	1.688	4.848	8.895	36.261	54.593	101.187	226.231
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	1.180.171	2.101.421	10.702.049	631.329	200.322	147.058	259.932	15.222.282
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	5.517	10.805	35.736	3.112	18.872	80.175	66.134	5.351

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Γεωγραφική κατανομή Από 1.1 έως 31.12.2012

	Ελλάδα	N.A. Ευρώπη	Τουρκία	Άλλες χώρες	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.782.556	253.203	1.270.815	58.570	3.365.144
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	4.023	79.582	399.992	11.247	494.844
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(536.989)	12.739	187.834	3.736	(332.680)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.249.590	345.524	1.858.641	73.553	3.527.308
Άμεσες δαπάνες	(861.008)	(227.687)	(761.969)	(44.260)	(1.894.924)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(3.080.267)	(191.389)	(285.596)	(63.299)	(3.620.551)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(176)	275	2.131	0	2.230
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(2.691.861)	(73.277)	813.207	(34.006)	(1.985.937)
Φόροι					(157.724)
Ζημίες περιόδου					(2.143.661)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					4.166
Ζημίες αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας					(2.139.495)
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	133.584	29.618	65.080	2.871	231.153
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	2.612.716	191.389	285.596	63.299	3.153.000
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	131.115	13.748	96.160	2.787	243.810
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	4.029.853	207.765	340.169	21.747	4.599.534

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

Γεωγραφική κατανομή

Από 1.1 έως 31.12.2011

	Ελλάδα	N.A. Ευρώπη	Τουρκία	Άλλες χώρες	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	2.549.374	335.684	906.237	51.513	3.842.808
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	86.182	82.521	313.547	11.599	493.849
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(40.833)	1.420	70.264	4.452	35.303
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	2.594.723	419.625	1.290.048	67.564	4.371.960
Άμεσες δαπάνες	(1.177.457)	(247.434)	(669.521)	(44.912)	(2.139.324)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(15.306.555)	(179.171)	(147.058)	(21.151)	(15.653.935)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(108)	1.193	94	-	1.179
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(13.889.397)	(5.787)	473.563	1.501	(13.420.120)
Φόροι					1.095.236
Ζημίες περιόδου					(12.324.884)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					(19.148)
Ζημίες αναλογούσες σε μετόχους της Τράπεζας					(12.344.032)
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	135.131	33.045	55.120	2.935	226.231
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	14.874.902	179.171	147.058	21.151	15.222.282
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	120.817	16.276	80.662	2.596	220.351
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	4.101.153	230.085	284.479	21.783	4.637.500

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Καθαρά έσοδα από τόκους

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Έσοδα τόκων από:				
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	60.885	106.604	78.399	163.641
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	176.874	121.992	149.377	100.571
Επενδυτικά χρεόγραφα	720.751	1.059.683	422.293	655.840
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	5.271.842	5.298.239	2.429.538	2.845.406
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.230.352	6.586.518	3.079.607	3.765.458
Εξοδα τόκων από:				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(765.548)	(581.548)	(711.593)	(521.568)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(1.963.318)	(1.966.603)	(651.820)	(773.792)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(66.677)	(119.263)	-	(87.729)
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	(69.665)	(76.296)	(48.194)	(52.588)
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(2.865.208)	(2.743.710)	(1.411.607)	(1.435.677)
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.365.144	3.842.808	1.668.000	2.329.781

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Καθαρά έσοδα από προμήθειες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Θεματοφυλακής, χρηματιστηριακών υπηρεσιών & επενδυτικής τραπεζικής	61.348	57.008	7.181	12.266
Λιανικής τραπεζικής	215.409	204.925	4.212	30.093
Επιχειρηματικών χορηγήσεων	129.700	128.031	91.882	88.672
Τραπεζικών εργασιών διαμεσολάβησης και καταθέσεων	283.947	238.689	71.048	66.622
Προμήθειες από εκδόσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας (Ν. 3723/2008) – Πυλώνας II και στον ΕΛΑ λογω παροχής ρευστότητας	(210.909)	(159.109)	(210.909)	(159.109)
Διαχείρισης κεφαλαίων	15.349	24.305	3.360	5.583
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	494.844	493.849	(33.226)	44.127

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες

	Όμιλος	
	31.12.2012	31.12.2011
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα	691.156	889.917
Μείον: Αντασφάλιστρα	(80.157)	(79.535)
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα μείον αντασφάλιστρα	610.999	810.382
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	62.480	41.559
Μερίδιο αντασφαλιστών στη μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	(1.491)	(14.065)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών - Αναλογία Ομίλου	60.989	27.494
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	671.988	837.876
Λοιπά (συμπερ. καθαρών κερδών / (ζημιών) επενδύσεων unit linked)	23.412	(48.719)
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα μετά από αντασφάλιση	695.400	789.157
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	(580.160)	(657.589)
Μείον: Αναλογία αντασφαλιστών	(2.946)	48.270
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων - Αναλογία Ομίλου	(583.106)	(609.319)
Μεταβολή μαθηματικού αποθέματος και λοιπών αποθεμάτων ζωής	120.533	107.722
Μείον: Μερίδιο αντασφαλιστών	(592)	28
Μεταβολή μαθηματικού αποθέματος και λοιπών αποθεμάτων ζημιών – Αναλογία Ομίλου	119.941	107.750
Έξοδα προμηθειών	(86.652)	(110.613)
Προμήθειες από αντασφαλιστές	9.138	5.926
Καθαρές προμήθειες	(77.514)	(104.687)
Καθαρή απόδοση προς κατόχους συμβολαίων DAF	(6.686)	(6.666)
Λοιπά	(16.860)	(29.516)
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(564.225)	(642.438)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	131.175	146.719

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημιές) χρηματοοικονομικών στοιχείων	(640.442)	41.753	(708.287)	75.602
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση χρεωστικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	30.003	(81.910)	20.592	(109.304)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση μετοχικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	1.904	433	452	629
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	19.264	12.005	-	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση θυγατρικών	158.328	-	-	-
Σύνολο	(430.943)	(27.719)	(687.243)	(33.073)

Τα καθαρά κέρδη/ (ζημιές) από χρηματοοικονομικά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε €(270.193) (2011: €(41.478)) για τον Όμιλο και €(290.624) (2011: €36.610) για την Τράπεζα και περιλαμβάνονται στο «Καθαρό αποτέλεσμα

εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημιές) χρηματοοικονομικών στοιχείων». Τα Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση θυγατρικών αφορά κυρίως στην πώληση της Finans Emeklilik (βλ. Σημείωση 45).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Καθαρά λουπά έσοδα / (έξοδα)

Στα καθαρά λουπά έσοδα/ (έξοδα) περιλαμβάνονται μερίσματα, υποχρεωτικές εισφορές για δάνεια και καταθέσεις καθώς και έσοδα/(έξοδα) από μη τραπεζικές εργασίες, όπως κέρδη / (ζημίες) από πωλήσεις ακινήτων, έσοδα από ενοίκια, έσοδα των αποθηκευτικών και ξενοδοχειακών κλάδων, λουπά έσοδα από διάφορες πηγές και καθαρά αποτελέσματα από τη ρευστοποίηση επενδύσεων του private equity.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Δαπάνες προσωπικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Μισθοί και λοιπές παροχές προσωπικού	1.360.249	1.398.711	785.191	839.984
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 12)	32.630	217.713	17.150	196.609
Σύνολο	1.392.879	1.616.424	802.341	1.036.593

Οι μισθοί και οι λοιπές παροχές προσωπικού περιλαμβάνουν το ποσό των €25,5 εκατ. (2011: €25,5 εκατ.), το οποίο καταβλήθηκε στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ύστερα από την ένταξη του ταμείου σύνταξης των υπαλλήλων της Εθνικής Τράπεζας στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ την 1 Αυγούστου 2008, σύμφωνα με το Ν.3655/2008. Το ποσό θα καταβάλλεται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τα επόμενα 11 έτη (βλ. Σημείωση 12).

Ο μέσος αριθμός εργαζομένων του Ομίλου για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε 33.991 (2011: 35.876) και για την Τράπεζα σε 11.641 (2011: 12.411).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Ι. Προγράμματα καθορισμένης εισφοράς

Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Δυνάμει του Ν. 3655/2008 που τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2008, το ταμείο κύριας σύνταξης της Τράπεζας, το οποίο ήταν πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, εντάχθηκε στον κύριο κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από την 1 Αυγούστου 2008. Σύμφωνα με το Ν. 3655/2008, η Τράπεζα θα καταβάλει €25,5 εκατ. στο ΙΚΑ -ΕΤΑΜ, ετησίως για 15 έτη, με έναρξη το Δεκέμβριο του 2009. Σύμφωνα με το Νόμο, οι εργοδοτικές εισφορές της Τράπεζας, θα μειώνονται ισόποσα κάθε 3 έτη, ξεκινώντας από το 2013, ώστε το ποσοστό εισφοράς να μειωθεί από το 26,5% στο 13,3% για τους εργαζόμενους που ανήκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό Ταμείο πριν την 1 Ιανουαρίου 1993. Οι εργοδοτικές εισφορές για τους εργαζόμενους που εντάχθηκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο μετά την 1 Ιανουαρίου 1993, θα παραμείνουν στο 13,3%.

Επικουρικό Ταμείο Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Το 2005 και το 2006, ψηφίστηκαν νόμοι που επιτρέπουν την υπαγωγή των επικουρικών ταμείων των τραπεζών στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων («ΕΤΑΤ»). Η σχετική νομοθεσία προβλέπει ότι, προκειμένου τα εν λόγω επικουρικά ταμεία να υπαχθούν στο ΕΤΑΤ, θα πρέπει ο εργοδότης να καταβάλει ένα ποσό, που θα υπολογιστεί βάσει ειδικής οικονομικής μελέτης που θα ανατεθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών βάσει της νομοθεσίας αυτής.

Το Επικουρικό Ταμείο της Τράπεζας προβλέπει καθορισμένες εργοδοτικές εισφορές ύψους 9% επί του συνόλου των αποδοχών.

Οι παροχές καθορίζονται βάσει των ετών υπηρεσίας στην Τράπεζα και του τελικού συντάξιμου μισθού των εργαζομένων. Βάσει του Ν. 3371/2005, οι εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται μετά την 1 Ιανουαρίου 2005 ασφαλίζονται στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών («ΕΤΕΑΜ»). Η Τράπεζα πληρώνει τις προβλεπόμενες εισφορές της στο ΕΤΕΑΜ από την 1 Μαΐου 2007.

Δυνάμει του Ν. 4052/2012 (ΦΕΚ Α' 41) συστάθηκε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης («ΕΤΕΑ») και έναρξη λειτουργίας την 1 Ιουλίου 2012. Στο ΕΤΕΑ εντάσσονται, μεταξύ άλλων, το ΕΤΕΑΜ και με βάση τις μεταβατικές διατάξεις του ανωτέρω νόμου (ΦΕΚ Α' 256/2012) από 1 Ιανουαρίου 2013 εντάσσεται υποχρεωτικά το ΕΤΑΤ ως προς την επικουρική ασφάλιση.

Τον Απρίλιο του 2006, η Τράπεζα υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με το Ν. 3371/2005, όπως τροποποιήθηκε, για την υπαγωγή του επικουρικού ταμείου συνταξιοδότησεως των εργαζομένων της στο ΕΤΑΤ. Κατά συνέπεια, ενδέχεται η Τράπεζα να κληθεί να καταβάλει σημαντικό ποσό στο ΕΤΕΑ για την υπαγωγή αυτή.

Ταμείο Σύνταξης της Εθνικής Ανώνυμης Ελληνικής Εταιρείας Γενικών Ασφαλειών («Εθνική Ασφαλιστική»)

Βάσει νομοθετικής ρύθμισης που εφαρμόστηκε τον Απρίλιο του 2008, το κύριο συνταξιοδοτικό ταμείο της Εθνικής Ασφαλιστικής (το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού της ανώνυμης εταιρείας «η Εθνική» («Τ.Α.Π.Ε.»)) εντάχθηκε την 1 Αυγούστου 2008 στον

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

βασικό κλάδο ασφάλισης του κρατικού ταμείου ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Οι εργοδοτικές εισφορές της Εθνικής Ασφαλιστικής, θα μειώνονται ισόποσα κάθε 3 έτη, ξεκινώντας από το 2013, ώστε το ποσοστό εισφοράς να μειωθεί στο 13,3%. Οι εργοδοτικές εισφορές για τους εργαζομένους που εντάχθηκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο μετά την 1 Ιανουαρίου 1993 θα παραμείνουν στο 13,3%.

Λοιπά συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένης εισφοράς

Το κατάστημα του Λονδίνου καθώς και άλλες εταιρείες του Ομίλου μεταξύ των οποίων και οι Finansbank, UBB, SABA, Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., Εθνική Ασφαλιστική, NBGI Private Equity Ltd, NBGI Private Equity Funds και η ΕΤΕ Κύπρου καταβάλλουν εργοδοτικές εισφορές σε προγράμματα καθορισμένης εισφοράς.

Προγράμματα υγείας καθορισμένης εισφοράς

Η Τράπεζα καταβάλλει καθορισμένες εισφορές προς το Ταμείο Υγείας Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας («Τ.Υ.Π.Ε.Τ.»), οι οποίες ανέρχονται σε 6,25% των αποδοχών των εργαζομένων. Οι εισφορές μελών εν ενεργεία ανέρχονται σε 2,5% των αποδοχών τους. Επιπλέον εισφορές καταβάλλονται για ασφαλιζόμενα μέλη της οικογένειας των ασφαλισμένων (όπως σύζυγος που δεν εργάζεται και παιδιά), ενώ αυξάνονται περισσότερο σε περίπτωση ασφάλισης συζύγου που εργάζεται και μελών της πατρικής οικογένειας. Οι εισφορές συνταξιούχων μελών ανέρχονται σε 4% των συντάξεών τους ενώ πρόσθετες εισφορές καταβάλλονται για άλλα ασφαλιζόμενα μέλη της οικογένειάς τους. Το Τ.Υ.Π.Ε.Τ. παρέχει κάλυψη για υγειονομική περίθαλψη στους εργαζόμενους πριν και μετά τη συνταξιοδότησή τους, και στα ασφαλισμένα σε αυτό μέλη της οικογένειάς τους.

Το συνολικό ποσό των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε κρατικά ταμεία και προγράμματα καθορισμένων εισφορών που καταβλήθηκαν για το 2012 και 2011 ανήλθε σε €325,3 εκατ. και €353,1 εκατ. αντίστοιχα. Για την Τράπεζα τα αντίστοιχα ποσά ανήλθαν σε €245,2 εκατ. και €268,1 εκατ. Όπως προαναφέρθηκε, το Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού της Εθνικής Ασφαλιστικής εντάχθηκαν την 1 Αυγούστου 2008 στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και επομένως σταμάτησαν να υφίστανται ως ξεχωριστά ταμεία καθορισμένων εισφορών.

II. Προγράμματα χωρίς συμμετοχή της Τράπεζας

Ταμείο Αυτασφάλειας Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Η Τράπεζα δεν καταβάλλει εισφορές στο παραπάνω ταμείο.

III. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι περισσότερες εταιρείες του Ομίλου είναι υποχρεωμένες από το νόμο που ισχύει στις χώρες τις οποίες εδρεύουν να παρέχουν αποζημίωση στους εργαζόμενους που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Οι αποζημιώσεις αυτές είναι συνήθως ένα εφάπαξ ποσό με βάση τον τελικό μισθό και τα χρόνια υπηρεσίας, ο υπολογισμός του οποίου διαφέρει ανά χώρα και κατηγορία εργαζομένου (π.χ. στην Ελλάδα η αποζημίωση των υπαλλήλων, των εργατοτεχνιτών και των δικηγόρων υπολογίζεται

βάσει διαφορετικής κλίμακας). Σε ορισμένες περιπτώσεις οι κανονισμοί των εταιρειών του Ομίλου προβλέπουν επιπλέον αποζημίωση πέραν της από το νόμο προβλεπόμενης.

Σύμφωνα με τον Ν. 4046/2012 και της υπ' αριθμόν 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, από την 14 Φεβρουαρίου 2012 και μετά, οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων που λήγουν με τη συμπλήρωση ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης νοούνται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσης αυτών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 2112/1920.

Πριν τεθεί σε εφαρμογή ο παραπάνω νόμος, οι ανωτέρω συμβάσεις εργασίας για την Τράπεζα ήταν ορισμένου χρόνου και κατά συνέπεια δεν είχε σχηματιστεί αντίστοιχη πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Με βάση τα ανωτέρω, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισε στην κατάσταση αποτελεσμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2011 το ποσό των €169,9 εκατ., το οποίο περιλαμβάνεται στη γραμμή «Κόστος προϋπηρεσίας που αναγνωρίστηκε στην περίοδο».

Στις 12 Νοεμβρίου 2012 ο νέος νόμος 4093/2012, μείωσε την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης με βάση τα οριζόμενα του Ν. 2112/2012. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου, το μέγιστο ποσό αποζημίωσης απόλυσης των υπαλλήλων περιορίζεται σε 12 μισθούς αντί για 24 μισθούς.

Επιπλέον, οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω νόμου προβλέπουν ότι οι υπάλληλοι όπου την 12 Νοεμβρίου 2012 έχουν συμπληρωμένα 17 ή παραπάνω έτη υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη η αποζημίωση περιορίζεται σε 1 επιπλέον μισθό για κάθε συμπληρωμένο έτος και μέχρι 24 μισθούς. Σε περίπτωση απόλυσης ο επιπλέον μισθός περιορίζεται σε 2.000 ευρώ.

Παροχές εφάπαξ και σύνταξης

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι της Εθνικής Ασφαλιστικής και της πρώην Εθνοκάρτας δικαιούνται παροχών που απορρέουν από ομαδικά συμβόλαια τύπου DAF, τα οποία παρέχουν εφάπαξ και σύνταξη, πλέον αυτών που παρέχονται από τα κύρια ταμεία τους. Οι παροχές αυτές εξαρτώνται συνήθως από το μισθό των εργαζομένων και τα έτη υπηρεσίας, και ποικίλουν ανάλογα με τις διατάξεις κάθε συμβολαίου.

Παροχές προς παιδιά εργαζομένων

Στα παιδιά των εργαζομένων παρέχονται εφάπαξ ποσά τα οποία επίσης βασίζονται στο μισθό των γονέων και τη σύνταξή τους, εφόσον πρόκειται για συνταξιούχους, καθώς και την ηλικία στην οποία το παιδί λαμβάνει την παροχή.

Τέτοιες παροχές λαμβάνουν τα παιδιά υπαλλήλων της πρώην Εθνοκάρτας μέσω συμβολαίου τύπου DAF, καθώς και παιδιά υπαλλήλων της Τράπεζας μέσω σχετικού Λογαριασμού.

Τα έξοδα των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και αποζημιώσεων που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναλύονται ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	13.584	14.010	7.483	6.036
Χρηματοοικονομικό κόστος	20.157	19.434	15.234	12.112
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	(3.382)	(4.749)	(1.420)	(2.623)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην περίοδο	10.319	11.557	10.084	11.172
Κόστος προϋπηρεσίας που αναγνωρίστηκε στην περίοδο	139	170.049	-	169.912
Ζημιές / (έσοδα) από περικοπές / διακανονισμούς και λοιπά έξοδα / (έσοδα)	(8.187)	7.412	(14.231)	-
Σύνολο	32.630	217.713	17.150	196.609

Το 2012, οι ζημιές / (έσοδα) από περικοπές / διακανονισμούς και τα λοιπά έξοδα/(έσοδα) αφορούν κυρίως την αλλαγή στην πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία που προέκυψε από την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.4093/2012, σύμφωνα με τις οποίες περιορίζεται το ποσό της αποζημίωσης για πάνω από 17 έτη υπηρεσίας. Επιπλέον, για τους υπαλλήλους με λιγότερα από 17 έτη υπηρεσίας κατά το Νοέμβριο του 2012 θα σταματήσουν να σωρεύονται μελλοντικά οφέλη με τη συμπλήρωση των 17 ετών, αντί για 28 έτη υπηρεσίας όπως ίσχυε πριν την τροποποίηση. Επιπλέον, στις ζημιές / (έσοδα) από περικοπές / διακανονισμούς και τα λοιπά έξοδα / (έσοδα) περιλαμβάνεται το επιπλέον κόστος που προέκυψε σε σχέση με την αντίστοιχη αναμενόμενη αναλογιστική υποχρέωση, ποσού €4,3 εκατ. για την Finansbank και ποσού €3,1 εκατ. για την ΕΤΕ Κύπρου λόγω της αλλαγής του προγράμματος της από καθορισμένων παροχών σε καθορισμένων εισφορών. Το ποσό

στο 2011 περιλαμβάνει κυρίως το επιπλέον κόστος που προέκυψε σε σχέση με την αντίστοιχη αναμενόμενη αναλογιστική υποχρέωση, ποσού €3,4 εκατ. για την Finansbank και €2,9 εκατ., για την Vojvodjanska.

Το κόστος προϋπηρεσίας που αναγνωρίστηκε στην χρήση 2011 περιλαμβάνει ποσό ύψους €169,9 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα, και αφορά πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία με βάση τον Ν. 4046/2012 και την υπ' αριθμόν 6/28.2.2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την οποία οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων που λήγουν με τη συμπλήρωση ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης νοούνται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσης αυτών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.2112/1920.

Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Όμιλος				
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	212.425	198.278	291.941	352.466	393.407
Εύλογες αξίες περιουσιακών στοιχείων	(69.424)	(76.363)	(102.210)	(68.968)	(68.001)
	143.001	121.915	189.731	283.498	325.406
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	244.916	272.745	110.202	120.430	88.663
Αναλογιστικές ζημιές μη αναγνωρισθείσες	(159.751)	(117.335)	(146.221)	(156.361)	(181.592)
Κόστος προϋπηρεσίας μη αναγνωρισθέν	1.680	(1.389)	(1.700)	(2.266)	(1.730)
Σύνολο	229.846	275.936	152.012	245.301	230.747

	Τράπεζα				
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	166.985	155.524	235.101	277.059	296.234
Εύλογες αξίες περιουσιακών στοιχείων	(25.356)	(30.007)	(53.905)	(55.651)	(57.906)
	141.629	125.517	181.196	221.408	238.328
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	186.829	194.240	29.823	36.277	13.505
Αναλογιστικές ζημιές μη αναγνωρισθείσες	(135.661)	(110.866)	(131.132)	(123.401)	(143.776)
Σύνολο	192.797	208.891	79.887	134.284	108.057

Κίνηση καθαρής υποχρέωσης

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	275.936	152.012	208.891	79.887
Εργοδοτικές εισφορές	(24.053)	(72.904)	(21.651)	(63.810)
Παροχές καταβληθείσες	(54.910)	(18.694)	(11.593)	(3.795)
Σύνολο εξόδων που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα της χρήσης	32.630	217.713	17.150	196.609
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές προσαρμογές	243	(2.191)	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	229.846	275.936	192.797	208.891

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Κατά το 2013, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναμένεται να καταβάλουν €7,1 εκατ. και €5,1 εκατ. αντίστοιχα σε εισφορές προς ταμεία χρηματοδοτούμενων παροχών, και να καταβάλλουν €47,5 εκατ. και €44,0 εκατ. αντίστοιχα σε αποζημιώσεις. Οι εργοδοτικές εισφορές καταβληθείσες από την Τράπεζα, υπερέβησαν την αξία των αναμενόμενων συνολικών εισφορών ποσού €6,3 εκατ. για το 2012.

Κίνηση υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	471.023	402.143	349.764	264.924
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	13.584	14.010	7.483	6.036
Χρηματοοικονομικό κόστος	20.157	19.434	15.234	12.112
Εισφορές εργαζομένων	4.930	5.065	4.033	4.088
Παροχές ταμείων	(37.233)	(85.684)	(29.410)	(71.390)
Παροχές καταβληθείσες από τον Όμιλο / Τράπεζα	(54.910)	(18.694)	(11.593)	(3.795)
Ζημιές/(κέρδη) από περικοπές/ διακανονισμούς	(11.638)	5.649	(14.013)	-
Λοιπές προσαρμογές	(170)	60	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	(2.834)	169.912	-	169.912
Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη)	53.829	(37.675)	32.316	(32.123)
Συναλλαγματικές διαφορές	603	(3.197)	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	457.341	471.023	353.814	349.764

Συμφωνία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	76.363	102.210	30.007	53.905
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	3.382	4.749	1.420	2.623
Εργοδοτικές εισφορές	24.053	72.904	21.651	63.810
Εισφορές εργαζομένων	4.930	5.065	4.033	4.088
Παροχές ταμείων	(37.233)	(85.684)	(29.410)	(71.390)
Αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	(2.072)	(22.881)	(2.345)	(23.029)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	69.423	76.363	25.356	30.007

Η πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε €1,3 εκατ. (2011: €(18,1) εκατ.) για τον Όμιλο και €(0,9) εκατ. (2011: €(20,4) εκατ.) για την Τράπεζα.

Οι μέσες σταθμισμένες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των εξόδων προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 είναι:

Μέσες σταθμισμένες αναλογιστικές παραδοχές στο τέλος της περιόδου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Επιτόκιο προεξόφλησης	3,6%	5,0%	3,2%	4,8%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	3,2%	4,8%	3,2%	4,5%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	2,4%	2,5%	2,0%	2,0%
Ρυθμός αύξησης συντάξεων	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Για τον καθορισμό της αναμενόμενης μακροχρόνιας απόδοσης περιουσιακών στοιχείων ο Όμιλος χρησιμοποιεί υποθέσεις για το μέλλον. Συγκεκριμένα, όσον αφορά σε ελληνικούς μετοχικούς τίτλους, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την απόδοση στα 10-ετή Ομόλογα Δημοσίου πλέον ενός περιθωρίου κινδύνου μετοχών που βασιζέται σε καλάθι μετοχών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία Ομαδικών Προγραμμάτων Προσωπικού (DAF), χρησιμοποιείται το εγγυημένο επιτόκιο αποδόσης των συμβολαίων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Κατανομή των περιουσιακών στοιχείων των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων παροχών

	Όμιλος				Τράπεζα			
	2012		2011		2012		2011	
	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία
Μετοχές	6.159	9%	7.735	10%	6.159	24%	7.735	26%
Λοιπά	63.264	91%	68.628	90%	19.197	76%	22.272	74%
Σύνολο	69.423	100%	76.363	100%	25.356	100%	30.007	100%

Οι μετοχές αφορούν σε μετοχές της Τράπεζας και τα λοιπά αφορούν σε συμβόλαια Ομαδικών Προγραμμάτων Προσωπικού (DAF) που έχουν εκδοθεί από την Εθνική Ασφαλιστική.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Φόροι και τέλη	95.669	94.049	48.367	54.574
Ενοίκια και κοινόχρηστες δαπάνες	304.583	303.372	182.521	191.656
Έξοδα επισκευών και συντήρησης	33.406	33.577	6.637	7.284
Λοιπές δαπάνες διοίκησης	299.444	290.432	81.688	92.059
Σύνολο	733.102	721.430	319.213	345.573

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
α. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου				
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (Σημείωση 18)	508	96	511	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (Σημείωση 21)	2.544.677	2.664.491	2.079.434	2.311.879
Λοιπή έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο	59.961	39.400	59.961	39.400
	2.605.146	2.703.987	2.139.906	2.351.279
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων (εκτός της ζημίας απομείωσης λόγω PSI)				
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις (εκτός της ζημίας απομείωσης λόγω PSI)	10.399	142.973	10.012	118.101
Μετοχικοί Τίτλοι	42.312	393.450	31.794	219.771
	52.711	536.423	41.806	337.872
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης				
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού (Σημειώσεις 23, 25, 26 & 29)	76.871	32.234	10.832	14.298
Απομείωση υπεραξίας / συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και θυγατρικές (Σημείωση 25 και Σημειώσεις 24 & 46)	141.709	120.173	218.630	660.689
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	89.935	46.209	71.605	43.706
	308.515	198.616	301.067	718.693
Σύνολο	2.966.372	3.439.026	2.482.779	3.407.844

Ο Όμιλος και η Τράπεζα συμμετείχαν στην ανταλλαγή των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI και έλαβαν νέα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας €4.437,2 εκατ. και €4.195,7 εκατ., αντίστοιχα. Το 2011 ο Όμιλος και η

Τράπεζα αναγνώρισαν, για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και τα δάνεια που ανταλλάχθηκαν, ζημιές απομείωσης προ φόρων, ύψους €11.783,3 εκατ. και €10.555,1 εκατ., αντίστοιχα ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

	Όμιλος					Τράπεζα				
	Ονομαστική αξία απομείωσης	Λογιστική αξία προ απομείωσης	Ζημιές απομείωσης (προ φόρου εισοδήματος)	Εκ των οποίων μεταφορά από τα συνολικά έσοδα	Λογιστική αξία μετά την απομείωση	Ονομαστική αξία απομείωσης	Λογιστική αξία προ απομείωσης	Ζημιές απομείωσης (προ φόρου εισοδήματος)	Εκ των οποίων μεταφορά από τα συνολικά έσοδα	Λογιστική αξία μετά την απομείωση
31 Δεκεμβρίου 2011										
Χρεωστικοί τίτλοι και δάνεια που περιλαμβάνονται στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.779.320	1.924.885	1.465.603	-	459.282	1.779.320	1.924.885	1.465.603	-	459.282
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	12.971.337	12.307.374	10.317.653	1.979.969	3.969.690	9.031.433	8.401.174	7.053.528	1.603.474	2.951.120
Σύνολο	14.750.657	14.232.259	11.783.256	1.979.969	4.428.972	10.810.753	10.326.059	8.519.131	1.603.474	3.410.402
Πρόβλεψη κάλυψης ζημίας εταιρειών του Ομίλου, λόγω του PSI			-					2.036.008		
Συνολική ζημιά απομείωσης προ φόρων για τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου			11.783.256					10.555.139		

Κατά την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν, για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και τα δάνεια που ανταλλάχθηκαν, πρόσθετες ζημιές απομείωσης προ φόρων, ύψους €465,9 εκατ. και €441,9 εκατ., αντίστοιχα.

Τον Δεκεμβρίου του 2012, η Τράπεζα συμμετείχε στη διαδικασία επαναγοράς ομολόγων, που διενεργήθηκε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου. Η Τράπεζα και ο Όμιλος προσέφεραν τίτλους

ονομαστικής αξίας €4,4 δισ. και έλαβε Ε.Τ.Χ.Σ. τίτλους εξάμηνης διάρκειας ποσού €1,5 δισ. Από την ανταλλαγή προέκυψε κέρδος προ φόρων ύψους €279,3 εκατ, το οποίο περιλαμβάνεται στην «Απομείωση αξίας ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου», και συνεπώς η καθαρή απομείωση αξίας ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου το 2012 ανήλθε σε €186,6 εκατ. και €162,7 εκατ., για τον Όμιλο και την Τράπεζα, αντίστοιχα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φόροι

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Φόροι περιόδου	(200.520)	(144.317)	(14.262)	(17.490)
Διακανονισμός ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων	(5.894)	(8.223)	-	-
Αναλογούν φόρος επί της απομείωσης της αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	-	1.033.010	-	787.387
Αναβαλλόμενοι φόροι	48.690	214.766	103.301	220.920
Φόροι	(157.724)	1.095.236	89.039	990.817
Ζημίες προ φόρων	(1.985.937)	(13.420.120)	(3.024.664)	(13.135.565)
Φόρος υπολογιζόμενος με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή 20% (2011: 20%)	397.187	2.684.024	604.933	2.627.113
Επίπτωση αλλαγών φορολογικών συντελεστών	-	26.612	-	21.045
Επίπτωση διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	20.041	(28.780)	-	-
Έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	56.209	15.679	9.265	14.333
Μη φορολογικά εκπιπόμενες δαπάνες	(54.691)	(53.979)	(52.162)	(141.203)
Φορολογικές ζημίες για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(184.552)	(194.986)	(168.269)	(190.112)
Επίπτωση της απομείωσης λόγω του PSI για την οποία δεν αναγνωρίστηκε απαίτηση από αναβαλλόμενους φόρους	44.160	(1.323.641)	44.160	(1.323.641)
Φορολογικά εκπεστέες διαφορές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(417.316)	-	(335.663)	-
Αναπροσαρμογή ακινήτων βάσει φορολογικής νομοθεσίας	3.408	-	-	-
Μη συμψηφιζόμενοι φόροι με φόρο εισοδήματος τρέχουσας χρήσης	(14.262)	(12.740)	(14.262)	(12.740)
Διακανονισμός ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων	(5.894)	(8.223)	-	-
Λοιπές διαφορές	(2.014)	(8.730)	1.037	(3.978)
Φόροι (έξοδο) / ωφέλεια	(157.724)	1.095.236	89.039	990.817
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής περιόδου	(7,9)%	8,2%	2,9%	7,5%

122

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για την Τράπεζα το 2012 και το 2011 είναι 20%.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε περίπτωση διανομής κερδών, διενεργείται παρακράτηση φόρου 25% επί των διανεμομένων κερδών.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, οι συσσωρευμένες προβλέψεις που αναγνωρίστηκαν από τον Όμιλο και την Τράπεζα, σχετικά με ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ανήλθαν σε €9,8 εκατ. (2011: €10,9 εκατ.) και €7,8 εκατ. (2011: €8,9 εκατ.) αντίστοιχα. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται στις Σημειώσεις 24 και 46.

Τον Ιανουάριο 2013, ψηφίστηκε ο νόμος 4110/2013, ο οποίος προβλέπει ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μετά ο συντελεστής φορολογίας αυξάνεται σε 26%. Επιπλέον, για τα κέρδη που εγκρίνονται προς διανομή από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και μετά, ο συντελεστής παρακράτησης μειώνεται στο 10%.

Η αύξηση της επίδρασης στο φόρο που προέρχεται από τις μη φορολογικά εκπιπόμενες δαπάνες οφείλεται κατά κύριο λόγο στην απομείωση της αξίας των επενδύσεων της Τράπεζας στις θυγατρικές εταιρείες και στην απομείωση της υπεραξίας στον Όμιλο (βλ. Σημείωση 14).

Η διοίκηση εκτίμησε ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δε θα είναι επαρκή να καλύψουν το σύνολο των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών πριν τη λήξη τους και των εκπεστών προσωρινών διαφορών και για το λόγο αυτό, σε ορισμένες περιπτώσεις αποφάσισε να μην αναγνωρίσει αναβαλλόμενες

φορολογικές απαιτήσεις. Συγκεκριμένα:

- δεν αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €1.323,6 εκατ. επί της απομείωσης λόγω PSI, που θα αναγνωρισθεί σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία (δηλαδή επί της διαφοράς της λογιστικής αξίας των προς ανταλλαγή ομολόγων στα φορολογικά βιβλία και της ονομαστικής αξίας των νέων ομολόγων που λήφθηκαν κατά την ανταλλαγή). Σημειώνεται ότι σε συνέχεια της ανταλλαγής των ΟΕΔ, όπως περιγράφεται ανωτέρω (Σημείωση 14) και σύμφωνα με το Ν. 4046/2012, που ψηφίστηκε αποκλειστικά για την εφαρμογή του PSI και τροποποιήθηκε με το Ν. 4110/2013, κάθε διαφορά (ζημία) προερχόμενη από την προαναφερθείσα ανταλλαγή, για φορολογικούς λόγους θεωρείται εκπιπόμενη δαπάνη και αποσβένεται σε 30 ετήσιες ίσες δόσεις,
- δεν αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €184.552 και €168.269 επί των φορολογικών ζημιών του Ομίλου και της Τράπεζας αντίστοιχα (2011:€194.986 και €190.112), οι οποίες μπορούν να μεταφερθούν προς συμψηφισμό μέχρι το 2019 για τον Όμιλο και 2017 για την Τράπεζα,
- δεν αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Τράπεζας, ύψους €417.316 και €335.663 αντίστοιχα σε μέρος των εκπεστών προσωρινών διαφορών.

Στο μέλλον η διοίκηση θα εκτιμήσει αν θα πρέπει να αναγνωρίσει τις ανωτέρω φορολογικές απαιτήσεις στην έκταση που τα προβλεπόμενα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη κριθούν επαρκή προκειμένου να απορροφήσουν τις εν λόγω φορολογικές ζημιές.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Ζημίες ανά μετοχή

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Ζημίες αναλογούσες στους μετόχους της Τράπεζας	(2.139.495)	(12.344.032)	(2.935.625)	(12.144.748)
Μείον: Μερίσματα προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων	(2.738)	(17.288)		(700)
Πλέον: Κέρδη από επαναγορά προνομιούχων τίτλων, μετά από φόρους	113.678	12.214		-
Ζημίες αναλογούσες στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας	(2.028.555)	(12.349.106)	(2.935.625)	(12.145.448)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή, όπως προσαρμόστηκε	955.909.298	955.341.356	956.090.482	956.090.482
Ζημίες ανά μετοχή – Βασικές και Προσαρμοσμένες	€(2,12)	€(12,93)	€(3,07)	€(12,70)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Ταμείο	1.134.941	1.058.154	666.027	659.246
Καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	3.364.908	3.023.999	546.492	907.337
Σύνολο	4.499.849	4.082.153	1.212.519	1.566.583
Εκ των οποίων				
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	2.886.506	2.899.106	537.324	968.664

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να διατηρεί τρεχούμενο λογαριασμό στην ΤτΕ, με σκοπό τη διευκόλυνση των ενδοτραπεζικών συναλλαγών με τη κεντρική τράπεζα, τις τράπεζες μέλη της και τα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω του συστήματος TARGET (Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer system).

Η ΤτΕ είναι ο κύριος ρυθμιστής των πιστωτικών ιδρυμάτων και απαιτεί από όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που είναι

εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις στη ΤτΕ που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους, όπως προβλέπεται και από την ΕΚΤ. Ανάλογες δεσμεύσεις υφίστανται και για τις θυγατρικές τράπεζες του Ομίλου. Οι καταθέσεις της Τράπεζας στην ΤτΕ τοκίζονται με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (0.75% την 31 Δεκεμβρίου 2012), ενώ οι αντίστοιχες καταθέσεις της Finansbank, της UBB και κάποιων άλλων θυγατρικών είναι μη τοκοφόρες.

123

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Καταθέσεις όψεως σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	608.393	550.052	418.940	392.363
Καταθέσεις προθεσμίας σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	490.753	1.105.949	1.370.348	3.640.255
Συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων	797.919	334.703	-	1.311.020
Καταθέσεις σε λογαριασμούς περιθωρίου	2.062.940	2.621.625	2.062.940	2.621.625
Λοιπές	368.095	33.046	343.697	60.746
	4.328.100	4.645.375	4.195.925	8.026.009
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	(9.907)	(9.529)	(511)	-
Σύνολο	4.318.193	4.635.846	4.195.414	8.026.009

Μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	9.529	9.391	-	-
Πρόβλεψη για απομείωση αξίας απαιτήσεων	508	96	511	-
Διαγραφές	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(130)	42	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	9.907	9.529	511	-

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο:				
Ομόλογα & λοιπές υποχρεώσεις Δημοσίου	207.501	175.234	37.426	79.231
Έντοκα Γραμμάτια	4.884.701	2.292.279	4.884.701	2.292.279
Λοιπές ομολογίες	287.333	193.218	83.107	85.360
Μετοχές	37.806	16.517	579	387
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	11.984	5.407	-	-
Σύνολο	5.429.325	2.682.655	5.005.813	2.457.257

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31.12.2012			31.12.2012		
	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις
Παράγωγα εμπορικού χαρτοφυλακίου						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	47.985.812	2.629.859	2.827.551	42.221.533	2.454.924	2.634.924
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	7.791.560	48.745	35.358	3.202.146	17.776	16.275
Λοιπές μορφές εξωχρηματιστηριακών παραγώγων	634.166	6.442	4.053	633.420	6.124	4.053
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	1.968.373	1.095	5.057	1.964.851	1.095	5.057
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	44.841	2.594	42	-	-	-
Λοιπές μορφές χρηματιστηριακών παραγώγων	4.111.513	27.581	29	3.871.739	25.941	-
Σύνολο	62.536.265	2.716.316	2.872.090	51.893.689	2.505.860	2.660.309
Παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	15.333.833	976.707	1.883.514	11.931.000	874.594	1.712.773
Σύνολο	15.333.833	976.707	1.883.514	11.931.000	874.594	1.712.773
Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	114.833	-	14.607	-	-	-
Σύνολο	114.833	-	14.607	-	-	-
Σύνολο	77.984.931	3.693.023	4.770.211	63.824.689	3.380.454	4.373.082

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31.12.2011			31.12.2011		
	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις
Παράγωγα εμπορικού χαρτοφυλακίου						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	49.250.681	2.235.519	3.154.594	44.566.608	1.929.852	2.819.256
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	10.262.821	167.264	123.033	4.023.907	60.800	13.616
Λοιπές μορφές εξωχρηματιστηριακών παραγώγων	316.335	7.252	7.265	305.014	6.798	6.994
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	1.762.832	5.703	7.559	1.731.773	5.703	7.494
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	42.025	2.760	806	-	-	-
Λοιπές μορφές χρηματιστηριακών παραγώγων	404	79	6	-	-	-
Σύνολο	61.635.098	2.418.577	3.293.263	50.627.302	2.003.153	2.847.360
Παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	14.960.781	1.192.124	1.024.092	11.981.065	782.109	955.069
Σύνολο	14.960.781	1.192.124	1.024.092	11.981.065	782.109	955.069
Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	217.436	-	14.049	-	-	-
Σύνολο	217.436	-	14.049	-	-	-
Σύνολο	76.813.315	3.610.701	4.331.404	62.608.367	2.785.262	3.802.429

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο υπολογισμός της επίδρασης του CVA διενεργείται σε μεμονωμένη βάση για κάθε ένα αντισυμβαλλόμενο με τον οποίο ο Όμιλος διατηρεί ανοικτή θέση, λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη έκθεση όπως αυτή προσδιορίζεται μέσα από τεχνικές προσομοίωσης καθώς και συμφωνίες συμψηφισμού και ληφθείσες εξασφαλίσεις. Επίσης, ο υπολογισμός του CVA βασίζεται σε συντελεστές αναμενόμενων ζημιών όπως αυτοί εξάγονται από τις αγοραίες τιμές των CDS, ή, στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι διαθέσιμες, από την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου όπως αυτή προσδιορίζεται από εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης, ή διαφορετικά από τους εποπτικούς συντελεστές στάθμισης.

Αναφορικά με την επίδραση της αποτίμησης του ίδιου πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος υπολογίζει την αποτίμηση του ίδιου πιστωτικού κινδύνου ("DVA") εφαρμόζοντας συμμετρικά την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του CVA. Το καθαρό CVA για τον Όμιλο και την Τράπεζα την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε σωρευτικό κέρδος €77,1 εκατ. και €77,7 εκατ., αντίστοιχα (31 Δεκεμβρίου 2011: σωρευτικό κέρδος €158,7 εκατ. και €159,4 εκατ., αντίστοιχα). Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση του DVA λόγω του μειωμένου CDS της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε σχέση με 31 Δεκεμβρίου 2011.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος και η Τράπεζα για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, αποτελούνται από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Τα συγκεκριμένα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση των μεταβολών της εύλογης αξίας μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σταθερού επιτοκίου που οφείλονται σε διακυμάνσεις των επιτοκίων της αγοράς.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων του Ομίλου και της Τράπεζας, που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας

ανέρχονταν σε €(906,8) εκατ. και €(838,2) εκατ. αντίστοιχα και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας ως απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €976,7 εκατ. και €874,6 εκατ. αντίστοιχα και ως υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €(1.883,5) εκατ. και €(1.712,8) εκατ. αντίστοιχα. Για τα συγκεκριμένα παράγωγα την 31 Δεκεμβρίου 2012, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ποσό €(519,8) εκατ. και €(417,5) εκατ. αντίστοιχα. Το ποσό αυτό συμψηφίστηκε σε σημαντικό βαθμό με μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμιζόμενων στοιχείων του Ομίλου και της Τράπεζας, οι οποίες ανήλθαν σε €454,6 εκατ. και €349,3 εκατ. αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Τράπεζας ανήλθε σε €(65,2) εκατ. και €(68,2) εκατ. αντίστοιχα.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων του Ομίλου και της Τράπεζας, που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας ανέρχονταν σε €168,0 εκατ. και €(173,0) εκατ. αντίστοιχα και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας ως απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €1.192,1 εκατ. και €782,1 εκατ. αντίστοιχα και ως υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €(1.024,1) εκατ. και €(955,1) εκατ. αντίστοιχα. Για τα συγκεκριμένα παράγωγα την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ποσό €(651,2) εκατ. και €(582,4) εκατ. αντίστοιχα. Το ποσό αυτό συμψηφίστηκε σε σημαντικό βαθμό με μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμιζόμενων στοιχείων του Ομίλου και της Τράπεζας, οι οποίες ανήλθαν σε €689,7 εκατ. και €616,6 εκατ. αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Τράπεζας ανήλθε σε €38,5 εκατ. και €34,2 εκατ. αντίστοιχα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Ο Όμιλος για την αντιστάθμιση της μεταβλητότητας των ταμειακών ροών των καταθέσεων πελατείας που οφείλεται στη διακύμανση των επιτοκίων της αγοράς, χρησιμοποιεί κυρίως συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, ο Όμιλος αναγνώρισε απευθείας στα λουπά συνολικά έσοδα, επί παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων που χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση ταμειακών ροών, ποσού €1,6 εκατ. Το αντίστοιχο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανήλθε σε κέρδη ύψους €7,6 εκατ.

Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού

Σε περιοδική βάση, ο Όμιλος, προκειμένου να μειώσει τις διακυμάνσεις που επιφέρουν στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων οι μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών του Ευρώ έναντι των λειτουργικών νομισμάτων των σημαντικότερων επενδύσεων του σε θυγατρικές του εξωτερικού, προσδιορίζει ορισμένα χρηματοοικονομικά προϊόντα ως αντισταθμιστικά μέσα των επενδύσεων αυτών.

Κατά τη διάρκεια του 2012 και του 2011, ο Όμιλος δεν προέβη σε αντιστάθμιση των επενδύσεων του σε θυγατρικές του εξωτερικού.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Στεγαστικά δάνεια	23.471.158	24.078.525	18.867.041	19.895.288
Καταναλωτικά δάνεια	8.983.668	8.663.600	4.938.563	5.108.509
Πιστωτικές κάρτες	6.724.961	5.360.133	1.469.719	1.550.677
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	6.275.334	6.221.236	3.611.120	3.812.211
Λιανική τραπεζική	45.455.121	44.323.494	28.886.443	30.366.685
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και δημόσιο	31.450.113	34.292.317	24.150.614	28.293.652
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	76.905.234	78.615.811	53.037.057	58.660.337
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(7.769.846)	(7.119.590)	(6.037.434)	(5.769.100)
Σύνολο	69.135.388	71.496.221	46.999.623	52.891.237

Στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνονται στεγαστικά και επιχειρηματικά δάνεια που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, συνολικού ποσού €181.470 (2011: €278.670). Η Τράπεζα δεν έχει δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που να έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 οι χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο, για τον Όμιλο και την Τράπεζα, περιλαμβάνουν δάνειο στο Ελληνικό Δημόσιο ύψους €5.903,1 εκατ., μετά από προβλέψεις απομείωσης (2011: €5.703,5 εκατ.). Η σύμβαση με το

Ελληνικό Δημόσιο που αφορά στο ανωτέρω δάνειο, περιλαμβάνει και ένα ενσωματωμένο παράγωγο, το οποίο έχει διαχωριστεί και απεικονίζεται ως ξεχωριστό παράγωγο.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου και της Τράπεζας περιελάμβαναν απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο οι οποίες ανταλλάχθηκαν στα πλαίσια του PSI κατά το 2012. Την 31 Δεκεμβρίου 2011 η αξία των απαιτήσεων αυτών προ πρόβλεψης απομείωσης ανερχόταν σε €1.949,4 εκατ. και η καθαρή λογιστική αξία μετά την πρόβλεψη απομείωσης ανερχόταν σε €483,8 εκατ.

Μεταβολή πρόβλεψης απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	7.119.590	3.561.619	5.769.102	2.251.379
Αύξηση / (μείωση) λόγω εξαγοράς / πώλησης θυγατρικής	-	-	(24.905)	-
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου (βλ. Σημείωση 14)	2.544.677	2.664.491	2.079.434	2.311.879
Προβλέψεις απομείωσης λόγω PSI (βλ. Σημείωση 14)	36.751	1.465.603	36.751	1.465.603
Διαγραφές απαιτήσεων	(454.299)	(414.863)	(322.436)	(268.890)
Ανακτήσεις απαιτήσεων	18.602	46.425	2.050	8.692
Δάνεια που ανταλλάχθηκαν με το PSI	(1.502.352)	-	(1.502.352)	-
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(7.987)	(107.244)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	14.864	(96.441)	(208)	437
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	7.769.846	7.119.590	6.037.434	5.769.100

Η πρόβλεψη απομείωσης λόγω PSI αφορά στην απομείωση που αναγνωρίστηκε το 2012 και 2011 για απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο ή απαιτήσεις από εταιρείες που ανήκουν στο Ελληνικό

Δημόσιο και ήταν εγγυημένες από το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες περιλαμβάνονταν στο PSI (βλ. Σημείωση 14).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Στις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνονται για το 2012 και 2011 τα ποσά των €52.748 και €46.363 αντίστοιχα (Τράπεζα: €73.334 και €10.841

αντίστοιχα) και αφορούν πιστωτικό κίνδυνο σε ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, που εκδίδονται από τον Όμιλο υπέρ πελατών.

Τιλοποίηση δανείων και Καλυμμένες ομολογίες

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν τιλοποιημένα δάνεια και δάνεια που έχουν χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα στα προγράμματα καλυμμένων ομολογιών, ως ακολούθως:

Τιλοποιημένα δάνεια

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Καταναλωτικά δάνεια (Revolver 2008 – 1 Plc – Δεκέμβριος 2008)	920.367	1.035.809	920.367	1.035.809
Πιστωτικές Κάρτες (Revolver 2008 – 1 Plc – Δεκέμβριος 2008)	1.054.542	1.065.395	1.054.542	1.065.395
Απαιτήσεις από το Δημόσιο (Titlos Plc – Φεβρουάριος 2009)	5.903.059	5.703.468	5.903.059	5.703.468
Στεγαστικά (Spiti Plc - Σεπτέμβριος 2011)	1.577.112	1.691.446	1.577.112	1.691.446
Δάνεια αυτοκινήτου (Autokinito Plc - Σεπτέμβριος 2011)	284.122	432.011	284.122	432.011
Καταναλωτικά (Agorazo Plc – Σεπτέμβριος 2011)	1.417.938	1.500.774	1.417.938	1.500.774
Σύνολο τιλοποιημένων δανείων	11.157.140	11.428.903	11.157.140	11.428.903

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Τράπεζα, μέσω Εταιρειών Ειδικού Σκοπού, έχει τις ακόλουθες τιλοποιημένες ομολογίες:

Εκδότης	Περιγραφή	Τιλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Revolver 2008 – 1 Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες	12 Δεκεμβρίου 2008	Σεπτέμβριος 2020	900,0 ^{(1),(2)}	Μηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,6%
Revolver 2008 – 1 Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες	12 Δεκεμβρίου 2008	Σεπτέμβριος 2020	268,9 ⁽²⁾	Μηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,9%
Titlos Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου	Απαιτήσεις από το Δημόσιο	26 Φεβρουαρίου 2009	Σεπτέμβριος 2039	5.100,0 ⁽³⁾	Εξαμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον 50 μ.β.
Spiti Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Στεγαστικά δάνεια	20 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2058	1.500,0 ^{(2),(4)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 400 μ.β.
Spiti Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Στεγαστικά δάνεια	20 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2058	249,5 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 700 μ.β.
Autokinito Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Δάνεια αυτοκινήτων	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2023	400,0 ^{(2),(4)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Autokinito Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Δάνεια αυτοκινήτων	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2023	96,5 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 350 μ.β.
Agorazo Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Καταναλωτικά δάνεια	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2033	1.250,0 ^{(2),(5)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 300 μ.β.
Agorazo Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Καταναλωτικά δάνεια	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2033	412,8 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 450 μ.β.

⁽¹⁾ Την 17 Σεπτεμβρίου 2012, η Revolver 2008 -1 Plc προέβη σε μερική ακύρωση των χρεογράφων κατηγορίας Α ύψους €100,0 εκατ. Τα χρεόγραφα κατηγορίας Α έχουν αξιολογηθεί ως CCC και CCC από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Fitch και Standard and Poors αντίστοιχα.

⁽²⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να ανακαλέσει τα χρεόγραφα σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκων και να επανεκδώσει καινούργια ή να τα πωλήσει σε επενδυτές.

⁽³⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα ανάκλησης των χρεογράφων σε οποιαδήποτε ημερομηνία δικαιώματος επαναγοράς, καθώς και το δικαίωμα επανέκδοσης νέας σειράς τίτλων ή πώλησης αυτών προς τους επενδυτές. Την 31 Δεκεμβρίου 2012 το εναπομένον ποσό των ομολογιών της Titlos Plc ανέρχεται σε €4.762,2 εκατ. και έχουν αξιολογηθεί ως C από τον οίκο πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's.

⁽⁴⁾ Την 20 Μαρτίου 2012, η Spiti Plc και Autokinito Plc προέβησαν σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας Α, ύψους €106,9 εκατ. και €79,4 εκατ., αντίστοιχα. Την 20 Σεπτεμβρίου 2012, η Spiti Plc και Autokinito Plc προέβησαν σε περαιτέρω μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας Α, ύψους €27,6 εκατ. και €74,8 εκατ., αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε €1.365,5 εκατ. €248,8 εκατ. αντίστοιχα.

⁽⁵⁾ Η Agorazo Plc προέβη σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας Α ύψους €58,1 εκατ. την 15 Μαρτίου 2012, και €0,2 εκατ. την 17 Σεπτεμβρίου 2012. Το εναπομένον ποσό κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχεται σε €1.191,7 εκατ.

Τα παραπάνω χρεόγραφα διακρατούνται από την Τράπεζα και επομένως δεν περιλαμβάνονται ως υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Καλυμμένες ομολογίες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Στεγαστικά δάνεια	15.755.619	16.576.858	15.755.619	16.576.858
<i>Εκ των οποίων αποδεκτές εξασφαλίσεις</i>	<i>12.035.349</i>	<i>14.237.703</i>	<i>12.035.349</i>	<i>14.237.703</i>

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, στο πλαίσιο των Προγραμμάτων I και II των καλυμμένων ομολογιών, η Τράπεζα έχει τις παρακάτω Σειρές:

Πρόγραμμα	Αριθμός Σειράς	Τιτλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Πρόγραμμα I ⁽¹⁾	3 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	7 Οκτωβρίου 2009	Οκτώβριος 2016	846,2 ⁽³⁾	Ετήσια πληρωμή τόκων σταθερού επιτοκίου 3,875%
Πρόγραμμα II ⁽²⁾	1 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2015 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 170 μ.β.
Πρόγραμμα II ⁽²⁾	2 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2017 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Πρόγραμμα II ⁽²⁾	3 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2019 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 230 μ.β.
Πρόγραμμα II ⁽²⁾	4 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	25 Νοεμβρίου 2010	Νοέμβριος 2018 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.100,0 ⁽⁴⁾	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 210 μ.β.
Πρόγραμμα II ⁽²⁾	5 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	6 Μαΐου 2011	Σεπτέμβριος 2013 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 230 μ.β.
Πρόγραμμα II ⁽²⁾	6 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	6 Μαΐου 2011	Σεπτέμβριος 2014 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.300,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 250 μ.β.

⁽¹⁾ Πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών ("Πρόγραμμα I") €10 δισ., που θεσπίστηκε την 26 Νοεμβρίου 2008. Το πρόγραμμα αυτό έχει αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση Caa2 και B- αντίστοιχα.

⁽²⁾ Πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών ("Πρόγραμμα II") €15 δισ., που θεσπίστηκε την 21 Ιουνίου 2010. Το πρόγραμμα αυτό έχει αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση Caa2 και CCC+ αντίστοιχα.

⁽³⁾ Την 1 Αυγούστου 2012 η Τράπεζα προέβη στην ακύρωση των επαναγορασμένων ομολογιών της Σειράς 3 του Προγράμματος I αξίας €653,8 εκατ. Τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους» (βλ. Σημείωση 32) καθώς έχουν διατεθεί στο σύνολο τους σε εγχώριους και ξένους επενδυτές.

⁽⁴⁾ Την 9 Μαρτίου, 11 Απριλίου και 14 Μαΐου 2012 η Τράπεζα ακύρωσε καλυμμένες ομολογίες ύψους €170 εκατ., €70 εκατ. και €160 εκατ. αντίστοιχα.

Εκτός της 3^{ης} Σειράς του Προγράμματος I, όλες οι ανωτέρω εκδόσεις δεν έχουν διατεθεί σε θεσμικούς επενδυτές, κατέχονται από την ίδια την Τράπεζα και κατά συνέπεια δεν απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους».

Πληροφορίες σχετικά με τις καλυμμένες ομολογίες και τις τιτλοποιήσεις παρέχονται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.nbg.gr) στη θέση «Investor Relations\Πιστωτικοί Τίτλοι».

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις:

	Όμιλος	
	2012	2011
Ληκτότητα		
Έως ένα (1) έτος	636.774	687.742
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	690.877	852.303
Πέραν των πέντε (5) ετών	325.074	373.534
	1.652.725	1.913.579
Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(199.109)	(266.373)
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (καθαρό ποσό)	1.453.616	1.647.206

Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις για το 2012 ανέρχεται σε €140,1 εκατ. (2011: €116,9 εκατ.)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Το καθαρό ποσό των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται σε:

	Όμιλος	
	2012	2011
Ληκτότητα		
Έως ένα (1) έτος	574.380	614.680
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	596.840	721.010
Πέραν των πέντε (5) ετών	282.396	311.516
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (καθαρό ποσό)	1.453.616	1.647.206

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση:				
Χρεόγραφα				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	17.175	-	17.175	-
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και άλλα αξιόγραφα	318.067	194.837	-	20.197
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	3.495.447	3.040.968	121.343	114.352
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εντός Ελλάδος	163.774	107.043	-	90.766
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	22.485	27.541	6.781	7.894
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	159.001	157.756	40.676	89.556
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	311.466	364.147	559.491	575.229
Σύνολο χρεογράφων	4.487.415	3.892.292	745.466	897.994
Μετοχές	233.333	194.776	73.173	78.484
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	494.862	422.162	226.971	180.996
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	5.215.610	4.509.230	1.045.610	1.157.474

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	119.610	866.364	57.197	324.042
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και άλλα αξιόγραφα	144.279	56.096	-	-
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	92.055	101.206	33.871	42.072
Χρεόγραφα εταιρειών του Ομίλου	-	-	939.288	956.116
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	355.944	1.023.666	1.030.356	1.322.230
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	2.288.876	4.520.326	2.288.876	4.044.077
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	-	5.857	-	5.857
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	-	13.221	-	-
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	284.049	365.724	13.364	346.835
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	170.887	250.417	161.374	240.926
Χρεόγραφα εταιρειών του Ομίλου	-	-	57	46.371
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	2.743.812	5.155.545	2.463.671	4.684.066
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων	8.315.366	10.688.441	4.539.637	7.163.770

Κατά την διάρκεια του 2012, η θέση του Ομίλου και της Τράπεζας σε ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου μειώθηκε σημαντικά λόγω της συμμετοχής τους στην ανταλλαγή των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI τον Μάρτιο του 2012 καθώς επίσης στη διαδικασία επαναγοράς ομολόγων τον Δεκέμβριο του 2012 (βλ. Σημείωση 14 και Σημείωση 9, αντίστοιχα).

Την 31 Δεκεμβρίου 2012 τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε ο Όμιλος και η Τράπεζα και για τα οποία δεν έχει αναγνωριστεί απομείωση αποτελούνται από:

- i. ομόλογο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις με ονομαστική αξία €1.434,7 εκατ. και λογιστική αξία €1.384,4 εκατ. το οποίο λήγει τον Μάιο του 2014 και έχει λάβει η Τράπεζα για την εξόφληση των προνομιούχων μετοχών που εκδόθηκαν προς το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με το Ν. 3723/2008 (Πυλώνας Ι) (βλ. Σημείωση 38),
- ii. ομόλογο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη που έχει εκδοθεί από το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας Α.Ε. («TANEO»), μία εταιρεία που ελέγχεται από το Ελληνικό Δημόσιο, με ονομαστική αξία €57,7 εκατ. και λογιστική αξία €57,2 εκατ. το οποίο λήγει τον Ιούνιο του 2013, και
- iii. ομόλογο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις με ονομαστική αξία €127,1 εκατ. και λογιστική αξία €53,3 εκατ. το οποίο λήγει τον Αύγουστο του 2014.
- iv. νέα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που εκδόθηκαν στα πλαίσια του PSI και τα οποία λήγουν μεταξύ του 2023 και 2042.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι δεν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης αξίας για τα συγκεκριμένα ομόλογα γιατί δεν υπάρχουν αποδείξεις έως την ημέρα έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων ότι υπάρχει ζημιόγνο γεγονός που να επηρεάζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές που σχετίζονται με αυτά τα ομόλογα, συνεπώς ότι οι μελλοντικές ταμειακές ροές από αυτά τα ΟΕΔ δεν θα εισπραχθούν σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους.

Ο Όμιλος, για να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα, έλαβε υπόψη ότι, παρόλο που ο εκδότης βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια, δεν υπάρχει ένδειξη συμφωνίας με δυσμενέστερους όρους για τα παραπάνω ομόλογα που δεν περιλαμβάνονται στο PSI ούτε υπήρχαν συζητήσεις σχετικά με τέτοιο ενδεχόμενο για αυτά τα ομόλογα. Ο επίσημος τομέας (δηλαδή οι αρχηγοί κρατών της Ευρωζώνης, το ΔΝΤ, η ΕΚΤ, η ΕΕ και η Ελληνική Δημοκρατία)

είχαν την ευκαιρία να επιδιώξουν να συμπεριληφθούν τα ομόλογα που περιγράφονται παραπάνω (i) – (iii) στο PSI και αποφάσισαν να μη το κάνουν. Επιπρόσθετα, για να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα, ο Όμιλος έλαβε υπόψη ότι τα ομόλογα που περιγράφονται παραπάνω (i) – (iii) λήγουν έως το 2014, δηλαδή εντός της διάρκειας του νέου Προγράμματος Οικονομικής στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας, και ότι οι χώρες της Ευρωζώνης και το ΔΝΤ έχουν προσφέρει συνεχή στήριξη στην Ελλάδα.

Επίσης αναμένεται ότι η επιτυχής ολοκλήρωση του PSI και η χρηματοοικονομική στήριξη σύμφωνα με το Πρόγραμμα που συμφωνήθηκε με τις χώρες της Ευρωζώνης και το ΔΝΤ θα βελτιώσουν την βιωσιμότητα του Ελληνικού χρέους και ως εκ τούτου δεν χρειάζεται να απομειωθούν τα παραπάνω συγκεκριμένα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.

Συγκεκριμένα για το ομόλογο που έλαβε η ΕΤΕ για την εξόφληση των προνομιούχων μετοχών που εκδόθηκαν προς το Ελληνικό Δημόσιο (βλ. (i) ανωτέρω), η Τράπεζα έλαβε, επίσης, υπόψη ότι η συναλλαγή αυτή αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της δημόσιας πολιτικής του επίσημου τομέα να υποστηρίξει τα εποπτικά κεφάλαια των Ελληνικών τραπεζών σε μία προσπάθεια να διατηρήσει την συστημική ευστάθεια του τραπεζικού τομέα στην Ελλάδα. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν θα ωφελούνταν από την μη πληρωμή αυτού του ομολόγου, γιατί η οποιαδήποτε μείωση του δημόσιου χρέους από μία τέτοια ενέργεια θα αντισταθμιζόταν από τις αυξημένες ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης των Ελληνικών τραπεζών και συνεπώς θα αύξανε το Ελληνικό δημόσιο χρέος. Αυτό θα ήταν αντίθετο με το βασικό στόχο του νέου Προγράμματος Οικονομικής στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας, το οποίο εγκρίθηκε από του αρχηγούς κρατών της Ευρωζώνης και επιβλέπεται από το ΔΝΤ, την ΕΚΤ και την ΕΕ. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα δύναται να επιλέξει την ανταλλαγή αυτού του ομολόγου στην λήξη του τον Μάιο του 2014 με τις εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές, υπό την αίρεση της έγκρισης από την ΤτΕ και άλλες εποπτικές αρχές της επαναγοράς των εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €1.350,0 εκατ.

Για το ομόλογο έκδοσης TANEO (βλ. (ii) ανωτέρω), η Τράπεζα έλαβε, επίσης, υπόψη (α) ότι η εύλογη αξία των επενδύσεων και το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα που κατέχει το TANEO υπερβαίνουν το σύνολο των ομολόγων που έχει εκδώσει η εταιρεία και (β) ότι τα ομόλογα είναι εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο συνεπώς η πιθανότητα το TANEO να μην αποπληρώσει τα ομόλογα είναι πολύ μικρή.

Τέλος, για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που κατέχουμε, τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στα παραπάνω (i) – (iv) και είναι μεγαλύτερης διάρκειας, έχει αναγνωριστεί ζημία απομείωσης χρησιμοποιώντας κατάλληλους παραμέτρους κινδύνου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Η μεταβολή του χαρτοφυλακίου επενδύσεων συνοψίζεται ως ακολούθως:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	4.509.230	7.924.354	1.157.474	3.035.211
Προσθήκες περιόδου	10.911.515	10.028.095	3.973.389	3.108.227
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(10.594.602)	(11.449.263)	(4.598.923)	(3.850.789)
Μεταφορές μεταξύ χαρτοφυλακίων	-	(795.906)	-	(795.906)
Κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές της εύλογης αξίας	326.751	(1.241.443)	452.083	(382.853)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	62.716	43.393	61.587	43.584
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	5.215.610	4.509.230	1.045.610	1.157.474
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.023.666	3.626.284	1.322.230	1.974.534
Προσθήκες περιόδου	636.987	181.195	175.523	238.464
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(1.212.966)	(304.634)	(374.836)	(204.091)
Συμψηφισμός ανοικτών θέσεων	-	(152.151)	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης	(104.849)	(2.388.609)	(88.524)	(741.793)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	13.537	62.354	10.225	39.212
Συναλλαγματικές διαφορές	(431)	(773)	(14.262)	15.904
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	355.944	1.023.666	1.030.356	1.322.230
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	5.155.545	8.816.749	4.684.066	7.034.903
Προσθήκες περιόδου	123.532	1.875.223	1.088.782	1.890.563
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(2.347.293)	(509.766)	(3.133.250)	(448.102)
Μεταφορές από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο	-	795.906	-	795.906
Πρόβλεψη απομείωσης	(259.396)	(5.960.404)	(252.505)	(4.719.590)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	77.328	108.606	80.285	100.635
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.904)	29.231	(3.707)	29.751
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	2.743.812	5.155.545	2.463.671	4.684.066

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Ακίνητα επενδύσεων

	Όμιλος		
	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Σύνολα
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	88.707	186.290	274.997
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(2.464)	(2.464)
Μεταφορές	(4.652)	(17.145)	(21.797)
Προσθήκες	1.770	86.163	87.933
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(310)	(310)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	85.825	252.534	338.359
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	(871)	(60.946)	(61.817)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.602	1.602
Μεταφορές	-	5.858	5.858
Πωλήσεις και διαγραφές	-	295	295
Αποσβέσεις	-	(4.634)	(4.634)
Απομείωση	-	(5.193)	(5.193)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	(871)	(63.018)	(63.889)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2011	84.954	189.516	274.470
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	85.825	252.534	338.359
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(493)	(493)
Μεταφορές	(2.947)	(4.311)	(7.258)
Προσθήκες	9.011	22.253	31.264
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(143)	(143)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	91.889	269.840	361.729
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	(871)	(63.018)	(63.889)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	86	86
Μεταφορές	(44)	3.195	3.151
Πωλήσεις και διαγραφές	-	26	26
Αποσβέσεις	-	(3.477)	(3.477)
Απομείωση	(4.468)	(12.770)	(17.238)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	(5.383)	(75.958)	(81.341)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2012	86.506	193.882	280.388

Η εύλογη αξία των ακινήτων επενδύσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2012 είναι μεγαλύτερη από την λογιστική αξία. Τα έσοδα από ενοίκια για τη χρήση 2012 ανέρχονται σε €6.302 (2011: €5.557).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	42.484	39.246	5.803	7.298
Προσθήκες / Μεταφορές	117.150	5.245	913	723
Πωλήσεις / Μεταφορές	(292)	(401)	-	-
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2.230	1.179	-	-
Μερίσματα	(2.369)	(2.785)	-	-
Απομείωση	(554)	-	-	(2.218)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	158.649	42.484	6.716	5.803

Οι «Προσθήκες / Μεταφορές» αφορούν κυρίως στην Finans Pension (βλ. Σημείωση 46), η οποία από θυγατρική έγινε κοινοπραξία, λόγω πώλησης του 51% στην Cigna Nederland Gamma B.V. και σε επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν από Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών του Ομίλου.

Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
A.E.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών (**)	Ελλάδα	2010-2012	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	2009-2012	33,36%	33,36%	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2012	21,21%	21,21%	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2008-2012	39,34%	39,34%	39,34%	39,34%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	-	20,89%	20,89%	20,89%	20,89%
PLANET Α.Ε. (**)	Ελλάδα	1.7.2009-31.12.2012	36,99%	33,30%	36,99%	33,30%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2010-2012	21,83%	21,83%	21,83%	21,83%
ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010-2012	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%
Bantas A.S. (Cash transfers and Security Services)	Τουρκία	2009-2012	33,27%	33,27%	-	-
Finans Emeklilik ve Hayat A.S. (Finans Pension)	Τουρκία	2007-2012	48,91%	-	-	-
UBB AIG Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	2007-2012	59,97%	59,97%	-	-
UBB Alico Life Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	2009-2012	59,97%	59,97%	-	-
Drujestvo za Kasovi Uslugi AD (Cash Service Company)	Βουλγαρία	2010-2012	19,98%	19,98%	-	-

(**) Εταιρείες για τις οποίες έχουν εκδοθεί φορολογικά πιστοποιητικά, αλλά η χρήση θα θεωρηθεί περαιωμένη μετά από 18 μήνες.

(1) Από το 2010, η ΛΑΡΚΟ Α.Ε. έχει ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση».

(2) Υπό εκκαθάριση.

Παρόλο που ο Όμιλος διατηρεί την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των εταιρειών UBB AIG Insurance Company A.D. και UBB Alico Life Insurance Company A.D., τα συμφωνητικά μεταξύ των μετόχων ορίζουν ότι όλες οι σημαντικές αποφάσεις λαμβάνονται κοινή συναινέσει όλων των μελών της κοινοπραξίας. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της καθαρής θέσης που προβλέπεται από την παράγραφο 38 του Δ.Λ.Π. 31.

Κατωτέρω παραθέτουμε συνοπτικά οικονομικά στοιχεία των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

	31.12.2012	31.12.2011
Σύνολο ενεργητικού	318.629	148.406
Σύνολο παθητικού	177.579	84.027
Ίδια κεφάλαια	141.050	64.379
Αναλογία Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	48.463	21.825
Σύνολο κύκλου εργασιών	141.592	92.506
Σύνολο κερδών/(ζημιών)	16.200	(394)
Αναλογία Ομίλου επί των κερδών των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2.230	1.179

Η διαφορά μεταξύ των «Συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης» και της αναλογίας του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων των συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης αντιπροσωπεύει αποκτηθείσα υπεραξία.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Όμιλος					Τράπεζα			
	Υπεραξία	Λογισμικό	Άυλα περιουσιακά στοιχεία ορισμένης διάρκειας ζωής	Άυλα περιουσιακά στοιχεία αορίστου διάρκειας ζωής	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο	Λογισμικό	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	2.110.920	436.539	191.940	154.741	119.597	3.013.737	243.356	145.745	389.101
Συναλλαγματικές διαφορές	(261.290)	(17.376)	(25.418)	(22.118)	403	(325.799)	50	187	237
Μεταφορές	-	89	-	-	(489)	(400)	(329)	-	(329)
Προσθήκες	30.847	64.540	-	-	12.534	107.921	27.539	12.195	39.734
Πωλήσεις και διαγραφές	(17.753)	(248)	-	-	(722)	(18.723)	(209)	(412)	(621)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	1.862.724	483.544	166.522	132.623	131.323	2.776.736	270.407	157.715	428.122
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	(11.396)	(293.697)	(106.954)	-	(41.493)	(453.540)	(182.770)	(65.524)	(248.294)
Συναλλαγματικές διαφορές	(89)	10.538	15.857	-	1	26.307	(39)	(163)	(202)
Μεταφορές	-	177	-	-	-	177	234	-	234
Πωλήσεις και διαγραφές	7.493	249	-	-	-	7.742	209	-	209
Αποσβέσεις	-	(56.002)	(22.349)	-	(10.450)	(88.801)	(27.779)	(12.723)	(40.502)
Απομείωση	(120.173)	-	(1.013)	-	(10.614)	(131.800)	-	(10.614)	(10.614)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	(124.165)	(338.735)	(114.459)	-	(62.556)	(639.915)	(210.145)	(89.024)	(299.169)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2011	1.738.559	144.809	52.063	132.623	68.767	2.136.821	60.262	68.691	128.953
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	1.862.724	483.544	166.522	132.623	131.323	2.776.736	270.407	157.715	428.122
Συναλλαγματικές διαφορές	46.406	3.468	3.508	3.814	(20)	57.176	(3)	45	42
Μεταφορές	-	54.004	-	-	(51.571)	2.433	52.087	(49.351)	2.736
Προσθήκες	70.228	84.216	-	-	26.241	180.685	39.402	21.399	60.801
Πωλήσεις και διαγραφές	(1.843)	(4.394)	(2.490)	-	(149)	(8.876)	(2.457)	(59)	(2.516)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	1.977.515	620.838	167.540	136.437	105.824	3.008.154	359.436	129.749	489.185
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	(124.165)	(338.735)	(114.459)	-	(62.556)	(639.915)	(210.145)	(89.024)	(299.169)
Συναλλαγματικές διαφορές	(153)	(1.440)	(2.543)	-	2	(4.134)	4	(43)	(39)
Μεταφορές	-	(10.601)	-	-	10.614	13	(10.614)	10.614	-
Πωλήσεις και διαγραφές	-	3.623	2.490	-	112	6.225	2.197	50	2.247
Αποσβέσεις	-	(69.120)	(21.919)	-	(11.230)	(102.269)	(35.468)	(13.728)	(49.196)
Απομείωση	(121.196)	(4.553)	-	-	(4.593)	(130.342)	(4.524)	(4.593)	(9.117)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	(245.514)	(420.826)	(136.431)	-	(67.651)	(870.422)	(258.550)	(96.724)	(355.274)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2012	1.732.001	200.012	31.109	136.437	38.173	2.137.732	100.886	33.025	133.911

Η αύξηση της λογιστικής αξίας της Υπεραξίας επιχειρήσεων, οφείλεται σε επενδυτικές δραστηριότητες του Ομίλου από private equity κατά το 2012 και 2011 και στις συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή της υπεραξίας της Finansbank και Vojvodjanska Bank, οι οποίες ανέρχονται σε €44.670 για το 2012.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, οι ΜΔΤΡ στις οποίες κατανέμεται σημαντική υπεραξία αφορούν στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία και η υπεραξία αυτή αφορά την εξαγορά της Finansbank. Ο Όμιλος διενήργησε τον έλεγχο των ΜΔΤΡ χρησιμοποιώντας την μεθοδολογία «Αξία λόγω Χρήσης» (value in use) με βάση τις πιο πρόσφατες προβλέψεις της διοίκησης για την επόμενη 5-ετία, μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης βασισμένο στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν («ΑΕΠ») της κάθε χώρας αναπροσαρμοσμένο με τον πληθωρισμό και το προεξοφλητικό επιτόκιο κινδύνου βασισμένα σε μακροπρόθεσμες αποδόσεις κρατικών ομολόγων και μέσο όρο «βήτα» (beta) αγοράς, αναπροσαρμοσμένο για ανάλογο περιθώριο ρίσκου βασισμένο σε ανεξάρτητη ανάλυση.

Βάσει αυτού του ελέγχου δεν απαιτείται απομείωση στη λογιστική αξία της υπεραξίας και του εμπορικού σήματος που προέκυψαν από την εξαγορά της Finansbank. Η εύλογη αξία της ΜΔΤΡ που αφορά στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία βασίστηκε σε τελικό ρυθμό ανάπτυξης 5,2% (2011: 6,8%) και προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων 19,6% (2011: 18,1%). Το ανωτέρω συμπέρασμα ισχύει ακόμα και με την εφαρμογή λογικών μεταβολών στις σημαντικές παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί.

Ο έλεγχος κατέδειξε ότι η υπεραξία που προέκυψε από την εξαγορά της Vojvodjanska Banka η οποία κατανέμεται στη ΜΔΤΡ που αφορά στις δραστηριότητες του Ομίλου στη Σερβία και

περιλαμβάνεται στον τομέα Διεθνών δραστηριοτήτων, έχει υποστεί απομείωση της αξίας και αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης €100,0 εκατ. στα αποτελέσματα του εν λόγω τομέα κατά την τρέχουσα χρήση (2011: €100,0 εκατ.). Η απομείωση αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών στην Σερβία. Η εύλογη αξία της ΜΔΤΡ που αφορά στις δραστηριότητες του Ομίλου στη Σερβία βασίστηκε σε τελικό ρυθμό ανάπτυξης 8,0% (2011: 8,0%) και προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων 14,1% (2010: 13,3%).

Έπειτα από αυτή την απομείωση, η υπεραξία σε σχέση με τις εξαγορές αυτές ανέρχεται σε €1.522,1 εκατ. (2011: €1.467,2 εκατ.) και μηδέν (2011: €110,1 εκατ.) αντίστοιχα. Η μεταβολή οφείλεται κυρίως σε συναλλαγματικές διαφορές και στην απομείωση, κατά την τρέχουσα χρήση, της υπεραξίας από την εξαγορά της Vojvodjanska Banka. Επιπλέον, ο Όμιλος διέγραψε πλήρως την υπεραξία που προέκυψε από την εξαγορά της NBG Leasing IFN S.A., ποσού €1,1 εκατ., αντίστοιχα.

Στα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία αορίστου διάρκειας ωφέλιμης ζωής, περιλαμβάνονται αναγνωρίσιμα εμπορικά σήματα των Τραπεζών Finansbank και Vojvodjanska Banka, ύψους €127,5 εκατ. και €8,9 εκατ. αντίστοιχα (2011: €122,9 εκατ. και €9,7 εκατ. αντίστοιχα). Οι μεταβολές οφείλονται σε συναλλαγματικές διαφορές. Στα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία ωφέλιμης ζωής ορισμένης διάρκειας περιλαμβάνονται στοιχεία όπως η αναπόσβεστη αξία του άυλου περιουσιακού στοιχείου «προσέλκυση καταθέσεων» και σχέσεις με πελάτες, ύψους €22,4 εκατ. από την απόκτηση της Finansbank (η εναπομείνουσα ωφέλιμη ζωή κυμαίνεται από 1 έως 1,5 χρόνια) και €8,7 εκατ. από την απόκτηση της Vojvodjanska Banka (η εναπομείνουσα ωφέλιμη ζωή κυμαίνεται από 4 έως 5 χρόνια), (2011: €40,5 εκατ. και €11,6 εκατ. αντίστοιχα).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενσώματα πάγια στοιχεία

Όμιλος

	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	925.678	1.075.839	1.010.221	239.922	23.821	3.275.481
Συναλλαγματικές διαφορές	(17)	(11.103)	(40.143)	(18.719)	27	(69.955)
Μεταφορές	4.453	19.462	10.356	7.201	(21.255)	20.217
Προσθήκες	618	14.113	94.301	15.803	9.394	134.229
Πωλήσεις και διαγραφές	(5.178)	(13.992)	(18.456)	(8.297)	(1.062)	(46.985)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	925.554	1.084.319	1.056.279	235.910	10.925	3.312.987
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	(3.453)	(369.360)	(707.099)	(125.123)	-	(1.205.035)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.715	30.711	11.079	-	43.505
Μεταφορές	-	(4.616)	1.185	160	-	(3.271)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	6.797	9.954	5.949	-	22.700
Αποσβέσεις	-	(21.016)	(87.110)	(23.657)	-	(131.783)
Απομείωση	(15.368)	(853)	-	(206)	-	(16.427)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	(18.821)	(387.333)	(752.359)	(131.798)	-	(1.290.311)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2011	906.733	696.986	303.920	104.112	10.925	2.022.676
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	925.554	1.084.319	1.056.279	235.910	10.925	3.312.987
Συναλλαγματικές διαφορές	(6)	(3.017)	7.141	2.962	(34)	7.046
Μεταφορές	2.947	5.953	874	195	(4.521)	5.448
Προσθήκες	54	5.121	88.375	21.103	3.765	118.418
Πωλήσεις και διαγραφές	(1)	(131)	(33.772)	(3.092)	(758)	(37.754)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	928.548	1.092.245	1.118.897	257.078	9.377	3.406.145
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	(18.821)	(387.333)	(752.359)	(131.798)	-	(1.290.311)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.710	(4.541)	(1.424)	-	(4.255)
Μεταφορές	-	(3.303)	(31)	25	-	(3.309)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	112	25.906	2.572	-	28.590
Αποσβέσεις	-	(22.072)	(77.306)	(26.029)	-	(125.407)
Απομείωση	(34.954)	(7.180)	(428)	(169)	-	(42.731)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	(53.775)	(418.066)	(808.759)	(156.823)	-	(1.437.423)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2012	874.773	674.179	310.138	100.255	9.377	1.968.722

Ο Όμιλος, λόγω της μείωσης των αξιών των ακινήτων, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, αναγνώρισε ζημιά απομείωσης €42,7 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Τράπεζα

	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	126.673	158.279	552.840	120.881	6.518	965.191
Συναλλαγματικές διαφορές	-	62	(75)	(82)	(2)	(97)
Μεταφορές	(199)	422	23	5.904	(6.064)	86
Προσθήκες	18	1.970	17.509	9.686	2.585	31.768
Πωλήσεις και διαγραφές	(5.178)	(10.957)	(4.300)	-	(1.027)	(21.462)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	121.314	149.776	565.997	136.389	2.010	975.486
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	(392)	(72.387)	(432.814)	(71.494)	-	(577.087)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	91	23	29	-	143
Μεταφορές	-	538	(23)	159	-	674
Πωλήσεις και διαγραφές	-	5.132	2.354	-	-	7.486
Αποσβέσεις	-	(2.544)	(39.120)	(8.261)	-	(49.925)
Απομείωση	(3.358)	(326)	-	-	-	(3.684)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	(3.750)	(69.496)	(469.580)	(79.567)	-	(622.393)
Αναπόσβ. αξία 31 Δεκεμβρίου 2011	117.564	80.280	96.417	56.822	2.010	353.093
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	121.314	149.776	565.997	136.389	2.010	975.486
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(21)	(74)	(129)	(2)	(226)
Μεταφορές	-	-	(2.736)	-	(1.113)	(3.849)
Προσθήκες	54	732	23.327	4.025	917	29.055
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	(10.989)	(1.808)	(643)	(13.440)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	121.368	150.487	575.525	138.477	1.169	987.026
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2012	(3.750)	(69.496)	(469.580)	(79.567)	-	(622.393)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	12	42	79	-	133
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	9.519	879	-	10.398
Αποσβέσεις	-	(2.443)	(31.197)	(8.990)	-	(42.630)
Απομείωση	-	(1.571)	-	(144)	-	(1.715)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	(3.750)	(73.498)	(491.216)	(87.743)	-	(656.207)
Αναπόσβ. αξία 31 Δεκεμβρίου 2012	117.618	76.989	84.309	50.734	1.169	330.819

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Αξιόγραφα	713.088	806.924	527.380	537.810
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	321.792	298.528	321.763	298.528
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	(5.529)	(6.189)	(4.701)	(3.888)
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	59.570	59.071	56.577	55.681
Ασφαλιστικά αποθέματα	8.814	12.293	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	168.255	89.310	160.353	87.147
Φορολογικές ζημιές	8.598	15.475	-	-
Λοιπές προσωρινές διαφορές	23.348	34.197	23.666	25.048
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	1.297.936	1.309.609	1.085.038	1.000.326

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Αξιόγραφα	3.586	(14.999)	-	-
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	18.987	31.960	-	-
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	34.943	37.733	-	-
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	(5.434)	(4.690)	-	-
Ασφαλιστικά αποθέματα	660	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	43.378	18.027	-	-
Φορολογικές ζημιές	(1.048)	-	-	-
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(10.973)	(5.357)	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	84.099	62.674	-	-

Δαπάνες από αναβαλλόμενους φόρους:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Αξιόγραφα	(35.288)	721.217	9.215	509.051
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	37.694	267.800	23.235	261.308
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	4.529	5.954	(660)	3.343
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	1.109	36.869	896	36.211
Ασφαλιστικά αποθέματα	(4.140)	(3.539)	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	54.759	489.866	71.661	473.059
Φορολογικές ζημιές	(4.729)	(273.458)	-	(273.172)
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(5.244)	3.067	(1.046)	(1.493)
Δαπάνες από αναβαλλόμενους φόρους	48.690	1.247.776	103.301	1.008.307
Αναβαλλόμενοι φόροι μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	(76.507)	(365.934)	(19.645)	(373.970)
Αναβαλλόμενοι φόροι μέσω ιδίων κεφαλαίων	(5.281)	13.408	1.056	(179)
Καθαρή μεταβολή αναβαλλόμενων φόρων	(33.098)	895.250	84.712	634.158

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ο Όμιλος και η Τράπεζα θεωρούν ότι οι καθαρές απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, ποσού €1.213.837 και €1.085.038 αντίστοιχα, είναι περισσότερο πιθανό να ανακτηθούν από ότι όχι, με βάση τις εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη του Ομίλου και της Τράπεζας.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, οι συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές του Ομίλου ανέρχονταν σε €1.918,5 εκατ. και δημιουργήθηκαν τα έτη 2008, έως 2012. Ποσό €1.624,5 εκατ. αφορά στην Τράπεζα και δημιουργήθηκε τα έτη 2009 έως 2012. Με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο υποβλήθηκε στο Ε.Τ.Χ.Σ. τον Οκτώβριο 2012 και όπως τροποποιήθηκε τον Μάρτιο 2013 προκειμένου να ενσωματώσει την δυσμενή οικονομική εξέλιξη στην Ελλάδα καθώς και τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό, η Διοίκηση έκρινε ότι η μελλοντική κερδοφορία δεν θα είναι επαρκής να καλύψει τις φορολογικές ζημιές πριν τη λήξη τους. Για το λόγο αυτό ο αναβαλλόμενος φόρος, ποσού €360,3 εκατ. και €324,9 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα, επί αυτών των φορολογικών ζημιών, αντιλογίστηκε.

Ομοίως, η διοίκηση έκρινε ότι δεν πρέπει να αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €417.316 και €335.663 στις εκπεστέες προσωρινές διαφορές του Ομίλου και της Τράπεζας, αντίστοιχα.

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει το έτος που παραγράφονται οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές για τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Έτος	Όμιλος	Τράπεζα
	31.12.2012	31.12.2012
2012	12.846	-
2013	97.035	46.326
2014	765.279	736.872
2015	22.190	-
2016	921.688	841.346
2017	37.392	-
2018	54.494	-
Χωρίς χρονικό περιορισμό	7.572	-
	1.918.496	1.624.544

Ο Όμιλος και η Τράπεζα συμφηφίζουν τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους εξετάζοντας κάθε εταιρεία ξεχωριστά, υπό την προϋπόθεση ότι οι τοπικές φορολογικές αρχές της κάθε χώρας παρέχουν το δικαίωμα συμφηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από κύριο φόρο εισοδήματος και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Τον Ιανουάριο 2013, με το Ν. 4110/2013 προβλέπεται ότι από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος αυξάνεται σε 26%. Με βάση τον νέο συντελεστή ο Όμιλος εκτίμησε την επίδραση επί των αναβαλλόμενων φόρων σε αύξηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ποσού €372,2 εκατ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες

	Όμιλος	
	31.12.2012	31.12.2011
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)	306.310	295.712
Απαιτήσεις από ασφαλισμένους	202.983	228.260
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές και αντασφαλιστικές δραστηριότητες	84.232	124.454
Προμήθειες και έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (DAC)	42.387	52.212
Σύνολο	635.912	700.638

Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)

	Όμιλος	
	31.12.2012	31.12.2011
Ομόλογα	29.153	31.170
Μετοχές	7.509	8.087
Αμοιβαία κεφάλαια	137.039	129.103
Καταθέσεις	132.609	127.352
Σύνολο	306.310	295.712

Οι επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked) αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Η μεταβολή στην εύλογη αξία των εν

λόγω επενδύσεων αντισταθμίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων με τη μεταβολή των αποθεμάτων ασφαλίσεων ζωής όπου οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες	388.346	750.062	330.264	636.613
Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, μετά από προβλέψεις απομείωσης	449.885	361.204	438.280	351.323
Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις φόρων	14.049	43.756	4.264	5.682
Περιουσιακά στοιχεία επιχειρηματικών συμμετοχών	89.961	127.150	-	-
Απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες	92.995	96.931	11.175	16.228
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	212.693	203.533	78.769	80.592
Προπληρωθέντα έξοδα	184.029	155.416	47.351	45.185
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	344.903	288.090	344.903	288.090
Συναλλαγές επιταγών και πιστωτικών καρτών υπό εκκαθάριση	211.166	176.312	106.603	138.290
Συναλλαγές χρεογράφων υπό τακτοποίηση	-	9.177	-	4.925
Λοιπά	568.844	595.228	441.058	520.987
Σύνολο	2.556.871	2.806.859	1.802.667	2.087.915

Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο παρουσιάζονται μετά από προβλέψεις απομείωσης. Με 31 Δεκεμβρίου 2012, οι προβλέψεις απομείωσης ανέρχονται σε €24.572 (2011: €39.400) για τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Με το άρθρο 6 του Ν. 3714/7.11.2008 το ποσό των καταθέσεων, που καλύπτεται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων του Ταμείου Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ), είναι €100 ανά καταθέτη. Αντίστοιχα, αυξήθηκαν τα ποσοστά υπολογισμού της εισφοράς που καταβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα στο ΤΕΚΕ από το έτος 2008 και μετά.

Στο Ν. 3746/16.2.2009 με θέμα «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ)» προβλέπεται ότι, το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των πιστωτικών ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν. 3714/2008,

περιέρχεται σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

Με το άρθρο 10 του Ν.3746/16.2.2009 ορίζεται σύστημα εγγυήσεως επενδύσεων, το οποίο θα καλύπτει ποσό επενδύσεων έως €30 ανά επενδυτή. Η καταβολή της πρώτης εισφοράς από τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα πραγματοποιήθηκε εντός του 2010. Οι εισφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων για την εγγύηση των επενδύσεων περιέρχονται σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

140

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Καταθέσεις όψεως πιστωτικών ιδρυμάτων	72.589	186.710	94.040	177.937
Καταθέσεις προθεσμίας πιστωτικών ιδρυμάτων	660.073	573.076	842.842	780.525
Καταθέσεις διατραπεζικής αγοράς	552.083	217.807	497.895	435.334
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες	30.904.550	31.281.024	30.901.922	31.215.751
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή γeros	1.097.005	1.333.572	270.458	748.896
Λοιπές καταθέσεις	686.033	516.049	679.999	512.420
Σύνολο	33.972.333	34.108.238	33.287.156	33.870.863

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Υποχρεώσεις προς πελάτες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Καταθέσεις:				
Ιδιωτών	44.317.918	47.707.837	31.828.270	35.762.722
Επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών	10.794.071	8.855.724	6.062.282	5.459.984
Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου	3.230.714	2.168.510	2.736.938	2.096.214
Σύνολο καταθέσεων	58.342.703	58.732.071	40.627.490	43.318.920
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή γeros	11.437	25.530	4.322	5.970
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	367.800	786.039	276.228	700.277
Σύνολο	58.721.940	59.543.640	40.908.040	44.025.167

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Καταθέσεις:				
Ταμειωτηρίου	17.087.864	19.297.547	15.664.210	18.254.947
Προθεσμίας	34.200.898	32.768.315	19.782.892	19.987.341
Τρεχούμενοι	2.485.046	2.413.200	1.317.536	1.435.641
Ώψεως	4.100.026	3.841.770	3.417.783	3.241.537
Λοιπές	468.869	411.239	445.069	399.454
	58.342.703	58.732.071	40.627.490	43.318.920
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή γeros	11.437	25.530	4.322	5.970
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	367.800	786.039	276.228	700.277
	379.237	811.569	280.550	706.247
Σύνολο	58.721.940	59.543.640	40.908.040	44.025.167

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες περιλαμβάνονται προϊόντα καταθέσεων με ενσωματωμένα ένα ή περισσότερα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα. Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει τις καταθέσεις αυτές ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα ποσά αυτά ανέρχονται την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε €2.954.945 (2011: €1.779.727) για τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Η μεταβολή στην εύλογη αξία για την περίοδο που αποδίδεται σε μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου για τον Όμιλο και την Τράπεζα είναι μηδέν την 31 Δεκεμβρίου 2012 (2011: €10.973). Η σωρευτική μεταβολή στην εύλογη αξία που αποδίδεται σε

μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου για τον Όμιλο και την Τράπεζα για το 2012 είναι €20.714 (2011: €20.714).

Την 23 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα με απόφαση της ΤτΕ, η οποία ελήφθη μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 63Δ του Ν.3601/2007, ανακηρύχθηκε ανάδοχος για το σύνολο των καταθέσεων των Τραπεζών: ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΑΜΙΑΣ και ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΕΣΒΟΥ-ΛΗΜΝΟΥ, συνολικού ύψους €320,5 εκατ. Η Τράπεζα αναλαμβάνει μόνο τις καταθέσεις των εν λόγω τραπεζών και κανένα άλλο στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού τους.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

	Όμιλος			Τράπεζα		
	Επιτόκιο	31.12.2012	31.12.2011	Επιτόκιο	31.12.2012	31.12.2011
Εταιρικές ομολογίες – σταθερού επιτοκίου	6,5%	53.963	55.372	-	-	-
Εταιρικές ομολογίες – κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	19.134	-	-	-
Καλυμμένες ομολογίες – σταθερού επιτοκίου	3,9%	600.066	1.059.297	3,9%	600.066	1.059.297
Τίτλοι σταθερού επιτοκίου	7,6%	1.731.325	594.061	-	-	-
Σύνολο		2.385.354	1.727.864		600.066	1.059.297

Οι οικονομικοί όροι των πιστωτικών τίτλων την 31 Δεκεμβρίου 2012, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.	Ποσό ιδοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία σε εκατ.)	Επιτόκιο
Εταιρικές ομολογίες							
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού)	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου	24 Μαρτίου 2006	Μάρτιος 2013	USD	110,0	39,0	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 6,5%
Καλυμμένες ομολογίες							
NBG	Καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου – 3η Σειρά	7 Οκτωβρίου 2009	Οκτώβριος 2016	EUR	846,2 ⁽¹⁾	-	Ετήσια πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 3,875%
Τίτλοι σταθερού επιτοκίου							
Finansbank	Κοινές μη Καλυμμένες Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	11 Μαΐου 2011	Μάιος 2016	USD	500,0	133,3	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 5,5%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	14 Σεπτεμβρίου 2012	Μάρτιος 2013	TL	400,0	15,3	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 10,00%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	21 Σεπτεμβρίου 2012	Μάρτιος 2013	TL	500,0	2,3	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 9,60%
Finansbank	Eurobond Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	1 Νοεμβρίου 2012	Νοέμβριος 2017	USD	350,0	13,8	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 5,15%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	15 Νοεμβρίου 2012	Μάιος 2013	TL	750,0	12,4	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 8,30%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	13 Δεκεμβρίου 2012	Ιουνίου 2013	TL	650,0	7,2	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 7,95%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	27 Δεκεμβρίου 2012	Απριλίου 2013	TL	600,0	1,5	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 7,95%

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου που εκδόθηκαν από την Τράπεζα στο πλαίσιο προγράμματος έκδοσης καλυμμένων ομολογιών μέχρι ποσού €10 δισ. και περιγράφονται στη Σημείωση 21 «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» και έχουν χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Κατά τη διάρκεια του 2012, μηδέν καθαρά κέρδη (2011: €103,3 εκατ.) προερχόμενα από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των ανωτέρω ομολογιών έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Κέρδη από μεταβολές της εύλογης αξίας ποσού €3,0 εκατ. αποδίδονται κυρίως σε μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο των ομολογιών (2011: €190,3 εκατ.). Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται μαζί με τις μεταβολές της εύλογης αξίας. Η λογιστική αξία και η αποσβέσιμη αξία τους την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε €600,1 εκατ. και €849,2 εκατ. αντίστοιχα (2011: €1.059,3 εκατ. και €1.497,8 εκατ.)

⁽²⁾ Την 20 Ιανουαρίου 2011, η Finansbank έλαβε την έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για την έκδοση στην εγχώρια αγορά τραπεζικών ομολογών με διάρκεια έως 1 έτος και συνολικής αξίας μέχρι TL 1.000.000.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Οι πιστωτικοί τίτλοι που έληξαν ή επαναγοράστηκαν εντός του 2012, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.
Εταιρικές ομολογίες					
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού)	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου Σειράς 2005-A (με εξασφάλιση Χαρτοφυλάκιο Εισπρακτικών Δικαιωμάτων (Diversified Payment Rights) της Finansbank)	15 Μαρτίου 2005	15 Φεβρουαρίου 2012	USD	500,0 ⁽¹⁾
Τίτλοι σταθερού επιτοκίου					
NBG Finance Plc	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου, με την εγγύηση της Τράπεζας	21 Σεπτεμβρίου 2010	22 Φεβρουαρίου 2012	EUR	80,0 ⁽²⁾
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	2 Νοεμβρίου 2011	27 Απριλίου 2012	TL	150,0
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	30 Νοεμβρίου 2011	25 Μαΐου 2012	TL	200,0
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	11 Μαΐου 2012	5 Νοεμβρίου 2012	TL	400,0
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	11 Ιουνίου 2012	4 Δεκεμβρίου 2012	TL	700,0
Εκδόσεις στα πλαίσια του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας					
NBG	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Πυλώνας II ⁽³⁾	24 Φεβρουαρίου 2012	24 Μαΐου 2012	EUR	€3.000,0
<p>⁽¹⁾ Το υπόλοιπο της Σειράς 2005-A την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχονταν στο ποσό των USD 31,3 εκατ.</p> <p>⁽²⁾ Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από τους τίτλους έκδοσης της NBG Finance Plc μεταβιβάστηκαν υπό μορφή δανείου στην Τράπεζα και περιλαμβάνονταν στις λουπές δανειακές υποχρεώσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Τράπεζας.</p> <p>⁽³⁾ Οι ανωτέρω τίτλοι κατέχονταν από την Τράπεζα και συνεπώς δεν περιλαμβάνονταν στις υποχρεώσεις στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας (βλ. Σημείωση: 4.5.3 "Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας").</p>					

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου	18.974	443.293	30.363	549.264
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	174.789	354.779
Δάνεια σταθερού επιτοκίου	659.502	593.266	-	80.628
Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου	707.673	675.515	-	-
Σύνολο	1.386.149	1.712.074	205.152	984.671

Οι οικονομικοί όροι των κυριότερων δανειακών υποχρεώσεων την 31 Δεκεμβρίου 2012, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Όνομαστική αξία σε εκατ.	Ποσό ιδοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία σε εκατ.)	Επιτόκιο
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης							
NBG Finance Plc ⁽¹⁾	Ομολογιακός τίτλος μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου (Lower Tier II)	3 Αυγούστου 2010	Αύγουστος 2020 (Πρώρη εξαγορά 2015)	EUR	450,0	431,6	Ετήσια πληρωμή τόκων με επιτόκιο 7,0% για τα 5 πρώτα χρόνια και έπειτα 9,5%.
Σημαντικότερα δάνεια σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου							
Finansbank	Δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου	29 Νοεμβρίου 2012	Νοέμβριος 2013	EUR	211,9 ⁽²⁾	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο EURIBOR πλέον 0,7%.
Finansbank	Δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου	29 Νοεμβρίου 2012	Νοέμβριος 2013	USD	188,0 ⁽²⁾	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο LIBOR πλέον 0,7%.
Finansbank	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου- Σειρά 2012-C	20 Δεκεμβρίου 2012	Νοέμβριος 2024	EUR	50,0	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο EURIBOR πλέον 3,6%
Finansbank	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου- Σειρά 2012-B	20 Δεκεμβρίου 2012	Νοέμβριος 2017	USD	75,0	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο LIBOR πλέον 3,4%
<p>⁽¹⁾ Την 23 Ιουλίου 2010, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την διάθεση, μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης, ομολογιακού τίτλου μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II), ύψους €450 εκατ. Ο εν λόγω ομολογιακός τίτλος εκδόθηκε από τη θυγατρική της Τράπεζας NBG Finance Plc, με εγγύηση της Τράπεζας και εισήχθη για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.</p> <p>⁽²⁾ Την 29 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank τροποποίησε δανειακή σύμβαση σε δύο νομίσματα που σύναψε την 30 Νοεμβρίου 2011, βάσει της οποίας τα ποσά των USD 220,5 εκατ. και €210,6 εκατ. διαμορφώθηκαν σε USD 188,0 εκατ. και €211,9 εκατ., αντίστοιχα.</p>							

Στους τίτλους μειωμένης εξασφάλισης σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου της Τράπεζας περιλαμβάνονται ποσά με τα οποία χρηματοδοτήθηκε η Τράπεζα συνάπτοντας δάνεια με την NBG Finance Plc, NBG Finance (Dollar) Plc και NBG Finance (Sterling) Plc. Τα εν λόγω κεφάλαια αφορούν στις προσόδους των τίτλων που εκδόθηκαν από την NBG Funding Ltd και οι οποίοι περιγράφονται στη Σημείωση 41 «Προνομιούχοι τίτλοι».

Επιπρόσθετα, τα δάνεια σταθερού επιτοκίου περιλαμβάνουν κυρίως υπόλοιπα των θυγατρικών Finansbank, Finans Leasing και Finans Factoring ύψους €618.853 (εκ των οποίων €177.828, €122.963, €317.448 και €614 είναι σε EUR, TL, USD και GBP αντίστοιχα) και δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου των ανωτέρω θυγατρικών, ύψους €95.188 (εκ των οποίων €68.869 και €26.319 είναι σε EUR και USD αντίστοιχα).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις

Ασφαλιστικά αποθέματα

	Όμιλος	
	31.12.2012	31.12.2011
Ζωής		
Μαθηματικά και ασφαλιστικά αποθέματα επάρκειας προβλέψεων	980.254	1.164.595
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	145.715	92.198
Λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής	19.269	20.690
Σύνολο	1.145.238	1.277.483
Προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής όπου οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit linked)	306.310	295.712
Εγγυημένο απόθεμα συμβολαίων unit-linked	54.615	50.794
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.506.163	1.623.989
Ζημιών		
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	104.411	158.971
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	574.705	613.276
Λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζημιών	9.934	10.836
Σύνολο αποθεμάτων Ζημιών	689.050	783.083
Λοιπές υποχρεώσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες		
Υποχρεώσεις από ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια (DAF)	198.034	198.040
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστές, πράκτορες και συνεργάτες πωλήσεων	50.596	56.518
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	16.289	23.820
Σύνολο	2.460.132	2.685.450

Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων ζωής

	Όμιλος	
	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.623.989	1.716.055
Αύξηση αποθεμάτων	236.871	315.323
Πληρωθείσες αποζημιώσεις και λοιπές μεταβολές	(354.697)	(407.389)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.506.163	1.623.989

Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων ζημιών

	Όμιλος	
	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	783.083	800.101
Επισυμβάσεις ζημιές	127.180	230.553
Πληρωθείσες αποζημιώσεις και λοιπές μεταβολές	(166.759)	(201.977)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	(54.454)	(45.594)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	689.050	783.083

Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων ζημιών

	Όμιλος			Όμιλος		
	31.12.2012	Αναλογία αντασφαλιστών		31.12.2011	Αναλογία αντασφαλιστών	
	Σύνολο	Αναλογία Ομίλου	Αναλογία Ομίλου	Σύνολο	Αναλογία Ομίλου	Αναλογία Ομίλου
Εκκρεμείς ζημιές	494.304	64.018	430.286	527.967	92.179	435.788
IBNR	80.401	17.403	62.998	85.309	26.018	59.291
Σύνολο	574.705	81.421	493.284	613.276	118.197	495.079

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: Λοιπά στοιχεία παθητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Προμήθειες και τόκοι πληρωτέοι	265.474	456.336	268.153	460.565
Πιστωτές και προμηθευτές	194.563	216.992	140.333	159.376
Οφειλές προς το Δημόσιο και επιχειρήσεις του Δημοσίου	198.763	180.043	193.045	171.352
Υποχρεώσεις από κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών	240.658	208.064	-	-
Λοιπές προβλέψεις εκμετάλλευσης	113.392	140.265	65.435	87.630
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	91.559	95.022	21.969	23.906
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	86.208	102.720	44.786	67.887
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	90.506	58.141	29.107	18.372
Μερίσματα πληρωτέα	338	4.080	331	4.073
Δικαιώματα προαίρεσης πώλησης χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει η μειοψηφία	256.621	283.185	256.621	283.185
Μη διακανονισμένες συναλλαγές επί χρεωστικών τίτλων	-	2.727	-	2.727
Συναλλαγές επιταγών και πιστωτικών καρτών υπό εκκαθάριση	674.014	439.178	-	-
Υποχρεώσεις από ανοικτές θέσεις χρεογράφων (Short position) στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3.727	5.009	890.073	764.127
Πρόβλεψη κάλυψης ζημίας εταιρειών του Ομίλου, λόγω του PSI	-	-	-	2.036.008
Λοιπά	412.634	293.868	257.930	204.484
Σύνολο	2.628.457	2.485.630	2.167.783	4.283.692

Τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης χρηματοοικονομικών μέσων, που κατέχει η μειοψηφία, επιμετρώνται στην εύλογη αξία, με τη χρήση κατάλληλων μεθόδων αποτίμησης βάσει των καλύτερων δυνατών εκτιμήσεων που βρίσκονται στη διάθεση της διοίκησης του Ομίλου.

Η μεταβολή των λοιπών προβλέψεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα έχει ως εξής:

	Όμιλος				
	Επίδικες απαιτήσεις	φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις		Λοιποί κίνδυνοι	Σύνολο
		2012	2012		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	85.443	10.938	43.884	140.265	112.148
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα περίοδο	(15.156)	(7.035)	(30.460)	(52.651)	(5.435)
Προβλέψεις περιόδου/(Εσοδα) από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	9.935	5.894	8.896	24.725	41.452
Συναλλαγματικές διαφορές	(412)	19	1.446	1.053	(7.900)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	79.810	9.816	23.766	113.392	140.265

	Τράπεζα				
	Επίδικες απαιτήσεις	φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις		Λοιποί κίνδυνοι	Σύνολο
		2012	2012		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	76.417	8.932	2.281	87.630	44.579
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα περίοδο	(12.673)	(1.146)	-	(13.819)	(766)
Προβλέψεις περιόδου/(Εσοδα) από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	(8.395)	-	-	(8.395)	43.846
Συναλλαγματικές διαφορές	-	19	-	19	(29)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	55.349	7.805	2.281	65.435	87.630

Επίδικες απαιτήσεις: Κατά της Τράπεζας και ορισμένων θυγατρικών της έχουν ασκηθεί δικαστικές αγωγές στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους. Οι αγωγές αυτές γενικότερα αφορούν παραβάσεις της νομοθεσίας περί προστασίας των καταναλωτών, της τραπεζικής νομοθεσίας, εργασιακών θεμάτων και λοιπών νόμων. Καμιά από τις αγωγές

αυτές δεν είναι σημαντική. Ο Όμιλος και η Τράπεζα, σχηματίζουν προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις όταν πιστεύουν ότι είναι πιθανό να επέλθει ζημιά, η οποία εύλογα μπορεί να εκτιμηθεί. Οι προβλέψεις αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν από περίοδο σε περίοδο σε περίπτωση που υπάρξουν νέα δεδομένα. Οι προβλέψεις που έχει σχηματίσει ο Όμιλος και η Τράπεζα την 31

Δεκεμβρίου 2012, ανέρχονται σε €79,8 εκατ. και €55,3 εκατ. αντίστοιχα και αφορούν τις περιπτώσεις εκείνες που η ζημιά είναι πιθανή και μπορεί να εκτιμηθεί με εύλογη βεβαιότητα. Τα αντίστοιχα ποσά το 2011 ανέρχονταν σε €85,4 εκατ. και €76,4 εκατ. Για τις περιπτώσεις που δεν έχει σχηματιστεί σχετική πρόβλεψη, η διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει εύλογα τις πιθανές ζημιές, επειδή η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει πολλά χρόνια, βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με το πιθανό τελικό αποτέλεσμα, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Παρόλα αυτά η

διοίκηση από κοινού με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών, εκτιμούν ότι η οριστική διευθέτηση των ανωτέρω υποθέσεων δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Τράπεζας.

Οι προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους περιλαμβάνουν κυρίως προβλέψεις θυγατρικών για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην αναλογιστική μελέτη και στις αποζημιώσεις για μη ληφθείσα άδεια.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξασφαλίσεις, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου, στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Για τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη, η διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία, επειδή οι αγωγές μπορεί να διαρκέσουν πολλά χρόνια, πολλές από τις αγωγές βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Ωστόσο, κατά την άποψη της διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, η οριστική διευθέτησή τους και οι πιθανές δικαστικές αποφάσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης, κατάσταση αποτελεσμάτων και κατάσταση ταμειακών ροών.

β. Φορολογικά θέματα

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου και της Τράπεζας. Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Οι ανέλεγκτες χρήσεις 2009 και 2010 ελέγχονται την περίοδο αυτή από τις φορολογικές αρχές ενώ η χρήση 2011 έχει ελεγχθεί από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Τράπεζας, Deloitte Hadjiravlou Sofianos & Cambanis S.A., σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και το σχετικό πιστοποιητικό εκδόθηκε την 27 Ιουλίου 2012. Η χρήση 2011 θα θεωρηθεί περαιωμένη, μετά την πάροδο 18 μηνών, περίοδο κατά την οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να επανέλθουν για έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΠΟΛ.1159/22.7.2011.

Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις θυγατρικές και τις συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπάρχουν στις Σημειώσεις 46 και 24.

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να

εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες μη εκταμιευμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή του συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους, και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας. Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του χρηματοπιστωτικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την ονομαστική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός ισολογισμού κινδύνους.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Εγκεκριμένες μη εκταμιευμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια*	14.517.591	14.679.117	4.824.369	6.903.689
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	5.586.816	5.970.422	3.625.492	4.010.307
Δικαιούχοι ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση	594.392	589.924	304.808	110.326
Σύνολο	20.698.799	21.239.463	8.754.669	11.024.322

* Οι εγκεκριμένες μη εκταμιευμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν την 31 Δεκεμβρίου 2012 ποσό €25,0 εκατ. για τον Όμιλο (2011: €1.685,7 εκατ.) και €25,0 εκατ. για την Τράπεζα (2011: €80,0 εκατ.), τα οποία αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματα ακύρωση εξαιτίας της χειρότερης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

δ. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	33.843.450	33.383.491	33.552.008	31.548.398

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν δεσμεύσει κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από άλλες κεντρικές τράπεζες τα παρακάτω στοιχεία:

- χρεωστικούς τίτλους του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ποσού €3.542,6 εκατ.,
- καλυμμένες ομολογίες από στεγαστικά δάνεια ύψους €8.400,0 εκατ. (βλ. Σημείωση 21),
- τιτλοποιημένες ομολογίες εξασφαλισμένες με στεγαστικά δάνεια, απαιτήσεις από το Δημόσιο καταναλωτικά και δάνεια αυτοκινήτου και πιστωτικές κάρτες ύψους €9.492,9 εκατ. (βλ. Σημείωση 21), και
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €12.408,0 εκατ.

Επιπρόσθετα των στοιχείων που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα, η Τράπεζα έχει ενεχυριάσει για απόκτηση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα:

- τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου ποσού €14.798,3 εκατ., που έχουν εκδοθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας II) και κατέχονται από την Τράπεζα,

- ειδικών ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ποσού €787,0 εκατ., τα οποία απέκτησε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας III), με κάλυμμα στεγαστικά και ναυτιλιακά δάνεια και δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις, και
- Ε.Τ.Χ.Σ. ομόλογα ύψους €7.430,0 εκατ. που αποκτήθηκαν από το Τ.Χ.Σ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Πλέον των δεσμευμένων στοιχείων που απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά την διάρκεια της δωδεκάμηνης περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, ο Όμιλος ενεχυρίασε περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €321,4 εκατ. λόγω εγγύησης έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής του Ελληνικού Δημοσίου.

ε. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν μεταφερθεί

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που έχουν μεταβιβαστεί αλλά συνεχίζουν να αναγνωρίζονται και των συνδεδεμένων υποχρεώσεων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	Λογιστική Αξία μεταβιβασμένων περιουσιακών στοιχείων	Λογιστική Αξία συνδεδεμένων υποχρεώσεων	Λογιστική Αξία μεταβιβασμένων περιουσιακών στοιχείων	Λογιστική Αξία συνδεδεμένων υποχρεώσεων
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες				
Δάνεια (τιτλοποιημένα) ¹	-	-	11.157.140	5.247.345
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	2.588.096	1.430.609	2.588.096	1.430.609
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή γeros				
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	1.334.587	1.097.005	270.606	270.458
Λοιπά				
Τίτλοι Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών και Χαρτοφυλακίου Επενδύσεων	663.062	310.000	663.062	310.000
Σύνολο	4.585.745	2.837.615	14.678.904	7.258.412

¹ Τα τιτλοποιημένα δάνεια μεταβιβάζονται σε Εταιρείες Ειδικού Σκοπού (ΕΕΣ) που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως θυγατρικές επιχειρήσεις επομένως δεν θεωρούνται ως μεταβιβασμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε επίπεδο Ομίλου.

Συναλλαγές σύμφωνα με τις οποίες τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται, αλλά συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στο σύνολό τους στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου αφορούν σε άντληση ρευστότητας μέσω του Ευρωσυστήματος σύμφωνα με τους γενικούς όρους που ισχύουν για τέτοιου είδους συμφωνίες, καθώς και καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή γeros (βλ. Σημείωση 2.16 και Σημείωση 30), οι οποίες διεξάγονται με τυποποιημένες συμβάσεις αγοράς. Όσον αφορά στην παροχή ρευστότητας από το Ευρωσύστημα, οι παρεχόμενες εμπράγματα εξασφαλίσεις υφίστανται γενικά μια σημαντική έκπτωση, η οποία έχει ως αποτέλεσμα η λογιστική αξία των συνδεδεμένων υποχρεώσεων να είναι χαμηλότερη από τη λογιστική αξία των μεταβιβασμένων περιουσιακών στοιχείων. Δυνάμει των εν λόγω συναλλαγών, ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει, πουλήσει ή ενεχυριάσει τα μεταβιβασμένα

περιουσιακά στοιχεία καθ'όλη τη διάρκεια της συναλλαγής. Ο Όμιλος παραμένει εκτεθειμένος σε επιτοκιακό και πιστωτικό κίνδυνο επί αυτών των ενεχυριασμένων χρηματοοικονομικών μέσων. Το δικαίωμα αναγωγής του αντισυμβαλλόμενου δεν περιορίζεται μόνο στα μεταβιβασμένα περιουσιακά στοιχεία.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν είχε μεταβιβασμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με τέτοιο τρόπο ώστε μέρος ή όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία να μην πληρούν τις προϋποθέσεις για παύση αναγνώρισης αλλά να παραμένουν στον ισολογισμό κατά το μέτρο της συνεχιζόμενης ανάμιξης του Ομίλου και της Τράπεζας ή να αποαναγνωρίστηκαν πλήρως αλλά να υφίσταται συνεχιζόμενη ανάμιξη.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

στ. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Έως ένα (1) έτος	86.194	87.842	87.823	91.494
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	253.127	260.147	344.350	357.962
Πέραν των πέντε (5) ετών	133.851	140.856	952.832	1.041.422
Σύνολο	473.172	488.845	1.385.005	1.490.878

Το μεγαλύτερο μέρος των δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις της Τράπεζας αφορά σε δεσμεύσεις προς την Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π., εταιρεία του Ομίλου που δραστηριοποιείται σε επενδύσεις σε ακίνητα. Γενικά, οι λειτουργικές μισθώσεις έχουν διάρκεια έως 20 έτη, με δικαίωμα ανανέωσης της μίσθωσης μετά τη λήξη. Η Τράπεζα δικαιούται να καταγγείλει τις μισθώσεις κατόπιν τρίμηνης προειδοποίησης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο - Κοινές μετοχές

Το σύνολο των κοινών μετοχών την 31 Δεκεμβρίου 2012 και την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανερχόταν σε 956.090.482 ονομαστικής αξίας €5,0 ανά μετοχή.

Μετοχικό Κεφάλαιο – Προνομιούχες μετοχές

Την 6 Ιουνίου 2008, η Τράπεζα εξέδωσε 25.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €0,3 χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος. Οι προνομιούχες μετοχές διατέθηκαν με την μορφή American Depositary Shares (ADSs) που αποδεικνύονται με τα American Depositary Receipts (ADRs) στις Η.Π.Α., στην τιμή των USD 25 ανά μετοχή και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Νέας Υόρκης. Το ετήσιο μέρισμα προσδιορίστηκε σε USD 2,25 ανά προνομιούχο μετοχή.

Την 22 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 70.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,0 οι οποίες εκδόθηκαν την 21 Μαΐου 2009, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Την 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε α) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ποσού €1.000,0 εκατ. με την έκδοση 200.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,0 με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και β) την ανάκληση της απόφασης της 26 Νοεμβρίου 2010 για την εξαγορά των 70.000.000 προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τον Ν. 3723/2008.

Την 30 Δεκεμβρίου 2011, σε συνέχεια της παραπάνω απόφασης, η Τράπεζα εξέδωσε τις 200.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,0 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Μετοχικό Κεφάλαιο - Σύνολο

Κατόπιν των ανωτέρω, το σύνολο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ανέρχεται σε €6.137.952 διαιρούμενο σε:

	Τράπεζα		
	# μετοχών	Ονομαστική αξία	Ποσό
Κοινές μετοχές	956.090.482	5,0	4.780.452
Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος	25.000.000	0,3	7.500
Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου	270.000.000	5,0	1.350.000
Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου			6.137.952

Υπέρ το άρτιο

Η κίνηση του λογαριασμού είναι η ακόλουθη:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Την 1 Ιανουαρίου	3.326.063	3.327.740	3.324.623	3.326.321
Εξοδα αύξησης κεφαλαίου	-	(1.677)	-	(1.698)
Την 31 Δεκεμβρίου	3.326.063	3.326.063	3.324.623	3.324.623

Η κίνηση του λογαριασμού «Εξοδα αύξησης κεφαλαίου», εντός του 2011, αφορά τακτοποίηση του αναβαλλόμενου φόρου λόγω αλλαγής του φορολογικού συντελεστή.

Ίδιες Μετοχές

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, η Τράπεζα δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Σε επίπεδο Ομίλου οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από την Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 συνοψίζονται ως ακολούθως:

	Όμιλος	
	Αριθμός Μετοχών	Χιλιάδες €
Την 1 Ιανουαρίου 2011	743.689	4.901
Αγορές	41.381.705	168.057

Πωλήσεις	(42.062.422)	(172.848)
Την 31 Δεκεμβρίου 2011	62.972	110
Αγορές	60.711.618	121.396
Πωλήσεις	(60.763.827)	(121.483)
Την 31 Δεκεμβρίου 2012	10.763	23

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου

Όμιλος	Από 1.1 έως 31.12.2012			Από 1.1 έως 31.12.2011		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	797.095	(78.499)	718.596	(609.586)	80.845	(528.741)
Μείον: Αναταξινομήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(197.684)	1.603	(196.081)	2.503.019	(435.863)	2.067.156
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	599.411	(76.896)	522.515	1.893.433	(355.018)	1.538.415
Συναλλαγματικές διαφορές	105.995	-	105.995	(742.843)	-	(742.843)
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	-	-	-	-	(9.400)	(9.400)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	(1.945)	389	(1.556)	7.580	(1.516)	6.064
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	703.461	(76.507)	626.954	1.158.170	(365.934)	792.236

Τράπεζα

	Από 1.1 έως 31.12.2012			Από 1.1 έως 31.12.2011		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	375.772	(15.856)	359.916	(357.272)	34.207	(323.065)
Μείον: Αναταξινομήσεις που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(148.614)	(3.789)	(152.403)	2.040.889	(408.177)	1.632.712
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	227.158	(19.645)	207.513	1.683.617	(373.970)	1.309.647
Συναλλαγματικές διαφορές	554	-	554	663	-	663
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	227.712	(19.645)	208.067	1.684.280	(373.970)	1.310.310

Το ποσό των €522.515, των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων του Ομίλου, το 2012, περιλαμβάνει ποσό €410.037 που αφορά ομόλογα και ποσό €112.478 που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Το ποσό των €207.513, των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της Τράπεζας το 2012, περιλαμβάνει ποσό €138.709 που αφορά ομόλογα και ποσό €68.804 που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Ποσό €1.538.415, στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων του Ομίλου για το 2011, περιλαμβάνει ποσό €1.455.590 που αφορά ομόλογα και ποσό €82.891 που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Ποσό €1.309.647, στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της Τράπεζας για το 2011, περιλαμβάνει ποσό €1.241.752 που αφορά ομόλογα και ποσό €67.895 που αφορά μετοχικούς τίτλους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Τακτικό αποθεματικό	391.427	387.929	279.093	279.093
Αποθεματικό αναπροσαρμογής τίτλων χαρτ/κίου διαθεσίμων προς πώληση	197.768	(324.348)	43.808	(163.651)
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	(1.212.533)	(1.328.070)	1.031	477
Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	(10.970.149)	(8.922.533)	(13.581.101)	(10.644.010)
Σύνολο	(11.593.487)	(10.187.022)	(13.257.169)	(10.528.091)

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού των θυγατρικών εταιριών με λειτουργικό νόμισμα διαφορετικό του ευρώ, καθώς και από το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού, αναγνωρίζονται στο αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών και

μεταφέρονται στα αποτελέσματα κατά την πώληση της επένδυσης. Η μεταβολή του αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης οφείλεται κυρίως στη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας της τούρκικης λίρας και του δολαρίου Αμερικής, τα οποία είναι τα λειτουργικά νομίσματα της Finansbank και της NBG Finance (Dollar) Plc αντίστοιχα.

Η κίνηση του αποθεματικού αναπροσαρμογής τίτλων χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση συνοψίζεται παρακάτω:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	(324.348)	(1.824.722)	(163.651)	(1.473.298)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από μεταβολές στην εύλογη αξία του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	718.224	(528.637)	359.916	(323.063)
Καθαρά (Κέρδη)/ζημίες μεταφερόμενες στα αποτελέσματα μετά από πωλήσεις	(310.086)	58.819	(255.367)	89.062
Μεταφορές από μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	(38.107)	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης της αξίας του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	113.978	2.008.299	102.964	1.543.648
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική	-	-	(54)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	197.768	(324.348)	43.808	(163.651)

Το υπόλοιπο ύψους €197.768 στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων του Ομίλου, το 2012, περιλαμβάνει ποσό €112.896 που αφορά χρεωστικούς τίτλους και ποσό €84.872 που αφορά μετοχικούς τίτλους. Το υπόλοιπο ύψους €43.808 στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της Τράπεζας, το 2012, περιλαμβάνει ποσό €(1.362) που αφορά χρεωστικούς τίτλους εκτός ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και ποσό €45.170 που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Το υπόλοιπο ύψους €(324.348) στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων του Ομίλου, το 2011, περιλαμβάνει ποσό €(296.742) που αφορά χρεωστικούς τίτλους εκτός ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και ποσό €(27.606) που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Το υπόλοιπο ύψους €(163.651) στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της Τράπεζας, το 2011, περιλαμβάνει ποσό €(140.018) που αφορά χρεωστικούς τίτλους εκτός ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και ποσό €(23.633) που αφορά μετοχικούς τίτλους.

151

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: Μη ελέγχουσες συμμετοχές

	Όμιλος	
	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	83.641	834.693
(Εξαγορές) / πωλήσεις	(10.422)	(767.089)
Αναλογία στα αποτελέσματα θυγατρικών εταιριών	(4.166)	19.148
Μεταβολή αποθεματικού αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	399	(66)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους	(3)	12
Συναλλαγματικές διαφορές	690	(3.057)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	70.139	83.641

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: Προνομιούχοι Τίτλοι

Η NBG Funding Ltd («NBG Funding»), 100% θυγατρική της Τράπεζας, εξέδωσε τους παρακάτω προνομιούχους τίτλους άνευ ψήφου και χωρίς δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος («προνομιούχοι τίτλοι») με την εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας. Όλοι οι προνομιούχοι τίτλοι είναι αορίστου διάρκειας. Η εκδότρια διατηρεί το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του συνόλου των τίτλων δέκα χρόνια από την έκδοσή τους και εφεξής σε οποιαδήποτε ημερομηνία καταβολής μερίσματος και με τη συναίνεση της ΤτΕ.

Καινοτόμοι τίτλοι:

€350 εκατ. Α σειρά, κυμαινόμενου επιτοκίου με ημερομηνία έκδοσης την 11 Ιουλίου 2003. Το επιτόκιο για την περίοδο μέχρι την 11 Ιουλίου 2013 καθορίστηκε σε Euribor 3-μηνών πλέον 175 μονάδων βάσης και εφεξής σε Euribor 3-μηνών πλέον 275 μονάδων βάσης. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται τριμηνιαία.

GBP 375 εκατ. Ε σειρά, σταθερού / κυμαινόμενου επιτοκίου με ημερομηνία έκδοσης την 8 Νοεμβρίου 2006. Το επιτόκιο καθορίστηκε σε 6,2889% σταθερό ετησίως έως την 8 Νοεμβρίου

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

2016 και εφεξής σε κυμαινόμενο Libor 3-μηνών πλέον 208 μονάδων βάσης. Η καταβολή των μερισμάτων θα είναι ετήσια ως την 8 Νοεμβρίου 2016 και τριμηνιαία μετά την ημερομηνία αυτή.

Μη καινοτόμοι τίτλοι:

€350 εκατ. Β σειρά Constant Maturity Swap («CMS») Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 3 Νοεμβρίου 2004. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6,25% για τον πρώτο χρόνο και εφεξής προσδιορίζεται με βάση το 10-ετές επιτόκιο του EUR CMS mid swap πλέον 12,5 μονάδων βάσης, επαναπροσδιοριζόμενο εξαμηνιαίως και με ανώτατο όριο το 8%. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται εξαμηνιαία.

USD 180 εκατ. C σειρά, CMS Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 3 Νοεμβρίου 2004. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6,75% για τον πρώτο χρόνο και εφεξής προσδιορίζεται με βάση το 10-ετές επιτόκιο του USD CMS mid swap πλέον 12,5 μονάδων βάσης επαναπροσδιοριζόμενο εξαμηνιαίως και με ανώτατο όριο το 8,5%. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται εξαμηνιαία.

€230 εκατ. D σειρά, CMS Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 16 Φεβρουαρίου 2005. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6% μέχρι τη 16 Φεβρουαρίου 2010 και εφεξής προσδιορίζεται ως το τετραπλάσιο της διαφοράς του 10-ετούς επιτοκίου του EUR CMS mid swap μείον το 2-ετές επιτόκιο του mid swap με ελάχιστο όριο το 3,25% και με ανώτατο όριο το 10%. Η καταβολή των μερισμάτων είναι ετήσια.

Τα ποσά από τους ανωτέρω τίτλους που εκδόθηκαν από την NBG Funding χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση των NBG Finance Plc, NBG Finance (Dollar) Plc και NBG Finance (Sterling) Plc μέσω της έκδοσης ευρώ-ομολόγων. Στη συνέχεια, με τους τίτλους αυτούς χρηματοδοτήθηκε η Τράπεζα συνάπτοντας δάνεια με όρους ίδιους με αυτούς των ανωτέρων τίτλων, αλλά διάρκειας 31 ετών. Για την Τράπεζα τα ως άνω δάνεια περιλαμβάνονται στις λοιπές δανειακές υποχρεώσεις (βλ. Σημείωση 33).

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Τράπεζα προέβη σε περαιτέρω απόκτηση προνομιούχων τίτλων σε κυκλοφορία συνολικής

ονομαστικής αξίας €19,0 εκατ. των σειρών A, B και D, GBP 11,1 εκατ. της σειράς E και USD 1,9 εκατ. της σειράς C.

Την 3 Ιανουαρίου 2012, η Τράπεζα ανακοίνωσε την προαιρετική πρόταση (η «Πρόταση») για την απόκτηση μέρους ή του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικό τίτλο) έκδοσης της θυγατρικής της εταιρείας NBG Funding Ltd. Η Πρόταση αφορούσε το σύνολο των προνομιούχων τίτλων συνολικής ονομαστικής και έχει ως εξής:

Τίτλοι	Τιμή Επαναγοράς	Συνολική Ονομαστική Αξία σε εκατ. αποδεκτή για επαναγορά σύμφωνα με την Πρόταση	Συνολική Ονομαστική Αξία σε εκατ. που δεν βρίσκεται στην κατοχή της Τράπεζας μετά την ημερομηνία διακανονισμού ⁽¹⁾
Σειρά A	45%	€52,1	€58,3
Σειρά B	45%	€34,0	€39,8
Σειρά C	45%	USD 47,5	USD 39,0
Σειρά D	45%	€31,2	€37,0
Σειρά E	45%	GBP 39,2	GBP 17,1

⁽¹⁾ Για κάθε Σειρά, καθορισμένη ως η υφιστάμενη συνολική ονομαστική αξία της σχετικής Σειράς μείον (α) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα πριν την έναρξη της σχετικής Πρότασης και (β) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα σύμφωνα με την Πρόταση.

Η ημερομηνία εκκαθάρισης της εξαγοράς από την Τράπεζα των προνομιούχων τίτλων ήταν η 19 Ιανουαρίου 2012 και χρηματοδοτήθηκε από υφιστάμενη ρευστότητα της Τράπεζας.

Μεταγενέστερα της Πρότασης, η Τράπεζα προέβη σε περαιτέρω απόκτηση προνομιούχων τίτλων σε κυκλοφορία συνολικής ονομαστικής αξίας €3,7 εκατ. των σειρών A, B και D, GBP 7,9 εκατ. της σειράς E και USD 0,1 εκατ. της σειράς C.

Η κίνηση των προνομιούχων τίτλων είναι η ακόλουθη:

	Σειρά A	Σειρά E	Σειρά B	Σειρά C	Σειρά D	Σύνολο
	Καινοτόμοι προνομιούχοι τίτλοι		Μη καινοτόμοι προνομιούχοι τίτλοι			
1 Ιανουαρίου 2011	125.412	78.317	74.702	66.151	71.178	415.760
Αγορές	(15.076)	(12.932)	(957)	(1.429)	(3.015)	(33.409)
Συναλλ/κές διαφορές		1.992	-	2.116	-	4.108
31 Δεκεμβρίου 2011 και 1 Ιανουαρίου 2012	110.336	67.377	73.745	66.838	68.163	386.459
Αγορές	(54.007)	(56.414)	(34.398)	(36.895)	(32.631)	(214.345)
Συναλλ/κές διαφορές	-	258	-	(579)	-	(321)
31 Δεκεμβρίου 2012	56.329	11.221	39.347	29.364	35.532	171.793

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: Μέρισμα ανά μετοχή

Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3 του Ν. 3723/2008 αναφορικά με το πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, οι τράπεζες που συμμετέχουν σε αυτό, επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% των διανεμητέων κερδών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 148/1967. Οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Δ.Σ. των τραπεζών που συμμετέχουν στο σχέδιο έχουν το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 4063/2012 (ΦΕΚ Α'71) για τη χρήση 2011, οι τράπεζες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα στους κοινούς μετόχους μόνο υπό την μορφή μετοχών, οι οποίες δεν είναι ίδιες μετοχές.

Η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 28 Ιουνίου 2012, δεν ενέκρινε καμία διανομή μερισμάτων σε όλες τις κατηγορίες μετοχών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920.

Την 9 Νοεμβρίου 2012, με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 38/9-11-2012 (ΦΕΚ Α' 223) σχετικά με την ανακεφαλοποίηση των τραπεζών, ορίστηκε ότι όταν η Τράπεζα εκδόσει υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες και καθ' όσο χρόνο υφίστανται αυτές:

- α) Η τράπεζα δεν διανέμει μερίσματα στους κοινούς μετόχους και
- β) οποιοδήποτε ποσό που κανονικά προορίζεται προς διανομή στους κοινούς μετόχους, διατίθεται αναλογικά για την καταβολή των τόκων των ομολογιών, των τόκων ή μερισμάτων προς τους πιστωτές ίδιας τάξης και την επαναγορά των ομολογιών και των τίτλων που κατέχουν οι πιστωτές ίδιας τάξης με τις υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Ταμείο και διαθέσιμα στις Κεντρικές Τράπεζες	1.613.343	1.183.047	675.195	597.919
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	910.087	1.294.971	1.416.215	4.742.639
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.432.563	1.649.848	1.432.563	1.649.848
Τίτλοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου	210.795	142.880	-	-
Σύνολο	4.166.788	4.270.746	3.523.973	6.990.406

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα παραπάνω υπόλοιπα, τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 3 μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στη συνέχεια παρατίθεται η φύση των σημαντικών συναλλαγών τις οποίες πραγματοποίησε ο Όμιλος με συνδεδεμένα μέρη για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 καθώς και τα σημαντικά εκκρεμή υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 31 Δεκεμβρίου 2011.

α. Συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη των Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και τα μέλη των εκτελεστικών επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν συναλλαγές με τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιελάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων του επιτοκίου και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και (iii) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το

σύνηθες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά, εκτός από τις παρακάτω συναλλαγές:

Η Τράπεζα χορηγεί δάνεια στους υπαλλήλους της με προνομιακούς όρους σε σχέση με δάνεια προς τρίτους. Η πολιτική αυτή, που ακολουθείται από όλες τις Τράπεζες εν γένει στην Ελλάδα, ισχύει μόνο για τους υπαλλήλους και όχι για τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα ή εταιρείες που ελέγχονται από αυτούς. Οι προνομιακοί όροι αναφέρονται κυρίως στο χαμηλότερο σταθερό επιτόκιο ύψους 3% για στεγαστικά δάνεια, όπου η εξασφάλιση διέπεται από τους συνηθεις επιχειρηματικούς όρους. Ως εκ τούτου, σε κάποιους Γενικούς Διευθυντές και μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας έχουν χορηγηθεί δάνεια με μειωμένο επιτόκιο συνολικού ύψους €5,6 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 (2011: €10,4 εκατ. αντίστοιχα).

Η κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθεται στη Σημείωση 1 «Γενικές πληροφορίες».

Συγκεκριμένα, το ύψος των δανείων και των καταθέσεων ανήλθαν, σε επίπεδο Ομίλου, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε €20,3 εκατ. και €7,3 εκατ. αντίστοιχα (2011: €26,2 εκατ. και €10,9

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

εκατ. αντίστοιχα) και σε επίπεδο Τράπεζας, σε €19,7 εκατ. και €2,9 εκατ. αντίστοιχα (2011: €25,6 εκατ. και €5,1 εκατ. αντίστοιχα).

Οι συνολικές απολαβές σε συνδεδεμένα μέρη ανήλθαν σε €16,8 εκατ. (2011: €15,2 εκατ.) για τον Όμιλο, ενώ σε €7,7 εκατ. (2011: €8,1 εκατ.) για τη Τράπεζα, περιλαμβάνοντας κυρίως βραχυπρόθεσμες παροχές.

β. Συναλλαγές με θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ της Τράπεζας, των θυγατρικών και των συγγενών εταιρειών καθώς και των κοινοπραξιών της παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα. Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις συγγενείς επιχειρήσεις και τις κοινοπραξίες καθότι οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Απαιτήσεις	7.962	7.751	3.992.270	8.221.749
Υποχρεώσεις	47.054	14.531	3.410.411	3.799.275
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	17.834	14.901	2.976.982	3.278.713
	Από 1.1 έως		Από 1.1 έως	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Εσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	10.670	4.574	175.915	210.384
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	6.494	5.314	273.821	258.854

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2012, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €501,3 εκατ. (2011: €413,7 εκατ. και €413,6 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα).

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2012, στα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €111,5 εκατ. και €40,0 εκατ. αντίστοιχα (2011: €116,0 εκατ. και €40,9 εκατ. αντίστοιχα).

δ. Συναλλαγές με το Τ.Χ.Σ.

Σε συνέχεια της εισφοράς από το Τ.Χ.Σ. στην Τράπεζα ομολόγων του Ε.Τ.Χ.Σ. ύψους €9.756,0 εκατ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, στα πλαίσια σχετικής σύμβασης προεγγραφής και του ν. 3864/2008 αναφορικά με την ανακεφαλαίωση των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα θεωρεί ότι είναι συνδεδεμένο μέρος με το Τ.Χ.Σ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΛΠ 24.

Πλέον των ομολόγων του Ε.Τ.Χ.Σ. ύψους €9.756,0 εκατ. που εισέφερε το Τ.Χ.Σ. στην Τράπεζα κατά την διάρκεια του 2012, η Τράπεζα προχώρησε, το 2012, στην εφάπαξ καταβολή στο Τ.Χ.Σ. ποσού ύψους €115,6 εκατ., σύμφωνα με την τροποποίηση του ν. 3864/2008 τον Δεκέμβριο του 2012.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών

Εξαγορές

Κατά το 2012, έλαβαν χώρα οι ακόλουθες συναλλαγές:

Την 15 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα απέκτησε το 10,2% της Banca Romaneasca από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («EBRD»), μέσω δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης, όπως προβλεπόταν με την από 2005 σύμβαση μετόχων, μεταξύ της Τράπεζας και της EBRD. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €26,1 εκατ.

Από την 1 Ιουλίου 2012 το κατάστημα της Τράπεζας στην Αλβανία μετατράπηκε και ενοποιείται ως θυγατρική εταιρεία με την επωνυμία Banka NBG Albania Sh.a., στην οποία συμμετέχει η Τράπεζα κατά 100%.

Την 27 Σεπτεμβρίου 2012, η Τράπεζα κάλυψε την αύξηση κεφαλαίου της Εθνικής Ασφαλιστικής με €500,0 εκατ.

Την 4 Οκτωβρίου 2012, η Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε. ίδρυσε την ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε., στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 100%. Το κεφάλαιο που εισέφερε ανήλθε

σε €5,0 εκατ.

Την 19 Οκτωβρίου 2012 η NBG Leasing IFN αύξησε το μετοχικό της κεφάλαιο κατά RON 66.978. Στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου συμμετείχε η Banca Romaneasca με παραίτηση του δικαιώματος προτίμησης της Εθνικής Τράπεζας η οποία ήταν ο μοναδικός μέτοχος. Μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου η Banca Romaneasca κατέχει το 93,57% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Την 29 Οκτωβρίου 2012 η θυγατρική εταιρεία Interlease E.A.D., Sofia, απόκτησε μέσω άσκησης δικαιώματος κατασχέσεως εξ υποθήκης το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας "Hotel Perun – Bansco" ΕΟΟΔ. Το τίμημα ανήλθε σε BGN 12.025.

Την 16 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank πώλησε την κατά 100% θυγατρική της Finans Consumer Finance αντί τιμήματος TL 4,3 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ποσοστό 32,86% της Finans Investment Trust αντί τιμήματος TL 5,8 εκατ.

Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ποσοστό 4,61% της Finans Leasing αντί τιμήματος TL 21,6 εκατ.

Την 9 Νοεμβρίου 2012 ολοκληρώθηκε η πώληση του 51% των μετοχών της Finans Pension, θυγατρικής της Finansbank, προς τη Cigna Nederland Gamma B.V. αντί τιμήματος TL 202,9 εκατ. Η Finansbank διατήρησε στην κατοχή της το υπόλοιπο 49,0% των μετοχών της εταιρείας και συμφώνησε με τη Cigna Nederland Gamma B.V. να διαχειρίζονται από κοινού τη Finans Pension. Το συνολικό τίμημα που εισπράχθηκε και το κέρδος που προέκυψε από την πώληση αναλύονται ως ακολούθως:

Τίμημα σε μετρητά	83.175
Τίμημα προς είσπραξη	4.563
Συνολικό τίμημα από την πώληση	87.738
Εύλογη αξία της συμμετοχής που διατηρήθηκε	104.298

Ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που μεταβιβάστηκαν

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	42.128
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	17.829
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	22.894
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.915
Σύνολο ενεργητικού	85.766

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	47.921
Φόρος εισοδήματος	2.383
Λοιπά στοιχεία παθητικού	5.362
Σύνολο παθητικού	55.666

Καθαρή θέση που αποαναγνωρίστηκε **30.100**

Κέρδος από τη μεταβίβαση της Finans Pension

Συνολικό τίμημα	87.738
Πλέον: Εύλογη αξία της συμμετοχής που διατηρήθηκε	104.298
Μείον: Καθαρή θέση που αποαναγνωρίστηκε (30.100)	
Μείον: Έξοδα	(4.668)
Κέρδος	157.268

Καθαρές ταμειακές εισροές από τη μεταβίβαση της Finans Pension

Εισπραχθέν τίμημα	83.175
Μείον: Υπόλοιπα ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που μεταβιβάστηκαν	(42.128)
Καθαρές ταμειακές εισροές	41.047

Το κέρδος που αντιστοιχεί στην επένδυση στην πρώην θυγατρική που διατηρήθηκε ανήλθε σε €89.549 και προσδιορίστηκε ως εξής:

Εύλογη αξία της συμμετοχής που διατηρήθηκε (49%)	104.298
Μείον: 49% της καθαρής θέσης που αποαναγνωρίστηκε (30.100 x 49%)	(14.749)
Κέρδος που αναλογεί στη συμμετοχή που διατηρήθηκε	89.549

Το 2011, έλαβαν χώρα οι ακόλουθες συναλλαγές:

Την 29 Ιουνίου 2011, η Τράπεζα απόκτησε το 49,9% των μετοχών της CPT Investments Ltd από την Credit Suisse A.G. Το συνολικό τίμημα ανήλθε στο ποσό των €587,8 εκατ. εκ των οποίων ποσό €42,9 εκατ. καταβλήθηκε σε μετρητά ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους €544,9 εκατ. αφορά σε αναδοχή χρέους από την Credit Suisse AG. Ποσό €775,6 εκατ. (το οποίο αφορά τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της CPT Investments Ltd που αναλογούσαν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές) αφαιρέθηκε από τις μη ελέγχουσες συμμετοχές. Η διαφορά, ύψους €187,8 εκατ. μεταξύ της μείωσης των μη ελεγχουσών συμμετοχών και του τιμήματος της εξαγοράς αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου ως εξής: ποσό €38,1 εκατ. χρεώθηκε στο λογαριασμό «Αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» και ποσό €225,9 εκατ. πιστώθηκε στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Μετά την εν λόγω απόκτηση η Τράπεζα κατέχει πλέον το 100% των μετοχών της CPT Investments Ltd.

Την 20 Ιουλίου 2011, τα Δ.Σ. της Ethnodata A.E. και της κατά 100% θυγατρικής της Ethnorplan A.E., ενέκριναν τη συγχώνευση των δύο εταιρειών, με απορρόφηση της δεύτερης από την Ethnodata A.E. Η ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού ορίστηκε η 30 Ιουνίου 2011. Η συγχώνευση ολοκληρώθηκε την 25 Νοεμβρίου 2011.

Την 19 Σεπτεμβρίου 2011 η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού SPIITI PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2011 η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού AGORAZO PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2011 η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού AUTOKINITO PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων για αγορά αυτοκινήτου.

Την 12 Δεκεμβρίου 2011, κατόπιν της από 4 Αυγούστου 2011 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Finansbank, αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Finansbank κατά TL 120,0 εκατ. (TL 116,3 εκατ. με καταβολή μετρητών και TL 3,7 εκατ. με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών). Η ταμειακή συνεισφορά του Ομίλου ανήλθε σε TL 110,3 εκατ. η οποία προήλθε από επανεπένδυση μερισμάτων

Το Δεκέμβριο του 2011 ολοκληρώθηκε η λύση της θυγατρικής εταιρείας ETEBA Bulgaria AD.

Κατά τη διάρκεια του 2011 η Finansbank πώλησε 20,88% από το ποσοστό της στην Finans Yatirim Ortakligi A.S. (Finans Investment Trust) αντί TL 5,0 εκατ. Κατόπιν της συναλλαγής αυτής το ποσοστό του Ομίλου στην εταιρεία ανέρχεται σε 54,56%, ενώ τα κέρδη εις νέο και οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αυξήθηκαν κατά €0,6 εκατ. και €1,5 εκατ. αντίστοιχα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Η κίνηση των επενδύσεων σε θυγατρικές συνοψίζεται ως ακολούθως:

	Τράπεζα	
	2012	2011
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	8.460.927	8.415.877
Αγορές επιπλέον μεριδίων / αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου υφιστάμενων θυγατρικών	587.022	703.866
Πωλήσεις / Εκκαθαρίσεις	-	(345)
Συγγνωεύσεις / Αποσχίσεις	57.042	-
Απομείωση	(198.116)	(658.471)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	8.906.875	8.460.927

Η ζημιά απομείωσης που αναγνώρισε η Τράπεζα για το 2012 αφορά κυρίως το κόστος της επένδυσης στην Vojvodjanska Banka ποσού €153,0 εκατ. και στην Banca Romaneasca ποσού €43,8 εκατ. λόγω της επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών στη Σερβία και στην Ρουμανία, αντίστοιχα.

Η ζημιά απομείωσης που αναγνώρισε η Τράπεζα για το 2011 αφορά κυρίως στην επένδυση στην Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» ύψους €395,4 εκατ. κυρίως λόγω της επίπτωσης του PSI στην οικονομική θέση της θυγατρικής, στο κόστος της επένδυσης στην Vojvodjanska Banka ποσού €186,7 εκατ. και στην Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ» ποσού €32,5 εκατ. λόγω της επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών στη Σερβία και στην Ελλάδα, αντίστοιχα.

Οι αγορές επιπλέον μεριδίων ή/και οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου υφιστάμενων θυγατρικών περιλαμβάνουν τις ακόλουθες συναλλαγές:

	Τράπεζα	
	2012	2011
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Finansbank	-	39.184
Απόκτηση ποσοστού 49,9% του μετοχικού κεφαλαίου της CPT Investments Ltd	-	587.809
Αύξηση υπέρ το άρτιο της NBG International Holdings B.V.	-	10.000
Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου σε Εταιρείες Ειδικού Σκοπού	37.111	61.476
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της NBG Leasing IFN S.A.	-	5.000
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	500.000	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εθνική Leasing A.E.	42.750	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της S.A.B.A.	6.696	-
Λοιπά	465	397
Σύνολο	587.022	703.866

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: Ενοποιούμενες Εταιρείες

Θυγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Εθνική Χρηματοπιστωτική Α.Ε.Π.Ε.Υ. (**)	Ελλάδα	2009-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. (**)	Ελλάδα	2009-2012	100,00%	100,00%	81,00%	81,00%
Εθνική Leasing Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	93,33%	93,33%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Προνομούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος (**)	Ελλάδα	2009-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης (**)	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	99,70%	99,70%
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) ⁽²⁾	Ελλάδα	2005-2012	100,00%	100,00%	-	-
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» (**)	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Audatex Ελλάς Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	70,00%	70,00%	-	-
National Μεσοτική Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	95,00%	95,00%	-	-
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγαμένης Α.Ε.Ε. (**)	Ελλάδα	2006-2012	85,35%	85,35%	85,35%	85,35%
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλαγαμένης Α.Ε.	Ελλάδα	2012	85,35%	-	-	-
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνodata Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	99,91%	99,91%	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	77,76%	77,76%	77,76%	77,76%
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε. (**)	Ελλάδα	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Finansbank Α.Σ. (*)	Τουρκία	2007-2008 & 2010-2012	99,81%	99,81%	82,23%	82,23%
Finans Finansal Kiralama Α.Σ. (Finans Leasing) (*)	Τουρκία	2009-2012	98,78%	94,11%	29,87%	29,87%
Finans Yatirim Menkul Degerler Α.Σ. (Finans Invest) (*)	Τουρκία	2007-2012	99,81%	99,77%	0,20%	0,20%
Finans Portfoy Yonetimi Α.Σ. (Finans Portfolio Management) (*)	Τουρκία	2007-2012	99,81%	99,77%	0,01%	0,01%
Finans Yatirim Ortakligi Α.Σ. (Finans Investment Trust) (*)	Τουρκία	2007-2012	87,36%	54,56%	5,30%	5,30%
IBTech Uluslararasi Bilisim Ve Iletisim Teknolojileri Α.Σ. (IB Tech) (*)	Τουρκία	2007-2012	99,81%	99,71%	-	-
Finans Emeklilik ve Hayat Α.Σ. (Finans Pension) (*)	Τουρκία	-	-	99,81%	-	-
Finans Tuketicici Finansmani Α.Σ. (Finans Consumer Finance) (*)	Τουρκία	-	-	99,81%	-	-
Finans Faktoring Hizmetleri Α.Σ. (Finans Factoring)(*)	Τουρκία	2009-2012	99,81%	99,81%	-	-
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	2006-2012	100,00%	100,00%	-	-
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	2005-2012	100,00%	100,00%	-	-
United Bulgarian Bank Α.Δ. - Sofia (UBB)	Βουλγαρία	2010-2012	99,91%	99,91%	99,91%	99,91%
UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	2004-2012	99,92%	99,92%	-	-
UBB Insurance Broker Α.Δ.	Βουλγαρία	2007-2012	99,93%	99,93%	-	-
UBB Factoring Ε.Ο.Ο.Δ.	Βουλγαρία	2009-2012	99,91%	99,91%	-	-
Interlease Ε.Α.Δ., Sofia	Βουλγαρία	2004-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Interlease Auto Ε.Α.Δ.	Βουλγαρία	2008-2012	100,00%	100,00%	-	-
Hotel Perun – Banko EOOD	Βουλγαρία	2012	100,00%	-	-	-
NBG Securities Romania S.A.	Ρουμανία	2007-2012	100,00%	100,00%	73,12%	100,00%
Banca Romaneasca S.A. (*)	Ρουμανία	2007-2012	99,28%	99,28%	99,28%	99,28%
NBG Factoring Romania IFN S.A. ⁽²⁾	Ρουμανία	2010-2012	99,28%	99,29%	-	-
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	2007-2012	99,33%	100,00%	6,43%	100,00%
S.C. Garanta Asigurari S.A.	Ρουμανία	2003-2012	94,96%	94,96%	-	-
Vojvodjanska Banka Α.Δ. Novi Sad ⁽¹⁾	Σερβία	2005-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	2004-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	2009-2012	100,00%	100,00%	-	-
Stopanska Banka Α.Δ.-Skopje	F.Y.R.O.M.	2004-2012	94,64%	94,64%	94,64%	94,64%
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2007-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2006-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Χρηματοπιστωτική Κύπρου ΛΤΔ ⁽²⁾	Κύπρος	-	100,00%	100,00%	-	-
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2010-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2012	100,00%	100,00%	-	-
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2012	100,00%	100,00%	-	-
National Insurance Agents & Consultants Ltd	Κύπρος	2008-2012	100,00%	100,00%	-	-
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	N. Αφρική	2011-2012	99,74%	99,71%	94,39%	94,36%
NBG Asset Management Luxembourg S.A.	Λουξεμβούργο	-	100,00%	100,00%	94,67%	94,67%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2012	100,00%	100,00%	-	-
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Funds	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2012	100,00%	100,00%	-	-
Revolver APC Limited (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2011-2012	-	-	-	-
Revolver 2008-1 Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012	-	-	-	-
Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012	-	-	-	-
Spiti Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012	-	-	-	-
Autokinito Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012	-	-	-	-
Agorazo Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012	-	-	-	-
NBGI Private Equity S.A.S.	Γαλλία	2008-2012	100,00%	100,00%	-	-
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2012	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
CPT Investments Ltd	Νησιά Cayman	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Banka NBG Albania Sh.a. ⁽³⁾	Αλβανία	2012	100,00%	-	100,00%	-

157

(*) Το ποσοστό συμμετοχής περιλαμβάνει και δικαιώματα αγοράς και πώλησης δικαιωμάτων προαίρεσης.

(**) Εταιρείες για τις οποίες έχουν εκδοθεί φορολογικά πιστοποιητικά, αλλά η χρήση θα θεωρηθεί περαιωμένη μετά την παρέλευση 18 μηνών από την έκδοση των πιστοποιητικών, περίοδο κατά την οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να επανέλθουν για έλεγχο.

(1) Η National Bank of Greece a.d. Beograd η οποία συγχωνεύθηκε με την Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad είναι φορολογικά ελεγμένη μέχρι και το 2000.

(2) Υπό εκκαθάριση.

(3) Από το 3^ο τρίμηνο του 2012, η Banka NBG Albania Sh.a. ενοποιείται ως θυγατρική.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 47: Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Η ελεγκτική εταιρεία Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε. ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τις χρήσεις που έκλεισαν την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασκήθηκαν στον Όμιλο από τη νόμιμη ελεγκτική εταιρεία Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε., η οποία είναι μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited («DTTL»), τις υπόλοιπες εταιρείες της DTTL και των αντίστοιχων συνεργατών τους.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2012	2011	2012	2011
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	4.071	3.915	1.474	1.465
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	1.935	2.490	1.300	1.807
Αμοιβές για υπηρεσίες φορολογικών συμβουλών	954	280	343	20
Αμοιβές για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες	15	25	11	11
Σύνολο	6.975	6.710	3.128	3.303

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 48: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Την 23 Νοεμβρίου 2012, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε: (i) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από €5,0 σε €1,0, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει και το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού και (ii) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με έκδοση νέων κοινών μετοχών έναντι εισφοράς σε είδος, ήτοι έναντι μετοχών της Eurobank Ergasias S.A. (η «Eurobank»), μέχρι 552.948.427 κοινών με δικαίωμα ψήφου ονομαστικών μετοχών της Eurobank, ονομαστικής αξίας εκάστης €2,22. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε αποκλειστικά από τους μετόχους της Eurobank Ergasias S.A. που αποδέχθηκαν τη δημόσια πρόταση της Τράπεζας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Η ανωτέρω απόφαση εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης την 12 Φεβρουαρίου 2013. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε μερικώς (84,35%) με την εισφορά 466.397.790 μετοχών της Eurobank (οι «Εισφερθείσες Μετοχές»).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά την από 22 Φεβρουαρίου 2013 συνεδρίασή του, πιστοποίησε την καταβολή του ποσού της Αύξησης, κατόπιν της μερικής κάλυψης αυτής. Κατόπιν τούτου το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά €270.511.

Κατόπιν των ανωτέρω, το ολοσχερώς καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €2.584.101, διαιρούμενο α) σε 1.226.601.200 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία, β) σε 25.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο μζ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές ν.3723/2008, κατά τα αναφερόμενα στα εδάφια μθ' και νδ' της παρ. 2 του άρθρου 4 Καταστατικού της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία.

Εξαγορά της Eurobank Εργασίας Α.Ε.

Την 5 Οκτωβρίου 2012 η Τράπεζα υπέβαλε προαιρετική δημόσια πρόταση για την απόκτηση του συνόλου των κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών της ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E.» (στο εξής η «Eurobank»), τις οποίες δεν κατείχε κατά την 5η Οκτωβρίου 2012, με προσφερόμενο αντάλλαγμα νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές με νέα ονομαστική αξία €1,00 με σχέση 58 νέες μετοχές έναντι κάθε 100 προσφερομένων μετοχών της Eurobank. Την 15 Φεβρουαρίου 2013 η Τράπεζα είχε αποκτήσει το 84,35% των κοινών μετοχών και απέκτησε τον έλεγχο της Eurobank.

Ο Όμιλος της Eurobank προσφέρει μια πλήρη σειρά τραπεζικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Μέρος των δραστηριοτήτων του αποτελούν η Λιανική Τραπεζική, η Επιχειρηματική Τραπεζική, η Επενδυτική Τραπεζική και η Διαχείριση Περιουσιακών Στοιχείων.

Η εξαγορά της Eurobank και η προσχεδιασμένη μεταγενέστερη συγχώνευσή της με την ΕΤΕ μέσω της απορρόφησής της από την Τράπεζα, που προγραμματίζεται να έχει ολοκληρωθεί μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 2013, αναμένεται να δημιουργήσει έναν μεγαλύτερο τραπεζικό όμιλο με ισχυρότερη σταθερότητα και βιωσιμότητα και πιο ικανό να συνεισφέρει στην χρηματοδότηση της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας και να βοηθήσει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Ο ισχυροποιημένος όμιλος της Εθνικής αναμένεται να επιτύχει σημαντικές συνέργειες, να ωφεληθεί από ένα μεγάλο δίκτυο καταστημάτων στην Ελλάδα και από μια ενισχυμένη παρουσία στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, με έντονη παρουσία σε σημαντικές περιφερειακές αγορές συμπεριλαμβανομένων της Τουρκίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας και της Σερβίας. Οι πελάτες θα ωφεληθούν από τις βελτιωμένες δυνατότητες του ενοποιημένου ομίλου που θα βασιστεί στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της κάθε τράπεζας, όπως περισσότερα προϊόντα, αυξημένη ικανότητα δανεισμού και καλύτερες και πιο αποδοτικές υπηρεσίες.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Το τίμημα της εξαγοράς δόθηκε με την μορφή 270,5 εκατ. νέων κοινών μετοχών της ΕΤΕ που εκδόθηκαν για το σκοπό αυτό, όπως περιγράφεται ανωτέρω. Η εύλογη αξία αυτών των εκδοθέντων μετοχών που δόθηκαν για την απόκτηση της Eurobank ανήλθε σε €273,2 εκατ. και υπολογίσθηκε βάσει της τιμής κλεισίματος της μετοχής στο Χ.Α. την 15 Φεβρουαρίου 2013.

Η υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά αποδίδεται στις συνέργειες που αναμένεται να επιτευχθούν. Η όποια υπεραξία αναγνωρισθεί δεν αναμένεται να εκπέσει φορολογικά.

Εξαιτίας του γεγονότος ότι η αρχική λογιστική αντιμετώπιση της εξαγοράς δεν έχει ολοκληρωθεί, πληροφορίες σχετικά με τα κάτωθι δεν είναι διαθέσιμες:

- Η εύλογη αξία των αποκτηθέντων περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται και των μη ελέγχουσων συμμετοχών κατά την ημερομηνία εξαγοράς,
- Η εύλογη αξία, οι μικτές συμβατικές απαιτήσεις και το ποσό που αναμένεται να μην εισπραχθεί αναφορικά με τις αποκτηθείσες απαιτήσεις,
- Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν,
- Συναλλαγές που θα αναγνωρισθούν ξεχωριστά από την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων και την αποδοχή των υποχρεώσεων, και
- Το ποσό των μη ελεγχουσών συμμετοχών το οποίο θα αναγνωρισθεί και η βάση μέτρησης για το ποσό αυτό.

Παρόλο που πληροφόρηση σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν και της υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν την ημερομηνία εξαγοράς δεν είναι διαθέσιμη, ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει περιληπτικά την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Ομίλου της Eurobank την 31 Δεκεμβρίου 2012, βασιζόμενος στις δημοσιευμένες, ελεγμένες από τακτικό ελεγκτή, ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Eurobank, για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

€ εκατ.	31.12.2012
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.065
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.693
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην	2.598
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	43.171
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	9.469
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.657
Σύνολο ενεργητικού	€67.653

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	31.819
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.677
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.752
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και Λοιπές	1.365
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.695
Σύνολο παθητικού	68.308

Πηγή: Δημοσιευμένες, ελεγμένες από τακτικό ελεγκτή, ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Eurobank για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Επειδή η ημερομηνία εξαγοράς είναι μετά την ημερομηνία αναφοράς, δηλαδή την 31 Δεκεμβρίου 2012, δεν έχουν περιληφθεί ποσά έσοδα ή αποτελέσματα του Ομίλου Eurobank στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων ή κατάσταση συνολικών εσόδων.

Την 19 Μαρτίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕ αποφάσισε την έναρξη διαδικασίας συγχωνεύσεως με την Eurobank και τον διορισμό ορκωτού εκτιμητή για τον καθορισμό του εύλογου και δικαίου της σχέσης ανταλλαγής για τους εναπομείναντες κατόχους μετοχών της Eurobank. Η συγχώνευση θα γίνει με απορρόφηση της Eurobank από την ΕΤΕ. Ημερομηνία μετασηματισμού, για φορολογικούς σκοπούς, θα είναι η 31 Δεκεμβρίου 2012. Ως ισολογισμοί μετασηματισμού των δύο τραπεζών θα χρησιμοποιηθούν οι ισολογισμοί τους της 31ης Δεκεμβρίου 2012.

Εξαγορά της ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε.

Την 15 Φεβρουαρίου 2013, η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Π. απέκτησε το 100% των μετοχών της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε., ιδιοκτήτριας ακινήτου που κείται στην Παιανία Αττικής, έναντι τιμήματος €56,2 εκατ. σε μετρητά, στα πλαίσια της επενδυτικής της πολιτικής.

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζεται η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε. την 15 Φεβρουαρίου 2013 η οποία είναι η ημερομηνία απόκτησης.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	€ εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3,3
Ακίνητα επενδύσεων	122,1
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	0,3
Σύνολο ενεργητικού	125,8
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	55,4
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3,8
Λοιπά στοιχεία παθητικού	10,1
Σύνολο παθητικού	69,3

Πηγή: Μη ελεγμένες οικονομικές πληροφορίες.

Πρόσφατες εξελίξεις στην Κύπρο

Νωρίς το πρωί της Δευτέρας 25 Μαρτίου 2013, το Eurogroup κατέληξε σε συμφωνία με την Κυπριακή κυβέρνηση σε ότι αφορά στα βασικά συστατικά του απαραίτητου προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής για την Κύπρο. Η συμφωνία αυτή υποστηρίζεται από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως και από την Τρόικα.

Το πρόγραμμα αφορά στις εξαιρετικές προκλήσεις με τις οποίες η Κύπρος βρίσκεται αντιμέτωπη και αποκαθιστά την βιωσιμότητα του χρηματοπιστωτικού της τομέα με την προοπτική της αποκατάστασης διατηρήσιμης ανάπτυξης και υγιών δημόσιων οικονομικών τα επόμενα χρόνια. Συγκεκριμένα το πρόγραμμα προβλέπει παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας στην Κύπρο ύψους έως €10 δισ. ώστε να εξασφαλισθεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα της Κύπρου και της ευρωζώνης στο σύνολο της.

Η επιτευχθείσα συμφωνία προβλέπει:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

- (α) την αναδιάρθρωση της Λαϊκής Τράπεζας με την δημιουργία μιας Καλής και μιας Κακής τράπεζας. Όλες οι μη διασφαλισμένες καταθέσεις στην Λαϊκή Τράπεζα πέραν των €100,000, θα μεταφερθούν στην Κακή Τράπεζα.
- (β) την ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου μέσω κεφαλαιοποίησης μέρους των μη διασφαλισμένων καταθέσεων (πέραν των €100,000). Οι πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις αναφέρονται σε κούρεμα των πέραν των €100,000, της τάξεως του 40%. Πάντως το ακριβές ποσοστό του κουρέματος δεν έχει ακόμη προσδιορισθεί.

Οι υπόλοιπες τράπεζες που λειτουργούν στην Κύπρο, τόσο οι τοπικές όσο και οι διεθνείς, δεν έχουν θιγεί άμεσα από τα παραπάνω μέτρα.

Σημειώνεται ότι η συμφωνία εξαιρεί προς το παρόν από το κούρεμα τις διατραπεζικές καταθέσεις ενώ οι καταθέσεις που υπάρχουν από άλλες εταιρείες του Ομίλου στις παραπάνω δύο κυπριακές τράπεζες υπόκεινται στο κούρεμα.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, οι καταθέσεις των μη τραπεζικών θυγατρικών του Ομίλου στην Λαϊκή Τράπεζα και την Τράπεζα Κύπρου δεν ήταν σημαντικές.

Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σχετικά με την παροχή οικονομικής στήριξης από την Τρόικα στη Δημοκρατία της Κύπρου και την ανακεφαλαιοποίηση των

κυπριακών τραπεζών. Οι συνεχιζόμενες προσπάθειες για να επιτευχθεί η αναγκαία οικονομική στήριξη αναλύονται και εξετάζονται προσεκτικά, προκειμένου να αξιολογηθούν οι πιθανές επιπτώσεις στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Κύπρο και στον Όμιλο συνολικά. Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται συνοπτικά οικονομικά στοιχεία σχετικά με τις εργασίες του Ομίλου στην Κύπρο με 31 Δεκεμβρίου 2012 και για την 12μηνη περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012.

12 μηνιη περίοδος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, € εκατ.

Καθαρά έσοδα από τόκους	64,0
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	6,7
Λοιπά	0,2
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	70,8
Δαπάνες	(61,1)
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων	9,7

31 Δεκεμβρίου 2012, € εκατ.

Καθαρή θέση	109,4
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	903,4
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	148,1
Υποχρεώσεις προς πελάτες	886,7

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 49: Συναλλαγματικές Ισοτιμίες

Από	Σε	Fixing	Μέση	Μέση
		31.12.2012	1.1 - 31.12.2012	1.1 - 31.12.2011
ALL	EUR	0,00716	0,00732	0,00726
BGN	EUR	0,51130	0,51130	0,51130
EGP	EUR	0,12135	0,12902	0,12156
GBP	EUR	1,22534	1,23328	1,15275
MKD	EUR	0,01626	0,01636	0,01638
RON	EUR	0,22500	0,22463	0,23634
TL	EUR	0,42461	0,43248	0,43035
USD	EUR	0,75792	0,77825	0,71897
RSD	EUR	0,00879	0,00890	0,00987
ZAR	EUR	0,08950	0,09509	0,09969

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 50: Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Στον πίνακα παρουσιάζεται η λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2012, των αξιογράφων που αναταξινομήθηκαν κατά τα έτη 2008 και 2010 ανά είδος αξιογράφου και τα οποία βρίσκονται στην κατοχή της Τράπεζας και του Ομίλου (βλ. Σημείωση 22):

31 Δεκεμβρίου 2012	Όμιλος			Τράπεζα		
	Μεταφέρθηκαν το 2008	Μεταφέρθηκαν το 2010	Σύνολο	Μεταφέρθηκαν το 2008	Μεταφέρθηκαν το 2010	Σύνολο
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	-	860.490	860.490	-	860.490	860.490
Κρατικά ομόλογα (εκτός ΟΕΔ)	20.371	7.970	28.341	-	7.970	7.970
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	49.362	153.589	202.951	9.940	9.014	18.954
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	14.737	116	14.853	5.224	116	5.340
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εντός Ελλάδος	-	133.855	133.855	-	-	-
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	9.731	-	9.731	-	-	-
Μετοχές	12.001	-	12.001	6.027	-	6.027
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	2.438	-	2.438	-	-	-
Σύνολο	108.640	1.156.020	1.264.660	21.191	877.590	898.781

161

Οι παρακάτω πληροφορίες αναφέρονται σε αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Όμιλος

Το 2010, ο Όμιλος μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και δεν έχουν λήξει ή πωληθεί ανέρχεται σε €1.156,0 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €485,2 εκατ. Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 αναγνωρίστηκαν €29,4 εκατ. έσοδα από τόκους και 1,2 εκατ. από ζημιές απομείωσης. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 θα ήταν αυξημένα κατά €80,8 εκατ. (€72,2 εκατ. μετά από

φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν μειωμένο κατά €38,4 εκατ.

Το 2008, ο Όμιλος μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και δεν έχουν λήξει, πωληθεί ή μεταφερθεί εκ νέου σε άλλο χαρτοφυλάκιο ανέρχεται σε €108,6 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €95,9 εκατ. Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 αναγνωρίστηκαν €3,5 εκατ. έσοδα από τόκους, €0,4 εκατ. έσοδα από μερίσματα και €4,1 εκατ.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ζημιές απομείωσης. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 θα ήταν αυξημένα κατά €16,1 εκατ. (€14,2 εκατ. μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν μειωμένο κατά €6,7 εκατ.

Τράπεζα

Το 2010, η Τράπεζα μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και δεν έχουν λήξει ή πωληθεί ανήλθε σε €877,6 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €233,7 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 αναγνωρίστηκαν €15,0 εκατ. έσοδα από τόκους και 1,2 εκατ. από ζημιές απομείωσης. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού

χαρτοφυλακίου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 θα ήταν αυξημένα κατά €8,1 εκατ. και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων θα ήταν αυξημένο κατά €18,5 εκατ.

Το 2008, η Τράπεζα μετέφερε χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις ή στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων-προς-πώληση. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και δεν έχουν λήξει, πωληθεί ή μεταφερθεί εκ νέου σε άλλο χαρτοφυλάκιο ανήλθε σε €21,2 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €18,5 εκατ. Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 αναγνωρίστηκαν €0,8 εκατ. έσοδα από τόκους, €0,4 εκατ. έσοδα από μερίσματα και €0,5 εκατ. από απομείωση αξίας. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 θα ήταν αυξημένα κατά €4,5 εκατ. και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν μειωμένο κατά €4,7 εκατ.

Λοιπές αναμορφώσεις

Ορισμένα ποσά στην προηγούμενη περίοδο έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της τρέχουσας περιόδου σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

€ 000's	Όμιλος			Bank		
	Αναταξινομη- μένα ποσά	31.12.2011 Δημοσιευμένα ποσά	Αναταξινομή- σεις	Αναταξινομη- μένα ποσά	31.12.2011 Δημοσιευμέν α ποσά	Αναταξινομή- σεις
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.610.701	3.748.757	(138.056)	2.785.262	2.923.318	(138.056)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.806.859	2.786.346	20.513	2.087.915	2.067.402	20.513
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	20.513	(20.513)	-	20.513	(20.513)
Σύνολο ενεργητικού	106.731.933	106.869.989	(138.056)	87.169.494	87.307.550	(138.056)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.331.404	4.469.460	(138.056)	3.802.429	3.940.485	(138.056)
Σύνολο παθητικού	106.984.950	107.123.006	(138.056)	88.235.010	88.373.066	(138.056)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(253.017)	(253.017)	-	(1.065.516)	(1.065.516)	-
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	106.731.933	106.869.989	(138.056)	87.169.494	87.307.550	(138.056)

Πίνακας αντιστοιχίας παραπομπών με τις πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Οι εταιρικές ανακοινώσεις του έτους 2012 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας:

[Ο Όμιλος](#) > [Γραφείο Τύπου](#) > [Δελτία Τύπου](#)

Θέμα	Ημ/νια
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου μέσω έκδοσης Προνομιούχων Μετοχών	02.01.2012
Πρόταση για την απόκτηση καλυμμένων ομολογιών και υβριδικών τίτλων	03.01.2012
Δημοσιεύματα για δάνειο προς Δ.Ο.Λ.	05.01.2012
Συμμόρφωση των Αμερικανικών Μετοχών Αποθετηρίου της ΕΤΕ με τα πρότυπα του Χρηματιστηρίου της Ν. Υόρκης	10.01.2012
Αποτελέσματα της πρότασης για την απόκτηση καλυμμένων ομολογιών και υβριδικών τίτλων	16.01.2012
Πιστοποίηση για υπηρεσίες πληροφορικής ΕΤΕ	30.01.2012
Η ΕΤΕ πρώτη σε εκταμιεύσεις στο πρόγραμμα "Εξοικονόμηση κατ' οίκον"	07.02.2012
Προγράμματα ρευστότητας από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος	23.02.2012
Συμμετοχή της Τράπεζας στο PSI+	08.03.2012
Αναδοχή καταθέσεων Συνεταιριστικών Τραπεζών	26.03.2012
Νέα Συνήγορος του Πελάτη στην ΕΤΕ	26.03.2012
Έναρξη εξυπηρέτησης πελατών της Συνεταιριστικής Τράπεζας Λέσβου-Λήμνου	27.03.2012
Ημερομηνία και ώρα ανακοίνωσης ετήσιων οικονομικών αποτελεσμάτων 2011	29.03.2012
Εξυπηρέτηση καταθέσεων Συνεταιριστικής Τράπεζας Λαμίας	30.03.2012
Εξυπηρέτηση καταθέσεων πελατών "Αχαϊκής Συνεταιριστικής Τράπεζας"	02.04.2012
Διοργάνωση ημερίδας για το πρόγραμμα JESSICA	05.04.2012
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ : 2011	20.04.2012
Βραβεύσεις νικητών 2ου Διαγωνισμού "i-bank Καινοτομία & Τεχνολογία"	26.04.2012
Έναρξη υποβολής προτάσεων για JESSICA	09.05.2012
Ημερομηνία ανακοίνωσης αποτελεσμάτων α' τριμήνου 2012	10.05.2012
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	29.05.2012
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ : α' τρίμηνο 2012	30.05.2012
Συνάντηση της Διοίκησης της Εθνικής με αντιπροσωπεία του ΣΥΡΙΖΑ	30.05.2012
Πρόσκληση Τακτικής ΓΣ των Μετόχων	07.06.2012
Σχέδια Αποφάσεων-Σχόλια Διοικητικού Συμβουλίου της Γενικής Συνέλευσης	07.06.2012
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	11.06.2012
Εκλογή νέων μελών στο Δ.Σ. της Εθνικής Τράπεζας	22.06.2012
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	27.06.2012
Παραίτηση του Προέδρου του Δ.Σ. κ. Βασίλη Ράπανου	27.06.2012
Ενημέρωση για τις αποφάσεις της ΤΓΣΜ της Εθνικής Τράπεζας	28.06.2012
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΤΕ	28.06.2012
Ανακοίνωση σχετικά με σχολιασμό δημοσιευμάτων του τύπου	02.07.2012
Αποτελέσματα Ψηφοφορίας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης Μετόχων ΕΤΕ	03.07.2012
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΚΛΟΓΗΣ ΜΕΛΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Δ.Σ. ΕΤΕ	09.07.2012
Σχολιασμός δημοσιεύματος	10.07.2012
Η Finansbank και η Cigna ανακοινώνουν συνεργασία στην Τουρκία	12.07.2012
Γενικός Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης της Τράπεζας και του Ομίλου	25.07.2012
Έρευνα συγκυρίας για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις από την Εθνική Τράπεζα	26.07.2012
Μείωση επιτοκίων δανειακών προϊόντων από την Εθνική Τράπεζα	30.07.2012
Ανακοίνωση σχετικά με σχολιασμό δημοσιευμάτων του Τύπου	01.08.2012
ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ : ΕΝΑΣ ΚΛΑΔΟΣ ΜΕ ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΥΨΟΥΣ 2 ΔΙΣ	02.08.2012
ΠΛΗΡΩΜΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΕ 9 ΑΤΟΚΕΣ ΜΗΝΙΑΙΕΣ ΔΟΣΕΙΣ	07.08.2012
ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	08.08.2012
Αποδεκτή η παραίτηση του κ. Άνθιμου Θωμόπουλου	09.08.2012
ΟΡΙΑΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	17.08.2012
ΕΤΕ Υπογραφή Επιχειρησιακής Σύμβασης	24.08.2012
Δωρεά στο Νοσοκομείο "Ευαγγελισμός"	06.09.2012
Επιστροφή στο σχολείο με τις πιστωτικές κάρτες go της Εθνικής Τράπεζας	06.09.2012
Επικαιροποιημένη προσφορά για την Εμπορική Τράπεζα	14.09.2012
ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ	28.09.2012
Διοικητικές Μεταβολές	28.09.2012
ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΠΡΟΣ ΤΗΝ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.	05.10.2012

Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Θέμα	Ημ/νια
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ της 30ης Οκτωβρίου 2012, ημέρα Τρίτη και ώρα 12:00	08.10.2012
Μνημόνιο Συμφωνίας	09.10.2012
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΥΠΝΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ "ΔΩΡΟ ΤΑ ΨΙΛΑ" ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	11.10.2012
Ενημέρωση για την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΕΤΕ 30.10.2012	30.10.2012
Ενημέρωση για την Α' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εθνικής Τράπεζας	12.11.2012
Εγκαίνια Γραφείου Συναλλαγών της Εθνικής Τράπεζας στο Νοσοκομείο "Ευαγγελισμός"	13.11.2012
ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΧΡΗΣΗΣ 2006 ΜΕΤΟΧΩΝ Ε.Τ.Ε.	16.11.2012
Η αργή αντίδραση των τιμών στις σημαντικές μισθολογικές μειώσεις αντανακλά δυσμενείς συγκυριακές επιδράσεις	22.11.2012
Αποσπάσματα από τις ομιλίες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου κατά τη Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 23.11.12	23.11.2012
Ενημέρωση για τις αποφάσεις της Β' Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εθνικής Τράπεζας και του Διοικητικού Συμβουλίου	23.11.2012
Η ΕΤΕ παραμένει πρώτη σε αριθμό αιτήσεων και ποσό εκταμιεύσεων στο Πρόγραμμα "Εξοικονόμηση κατ' οίκον"	27.11.2012
Η Εθνική Τράπεζα και ο ΣΚΑΐ συγκεντρώνουν παιχνίδια για τα παιδιά της Ένωσης "Μαζί για το Παδί"	28.11.2012
Αποτελέσματα ψηφοφορίας στα θέματα της Β' Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εθνικής Τράπεζας της 23.11.2012	28.11.2012
Απόφαση υπαγωγής στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων	07.12.2012
Διπλή διάκριση για το i-bank της Εθνικής Τράπεζας στα "e-volution awards 2013"	12.12.2012
Ημερομηνία ανακοίνωσης αποτελεσμάτων εννεαμήνου 2012	18.12.2012
Σημαντικές διακρίσεις για την Έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Εθνικής Τράπεζας	19.12.2012
Δέσμη νέων δυνατοτήτων εξυπηρέτησης των συναλασσομένων της από την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	19.12.2012
Διευκρινίσεις σχετικά με τη "ΛΑΡΚΟ"	20.12.2012
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ : εννεάμηνο 2012	21.12.2012

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται:

- Οι Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας
- Τα Στοιχεία και πληροφορίες του Ομίλου και της Τράπεζας
- Πίνακας αντιστοιχίας παραπομπών με τις πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

είναι αναρτημένη στη διαδικτυακή διεύθυνση <http://www.nbg.gr/>